

Helpwch ni
yn y frwydr
yn erbyn
COVID-19

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe
Swansea Bay University
Health Board

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Bae Abertawe

Swansea Bay University
Health Board

Adroddiad Blynyddol Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe 2020-21

Cynnwys

Eitem	Tudalen
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel y Swyddog Atebol	3
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr mewn perthynas â'r Cyfrifon	4
Ynghylch y Bwrdd Iechyd	5
Cyflwyniad: Trosolwg y Prif Weithredwr	8
Adroddiad Perfformiad	10
Adroddiad Atebolrwydd:	26
• Datganiad Llywodraethu Blynyddol	27
• Atebolrwydd Seneddol a'r Adroddiad Archwilio	83
• Adroddiad Staff	84
• Adroddiad Taliadau a Thelerau	89
Tueddiadau Gwario Tymor Hir	109
Datganiadau a Nodiadau Ariannol	120

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Prif Weithredwr fel Swyddog Atebol

Mae gweinidogion Cymru wedi rhoi'r cyfarwyddyd mai'r Prif Weithredwr ddylai fod yn swyddog atebol i'r bwrdd iechyd.

Nodir cyfrifoldebau perthnasol swyddogion atebol, gan gynnwys eu cyfrifoldeb am briodoldeb a rheoleidd-dra'r arian cyhoeddus y maent yn atebol amdano, ac am gadw cofnodion cywir, ym memorandwm y swyddog atebol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Mae'n ofynnol i'r swyddog atebol gadarnhau, hyd y gŵyr, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr yr endid yn ymwybodol ohoni, a bod y swyddog atebol wedi cymryd yr holl gamau y dylai fod wedi'u cymryd i sicrhau ei fod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i gadarnhau bod archwilwyr yr endid yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Mae'n ofynnol i'r swyddog atebol gadarnhau bod yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon cyfan yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a'i fod yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a'r dyfarniadau sydd eu hangen i benderfynu ei fod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred, rwyf wedi cyflawni'n briodol y cyfrifoldebau a nodir yn fy llythyr penodi fel swyddog atebol.

Dyddiad:

Prif Weithredwr:

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr mewn Perthynas â'r Cyfrifon

Mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr, o dan Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Mae gweinidogion Cymru, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys, yn cyfarwyddo bod y cyfrifon hyn yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r bwrdd iechyd ac o incwm a gwariant y bwrdd iechyd am y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r cyfrifon hynny, mae'n ofynnol i'r cyfarwyddwyr:

- gweithredu'n gyson yr egwyddorion cyfrifyddu a bennir gan weinidogion Cymru gyda chymeradwyaeth y Trysorlys;
- gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon sy'n gyfrifol ac yn ddarbodus;
- datgan a ddilynwyd safonau cyfrifyddu, yn amodol ar unrhyw wyriadau perthnasol a ddatgelwyd ac a esboniwyd yn y cyfrif.

Mae'r cyfarwyddwyr yn cadarnhau eu bod wedi cydymffurfio â'r gofynion uchod wrth baratoi'r cyfrifon.

Mae'r cyfarwyddwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu priodol sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol, ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol yr awdurdod, ac yn eu galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â'r gofynion a amlinellir yn y cyfarwyddyd gan weinidogion Cymru a grybwyllir uchod.

Yn ôl gorchymyn y bwrdd, llofnodwyd gan:

Cadeirydd

Dyddiad:

Prif Weithredwr

Dyddiad:

Cyfarwyddwr Cyllid
Dros Dro

Dyddiad:

Ynghylch y Bwrdd Iechyd

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn cynllunio, yn sicrhau ac yn darparu gwasanaethau gofal iechyd i bobl Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe, ac yn gweithio i wella eu hiechyd a'u lles. Rydym yn gwasanaethu poblogaeth o tua 390,000, mae gennym gyllideb o tua £1.1 biliwn a chyflogir bron 13,500 o staff.

Mae gennym dri ysbyty mawr sy'n darparu amrywiaeth o wasanaethau: ysbytai Treforys a Singleton yn Abertawe ac ysbyty Castell-nedd Port Talbot ym Maglan, Port Talbot. Mae gennym hefyd ysbyty cymunedol yng Ngorseinon a chanolfannau adnoddau gofal sylfaenol sy'n darparu gwasanaethau clinigol y tu hwnt i'r prif ysbytai.

Rydym yn darparu dros 70 o wasanaethau arbenigol i boblogaethau De-orllewin Cymru, De Cymru, a rhai gwasanaethau penodol ar raddfa genedlaethol. Mae hyn yn adlewyrchu ein rhagoriaeth glinigol a'n hystod amrywiol o wasanaethau lleol a thrydyddol i bobl Cymru a thu hwnt.

Mae contractwyr annibynnol ar gyfer gofal sylfaenol yn chwarae rhan hanfodol yng ngofal ein poblogaeth, ac mae'r bwrdd iechyd yn comisiynu gwasanaethau gan 49 o bractisau meddygon teulu, 31 o bractisau optometreg, 72 o bractisau deintyddol a 92 o fferyllfeydd cymunedol ar draws ein rhanbarth.

Darperir gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu mewn ysbytai a lleoliadau cymunedol ar gyfer preswylwyr yn ardal Bae Abertawe, ac rydym yn darparu gwasanaeth rhanbarthol ar gyfer gwasanaethau anableddau dysgu yn ogystal ag ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl ffforensig.

Darperir pedwar gwasanaeth Cymru gyfan gan y bwrdd iechyd:

- Y Gwasanaeth Casglu a Throsglwyddo Meddygol Brys (EMRTS) - mae'n darparu penderfyniadau blaengar a gofal critigol ar gyfer argyfyngau sy'n bygwth bywyd neu aelodau o'r corff, pan fo angen trosglwyddo cleifion i gyfleuster addas er mwyn cael triniaeth lle mae amser o'r pwys mwyaf.
- Rhwydwaith Cyflawni Gweithredol ar gyfer y Rhwydwaith Trawma Mawr – dyma'r swyddogaeth reoli sy'n goruchwyllo'r Rhwydwaith Trawma Mawr, gan gydlynw'r gwaith o drosglwyddo cleifion rhwng y brif ganolfan drawma, yr unedau trawma a'r ysbytai lleol a gwella'r hyn a ddysgir am drawma mawr er mwyn

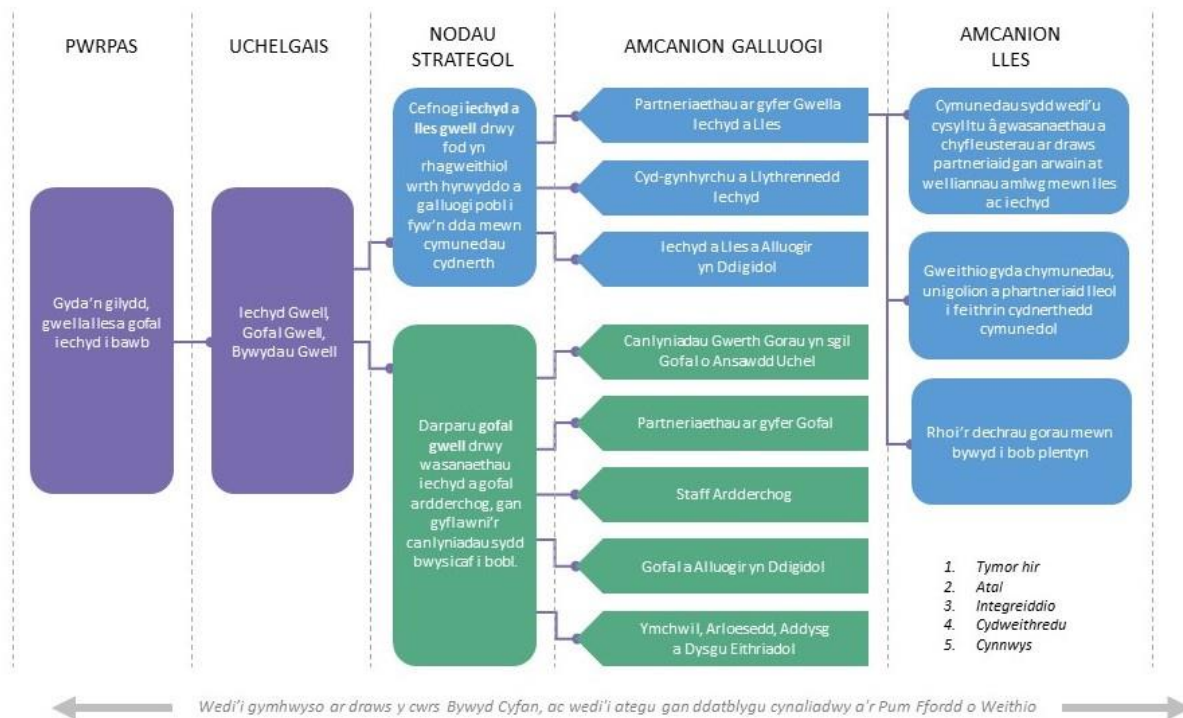
gwella'r canlyniadau i gleifion, gwella profiad y cleifion a gwella safonau ansawdd o'r adeg pan fydd cleifion yn cael eu clwyfo hyd nes y byddant yn gwella.

- Rhwydwaith Lymffoedema – mae'n rheoli Tîm Cenedlaethol Rhwydwaith Lymffoedema Cymru.
- Uned Gyflawni GIG Cymru - mae'n darparu cefnogaeth broffesiynol i Lywodraeth Cymru i fonitro a rheoli perfformiad ar draws GIG Cymru.

Er mwyn darparu gwasanaethau iechyd a lles effeithiol i'n poblogaeth, rydym yn sylweddoli bod yn rhaid i ni gydweithio'n agos ag awdurdodau lleol Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot, sefydliadau'r trydydd sector, prifysgolion, byrddau iechyd eraill a'n cyhoedd. Rydym yn rhoi pwys mawr ar ein haelodaeth o fyrddau partneriaeth lleol, gan gynnwys byrddau gwasanaethau cyhoeddus a Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg.

Rydym hefyd yn rhan o Gydweithrediad Rhanbarthol ar gyfer Iechyd (ARCH), sy'n gydweithrediad unigryw rhwng tri phartner: Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe. Mae'n rhychwantu ardaloedd awdurdodau lleol Ceredigion, Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe a'i nod yw gwella iechyd, cyfoeth a lles rhanbarth y De-Orllewin.

Mae gan y bwrdd bwrpas, uchelgais a nodau strategol clir, ac mae amcanion galluogi wedi'u datblygu i gyflawni ein cyfrifoldebau dinesig trwy wella iechyd cymunedau, lleihau anghydraddoldebau iechyd a darparu gofal iechyd darbodus lle mae cleifion a defnyddwyr gwasanaethau'n teimlo eu bod yn derbyn gofal ac yn teimlo'n hyderus a diogel.

Tra bydd ein hamcanion yn sicrhau ein bod yn cwrdd â blaenoriaethau cenedlaethol a lleol, ynghyd â safonau proffesiynol, mae ein ffyrdd o weithio'n seiliedig ar fframwaith o werthoedd ac ymddygiad a ddatblygwyd yn dilyn llawer o sgysrsiau â staff, cleifion, perthnasau a gofalwyr. Mae'r gwerthoedd hyn wrth wraidd popeth a wnawn.

gofalu am ein gilydd	cydweithio	gwella bob amser
ym mhob cyswilt dynol ym mhob un o'n cymunedau ac ym mhob un o'n hysbytai.	fel cleifion, teuluoedd, gofalwyr, staff a chymunedau fel ein bod yn rhoi cleifion yn gyntaf bob amser.	fel ein bod ar ein gorau i bob claf ac ein gilydd.

Cyflwyniad: Trosolwg y Prif Weithredwr

Roedd 2020-21 yn flwyddyn ddigynsail i'r bwrdd iechyd gan y bu'n rhaid canolbwyntio'n bennaf ar yr ymateb i bandemig Covid-19. Am gyfnodau sylweddol o'r flwyddyn, roedd yn rhaid i ni ganolbwyntio ar reoli effeithiau'r pandemig ar iechyd ac ar drin yr anghenion gofal iechyd mwyaf brys. Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar ein cymunedau ac ar bob agwedd ar fusnes y Bwrdd Iechyd. Adlewyrchir hyn drwy gydol ein hadroddiad blynyddol.

Rydym yn hynod ddiolchgar i'n holl staff am yr ymdrechion parhaus a diflino yn ystod yr adegau heriol hyn. Maent wedi dangos ymrwymiad a chydnerthedd drwy gydol y pandemig, ac mae hynny'n aml wedi golygu aberth bersonol. Dewisodd llawer beidio â gweld eu teuluoedd yn ystod ton gyntaf ac ail don y pandemig er mwyn lleihau'r risg o drosglwyddo'r feirws i'w hanwyliaid. Roedd

eraill yn gweithio oriau, diwrnodau ac wythnosau hir i ddarparu'r gofal gorau posib ac fe ysgwyddodd llawer ohonynt rolau newydd er mwyn cynorthwyo ag anghenion y gwasanaethau a oedd dan y pwysau mwyaf. Yn drasig, collwyd saith aelod o staff i'r feirws. Rydym yn parhau i gofio am eu hanwyliaid a'u ffrindiau.

Sefydlwyd fframwaith parodrwydd ac ymateb i bandemig Covid-19 gennym ar 31 Ionawr 2020 a gweithredwyd ymateb i ddigwyddiad mawr, gan roi'r trefniadau gorchymyn, rheoli a chyfathrebu cysylltiedig ar waith. Mae'r trefniadau hyn wedi hwyluso ymateb hyblyg i ofynion newidiol y pandemig dros y flwyddyn ddiwethaf. Nid yn unig y mae'r trefniadau wedi canolbwyntio ar ddiwallu anghenion gofal iechyd y rheini a oedd yn dal y feirws, ond hefyd ar drefniadau atal a rheoli, fel y rhaglen frechu hynod lwyddiannus.

Cyfrannodd ein dull o ymdrin â'r pandemig hyd yn hyn at benderfyniad Llywodraeth Cymru i israddio'r Bwrdd Iechyd o 'ymyrraeth wedi'i thargedu' i 'fonitro gwell'. Roedd hyn hefyd yn adlewyrchu cynnydd y bwrdd iechyd cyn ac yn ystod y pandemig o ran ei berfformiad gweithredol mewn nifer o feysydd allweddol.

Mae effaith y pandemig i'w gweld yn amlwg iawn yn adrannau perfformiad yr Adroddiad Blynyddol hwn. Fel y nodwyd uchod, trawsnewidiodd Covid-19 y ffordd roeddem yn gweithio a'r ffordd yr oedd pobl yn derbyn eu gofal iechyd. Yn ystod ton gyntaf y pandemig, ataliwyd yr holl ofal nad oedd yn ofal brys; darparwyd llawer o'r gwasanaethau gofal sylfaenol dros y ffôn; ac ailgynlluniwyd ein gwasanaethau ysbyty i ffrydio cleifion yr amheuwyd bod Covid arnynt a chleifion eraill yn unol â threfniadau trylwyr ar gyfer rheoli ac atal heintiau. Bu'n rhaid i ni ddelio â phwysau

sylweddol iawn ar y gweithlu. Roedd angen i nifer uchel o staff gysgodi neu hunanynysu am resymau'n gysylltiedig â Covid-19 ac adleolwyd nifer fawr o staff er mwyn cefnogi'r ymdrech yn erbyn Covid. Profwyd yr un pwysau yn y sector gofal, a gweithiwyd yn agos iawn gyda'n cydweithwyr yn yr Awdurdod Lleol i reoli'r risgiau.

Bydd yr effeithiau i'w gweld am flynyddoedd i ddod wrth i ni geisio mynd i'r afael â'r nifer uchel iawn o gleifion sy'n aros i gael eu gweld a pharhau ar yr un pryd, yn y tymor byr o leiaf, i ymdrin â Covid-19. Bydd rhai o'r newidiadau a wnaethom i'r ffordd rydym ni'n gweithio, fel ehangu'r seilwaith digidol yn gyflym er mwyn gallu cael ymgynghoriadau rhithwir, yn parhau'n rhan hanfodol o'n gwasanaethau yn y dyfodol.

Yn yr un modd, cafodd y pandemig effaith sylweddol iawn ar gynlluniau ariannol y Bwrdd Iechyd. Adroddwyd mai'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn oedd diffyg o £24.304m. Er bod hyn yn unol â'r rhagolwg a wnaed ar ddechrau'r flwyddyn, cafodd ei gyflawni'n rhannol o ganlyniad i £157.496m o gyllid ychwanegol a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn er mwyn talu'r costau ychwanegol a ddaeth yn sgil yr ymateb i Covid-19, megis y rhaglen frechu, y rhaglen brofi a sefydlu ysbytai maes.

Er y bu'n flwyddyn ddyrys a heriol i'r bwrdd iechyd ac i'r cymunedau rydym yn eu gwasanaethu, ein gobaith yw y gallwn nawr symud yn gynyddol oddi wrth sefyllfa lle'r ydym yn ymateb i'r pandemig i sefyllfa o adferiad.

Mark Hackett

Prif Weithredwr

Adroddiad Perfformiad 2020-21

Ein Hadroddiad Perfformiad

Ymateb i Covid-19

Ein prif flaenoriaeth ar gyfer 2020-21 fu ymateb i Covid-19. Roedd ein rhaglen brofi a brechu yn elfennau craidd o'r ymateb:

❖ Profi a Brechu

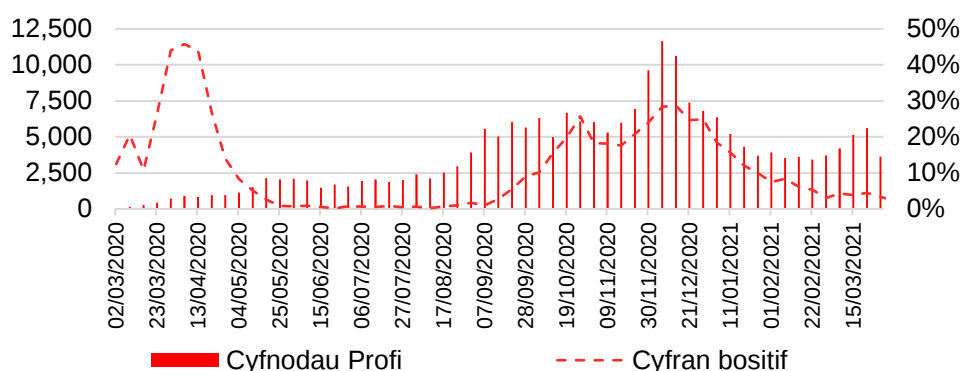
Dyma'r ystadegau ar gyfer ein cymunedau lleol erbyn 31 Mawrth 2021:

349,572 o brofion Covid-19

29,213 o ganlyniadau positif

(yn cynnwys 2,107 o brofion staff positif)

Nifer y profion COVID-19 a gwblhawyd a chyfraddau'r canlyniadau positif

Mae'r dull o brofi wedi esblygu wrth i'r pandemig barhau, a hyd yma mae gennym gapasiti profi dyddiol o 3,000, diolch i:

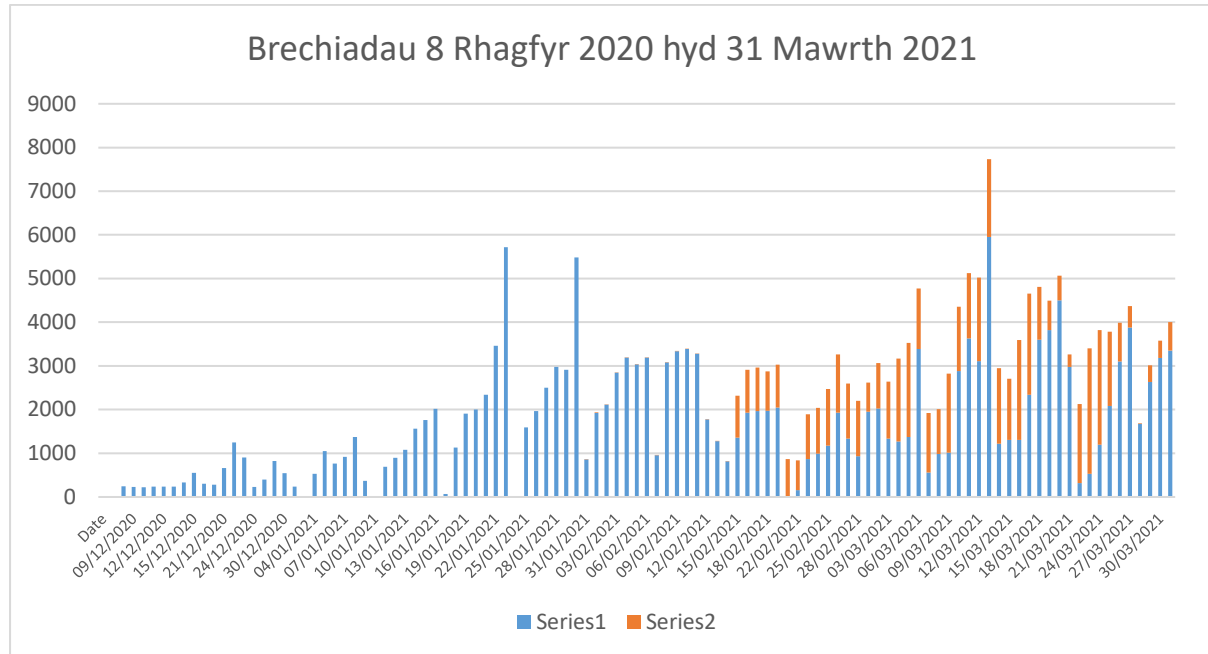
- Dwy ganolfan profi drwy ffenest y car (Margam a Stadiwm Liberty);
- Dwy ganolfan galw i mewn;
- Dwy uned brofi symudol.

Yn gysylltiedig â'r profion mae'r rhaglen Profi, Orlhain a Diogelu. Mewn partneriaeth â'r awdurdodau lleol, sefydlwyd canolfannau galw er mwyn olrhain cysylltiadau ar gyfer pob achos a gafodd ei gadarnhau. I ddechrau, adleolwyd aelodau o staff y bwrdd iechyd i wneud y gwaith hwn, ond yn dilyn hynny cafwyd ymgyrch recriwtio i wneud yn siŵr bod digon o gapasiti i ymdopi â galwadau ychwanegol.

Ers 8 Rhagfyr 2020, mae gan y bwrdd iechyd raglen frechu gynhwysfawr yn ei lle. Dechreuodd gyda staff gofal iechyd rheng flaen yn Ysbyty Treforys, cyn ehangu'n gyflym i safleoedd ysbytai eraill. Unwaith i'r rhaglen gael ei sefydlu'n llawn, dechreuodd nifer o gyfleusterau roi naill ai brechlyn Pfizer BioNtech neu frechlyn Oxford Astra Zeneca, neu'r ddau:

- Canolfannau Brechu Torfol – Ysbyty Maes y Bae, Orendy Margam a Chanolfan Gorseinion;
- Gwasanaeth symudol sy'n targedu grwpiau anodd eu cyrraedd a chymunedau sy'n ynysig yn ddaearyddol gan ddefnyddio cerbyd brechu;
- Canolfannau gofal sylfaenol;
- Nifer fach o fferyllfeydd cymunedol er mwyn edrych ar y posibilrwydd o frechu drwy'r lleoliadau hyn.

Erbyn 31 Mawrth 2021, mae **179,772** o ddosau cyntaf a **55,516** o ail ddosau wedi'u rhoi, fel y dangosir yn y graff isod (mae'r glas yn dangos y dosau cyntaf a'r oren yn dangos yr ail ddosau).

Dechreuodd yr ymgyrch fflw genedlaethol yn hydref 2020 yn unol â'n cynllun, gyda 8,243 o frechlynnau wedi'u rhoi erbyn 31 Mawrth 2021 - mae hyn yn cyfateb i 63% o'r staff rheng flaen. Yn ffodus, lefelau cymharol isel o'r fflw a adroddwyd yn 2020-21 ond roedd yn bwysicach nag erioed i leihau effaith bosibl y fflw tymhorol ar unigolion a gwasanaethau gofal iechyd.

❖ **Gofal Sylfaenol a Chymunedol**

Gofal sylfaenol yw'r lle cyntaf y mae llawer o gleifion yn troi ato i gyrchu ein gwasanaethau. Trwy gydol y flwyddyn, mae ein practisau meddygon teulu, ein deintyddion a'n gwasanaethau contractio eraill fel fferyllfeydd ac optometryddion wedi aros ar agor, ond gan weithio y tu ôl i ddrysau caeedig. Mae'r gwasanaethau deintyddol wedi gweld achosion lle'r oedd brys clinigol yn unig. Helpwyd i barhau â'r gwasanaethau drwy gyflwyno systemau digidol yn gyflym ac yn eang, fel 'AskMyGP', sef gwasanaeth ar-lein sy'n helpu cleifion i gael cyngor a gofal iechyd gan eu meddyg teulu ar-lein, gan leihau nifer yr apwyntiadau wyneb yn wyneb diangen.

Sefydlwyd canolfan asesu gofal sylfaenol er mwyn asesu, adolygu a rheoli, mewn ffordd gadarn, y cleifion a oedd yn hunanynysu ac yr oedd angen sylw meddygol arnynt na allai eu meddygfeydd eu hunain ei roi iddynt dros y ffôn. Hefyd, sefydlwyd dull clwstwr o ymdrin â fflebotomi, brechu ac imiwneiddio, a gwasanaethau iechyd rhywiol/cynllunio teulu. Datblygwyd model wardiau rhithwir ar sail clwstwr i ddiogelu capasiti ysbytai drwy osgoi derbyniadau a rhyddhau cleifion yn gynnar.

Nid yn unig y canolbwyntiwyd ar geisio helpu cleifion i aros allan o'r ysbyty, ond rhoddwyd systemau yn eu lle hefyd i helpu pobl i ddychwelyd i'r gymuned unwaith eu

bod yn ddigon da, a hynny ar y cyd â chydweithwyr yn yr awdurdodau lleol. Rhoddwyd proses rhyddhau cyflym ar waith ar 1 Gorffennaf 2020 er mwyn cyflymu llwybrau gofal, gan gynnwys cael asesiadau symlach, model brysbennu dibynadwy a thîm rhyddhau ar y cyd ar gyfer y rhai yr oedd angen gofal arnynt, yn cynnwys gofal iechyd parhaus a chleifion wedi'u hariannu gan awdurdodau lleol. Cafwyd cymorth sylweddol hefyd gan nyrsys ardal, timau clinigol aciwt a nyrsys gofal tymor hir i gynorthwyo preswylwyr mewn cartrefi gofal lle bu nifer uchel o achosion.

Mae'r sector cartrefi gofal wedi bod yn fregus iawn yn sgil cyfyngiadau i'r gweithlu. Mae'r bwrdd iechyd wedi gweithio gyda'i bartneriaid yn yr awdurdodau lleol, y sector gwirfoddol a darparwyr cartrefi gofal i ddarparu cymorth ac arweiniad yn ôl yr angen, yn enwedig o ran cyflenwi staff, rhoi cyngor am reoli heintiau a rhoi cymorth gyda phrofi, olrhain a rheoli achosion pan oedd angen.

❖ **Safleoedd Ysbytai**

Er i'r mwyafrif o bobl allu gwella o'r feirws gartref, derbyniwyd nifer o bobl i'n hysbytai, ac roedd rhai ohonynt mor sâl fel bod angen gwelyau arnynt ar ein wardiau gofal dwys. Addaswyd y gofod ar y wardiau'n gyflym iawn er mwyn creu capasiti ychwanegol ar gyfer yr Uned Therapi Dwys, a bu angen defnyddio'r gofod hwn pan oedd y pandemig ar ei anterth.

Ar gyfer y cleifion hynny yr oedd angen gofal ysbyty arnynt, boed yn ofal wedi'i gynllunio neu'n ofal heb ei drefnu, a boed yn ymwneud â Covid-19 neu beidio, ailgynlluniwyd y gwasanaethau i'w gwneud mor ddiogel â phosibl i'r cleifion ac i'n staff.

Rhannwyd yr adran achosion brys yn Ysbyty Treforys yn ddau barth; un parth ar gyfer cleifion y cadarnhawyd neu yr amheuwyd bod Covid-19 arnynt a'r parth llall ar gyfer y rhai heb y feirws. Ymhlith y mentrau eraill a roddwyd ar waith roedd:

- Adran achosion brys bediatrig;
- Uned asesu anadlol;
- Adeilad dros dro ar gyfer y gwasanaeth asesu pobl hŷn; creodd hyn gapasiti ychwanegol y drws nesaf i'r adran achosion brys i helpu ambiwlansys ollwng cleifion er mwyn gallu diheintio a rhyddhau'r ambiwlansys;
- Cerbyd rhyddhau ychwanegol er mwyn rhoi cymorth wrth ryddhau cleifion yn y prynhawn a gyda'r nos;
- Gwasanaeth 'Cysylltu'n Gyntaf' sy'n annog pobl i ffonio cyn mynd i'r adran achosion brys;
- Canolfan gofal sylfaenol brys i leihau'r nifer a oedd yn mynd i'r ysbyty'n ddiangen gan y gallent gael eu gweld mewn lleoliadau gofal sylfaenol yn lle hynny.

Er bod y gwasanaeth gofal brys ac argyfwng wedi bod yn rhedeg drwy'r adeg, ym mis Mai 2020 ailgychwynnwyd y gwaith o gynniig gwasanaethau hanfodol nad oeddent yn ymwneud â Covid, gan gynnwys:

- Penodi cyfarwyddwr meddygol cyswllt ar gyfer gofal nad oedd yn ymwneud â Covid ac ar gyfer adfer;

- Defnyddio proses i asesu effaith ansawdd, dan oruchwyliaeth cyfarwyddwyr gweithredol clinigol a chymorth gan banel, er mwyn sicrhau bod y gwasanaethau'n cael eu hadfer mewn ffordd strwythuredig yn seiliedig ar risgiau;
- Datblygu gweithdrefnau gweithredu safonol ar gyfer theatrau (SOPs), prosesau cyn llawdriniaethau, proses gydsynio a thaflenni gwybodaeth i gleifion;
- Asesiadau wedi'u diweddarau bob chwarter yn erbyn fframwaith Llywodraeth Cymru.

Defnyddiwyd y categorïau cenedlaethol i benderfynu pa achosion y dylid eu gweld pryd a chynyddwyd capasiti'r theatrau argyfwng a thrawma clinigol i sicrhau y gellid trin yr holl achosion brys ac argyfwng mewn modd amserol. Ar gyfer yr achosion eraill, datblygwyd proses a oedd yn nodi'r gofynion ar gyfer timau clinigol wrth iddynt fynd ati i flaenoriaethu'r achosion ar restrau aros am lawdriniaethau arbenigol. Yna targedwyd capasiti'r theatrau ar gyfer yr arbenigeddau a'r cleifion lle roedd yr angen mwyaf.

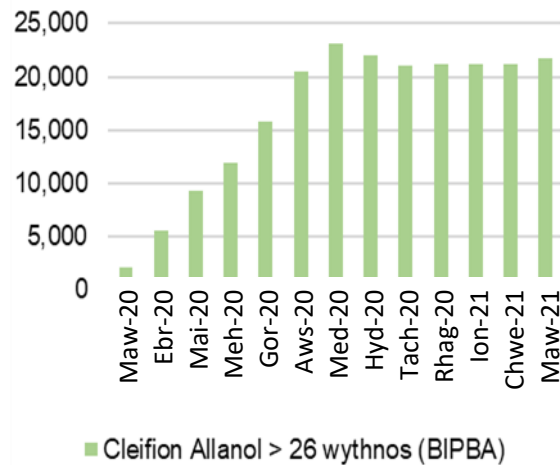
Sefydlwyd dau ysbyty maes, yn unol â gwaith modelu a oedd wedi dangos y potensial na fyddai gan yr ysbytai y capasiti i ymdrin â'r galw. Sefydlwyd un ysbyty yn Academi Chwaraeon Llandarsi a'r llall ym Mharc Busnes Stiwdios y Bae. Roedd y ddau'n barod erbyn mis Mai 2020. Cafodd Ysbyty Maes Llandarsi ei ddad-gomisiynu ar ôl i'r don gyntaf fynd heibio. Fodd bynnag, ar hyn o bryd defnyddir Ysbyty Maes y Bae fel canolfan brechu torfol a chyfleuster fflebotomi cymunedol. Mae capasiti'r gwelyau yn dal yn ei le os bydd ei angen arnom.

Gofal wedi'i gynllunio

Ar ddiwedd 2020-21, roedd gennym **78,902** o gleifion yn aros am ofal dewisol – mae'r nifer yn cynnwys pawb a oedd yn aros am ryw agwedd ar ofal wedi'i gyllunio, boed yn apwyntiad claf allanol newydd, yn wasanaeth diagnostig neu'n driniaeth.

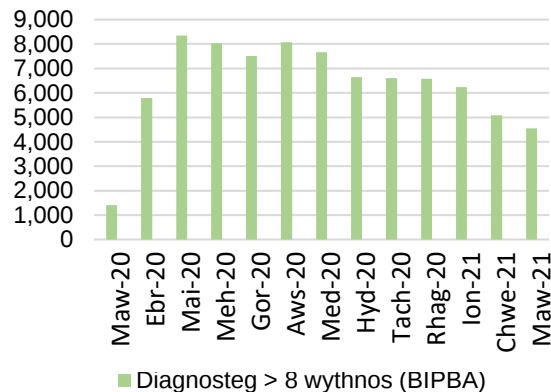
Mae'r broses gofal dewisol fel arfer yn dechrau gydag apwyntiad claf allanol. Yn ystod ton gyntaf y pandemig, daeth popeth ac eithrio'r gwaith yn ymwneud â'r cleifion allanol mwyaf brys yn y bwrdd iechyd i ben, ond ailgyflwynwyd gofal dewisol yn raddol wrth iddi ddod yn ddiogel gwneud hynny. Ar yr un pryd, bu cynnydd sylweddol yn y defnydd o ymgynghori rhithwir â chleifion; mae hyn wedi parhau, yn enwedig gyda'r rhai y mae angen apwyntiad dilynol arnynt. Ar hyn o bryd mae tua 40% o'r holl ymgynghoriadau'n cael eu cynnal yn rhithwir ac mae'r gwaith sy'n ymwneud â chleifion allanol bellach tua 70% o'r lefel a gafwyd cyn Covid.

Nifer y cleifion sy'n aros dros 26 wythnos am apwyntiad claf allanol

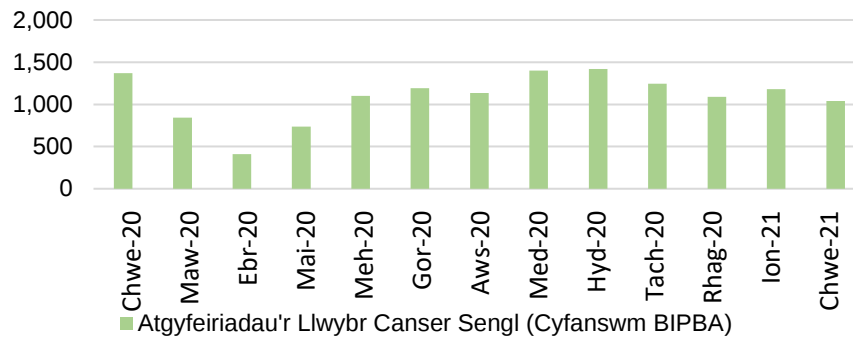
Y cam nesaf yw diagnosteg ac mae'n hollbwysig cael mynediad amserol i'r gwasanaethau hyn. Yn ystod misoedd cyntaf Covid-19, cafodd y mwyafrif eu hoedi i alluogi staff i ailhyfforddi, i gyfyngu ar nifer yr ymwelwyr â'r safleoedd ac i greu'r capasiti ar gyfer galwadau'r pandemig. Arweiniodd hyn at gynnydd cyflym yn nifer y cleifion a oedd yn aros am ddiagnosis a chynyddodd yr amseroedd aros yn sylweddol. Datblygwyd a gweithredwyd cynlluniau adfer manwl, gan olygu bod rhai gwasanaethau ar y trywydd iawn i ddychwelyd i amser aros o wyth wythnos ar y man pellaf erbyn diwedd Mawrth 2021.

Nifer y cleifion sy'n aros dros 8 wythnos am ddiagnosteg adroddadwy

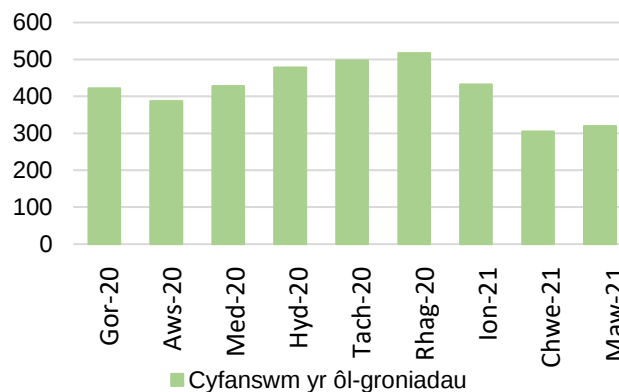
Un o'r arbenigeddau rydym wedi parhau i'w ddarparu trwy'r pandemig yw triniaeth am ganser ond amharwyd yn ddifrifol ar y gwasanaethau. Gwelsom ostyngiad sylweddol iawn yn nifer yr atgyfeiriadau canser yn ystod ton gyntaf y pandemig.

Atgyfeiriadau cancer

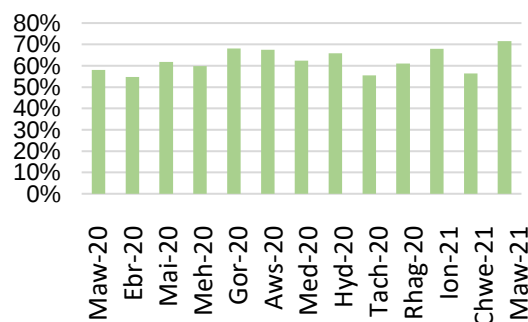

O fis Rhagfyr 2020, cyflwynwyd newid mawr wrth reoli cleifion yr amheuwyd bod cancer arnynt, gan symud oddi wrth system a oedd yn mesur pa mor amserol oedd y mynediad at driniaeth, gan ddibynnu lle yn y system iechyd yr amheuwyd y cancer i ddechrau. Ers Ionawr 2021, rydym wedi bod yn adrodd yn erbyn y llwybr cancer sengl yn unig.

Ôl-groniad ar gyfer y Llwybr Cancer Sengl – cleifion yn aros dros 63 diwrnod

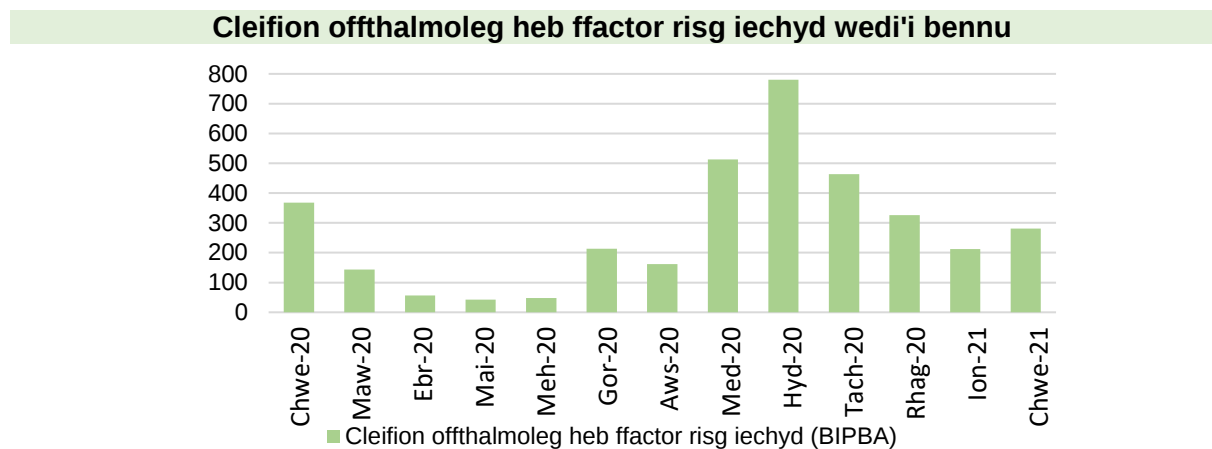

Llwybr Cancer Sengl - % y cleifion sy'n dechrau triniaeth bendant o fewn 62 diwrnod o'r pwynt pan amheuwyd bod cancer

Mae gofal llygaid hefyd yn flaenoriaeth i'r bwrdd iechyd, yn enwedig ar gyfer y rhai sydd yn y perygl mwyaf o golli eu golwg. Rydym wedi canolbwyntio ar argyfyngau a sicrhau bod y cleifion hynny sydd â dirywiad macwlaidd yn gysylltiedig ag oedran yn

cael eu gweld mewn modd amserol a'u bod yn dechrau derbyn triniaeth. Yn ogystal, fe wnaeth y rhai a oedd eisoes yn cael triniaeth barhau i'w derbyn.

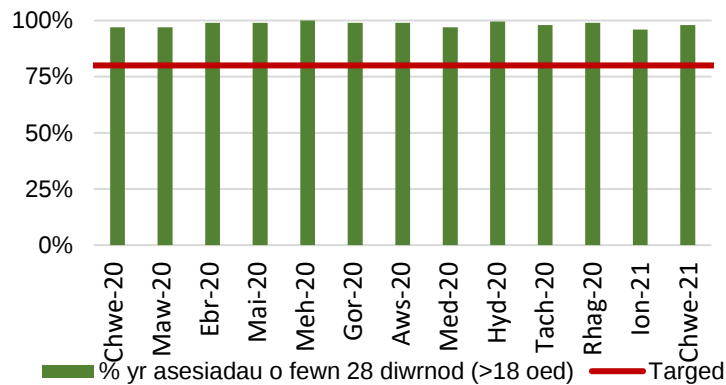
Roedd yn bwysig bod cleifion a oedd yn aros am driniaeth hefyd yn cael eu cefnogi drwy waith rhagsefydlu. Dyma rai enghreifftiau o'n dull o ragsefydlu:

- Rhaglen beilot yn ymwneud ag ymarfer corff a ffordd o fyw er mwyn gweithio gyda chleifion sy'n aros am lawdriniaeth arthroplasti. Mae'r cleifion yn derbyn cymorth gyda ffordd o fyw, ymarfer corff a therapi gyda'r bwriad o gynyddu eu ffitrwydd er mwyn gwella'r canlyniadau yn dilyn y llawdriniaeth, ac o bosibl helpu cleifion i osgoi'r angen am driniaeth;
- Uwch Ffisiotherapyddion sy'n gweithio gyda llawfeddygon y cefn a chleifion sy'n aros am apwyntiadau, gan roi cyngor a chymorth therapiwtig;
- Rhaglen beilot ar gyfer gwasanaethau canser, sy'n cael ei chynnal gyda chlwtwr y Cymoedd Uchaf, y clinig diagnostig cyflym a dau dîm canser amlddisgyblaethol i ddechrau (sef y tîm gastroberfeddol uchaf, a thîm y colon a'r rhefr). Gweithir gyda chleifion sydd ar y llwybrau canser hyn ar gyn-asesiadau, ar ffordd o fyw ac ar gymorth seicolegol er mwyn iddynt gael y driniaeth a'r canlyniadau gorau.

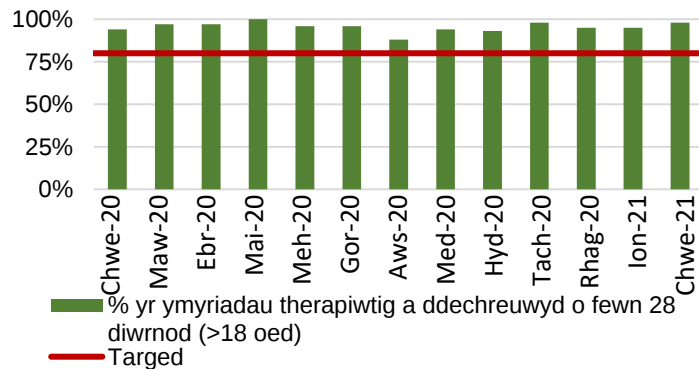
Roedd iechyd meddwl yr un mor hanfodol, yn enwedig ar y fath adeg o straen a phryder ychwanegol. Sefydlwyd trefniadau lleol ar gyfer symud staff rhwng ardaloedd er mwyn parhau â gwasanaethau iechyd meddwl hanfodol, yn enwedig ar gyfer gofal brys a chleifion mewnol. Darparwyd offer ychwanegol ar draws y gwasanaethau cymunedol a'r gwasanaethau cleifion mewnol a gwnaed trefniadau ar gyfer y galw cynyddol am ocsigen, oherwydd mewn amgylchiadau arferol nid oes gan un o'n hamgylcheddau ar gyfer cleifion mewnol ocsigen drwy bibellau ac ni fyddai angen hynny. Gwnaed asesiadau risg ar gyfer y llwyth achosion a gafwyd ar y pryd, a graddiwyd y rhain gan ddefnyddio RAG (coch, ambr, gwyrdd) i nodi bregusrwydd ac i flaenoriaethu sut i ddyrannu'r adnoddau er mwyn rheoli risg. Roedd hyn yn cynnwys casglu gwybodaeth am oedran, materion iechyd corfforol, materion iechyd meddwl a ph'un ai oedd y cleifion yn byw ar eu pen eu hunain neu gyda gofalwyr oedrannus.

Mae perfformiad wedi'i gynnal er gwaethaf y pwysau ychwanegol:

% yr asesiadau iechyd meddwl a wnaed o fewn (hyd at a chan gynnwys) 28 diwrnod o'r dyddiad y derbyniwyd yr atgyfeiriad

% o ymyriadau therapiwtig a ddechreuwyd (hyd at a chan gynnwys) 28 diwrnod ar ôl asesiad gan Wasanaethau Iechyd Meddwl Arbenigol y Gwasanaethau Gofal Sylfaenol Lleol

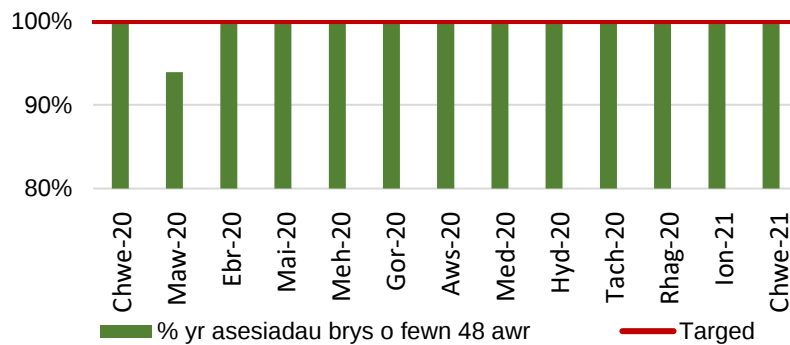

Ar gyfer ein cleifion iau, mae gwasanaethau iechyd meddwl plant a'r glasoed (CAMHS) ar gyfer ardal Bae Abertawe yn cael eu darparu gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg. Parhaodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i weithio mewn partneriaeth â ni yn ystod 2020-21 i sicrhau y gellid parhau i ddarparu gwasanaethau drwy gydol y pandemig, er bod hynny mewn ffordd wahanol. Mae'r gwasanaethau wedi parhau i roi'r cynllun cyflawni amlasiantaethol ar waith i wella iechyd a lles emosiynol plant a phobl ifanc.

Asesiadau ac ymyriadau o fewn 28 diwrnod

Asesiadau brys a wnaed o fewn 24 awr i dderbyn yr atgyfeiriad

Cadw ein Staff a'n Cleifion yn Ddiogel

Mae cadw ein staff a'n cleifion yn ddiogel trwy gydol y pandemig wedi bod o'r pwys mwyaf, yn enwedig o ystyried natur heintus Covid-19. Roedd PPE (cyfarpar amddiffynnol personol) yn ffactor hanfodol a sefydlwyd uned logisteg arian bwrpasol i oruchwyllo'r trefniadau. Datblygwyd offeryn modelu i fonitro'r defnydd o PPE, gan ystyried gofynion a goblygiadau manwl canllawiau cenedlaethol diwygiedig. Roedd y tîm atal a rheoli heintiau'n darparu ac yn arwain ar hyfforddiant ar gyfer 'gwisgo a thynnu' PPE yn gywir, gan gynnwys masgiau wyneb gwrth-hylif, amddiffynwyr wyneb/feisorau, gynau, ffedogau a menig. Ers Ebrill 2020, mae dros 6.5m eitem o PPE wedi'u dosbarthu drwy ein canolfan.

Roedd yr amgylchedd ffisegol hefyd yn ystyriaeth allweddol. Lle bu'n briodol, cafwyd gwared â gwelyau i sicrhau bod digon o ofod. Pan oedd yn berthnasol, gosodwyd llenni *ClearScreen* ym mhob un o'r cyfleusterau cleifion mewnol er mwyn cael rhwystrau ychwanegol.

Fel ffordd arall o leihau trosglwyddiad y feirws, yn arbennig i gleifion mewnol bregus, rhoddwyd y gorau i ymweliadau â'r ysbyty, ac eithrio nifer fach o eithriadau (fel cleifion ar ddiwedd eu hoes). Sylweddolwyd y gallai hyn ychwanegu at ofid cleifion a'u hanwyliaid a rhoddwyd nifer o gamau yn eu lle er mwyn ceisio lliniaru hyn. Gan weithio gyda'r timau clinigol ehangach, sefydlwyd cyfeiriad e-bost er mwyn i bobl allu anfon negeseuon at anwyliaid. Sefydlwyd pwynt cydgysylltu canolog hefyd er mwyn dosbarthu'r negeseuon hyn i'r cleifion ar y wardiau, yn ogystal ag er mwyn anfon atebion yn ôl at anwyliaid. Prynwyd iPads ychwanegol i gleifion eu defnyddio i gadw mewn cysylltiad â'r rhai oedd gartref.

Gofal Diwedd Oes

Mae'n allweddol darparu gofal o ansawdd uchel sy'n gyfartal i bob claf waeth beth fo'r prognosis gan eu bod yn aml yn defnyddio ein gwasanaethau pan fyddant ar eu mwyaf bregus.

Mae brys arbennig i ddarparu'r gofal hwn wrth nesáu at ddiwedd oes. Mae gwella gofal diwedd oes yn un o'n blaenoriaethau ansawdd ar gyfer 2021-22, ac rydym eisoes wedi datblygu gwasanaeth i gefnogi gofal ar ôl marwolaeth, yn cynnwys rhoi mynediad at gymorth mewn profedigaeth. Hefyd, ymgysylltwyd a chydweithiwyd â threfnwyr angladdau i sicrhau bod y prosesau mor effeithlon â phosib.

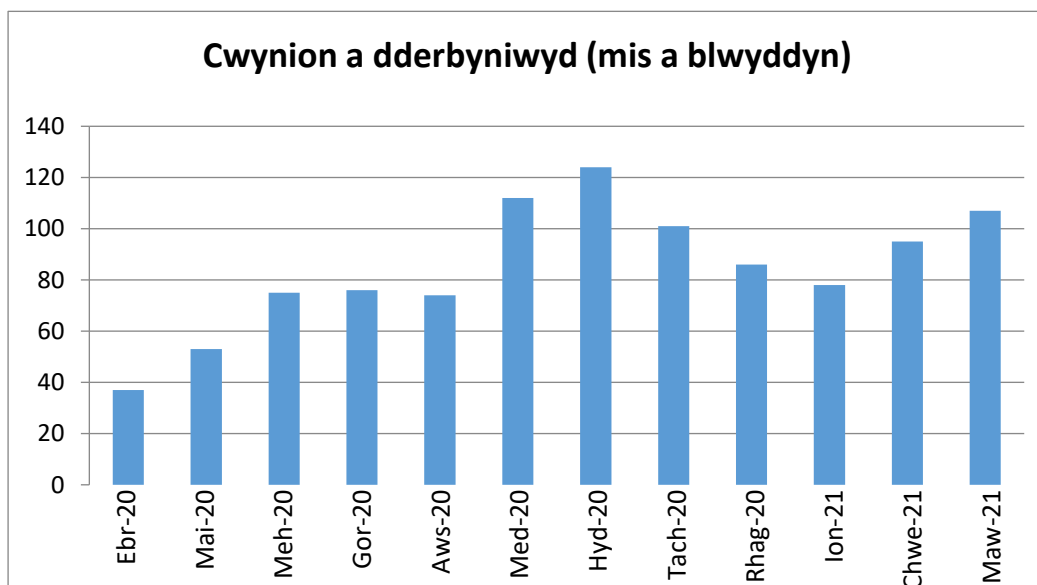
Gwella Bob Amser

Un o werthoedd craidd y bwrdd iechyd yw 'gwella bob amser'. Er y gwnaed pob ymdrech i wneud yr hyn sy'n iawn i'n cleifion, bu adegau pan wnaethom bethau'n anghywir, ac roedd yn bwysig ein bod yn gwrando ar adborth pobl er mwyn dysgu.

Er mwyn gwybod beth oedd profiadau cleifion yn ystod y pandemig a dysgu oddi wrthynt, trefnwyd yn gyflym fod modd i ni anfon arolygon at gleifion drwy'r cyfryngau cymdeithasol a thrwy negeseuon testun ar ôl iddynt gael eu rhyddhau o'r ysbyty. Caiff yr adborth ei rannu ar draws y gwasanaethau fel sy'n briodol. Rydym hefyd wedi datblygu arolygon pwrpasol i helpu penaethiaid gwasanaethau a thimau clinigol i wella eu gwasanaethau.

Yn ogystal â chlywed gan gleifion, cwblhawyd 1,667 o arolygon gan staff. Bydd canlyniadau'r arolwg staff yn ein helpu i lunio gwasanaethau gweithio gartref a gwasanaethau lles i'n staff.

Yn ystod 2020-21, cawsom 1,018 o gwynion ffurfiol ac mae'r graff isod yn dadansoddi'r rhain fesul mis:

Mae cyfathrebu'n thema gyffredin ar gyfer cwynion ledled y bwrdd iechyd ac felly rydym wedi datblygu hyfforddiant cyfathrebu pwrpasol ar gyfer yr holl staff. Mae triniaeth glinigol ac apwyntiadau hefyd yn brif themâu, ac mae'r pryderon wedi'u nodi isod.

Pryderon am Driniaethau Clinigol	
Diffyg triniaeth	279
Oedi o ran derbyn triniaeth	269
Adwaith i driniaeth / llawdriniaeth	134
Rhodddwyd y driniaeth anghywir	109
Diagnosis anghywir	99
Oedi mewn diagnosis	89
Arall	1

Ar gyfer digwyddiadau difrifol, mae'r tîm yn cynhyrchu briff dysgu ac yn rhannu'n thematig yr hyn sy'n cael ei ddysgu yn sgil ymchwiliadau, er enghraifft, cwympiadau; briwiau pwyso; achosion iechyd meddwl; rheoli heintiau. Y pum prif thema yn 2020-21 oedd:

- Anaf o darddiad anhysbys;
- Briwiau pwyso;
- Damweiniau / cwympiadau cleifion;
- Ymddygiadau;
- Meddyginiaeth / materion biolegol / hylifau.

Mae'r hyn a ddysgwyd yn sgil achosion sydd wedi'u cau wedi'i gyflwyno i'r Grŵp Llywodraethu Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, a chyhoeddwyd cylchlythyr yn nodi'r hyn a ddysgwyd a'r camau a gymerwyd.

Yn ystod 2020-21, cynhaliwyd 18 ymchwiliad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ac mae'r bwrdd iechyd wedi derbyn tri adroddiad am fudd y cyhoedd yn ystod y 12 mis diwethaf. Mae'r adroddiadau hyn yn rhai lle y teimla'r Ombwdsmon y dylai'r canfyddiadau a'r camau gweithredu dilynol gael eu gwneud yn gyhoeddus. Mae'r camau sy'n cael eu cymryd o ganlyniad i'r rhain yn cynnwys:

- **Cyfathrebu** – sefydlwyd grŵp gorchwyl a gorffen i edrych ar ddigwyddiadau a chwynion yn ymwneud â chyfathrebu;
- **Dogfennaeth Wael** - mae hyn yn cael ei godi mewn fforymau proffesiynol fel y Bwrdd Nyrsio a Bydwreigiaeth. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn rhan o raglen Cymru gyfan i gyflwyno cofnodion digidol;
- **Ymdrin â phryderon yn wael** – yn gynnar yn 2021, darparodd Swyddog Hyfforddi'r Ombwdsmon hyfforddiant ar safonau cwynion. Mae tîm corfforaethol yn parhau i weithio i leihau atgyfeiriadau;
- **Hyfforddiant Hawliau Dynol** – mae hyn yn cael ei gyflwyno ar draws grwpiau gwasanaeth, gan ddechrau gyda'r Grŵp Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu.

Gweithio mewn Partneriaeth

Bu gweithio'n dda mewn partneriaeth yn nodwedd greiddiol i'n hymateb i'r pandemig, yn ogystal ag i'n hagenda ehangach. Cyfrannodd y bwrdd iechyd gyda'r Fforwm Lleol Cymru Gydnerth fel ymatebydd categori un, nid yn unig ar gyfer Covid-19, ond hefyd ar y paratodau ar gyfer gadael yr Undeb Ewropeaidd (Brexit).

Rydym yn parhau i weithio gyda'n hasiantaethau partner priodol i reoli ac ymateb i bryderon yn ymwneud â diogelu a cham-drin domestig. Rydym hefyd yn ymgysylltu â chyfarfodydd grwpiau adolygu lles emosiynol dan arweiniad Castell-nedd Port Talbot ac awdurdodau lleol Abertawe ar gyfer oedolion bregus, plant bregus a phobl ifanc.

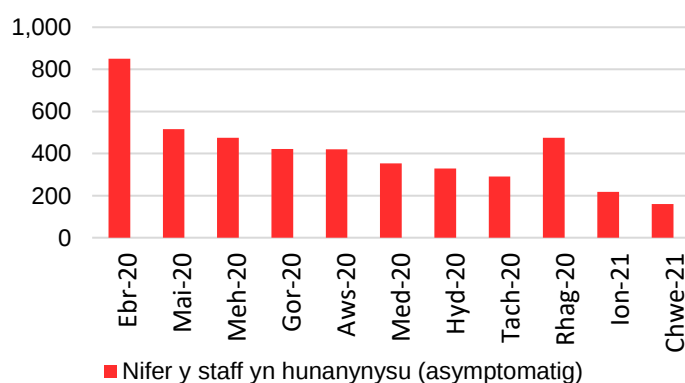
Mae ein Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid yn rhan allweddol o'n dulliau o ymgysylltu â'r cyhoedd am gynlluniau a chatau gweithredu'r Bwrdd Iechyd. Mae wedi parhau i gwrdd yn ystod y rhan fwyaf o 2020-21, er mai yn rhithwir y bu hynny. Fel y gellid ei ddisgwyl, Covid-19 oedd ffocws y cyfarfodydd hyn, ond rhoddwyd sylw hefyd i gynlluniau a chatau gweithredu'r bwrdd iechyd fel bod unrhyw bryderon neu faterion a godwyd gan yr aelodau'n cael eu hystyried gan y Bwrdd cyn i unrhyw benderfyniadau perthnasol gael eu gwneud.

Gweithiwyd yn agos iawn gyda phartneriaid yn yr undebau llafur. Mae'n bartneriaeth sy'n bwysicach fyth o gofio'r holl alwadau a'r heriau a roddwyd ar staff gydol y flwyddyn. Yn ogystal â gweithio'n agos gyda chynrychiolwyr undebau, cyfarfu fforwm partneriaeth y bwrdd iechyd bob mis. Roedd y cyfarfodydd hyn yn ychwanegol at y fforymau partneriaeth lleol.

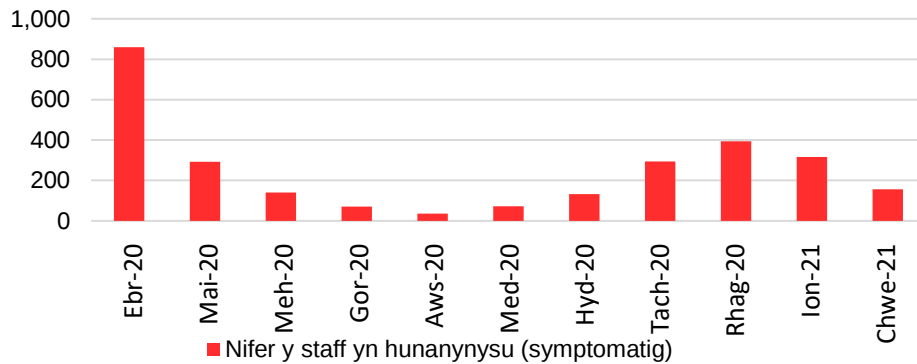
Rheoli'r Gweithlu a Lles y Gweithlu

Mae ein pobl yn rhan annatod o waith y bwrdd iechyd ac rydym yn parhau i fod yn ddiolchgar am bopeth maent yn ei wneud. Ar anterth y pandemig, roedd 1,700 o staff allan o weithlu o 13,449 i ffwrdd o'r gwaith oherwydd absenoldebau'n gysylltiedig â Covid-19. Roedd hyn yn ychwanegol at y rhai a oedd yn cysgodi. Cafodd hyn effaith enfawr ar y gwaith o redeg y gwasanaethau.

Nifer y staff a fu'n hunanyynysu (asymptomatig)

Nifer y staff a fu'n hunanynysu (symptomatig)

Parhawyd i gydymffurfio â Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016, gan asesu'r wardiau perthnasol yn ddyddiol. Lle cafwyd problemau staffio, adleolwyd cydweithwyr o feysydd a oedd dan lai o bwysau neu defnyddiwyd nyrsys cronfa/asiantaeth i lenwi'r bylchau. Nid staff nyrsio'n unig a gafodd eu hadleoli gan i lawer o feddygon weithio patrymau rota gwahanol, a recriwtiwyd adnoddau ychwanegol hefyd. Mae hyn hefyd yn wir am weithwyr proffesiynol perthynol i ieched.

Ers mis Ebrill 2020, mae mwy na 1,400 o staff cronfa ychwanegol wedi'u rhoi ar y gronfa ddata i gefnogi nifer o agweddau, yn cynnwys y gallu i ymdrin â chynnydd mewn galw, staffio mwy diogel, yr ysbytai maes a gweinyddiaeth. Yn ogystal, ceir hysbyseb 'dreigl' o hyd am weithwyr cronfa ar gyfer cymorth gofal ieched. Er ein bod yn ffodus i ni elwa o gefnogaeth 580 o fyfyrwyr yn ystod y don gyntaf, mae'r rhain bellach wedi dychwelyd i'w hastudiaethau.

Cynhaliwyd asesiadau risg drwy gydol y pandemig i sicrhau bod staff yn gweithio yn y ffyrdd mwyaf diogel posibl. Anogwyd yr holl staff i gwblhau offeryn asesu risg Llywodraeth Cymru, yn enwedig y staff o dras du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig gan fod mwy o achosion o Covid-19 yn cael eu gweld yn y grwpiau demograffig hyn. Ar gyfer y staff hynny nad oedd yn ddiogel iddynt weithio'n agos gyda chleifion, ystyriwyd dewisiadau eraill i ddechrau a phan oedd yn bosibl fe'u hadleolwyd i gefnogi meysydd busnes anghlinigol eraill. Fel arall, gofynnwyd iddynt weithio gartref os oedd hynny'n bosibl.

Bu cynnydd o 78% mewn atgyfeiriadau gan reolwyr at wasanaethau ieched galwedigaethol yn ymwneud â Covid-19. O ganlyniad, sefydlwyd tîm nyrsio gyda chymorth yn cael ei roi gan weithwyr proffesiynol perthynol i ieched a meddygon. Mae'r llwybr hefyd wedi'i ymestyn i gynnwys gwasanaethau trawma a phrofedigaeth. Bellach, mae bron 400 o hyrwyddwyr lles yn eu lle i gefnogi timau, a cheir hefyd hyfforddwyr dysgu a datblygu ym mhob un o'r grwpiau gwasanaeth.

Dysgu

Er bod pandemig Covid-19 wedi cael effaith ddinistriol ar gymunedau, teuluoedd ac economïau, creodd ymdeimlad o frys, gan arwain at arloesi a thrawsnewid y ffordd y mae gwasanaethau ieched yn cael eu trefnu, eu darparu a'u galluogi, a hynny ar raddfa fawr ac yn gyflym.

Yn ystod haf 2020, cynhaliodd y bwrdd iechyd ymarfer gwrandio a dysgu, gan ymgysylltu â staff, cleifion a phartneriaid er mwyn casglu eu profiadau yn sgil y newidiadau, a sicrhau bod y newidiadau cadarnhaol yn cael eu nodi fel y gellid ymgorffori gwelliannau. Roedd y rhain yn cynnwys y canlynol:

- Defnyddio **Consultant Connect** er mwyn i ymarferwyr gofal sylfaenol ofyn am farn meddygon ymgynghorol ac osgoi atgyfeirio claf allanol newydd pan fo hynny'n bosib. Mae 35% o'r ymgynghoriadau wedi arwain at osgoi atgyfeiriadau. Y bwrdd iechyd oedd y cyntaf yng Nghymru i lansio hyn, ac yn 2021-22 byddwn yn canolbwyntio ar ei ehangu.
- Defnyddir **ymgynghoriadau rhithwir** bellach ar gyfer pob arbenigedd, gyda thua 40% o'r holl ymgynghoriadau'n cael eu cynnal yn rhithwir. Y cam nesaf yw treialu ymgynghoriadau grŵp rhithwir ac rydym yn cael cymorth gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cynllun peilot mewn rhiwmatoleg a dermatoleg;
- Mabwysiadwyd **"Cwestiwn Cyflym", sef offeryn hunanddilysu** sy'n rhoi cyfle i gleifion hunanasesu eu cyflyrau a phenderfynu a ydynt yn teimlo bod angen iddynt barhau ar y rhestr ar gyfer apwyntiad dilynol. Yn sgil hyn, gwelwyd gostyngiad o dros 10% ar restrau am apwyntiadau dilynol mewn rhiwmatoleg a gynaecoleg. Mae cynlluniau yn eu lle i gyflwyno hyn ar gyfer mwy o arbenigeddau dros y misoedd nesaf;
- Mewn nifer o arbenigeddau, defnyddir **Mesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion** (PROMS) i roi cymorth i flaenoriaethu cleifion yn ôl eu hanghenion. Er enghraifft, yn sgil cyflwyno PROMS ar gyfer gwasanaethau lymffoedema, mae'r amser aros cyfartalog ar gyfer yr apwyntiad cyntaf ar gyfer atgyfeiriadau brys wedi gostwng i naw diwrnod (o gymharu â 33 diwrnod yn 2019), tra bo apwyntiadau arferol wedi gostwng i 18 diwrnod (o gymharu â 71 diwrnod yn 2019).

Gwneud Penderfyniadau a Llywodraethu

Er mwyn ymateb i'r pandemig, cychwynnwyd strwythur gorchymyn a rheoli'r bwrdd iechyd ar gyfer digwyddiadau mawr a chafodd ei reoli trwy'r ganolfan rheoli aur. Cymerodd y ganolfan rheoli aur gyfrifoldeb dros y penderfyniadau lefel uwch ac roedd yn gyfrifol am oruchwylio'r grŵp arian gweithredol a reolai'r penderfyniadau o ddydd i ddydd, yn ogystal â'r grwpiau efydd ar gyfer safleoedd a gwasanaethau. Darparwyd diweddariadau rheolaidd i'r bwrdd am y strwythur hwn, gan gynnwys cofnod risgiau a oedd yn benodol i Covid-19, a gafodd ei ddiweddarau'n barhaus.

Trwy gydol y flwyddyn, bu'n hanfodol cynnal llywodraethu da a sicrhau bod y penderfyniadau'n cael eu gwneud yn y ffordd iawn ond heb achosi oedi mewn cynnydd. Parhaodd y bwrdd i gyfarfod ond symudodd yn gyflym i gyfarfodydd rhithwir ar ddechrau'r flwyddyn, sydd ers hynny wedi dechrau cael eu ffrydio'n fyw er mwyn galluogi aelodau'r cyhoedd i'w gwyllo. Cynyddwyd amllder y cyfarfodydd i rai misol tan yr haf er mwyn rhoi gwybod i'r aelodau am y sefyllfaoedd diweddaraf a'r ymateb iddynt. Cynhaliwyd adolygiad o drefniadau'r pwyllgorau ym mis Ebrill 2020. Y canlyniad cychwynnol oedd atal yr holl bwyllgorau heblaw am y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch oherwydd pwysigrwydd cynnal diogelwch y cleifion a'r staff, a'r Pwyllgor Archwilio er mwyn parhau i lywodraethu'n gadarn. Parhawyd i adolygu'r trefniadau ac o fis Mehefin 2020 dechreuwyd cynnal y pwyllgorau yn raddol eto, ond bod modd

i gyfarwyddwyr gweithredol, ac eithrio arweinwyr y pwyllgorau, gamu i lawr o gyfarfodydd oni bai bod eu hangen ar gyfer eitem benodol. Mae'r bwrdd yn cydnabod bod ganddo ymrwymiad i gynnal ei gyfarfodydd pwyllgor yn gyhoeddus ond oherwydd y pandemig parhaus ni fu hyn yn bosibl. Oherwydd nifer y pwyllgorau ac amllder y rhain, mae angen gormod o adnoddau i gyfarfodydd pwyllgorau gael eu ffrydio'n fyw ond bydd y bwrdd iechyd yn edrych ar ffyrdd o gynnal pwyllgorau'n gyhoeddus lle bo hynny'n bosibl.

Defnyddiwyd gallu'r Cadeirydd i weithredu hefyd er mwyn cefnogi penderfyniadau brys fel nad oedd unrhyw oedi wrth aros am gyfarfodydd bwrdd, a gwnaed newidiadau dros dro i reolau sefydlog, cyfarwyddiadau ariannol sefydlog a'r cynllun dirprwyo fel bod modd gwneud mwy o benderfyniadau. Dros dro, cytunodd y bwrdd hefyd ar newidiadau i'r parodrwydd i dderbyn risg ac adroddwyd am risg yn gyson trwy'r pwyllgor a'r bwrdd.

Cawsom adroddiad archwilio mewnol cadarnhaol o ran ymateb y bwrdd iechyd i'r pandemig a'r meysydd gwella yr aethom i'r afael â nhw. Yn ogystal â hyn, yn ystod y pandemig gweithiwyd yn agosach gydag Archwilio Cymru ac archwilio mewnol, a hwyluswyd hyn gan y gallu i weithio o bell. Cyfrannwyd hefyd at adroddiad Archwilio Cymru "Ei Wneud yn Wahanol, Ei Wneud yn lawn" ac rydym yn gweithredu ar y gwersi a ddysgwyd.

Casgliadau ac Edrych i'r Dyfodol

Bu'n flwyddyn hynod heriol i'r bwrdd iechyd. Cyflawnwyd llawer ond mae llawer o waith o'n blaenau o ran darparu gofal ar gyfer yr achosion sydd wedi cronni; parhau i ymateb yn effeithiol ac yn hyblyg i'r pandemig; parhau i foderneiddio ein gwasanaethau a sefydlogi sefyllfa ariannol y bwrdd iechyd ar y ffordd at gynaliadwyedd tymor hir.

Wrth i'r flwyddyn ddod i ben, mae'r cynllun blynyddol ar gyfer y flwyddyn nesaf wrthi'n cael ei gwblhau. Mae'n cynllunio ar gyfer adnewyddu ein hysbytai yn ogystal â'n gwasanaethau gofal sylfaenol, gofal cymunedol a therapïau er mwyn cysylltu'r gwelliannau mewn nifer o feysydd, yn cynnwys canser a meddygaeth frys.

Un flaenoriaeth hanfodol yw creu system gofal brys ac argyfwng cynaliadwy ond rydym hefyd yn cydnabod bod angen i ni wella pa mor gyflym rydym yn darparu gofal wedi'i gynllunio, gan fod pobl bellach yn aros yn hirach. Bydd adfer ein sefyllfa o ran rhestri aros yn rhan o gynllun tymor hirach, ond rydym eisoes yn meddwl am sut fynd i'r afael â'r achosion sydd wedi cronni.

Mae'r cyfan hyn yn digwydd ochr yn ochr â'r angen parhaus i ymateb i Covid-19, gan fod achosion yn parhau'n uchel yn y cymunedau rydym yn eu gwasanaethu, gyda rhai cleifion yn gorfod cael eu derbyn i'n hysbytai. Er ein bod yn obeithiol y gallwn ddechrau adfer wedi'r pandemig yn ail hanner 2021-22, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar ein hymateb iddo.

Adroddiad Atebolrwydd 2020-21

Datganiad Llywodraethu Blynyddol

❖ Cwmpas y Cyfrifoldeb

Mae'r bwrdd yn atebol am lywodraethu da, rheoli risg a phrosesau rheoli mewnol y sefydliad. Fel Prif Weithredwr, rwy'n gyfrifol am gynnal strwythurau a gweithdrefnau llywodraethu priodol, yn ogystal â sicrhau bod system effeithiol o reolaeth fewnol ar waith sy'n rhoi cymorth i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion y sefydliad, gan ddiogelu'r arian cyhoeddus ac asedau'r bwrdd iechyd, sef arian ac asedau rwy'n bersonol gyfrifol amdanynt. Cyflawnir y rhain yn unol â'r cyfrifoldebau a neilltuwyd gan swyddog atebol GIG Cymru.

Wrth gyflawni'r cyfrifoldeb hwn, rwyf i, ynghyd â'r bwrdd, yn gyfrifol am roi trefniadau yn eu lle ar gyfer llywodraethu'r bwrdd iechyd yn effeithiol, gan hwyluso'r gwaith o weithredu swyddogaethau'r bwrdd a rheoli risg.

Ar adeg paratoi'r datganiad llywodraethu blynyddol hwn, mae'r bwrdd iechyd a GIG Cymru'n wynebu pwysau digynsail a chynyddol wrth gynllunio a darparu gwasanaethau i ddiwallu anghenion y rhai y mae Covid-19 yn effeithio arnynt, tra hefyd yn parhau i gyflenwi gwasanaethau hanfodol nad ydynt yn ymwneud â Covid-19.

Mae'r ffordd y bu angen i ni ymateb wedi golygu y bu'n rhaid i'r sefydliad cyfan weithio'n wahanol iawn yn fewnol a gyda'n rhanddeiliaid, a bu'n rhaid adolygu'r ffordd y mae'r fframwaith llywodraethu a gweithredol yn cael eu cyflawni.

Er mwyn dangos hyn, mae'r sefydliad yn cofnodi sut mae Covid-19 wedi effeithio ar unrhyw newidiadau i'r prosesau arferol ar gyfer gwneud penderfyniadau. Lle bo hynny'n berthnasol, esboniwyd y rhain, a'r camau eraill a gymerwyd, yn y datganiad llywodraethu blynyddol hwn.

Mae'r adroddiad blynyddol yn amlinellu'r gwahanol ffyrdd y bu'n rhaid i'r sefydliad weithio'n fewnol a gyda phartneriaid mewn ymateb i'r pwysau digynsail wrth gynllunio a darparu gwasanaethau. Mae'n egluro'r trefniadau ar gyfer sicrhau bod safonau llywodraethu'n cael eu cynnal, bod risgiau'n cael eu nodi a'u lliniaru a bod sicrwydd wedi'i geisio a'i ddarparu. Lle bo angen, darperir gwybodaeth ychwanegol yn y datganiad llywodraethu blynyddol. Fodd bynnag, y bwriad fu lleihau dyblygu lle roedd hynny'n bosibl. Felly mae'n angenrheidiol edrych ar adrannau eraill yn yr adroddiad blynyddol ochr yn ochr â'r datganiad llywodraethu blynyddol hwn.

❖ System o Lywodraethu a Sicrwydd

• Trosolwg

Mae gan y bwrdd iechyd ofyniad statudol i gydymffurfio â Rheoliadau'r Bwrdd Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009 ac mae'n cynnwys cadeirydd, is-gadeirydd, prif weithredwr, naw aelod annibynnol a saith cyfarwyddwr gweithredol. Ym mis Rhagfyr 2020, cafwyd proses penodi cyhoeddus i recriwtio is-gadeirydd parhaol, a dechreuodd Stephen Spill ar ei swydd ym mis Ionawr 2021. Am y rhan fwyaf o'r flwyddyn, gwnaeth Martyn Waygood y swydd dros dro, ac mae yntau hefyd yn aelod annibynnol. Ceir tair swydd ar gyfer aelodau cyswllt hefyd (mae un ohonynt yn wag ar hyn o bryd).

Mae'r bwrdd yn gweithio fel corff sy'n gwneud penderfyniadau corfforaethol, gyda chyfarwyddwyr gweithredol ac aelodau annibynnol yn rhannu cyfrifoldebau fel aelodau cyfartal. Prif rôl y bwrdd yw arwain, cyfeirio a rheoli, sy'n cynnwys pennu'r cyfeiriad strategol cyffredinol ar gyfer y sefydliad (yn unol â pholisïau a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru) a sefydlu a chynnal lefelau uchel o lywodraethu ac atebolrwydd corfforaethol, sy'n cynnwys rheoli risg a rheolaeth fewnol. Mae hefyd yno er mwyn:

- Sicrhau bod y nodau a'r amcanion yn cael eu cyflawni drwy herio a chraffu'n effeithiol ar berfformiad ar draws pob un o'r meysydd cyfrifoldeb;
- Sicrhau y darperir gofal diogel o ansawdd uchel i gleifion;
- Meithrin galluedd a galluoogrwydd y gweithlu i adeiladu ar werthoedd y bwrdd iechyd a chreu diwylliant cryf o ddysgu a datblygu;
- Rhoi stiwardiaeth ariannol effeithiol ar waith drwy sicrhau bod y bwrdd iechyd yn cael ei weinyddu'n ddarvoudus ac yn ddiwastraff gan ddefnyddio adnoddau'n briodol ac yn effeithlon;
- Sefydlu cyfathrebu effeithiol rhwng y sefydliad a'i gymuned er mwyn sicrhau bod ei wasanaethau wedi'u cynllunio ac yn ymateb i'r anghenion a nodwyd;
- Penodi, arfarnu a goruchwyllo trefniadau ar gyfer talu swyddogion gweithredol.

Ymdrinnir â'r gwaith o redeg y bwrdd o ddydd i ddydd drwy ei reolau sefydlog a'i gyfarwyddiadau ariannol sefydlog cymeradwy sy'n lleoleiddio gofynion statudol Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009, ynghyd â chynllun dirprwyo sy'n berthnasol i swyddogion ac i'r bwrdd a'i bwyllgorau. Adolygir y rheolau sefydlog a'r cyfarwyddiadau ariannol sefydlog yn rheolaidd ac fe'u hategir gan gyfres o bolisïau a gweithdrefnau corfforaethol.

Yn ystod 2020-21, gwnaed y gwelliannau canlynol:

- Cynhaliwyd briffiau'r bwrdd drwy gydol y flwyddyn i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y newidiadau i ddeddfwriaeth/polisïau, achosion busnes a newidiadau i wasanaethau, er mwyn galluogi aelodau i wneud penderfyniadau mwy gwybodus yn ystod cyfarfodydd ffurfiol;
- Lluniwyd gweithdrefn weithredu safonol er mwyn cael fformat mwy cyson o gynllunio mewn cyfarfodydd corfforaethol a datblygwyd hyfforddiant ar gyfer adrodd wrth y bwrdd hefyd;
- Roedd y cyfarfodydd yn rhithwir ac yn cynnwys opsiwn i ffrydio'n fyw. Rhoddwyd canllawiau ymddygiad yn eu lle ar gyfer y cyfarfodydd hyn i sicrhau bod y sesiynau'n rhedeg yn effeithlon;

Er y cafwyd llai o adolygiadau archwilio ac allanol oherwydd y pandemig, cynhaliodd Hyb Sicrwydd Integredig Llywodraeth Cymru adolygiad o'r ysbytai maes. O ran ei ganfyddiadau'n ymwneud â'r bwrdd iechyd, rhoddodd sgôr ambr/coch a ddiffiniwyd fel "amheuaeth am y gallu i gyflawni'r prosiect/rhaglen yn llwyddiannus, gyda risgiau neu broblemau mawr yn amlwg mewn nifer o feysydd allweddol. Mae angen gweithredu ar frys i sicrhau bod y rhain yn cael sylw, a phenderfynu a yw'n ymarferol eu datrys." Gwnaed saith argymhelliad a monitrowyd cynnydd yn erbyn y cynllun gweithredu gan y Pwyllgor Archwilio, gyda nifer o'r argymhellion eisoes wedi'u cwblhau.

- **Adroddiad y Cyfarwyddwyr**

Mae adroddiad y cyfarwyddwyr yn darparu manylion am y bwrdd iechyd gan gynnwys manylion am yr aelodau annibynnol a'r cyfarwyddwyr gweithredol, strwythur y bwrdd a'r agweddau ar ei strwythur llywodraethu a rheoli risg. Mae hefyd yn cynnwys y datgeliadau a'r adroddiadau sy'n ofynnol gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe fel rhan o'i fusnes o ddydd i ddydd.

Mae'r bwrdd yn cynnwys cyfarwyddwyr gweithredol, sy'n weithwyr i'r bwrdd iechyd, ac aelodau annibynnol a benodir gan y Gweinidog trwy'r broses benodi gyhoeddus. Nodir aelodau presennol y bwrdd ac aelodau eraill o'r uwch dîm isod, ond bu rhai newidiadau yn ystod y flwyddyn, sef yn fwyaf arbennig:

- Ymddeoliad Tracy Myhill fel Prif Weithredwr, Hazel Robinson fel Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol a Gareth Howells fel Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf;
- Gwnaed penodiadau dros dro, sef Darren Griffiths, Cyfarwyddwr Cyllid (dros dro), Kathryn Jones, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (dros dro) a Christine Williams, Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf (dros dro);
- Penodwyd Mark Hackett yn Brif Weithredwr, Stephen Spill yn Is-gadeirydd, Keith Lloyd fel yr aelod annibynnol sy'n cynrychioli sector y prifysgolion, Rab Mcewan fel Prif Swyddog Gweithredol Dros Dro a Christine Morrell fel Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Therapiau a Gwyddor Iechyd.

Y Cadeirydd ac Aelodau Annibynnol

Emma Woollett, Cadeirydd

Penodiad:

Penodwyd Emma yn Gadeirydd ym mis Ebrill 2020. Cyn hyn roedd yn dal swydd yr Is-gadeirydd ond bu hefyd yn Gadeirydd Dros Dro o fis Gorffennaf 2019.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Emma yn cadeirio'r bwrdd a'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth.

Stephen Spill, Is-gadeirydd

Penodiad:

Penodwyd Stephen yn Is-gadeirydd ym mis Ionawr 2021. Cyn hyn roedd yn gynghorydd arbennig ar berfformiad a chyllid i'r bwrdd ers mis Mai 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Stephen yn cadeirio'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Martyn Waygood, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Martyn yn Aelod Annibynnol ym mis Mehefin 2017 ond daeth yn Is-gadeirydd Dros Dro ym mis Gorffennaf 2019 tan fis Ionawr 2021. Dychwelodd i'w swydd barhaol fel Aelod Annibynnol ym mis Ionawr 2021.

Maes Arbenigedd:

Y Gyfraith

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Martyn yn cadeirio'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl; cadeiriodd y pwyllgor hwn hefyd yn ystod ei gyfnod fel Is-gadeirydd Dros Dro.

Maggie Berry, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Maggie yn aelod annibynnol ym mis Mai 2015.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Maggie yn cadeirio'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch. Mae'n aelod o'r Bwrdd, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl.

Martin Sollis, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Martin yn Aelod Annibynnol ym mis Mehefin 2017.

Maes Arbenigedd:

Cyllid

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Martin yn cadeirio'r Pwyllgor Archwilio. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Jackie Davies, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Jackie yn Aelod Annibynnol ym mis Awst 2017.

Maes Arbenigedd:

Undebau Llafur

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Jackie yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol.

Tom Crick, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Tom yn Aelod Annibynnol ym mis Hydref 2017.

Maes Arbenigedd:

Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Tom yn cadeirio Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth, Grŵp Cyngori'r Cadeirydd a'r Pwyllgor Archwilio.

Mark Child, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Mark yn Aelod Annibynnol ym mis Hydref 2017.

Maes Arbenigedd:

Awdurdod Lleol

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Mark yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Reena Owen, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Reena yn Aelod Annibynnol ym mis Awst 2018.

Maes Arbenigedd:

Cymuned

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Reena yn cadeirio'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid. Mae'n aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch.

Nuria Zolle, Aelod Annibynnol

Penodiad:

Penodwyd Nuria yn Aelod Annibynnol ym mis Hydref 2019.

Maes Arbenigedd:

Trydydd Sector

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Nuria yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Dioglewch, y Pwyllgor Archwilio, Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth a'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid.

Keith Lloyd, Aelod Annibynnol

Apwyntiad:

Penodwyd Keith yn aelod annibynnol ym mis Mai 2020.

Maes Arbenigedd:

Prifysgolion

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Keith yn aelod o'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth.

Aelodau Cyswllt y Bwrdd

Andrew Jarrett, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol, Cyngor Castell-nedd Port Talbot

Penodiad:

Penodwyd Andrew yn Aelod Cyswllt o'r Bwrdd ym mis Ebrill 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Andrew yn mynychu'r bwrdd

Alison Stokes, Cadeirydd y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid

Penodiad:

Penodwyd Alison yn Aelod Cyswllt o'r bwrdd ym mis Tachwedd 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Alison yn mynychu'r bwrdd.

Y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr Gweithredol

Mark Hackett, Prif Weithredwr

Penodiad:

Ymunodd Mark â'r bwrdd iechyd fel Prif Weithredwr ym mis Ionawr 2021.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Mark yn mynychu'r bwrdd a'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth.

Richard Evans, Cyfarwyddwr Meddygol/Dirprwy Brif Weithredwr (ers Mawrth 2021)

Penodiad:

Penodwyd Richard yn Gyfarwyddwr Meddygol ym mis Tachwedd 2018 ac yn Ddirprwy Brif Weithredwr o Fawrth 2021.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Richard yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Chris White, Prif Swyddog Gweithredu/Cyfarwyddwr Gofal Sylfaenol ac Iechyd Meddwl/Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd/Dirprwy Brif Weithredwr (hyd Mawrth 2021)

Penodiad:

Penodwyd Chris yn Brif Swyddog Gweithredu ym mis Rhagfyr 2017.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Chris yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Christine Williams, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf

Penodiad:

Penodwyd Christine yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf ym mis Gorffennaf 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Christine yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Kathryn Jones, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

Penodiad:

Penodwyd Kathryn yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol ym mis Awst 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Kathryn yn mynychu'r bwrdd a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch a'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth.

Darren Griffiths, Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro

Penodiad:

Penodwyd Darren yn Gyfarwyddwr Cyllid Dros Dro ym mis Chwefror 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Darren yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol, y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch.

Siân Harrop-Griffiths, Cyfarwyddwr Strategaeth

Penodiad:

Penodwyd Siân yn Gyfarwyddwr Strategaeth ym mis Tachwedd 2014.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Siân yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid a'r Pwyllgor Cronfeydd Elusennol.

Keith Reid, Cyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus

Penodiad:

Penodwyd Keith yn Gyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd ym mis Rhagfyr 2019.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Keith yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Pwyllgor Iechyd a Diogelwch.

Christine Morrell, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Therapiau a Gwyddorau Iechyd

Penodwyd Chris yn Gyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Therapiau a Gwyddorau Iechyd ym mis Mawrth 2021

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Chris yn mynychu'r bwrdd, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

❖ Aelodau'r Tîm Gweithredol (nad ydynt yn aelodau o'r Bwrdd)

Rab Mcewan, Prif Swyddog Gweithredu Dros Dro

Penodiad:

Penodwyd Rab yn Brif Swyddog Gweithredu Dros Dro ym mis Mawrth 2021

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Rab yn mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Irfon Rees, Cyfarwyddwr Cyfathrebu/Pennaeth Staff

Penodiad:

Penodwyd Irfon yn Gyfarwyddwr Cyfathrebu/Pennaeth y Staff ym mis Awst 2018.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Irfon yn mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio.

Pamela Wenger, Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol

Penodiad:

Penodwyd Pam yn Gyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol ym mis Ionawr 2018.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Pam yw prif gynghorydd llywodraethu'r Bwrdd. Mae'n mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch, y Pwyllgor Cronfeydd Elusennol, y Pwyllgor Archwilio, y Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl, y Pwyllgor Perfformiad a Chyllid, y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth a Phwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Hannah Evans, Cyfarwyddwr Trawsnewid

Penodiad:

Penodwyd Hannah yn Gyfarwyddwr Trawsnewid ym mis Awst 2018.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Hannah yn mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio a'r Pwyllgor Perfformiad a Chyllid.

Matt John, Cyfarwyddwr Digidol

Penodiad:

Er i Matt weithio yn y Bwrdd Iechyd ers nifer o flynyddoedd, cafodd ei benodi'n Gyfarwyddwr Cyswllt Gwasanaethau Digidol ym mis Awst 2018 ac yna'n Gyfarwyddwr Digidol ym mis Awst 2020.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Matt yn mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio.

Irfon Rees, Cyfarwyddwr Cyfathrebu/Pennaeth Staff

Penodiad:

Penodwyd Irfon yn Gyfarwyddwr Cyfathrebu/Pennaeth y Staff ym mis Awst 2018.

Aelodaeth o'r Bwrdd a Phwyllgorau

Mae Irfon yn mynychu'r bwrdd heb hawliau pleidleisio.

Mae pob aelod o'r Bwrdd wedi datgan yn ysgrifenedig eu bod wedi cymryd camau i wneud yr archwilydwr yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol. Mae aelodau'r Bwrdd a'r uwch reolwyr wedi datgan unrhyw fuddiannau a allai arwain at wrthdaro â'u cyfrifoldebau ar y bwrdd, ac ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau perthnasol yn 2020-2021. Mae cofrestr lawn o fuddiannau ar gael drwy wneud cais i'r Gyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol.

• Rôl y Bwrdd

Y bwrdd sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am gyfeiriad strategol y sefydliad ac mae'n darparu arweinyddiaeth a chyfeiriad. Mae ganddo hefyd rôl allweddol o ran sicrhau bod trefniadau llywodraethu cadarn ar waith yn ogystal â diwylliant agored a safonau

uchel yn y ffordd y caiff ei waith ei wneud. Mae aelodau'r bwrdd yn rhannu cyfrifoldeb corfforaethol dros bob penderfyniad ac yn chwarae rhan allweddol yn y gwaith o fonitro perfformiad y sefydliad.

Fel mater o drefn, mae'r Bwrdd yn cyfarfod yn gyhoeddus chwe gwaith y flwyddyn, ond bydd adegau yn ystod y cyfnod hwn pan fydd cyfarfodydd arbennig o'r Bwrdd yn cael eu trefnu, er enghraifft ym mis Mai i gytuno ar y cyfrifon blynyddol. Mae pob cyfarfod rheolaidd yn dechrau gyda stori am glaf neu aelod o staff, gan nodi profiad personol rhywun sydd wedi defnyddio un o wasanaethau'r Bwrdd lechyd. Mae hon yn ffordd hwylus o ddysgu gwersi ac o helpu i wella a chynllunio gwasanaethau ar gyfer y dyfodol. Yn sgil pandemig Covid-19, gwnaed newidiadau i'r ffordd y cynhaliwyd cyfarfodydd cyhoeddus y bwrdd er mwyn cydymffurfio â'r canllawiau ar gadw pellter cymdeithasol. Er mwyn sicrhau diogelwch y cyhoedd a'r staff, cynhaliwyd cyfarfodydd yn rhithwir drwy Zoom. Dim ond y Cadeirydd, y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol, ynghyd â'r ysgrifenyddiaeth, a oedd yn yr un ystafell. Yna cafodd y sesiwn gyhoeddus ei ffrydio'n fyw i alluogi aelodau'r cyhoedd i wyllo'n ddiogel, a bydd yr opsiwn hwn yn parhau os/pan fydd y bwrdd yn gallu cyfarfod yn gorfforol unwaith yn rhagor. Yn yr ychydig fisoedd cyn i'r cyfarfod gael ei ffrydio'n fyw, er mwyn sicrhau bod busnes yn cael ei gynnal mor agored â phosibl, cyhoeddwyd crynodebau o'r cyfarfodydd ar y wefan o fewn saith niwrnod.

Fel arfer, yn ogystal â chyfarfodydd ffurfiol y bwrdd, cynhelir sesiynau datblygu chwe gwaith y flwyddyn. Mae'n gyfle i'r bwrdd gael hyfforddiant neu glywed am arferion da o fewn y sefydliad ac yn allanol. Oherwydd pwysau gweithredol yn sgil y pandemig, ataliwyd y rhain yn 2020-21, ac eithrio mis Chwefror 2021, pan ganolbwyntiwyd ar reoli meddyginiaethau a 'Diwylliant Teg'. Mae'r aelodau hefyd yn cymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau eraill ar ran y bwrdd, fel ymweld â gwasanaethau, a chyfarfod â phartneriaid lleol.

Yn sgil atal sesiynau datblygu'r bwrdd, ni fu'n bosib i'r bwrdd gynnal ei asesiad blynyddol o sgiliau i nodi'r meysydd i weithio arnynt ar gyfer y flwyddyn i ddod tan fis Mai 2021.

- **Pwyllgorau'r Bwrdd**

Mae'r Bwrdd lechyd wedi sefydlu nifer o bwyllgorau, fel y nodir yn y diagram yn **atodiad un**. Mae pob pwyllgor yn cael ei gadeirio gan aelod annibynnol ac mae gan bob pwyllgor rôl allweddol mewn perthynas â llywodraethu a sicrwydd, gwneud penderfyniadau, craffu, asesu risgiau cyfredol a monitro perfformiad. Yn dilyn pob cyfarfod, mae crynodeb o'r drafodaeth yn cael ei rannu â'r bwrdd yn ei gyfarfod ffurfiol nesaf ac mae'r holl bapurau ar gyfer sesiynau cyhoeddus cyfarfodydd y bwrdd a'r pwyllgorau i'w gweld ar [wefan](#) y Bwrdd lechyd. Mae rhai cyfarfodydd nad ydynt yn cael eu cynnal yn gyhoeddus, naill ai oherwydd natur gyfrinachol y busnes neu am fod yr eitemau'n cael eu datblygu. Mae'r bwrdd yn cydnabod bod ganddo ymrwymiad i gynnal ei gyfarfodydd pwyllgor yn gyhoeddus ond oherwydd y pandemig ni fu hyn yn bosibl.

Trwy gydol y flwyddyn, mae trefniadau'r pwyllgorau wedi'u haddasu yn ôl yr angen mewn ymateb i'r pandemig parhaus, er mwyn sicrhau bod llywodraethu cadarn yn cael ei gynnal ond gan ganiatáu ar yr un pryd i ni reoli'r pwysau gweithredol. Cafodd

y rhain eu hadolygu a'u cytuno bob chwarter gan y bwrdd yn dilyn gweithredu cychwynnol gan y cadeirydd ar 1 Ebrill 2020.

Dau bwyllgor sicrwydd y mae'n ofynnol i'r bwrdd iechyd eu cael yw'r Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch:

Y Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cefnogi'r trefniadau cyffredinol ar gyfer fframwaith sicrwydd y bwrdd, sy'n cynnwys datblygu'r datganiad llywodraethu blynyddol, ac mae'n rhoi cyngor a sicrwydd ynghylch effeithiolrwydd y trefniadau sydd yn eu lle mewn perthynas â llywodraethu strategol, rheoli risg a rheolaethau mewnol. Yn fwy penodol, mae wedi:

- Goruchwyllo'r system o reolaethau mewnol;
- Parhau i ganolbwyntio ar wella'r systemau ariannol a'r gweithdrefnau rheoli;
- Goruchwyllo'r broses o ddatblygu a gweithredu fframwaith sicrwydd y Bwrdd;
- Monitro trefniadau gwrth-dwyll lleol;
- Ceisio sicrwydd mewn perthynas â'r broses rheoli risg;
- Ystyried adolygiadau o reolau sefydlog a chyfarwyddiadau ariannol sefydlog, a'u hargymhell i'w cymeradwyo;
- Adolygu canfyddiadau a wnaed yn sgil archwiliadau mewnol ac allanol ac adolygu cynnydd yn erbyn cynlluniau gweithredu cyfatebol;
- Galw ar gyfarwyddwyr gweithredol i roi cyfrif lle bo hynny'n briodol;
- Trafod ac argymhell bod y bwrdd yn cymeradwyo'r cyfrifon blynyddol archwiliedig, yr adroddiad atebolrwydd, yr adroddiad blynyddol a barn y pennaeth archwilio mewnol;
- Parhau i fonitro'r broses o weithredu'r argymhellion fel y cânt eu nodi yn y rhaglen waith ar gyfer llywodraethu.

Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch

Y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch yw'r brif drefn sicrwydd ar gyfer cyflwyno cyngor amserol ar sail tystiolaeth i'r bwrdd mewn perthynas ag ansawdd a diogelwch gofal iechyd, yn ogystal ag mewn perthynas â'r trefniadau ar gyfer diogelu a gwella gofal cleifion yn unol â'r safonau a'r gofynion a nodir ar gyfer GIG Cymru. Mae pob cyfarfod yn dechrau gyda stori am glaf a hefyd yn cynnwys diweddariadau gan gyrff rheoleiddio mewnol ac allanol. Pan fo adroddiadau wedi codi pryderon, caiff cynlluniau gweithredu eu monitro gan y pwyllgor.

Yn **atodiadau dau i bump**, crynhoir dyddiadau'r bwrdd a'r pwyllgorau, gwybodaeth am yr aelodaeth, presenoldebau yn y cyfarfodydd a'r materion allweddol a ystyriwyd.

- **Grwpiau Cyngori a Chyd-bwyllgorau**

Yn ogystal â'i bwyllgorau ar lefel y bwrdd, mae gan y bwrdd iechyd dri grŵp cyngori sy'n adrodd i'r bwrdd, sef y Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, Fforwm y Gweithwyr Iechyd Proffesiynol a'r Fforwm Partneriaeth Lleol.

Byrddau Cyngori

- *Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid*

Mae'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid wedi'i ffurfio o amrywiaeth o sefydliadau partner o bob rhan o gymunedau lleol y bwrdd iechyd ac mae'n ymgysylltu â'r cyfeiriad

strategol, yn rhoi adborth ar gynigion i wella gwasanaethau ac yn cynghori ar effaith y ffyrdd presennol o weithio ar gymunedau lleol. Ymhlith ei aelodau mae cynrychiolwyr o ystod eang o grwpiau cymunedol, gan gynnwys plant a phobl ifanc, LHDT (lesbiaidd, hoyw, deurywiol a thrawsrywiol), pobl hŷn a lleiafrifoedd ethnig, yn ogystal â chyrff statudol fel yr heddlu, y gwasanaethau tân ac achub ac Asiantaeth yr Amgylchedd. O ganlyniad, mae gan y grŵp gysylltiadau rhagorol â'r cyhoedd yn gyffredinol a gall pob aelod dynnu sylw at faterion a godir gan eu cymunedau penodol. Mae'r grŵp yn darparu adroddiad i bob cyfarfod, sy'n crynhoi ei drafodaethau.

- *Fforwm y Gweithwyr Iechyd Proffesiynol*

Rôl Fforwm y Gweithwyr Iechyd Proffesiynol yw rhoi cyngor proffesiynol amlddisgyblaethol, cytbwys i'r Bwrdd ar y strategaeth leol a'r hyn a gyflawnir yn lleol. Yn ystod 2019-20, ailsefydlwyd Fforwm y Gweithwyr Iechyd Proffesiynol gydag aelodaeth newydd ond nid yw'n cyfarfod ar hyn o bryd oherwydd y pandemig.

- *Fforwm Partneriaeth Lleol*

Rôl y Fforwm Partneriaeth Lleol yw darparu ffordd y gall y bwrdd iechyd fel cyflogwr, a'r cyrff proffesiynol sy'n cynrychioli staff, fel yr undebau llafur, weithio gyda'i gilydd i wella gwasanaethau iechyd. Mae'n gyfle i ymgysylltu â'n gilydd, i lywio trafodaethau ac i gytuno ar flaenoriaethau lleol ar gyfer y gweithlu yn y gwasanaethau iechyd. Mae cadeirydd y fforwm yn amrywio bob yn ail rhwng cynrychiolwyr y bwrdd iechyd a chynrychiolwyr undebau llafur. Cyflwynir adroddiad yn crynhoi trafodaethau'r grŵp i bob cyfarfod o'r bwrdd.

Cyd-bwyllgorau a Phwyllgorau Cymru Gyfan

Ceir tri phwyllgor Cymru Gyfan, fel y manylir isod:

- *Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC)*

Sefydlwyd WHSSC yn 2010 gan y saith Bwrdd Iechyd i sicrhau bod y boblogaeth yn cael mynediad teg a chyfartal i'r ystod lawn o wasanaethau arbenigol. Cynhelir y cyd-bwyllgor gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg. Cynrychiolir y Bwrdd Iechyd gan y Prif Weithredwr ac mae adroddiadau rheolaidd yn dod i law'r Bwrdd.

- *Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC)*

Mae EASC yn gyd-bwyllgor o'r saith Bwrdd Iechyd, gyda thair Ymddiriedolaeth y GIG yn aelodau cyswllt, ac fe'i sefydlwyd ym mis Ebrill 2014. Mae'n gyfrifol am gynllunio a chomisiynu gwasanaethau ambiwlans brys ar gyfer Cymru gyfan. Cynhelir y cyd-bwyllgor gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg. Cynrychiolir y bwrdd iechyd gan y Prif Weithredwr ac mae adroddiadau rheolaidd yn dod i law'r bwrdd.

- *Pwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP)*

Sefydlwyd Pwyllgor NWSSP yn 2012 ac fe'i cynhelir gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae'n gofalu am y swyddogaethau a rennir ar gyfer GIG Cymru, fel caffael, recriwtio a gwasanaethau cyfreithiol. Cynrychiolir y bwrdd iechyd gan Gyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol a derbynnir adroddiadau rheolaidd gan y bwrdd.

- **Gweithio mewn Partneriaeth**

Mae'r bwrdd iechyd yn gweithio mewn partneriaeth gyda nifer o sefydliadau, yn cynnwys awdurdodau lleol, Prifysgol Abertawe, sefydliadau eraill y GIG, sy'n cynnwys Cydweithrediad GIG Cymru a'r trydydd sector. At hyn, mae ganddo grwpiau gweithredol ar y cyd â byrddau iechyd Caerdydd a'r Fro, Cwm Taf Morgannwg a Hywel Dda.

- **Strwythur Sefydliadol**

Ar ddechrau 2020-2021, roedd pum uned gwasanaeth yn y sefydliad:

- Ysbyty Treforys;
- Ysbyty Singleton;
- Ysbyty Castell-nedd Port Talbot;
- Gwasanaethau Gofal Sylfaenol a Chymunedol;
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu.

Cytunwyd ar newidiadau a'u gweithredu ym mis Medi 2020 i leihau'r strwythur i bedwar grŵp gwasanaeth:

- Gwasanaethau Gofal Sylfaenol, Gofal Cymunedol a Therapiau
- Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu
- Singleton a Chastell-nedd Port Talbot
- Treforys

Mae pob un yn cael ei arwain gan gyfarwyddwr gwasanaethau, gyda chymorth gan gyfarwyddwyr nyrsio a meddygol ar gyfer y grwpiau. Ar gyfer gwasanaethau sylfaenol a chymunedol, ceir cyfarwyddwr deintyddol ar gyfer y grŵp hefyd. Mae cyfarwyddiaethau corfforaethol, fel cyllid, llywodraethu, y gweithlu, gwasanaethau digidol a strategaeth/cynllunio hefyd yn chwarae rhan ganolog yn y gwaith o gefnogi'r grwpiau gwasanaeth, yn ogystal â'r sefydliad cyfan. Adolygir perfformiad pob un o'r elfennau hyn o'r strwythur yn rheolaidd.

Gwnaed y newidiadau o ganlyniad i adolygiad o strwythur y sefydliad a gynhaliwyd unwaith i'r cyfrifoldeb dros gomisiynu a chynllunio gwasanaethau ar gyfer poblogaeth Pen-y-bont ar Ogwr gael ei symud i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf ar 1 Ebrill 2019. Yn sgil hyn, bu traean o leihad yn y boblogaeth rydym yn ei gwasanaethu, yn ogystal ag yn ein cyllideb a'n gweithlu. Roedd hyn yn gyfle i sicrhau bod strwythur a ffocws y sefydliad presennol yn briodol ac yn adlewyrchu uchelgais y sefydliad fel yr amlinellir yn ei strategaeth, *Iechyd Gwell, Gofal Gwell, Bywydau Gwell*.

Er mwyn sicrhau bod gwasanaethau diogel o ansawdd uchel sy'n addas ar gyfer y dyfodol yn cael eu darparu'n effeithiol, mae portffolio trawsnewid yn ei le i ganoli pob gwaith o'r fath, gan symud oddi wrth ddulliau amrywiol o weithio ar draws y sefydliad. Drwy'r rhaglen hon, mae gan y bwrdd drefn glir ar gyfer goruchwylio'r gwaith o gyflawni'r strategaeth sefydliadol, y cynllun gwasanaethau clinigol a blaenoriaethau allweddol eraill.

❖ System Reoli

Diben y systemau rheoli yw deall a rheoli risg i lefel resymol, yn hytrach na dileu pob risg. Felly dim ond sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd y gallant ei ddarparu, yn hytrach na sicrwydd absoliwt. Mae system rheoli mewnol y bwrdd iechyd yn seiliedig ar broses barhaus sydd â'r nod o adnabod a blaenoriaethu'r risgiau a allai ei atal rhag cyflawni nodau ac amcanion ei bolisiau, gwerthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu, ynghyd â gwerthuso effeithiau posib gorfod eu rheoli o safbwynt effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac economaidd. Bu hyn yn ei le ar gyfer 2020-21 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad atebolrwydd a'r cyfrifon blynyddol.

• Rheoli Risg

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe wedi ymrwymo i ddarparu gofal iechyd diogel ac effeithiol o ansawdd uchel. Rydym yn mynnu diwylliant ac amgylchedd sy'n lleihau risg, sy'n mynd ati i geisio gostwng risg, ac sy'n hybu iechyd, diogelwch a lles cleifion, staff, ymwelwyr a'r cyhoedd.

Mae'r bwrdd iechyd yn cydnabod bod risgiau i holl weithgareddau'r gwasanaethau iechyd, gan gynnwys niwed i gleifion, a bod angen rheoli'r rhain trwy fframwaith systematig. Bydd hyn yn sicrhau bod y risgiau i ddiogelwch cleifion a staff ac i amcanion y sefydliad yn cael eu nodi, eu hasesu, eu dileu neu eu lleihau i'r graddau y mae'n ymarferol resymol. Y nod yw lleihau'r siawns y bydd y risg yn cael ei gwireddu, ond pan na fydd hyn yn bosibl, byddwn yn adolygu, yn dysgu ac yn rhannu'r hyn a ddysgwyd mewn diwylliant agored a theg, er mwyn gwneud y risg yn llai tebygol o ddigwydd eto.

Mae gan yr holl staff gyfrifoldeb am hyrwyddo'r gwaith o reoli risg, gan gadw at bolisiau'r bwrdd iechyd, ac mae ganddynt gyfrifoldeb personol dros ddiogelwch cleifion, yn ogystal ag am eu hiechyd a'u diogelwch eu hunain a'u cydweithiwr. Mae'r bwrdd iechyd yn annog staff i gymryd perchnogaeth o'u cyfrifoldebau trwy broses gyfathrebu ddwy ffordd, gyda hyfforddiant a chefnogaeth briodol, er mwyn nodi a rheoli risg. Er mwyn rhoi cymorth i ddatblygu arferion da ar gyfer rheoli risg, nod y sefydliad yw sicrhau:

- bod y broses o reoli risg yn gadarn, yn rhan annatod o weithredu'r sefydliad o ddydd i ddydd, yn gyson ac yn rhoi cymorth i gyflawni amcanion y bwrdd iechyd;
- bod gennym amgylchedd diogel i gleifion, staff ac ymwelwyr trwy nodi peryglon a rheoli risgiau;
- bod diwylliant agored a theg ac y gall staff dynnu sylw at risgiau a'u trafod yn agored;
- bod rheoli risg yn gysylltiedig ag archwilio clinigol er mwyn blaenoriaethu archwiliadau sy'n seiliedig ar risg, a bod y risgiau sy'n cael eu nodi yn sgil archwiliadau'n cael eu hasesu a'u rheoli;
- bod lefel y parodrwydd i dderbyn risg yn glir a bod goddefgarwch yn cael ei ddiffinio er mwyn cefnogi arloesedd ar lefel o risg y cytunir arni;
- y darperir gwasanaeth diogel o ansawdd uchel sy'n hyrwyddo gwelliannau parhaus;

- y codir ymwybyddiaeth o reoli risg trwy addysg/hyfforddiant ac arweiniad i sicrhau ymwybyddiaeth a rheolaeth effeithiol o beryglon/risgiau posibl ac o'r ffyrdd y gellir eu lleihau;
- y ceir diwylliant o ddysgu o bopeth a wnawn er mwyn gwella diogelwch, cydymffurfiaeth â deddfwriaeth a gwneud gwelliannau parhaus trwy ddefnyddio'r Safonau Iechyd a Gofal yng Nghymru fel fframwaith;
- bod rolau, cyfrifoldebau ac atebolrwydd am reoli risg yn glir ac wedi'u dogfennu'n dda mewn polisiau, gweithdrefnau a disgrifiadau swyddi.

• Y Gallu i Drin Risg

Yn ystod y flwyddyn, gwnaed cynnydd mewn perthynas â datblygu ac ymgorffori'r broses o reoli risg trwy'r sefydliad cyfan. Mae dealltwriaeth y bwrdd o'r risgiau'n llywio'i flaenoriaethau a'i weithredoedd a'i ddull cyffredinol o'u rheoli, a hefyd yn sicrhau gofal diogel o ansawdd uchel i'r cymunedau lleol, yn ogystal ag amgylchedd gwaith diogel ac effeithiol i staff.

Y Prif Weithredwr sy'n bennaf gyfrifol am reoli risg. Y Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol sy'n gyfrifol am y system o adrodd ar reoli risg. Mae pob cyfarwyddwr gweithredol yn atebol am reoli eu risgiau eu hunain yn unol â pholisi rheoli risg y bwrdd iechyd. Mae trefniadau yn eu lle i asesu a rheoli risgiau ar draws y sefydliad yn effeithiol, sy'n cynnwys adolygu a diweddarau cofrestr risg y bwrdd iechyd yn barhaus. Mae'r Prif Weithredwr hefyd yn dirprwyo elfennau o reoli risg i uwch reolwyr eraill, ac mae hyn wedi'i nodi yn y fframwaith rheoli risg.

• Rheoli Risg a'r Fframwaith

Diben y systemau rheoli yw deall a rheoli risg i lefel resymol, yn hytrach na dileu pob risg. Felly dim ond sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd y gallant ei ddarparu, yn hytrach na sicrwydd absoliwt. Mae system rheoli mewnol y bwrdd iechyd yn seiliedig ar broses barhaus, sydd â'r diben o nodi a blaenoriaethu'r risgiau a allai ei atal rhag cyflawni nodau ac amcanion ei bolisiau, ynghyd â gwerthuso'r tebygolrwydd y bydd y risgiau hynny'n cael eu gwireddu a'r effaith effeithlon, effeithiol ac economaidd bosibl o orfod eu rheoli. Mae hyn wedi bod yn ei le ar gyfer 2020-21 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad atebolrwydd a'r cyfrifon blyneddol.

Mae'r fframwaith rheoli risg yn egluro'r ffordd y mae risgiau'n cael eu nodi, eu gwerthuso a'u rheoli. Goruchwylir y gwaith o gyflawni'r fframwaith gan y Pwyllgor Archwilio, ac mae gan swyddogion gweithredol ac uwch reolwyr unigol gyfrifoldebau dirprwyedig penodol.

Mae pob cyfarwyddwr gweithredol yn gyfrifol am reoli risg ar gyfer meysydd eu cyfrifoldeb, gan sicrhau:

- bod cyfrifoldebau clir ar gyfer llywodraethu clinigol, corfforaethol a gweithredol yn ogystal ag ar gyfer rheoli risg;
- bod hyfforddiant priodol i staff ar asesu a rheoli risg;
- bod dulliau yn eu lle ar gyfer nodi a rheoli risgiau sylweddol trwy adroddiadau rheolaidd, amserol a chywir i'r uwch dîm arwain, y pwyllgorau a'r bwrdd;
- bod systemau yn eu lle i ddysgu gwersi o unrhyw ddigwyddiadau, yn cynnwys digwyddiadau anffafriol, a bod camau unioni'n cael eu cymryd lle bo angen;
- bod prosesau sy'n caniatáu i risgiau allweddol gael eu hadrodd i'r bwrdd;

- y cydymffurfir â pholisïau, deddfwriaeth, rheoliadau a safonau proffesiynol y bwrdd iechyd ar gyfer y swyddogaethau.

O fewn y grwpiau gwasanaeth, mae cyfarwyddwyr y grwpiau gwasanaeth yn rheoli'r risgiau ac yn sicrhau bod trefniadau effeithiol i gyflawni hyn. Mae unrhyw risgiau sydd y tu hwnt i reolaeth y grŵp yn cael eu huwchgysfeirio i'r Prif Swyddog Gweithredol fel yr arweinydd proffesiynol, yn ogystal ag i'r cyfarwyddwr gweithredol sy'n gyfrifol am y maes lle mae'r risg wedi'i nodi.

Mae'n bwysig cyfathrebu ac ymgynghori â rhanddeiliaid a phartneriaid mewnol ac allanol, fel sy'n briodol, ym mhob cam o'r broses rheoli risg ac mewn perthynas â'r broses gyfan. Bydd amllder y cyfathrebu'n amrywio, gan ddibynnu ar ddifrifoldeb y risg, a chaiff ei drafod a'i gytuno gyda'r rhanddeiliaid a'r partneriaid. Arweinir y broses hon gan yr unigolyn sydd wedi'i bennu'n arweinydd ar gyfer rheoli'r risg ac ar gyfer cyfathrebu â rhanddeiliaid allanol. Y cyfarwyddwr gweithredol penodedig arweiniol ar gyfer y risg fydd yr unigolyn hwn.

Mae'n bwysig cyfathrebu'n effeithiol yn fewnol ac yn allanol er mwyn sicrhau bod y rhai sy'n gyfrifol am reoli risg, a'r rhai a fydd yn cael budd ohono, yn deall ar ba sail y mae penderfyniadau'n cael eu gwneud a pham mae angen cymryd camau penodol. Mae'r rhanddeiliaid allanol yn amrywio, gan ddibynnu ar y math o risg a geir, a bydd angen i'r arweinydd risg ar gyfer y grŵp gwasanaeth ystyried pa rhanddeiliaid allanol y bydd angen eu hysbysu a'u cynnwys neu eu briffio ar ôl sefydlu grwpiau gorchwyl a gorffen/grwpiau trefn rheoli aur gweithredol i oruchwyllo'r camau gweithredu ar gyfer lleihau'r risg. Bydd Llywodraeth Cymru'n cael gwybod am bob risg sylweddol trwy'r briff wythnosol oddi wrth sefydliadau a thrwy'r cyfarfodydd adolygu perfformiad chwarterol.

Yn fwyaf diweddar, adolygwyd cofrestr risg y bwrdd iechyd gan y Pwyllgor Archwilio a'r bwrdd yng nghyfarfod mis Mawrth 2021. Fel rhan o'r fframwaith rheoli risg, rhoddodd y bwrdd ystyriaeth i'w brif amcanion, yn strategol ac yn weithredol, a nododd y risgiau sydd fwyaf tebygol o atal y rhain rhag cael eu cyflawni. Yn sgil hyn, mae'n ymwybodol o'r risgiau posibl ac felly, pe bai risg yn cael ei gwireddu, nid ymateb i'r risg yn unig y byddai. Wrth bennu parodrwydd y bwrdd i dderbyn risg, mae'n cydnabod na ellir cyflawni gofal iechyd oni chymerir risgiau, ac oni chymerir y canlyniadau dilynol a'r camau lliniaru. Mae hefyd yn sicrhau nad yw risgiau'n cael eu hystyried ar wahân i'w gilydd, gan eu bod yn deillio o'r holl risgiau sy'n llifo trwy'r sefydliad.

❖ **Parodrwydd i Dderbyn Risg**

Adolygodd y bwrdd ei barodrwydd i dderbyn risg a'i lefelau ar gyfer goddef risg, a gosododd lefelau newydd i'r staff eu dilyn yn ystod pandemig Covid-19. Cyn hyn, roedd risgiau a oedd yn 16 ac yn uwch yn cael eu hystyried yn risgiau uchel, ac yn rhai y credai'r bwrdd y dylid cymryd camau yn eu cylch fel mater o flaenoriaeth er mwyn eu lliniaru. Cafwyd trothwy isel ar gyfer cymryd risg pan fyddai'r risg honno'n cael effaith fawr ar ansawdd a diogelwch y gofal i gleifion, ac mae'r trothwy isel hwn yn parhau. Mae'r bwrdd iechyd yn defnyddio'r gweithredoedd sy'n ymwneud â'i barodrwydd i dderbyn risg a'i lefel o oddefgarwch er mwyn rhoi arweiniad o ran y ffiniau risg sy'n dderbyniol a'r ffordd y dylid cydbwyso risg a buddiannau, yn ogystal ag er mwyn egluro lefel y risg y mae'r bwrdd yn barod i'w derbyn.

Yng nghyfarfod mis Ebrill 2020, cytunodd aelodau'r bwrdd y byddai'r parodrwydd i dderbyn risg wrth ddelio â Covid-19 yn cynyddu i **20** ac y byddai'n ystyried bod risgiau ar y lefel hon ac yn uwch yn risgiau uchel. Adolygwyd y trefniadau hyn yng nghyfarfodydd y bwrdd ym mis Gorffennaf 2020 ac ym mis Mawrth 2021, a chytunwyd na fyddai unrhyw newid. Fe'u hadolygwyd hefyd gan y Tîm Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio.

Gwneir penderfyniadau busnes mewn perthynas â Covid-19 yn erbyn cefndir o amgylchiadau sy'n newid yn gyflym ar lawr gwlad, ac mae'r gofrestr risg ar gyfer Covid-19 yn fframwaith hanfodol ar gyfer llywio'r dewisiadau hynny. Adolygwyd y risgiau'n wythnosol gan gyfarfodydd trefn rheoli aur Covid-19. Mae'r gofrestr risg yn cyflawni hyn trwy amlygu newidiadau gweithredol a chynnig dull strwythuredig o adnabod a lliniaru'r risgiau sy'n codi yn sgil Covid-19. Mae'r gofrestr risg ar gyfer Covid-19, ynghyd â chofrestr risg y bwrdd iechyd, wedi bod yn cael ei adrodd i'r bwrdd, i'r Pwyllgor Archwilio a'r Tîm Gweithredol fel y gall y bwrdd a'r Tîm Gweithredol weld yr holl risgiau, yr holl gamau lliniaru sy'n cael eu cymryd a'r holl reolaethau sydd yn eu lle.

O ganlyniad, mae angen ymateb yn gymesur i risg, gan ei gydbwysu â'r pwysau ar gapasiti ac â'r heriau a achosir gan y pandemig, yn ogystal â rheoli'r problemau a'r risgiau sy'n codi oherwydd 'busnes arferol'.

Mae **atodiad chwech** yn nodi risgiau allweddol y bwrdd iechyd yn ôl eu sgoriau.

- **Prif Risgiau'r Bwrdd Iechyd**

Ym mis Mawrth 2021, roedd 34 o risgiau ar gofrestr y bwrdd iechyd, gyda'r sgoriau'n amrywio o 12 i 25. Dyma oedd y rhai uchaf:

- **16:** Mynediad at Ofal wedi'i Gynllunio
- **50:** Mynediad at Wasanaethau Canser (ceir dwy risg arall sy'n gysylltiedig â'r risg hon, gweler 66 a 67)

O ran y Gofrestr Risg ar gyfer Covid-19, y risgiau uchel yw:

- **R_COV_008:** Capasiti
- **R_COV_009a:** Prinder Gweithlu
- **R_COV_012:** Gweithio mewn Partneriaeth
- **R_COV_20:** Cydnerthedd y Gweithlu

Wrth i'r bwrdd iechyd ailafael yn ei wasanaethau ehangach, bydd y risgiau sy'n ymwneud â Covid-19 yn cael eu cynnwys ar gofrestr risg y bwrdd iechyd. Mae'r camau sy'n cael eu cymryd i reoli'r risgiau hyn wedi'u cynnwys ar gofrestr risg y bwrdd iechyd.

Er mai gan y Pwyllgor Archwilio y mae'r cyfrifoldeb cyffredinol am oruchwylio'r gwaith o reoli risg, mae wedi dirprwyo risgiau perthnasol i bob un o is-bwyllgorau eraill y bwrdd i wneud yn siŵr bod eu rhaglenni gwaith yn cyd-fynd â'r rhain, er mwyn sicrhau eu bod yn adolygu ac yn derbyn adroddiadau ar y cynnydd a wneir i liniaru'r risgiau allweddol cyn belled ag y bo modd.

Cyflwynir adroddiadau chwarterol i bob un o is-bwyllgorau'r bwrdd i gyd-fynd â'r materion penodol a neilltuwyd i'r Pwyllgorau ar gofrestr risg y bwrdd iechyd.

Proffil Risg 2020-21

Oherwydd bod y gwasanaethau gofal iechyd yn newidiol, mae proffil risg y bwrdd iechyd yn newid yn barhaus, gyda'r risgiau allweddol a'r dogfennau sydd ar y gofrestr risg yn cael eu sgorio ar sail eu gallu i effeithio ar gyflawni'r amcanion. Caiff y gofrestr risg ei diweddarau bob chwarter a'i hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio a'r bwrdd, gan fwydo i'r cynllun blynyddol. Mae gan bob un o'r pwyllgorau sy'n cefnogi'r bwrdd fersiwn o'r gofrestr risg sy'n amlinellu'n benodol y risgiau a ddyrannwyd iddynt, gydag aelodau'n gofyn am adroddiadau at wraidd y mater ar gyfer y risgiau sylweddol sydd â'r sgoriau risg uchaf.

Yn 2020-21, rheolodd y bwrdd iechyd nifer o risgiau, gan gynnwys:

- Mynediad at Ofal heb ei Drefnu

Er y gwelwyd gostyngiad yn sgil Covid-19 yn y nifer a oedd yn mynychu'r adran achosion brys, mae'r perfformiad yn dal yn is na'r targedau cenedlaethol, er iddo wella'n sylweddol ers 2019-20. Mae nifer o gamau lliniarol ar waith i fynd i'r afael â'r heriau, gan gynnwys datblygu model 'ffonio'n gyntaf' i annog pobl i beidio â chynhyrdd yr adran yn ddirybudd. Hefyd, rhoddwyd uned symudol wrth fynedfa'r adran er mwyn gallu cyfeirio cleifion yno a rhyddhau ambiwlansys.

- Mynediad at Ofal wedi'i Gynllunio

Mewn ymateb i'r pandemig, nid oedd unrhyw ofyniad i adrodd am berfformiad ar gyfer gofal wedi'i gynllunio. Yn hytrach, cafwyd gofyniad i ganolbwyntio ar leihau niwed trwy flaenoriaethu'r achosion clinigol mwyaf brys. Ar ddechrau'r pandemig, ataliwyd yr holl wasanaethau nad oeddent yn gysylltiedig â Covid-19 ac nad oeddent yn argyfyngau. Er bod gwasanaethau hanfodol bellach yn cael eu darparu, maent yn gweithredu ar lefel is oherwydd cyfyngiadau staffio a diogelwch, sy'n golygu bod yr amser aros yn parhau i gynyddu. Gallai hyn gael ei gymhlethu ymhellach gan lu o atgyfeiriadau gan feddygon teulu unwaith y bydd y pandemig yn dechrau tawelu, gan i ni dderbyn llai a atgyfeiriadau na'r arfer pan oedd y pandemig ar ei anterth.

- Mynediad at Wasanaethau Canser

Oherwydd problemau'n ymwneud â chapasiti a galw oherwydd y pandemig, mae'r adran yn torri targedau wrth ddarparu triniaeth radiotherapi radical i gleifion a cheir oedi annerbyniol o ran y mynediad at driniaeth SACT (therapi gwrth-ganser systemig) yn yr uned ddydd ar gyfer cemotherapi. O ganlyniad, mae risg uchel o fethu â chynnal gwasanaethau er mwyn cyrraedd y targedau canser, a gallai hyn effeithio ar brofiad cleifion a theuluoedd o dderbyn gofal.

- TAVI (Mewnblaniad Falf Aorta drwy Gathetr)

Yn 2017, daeth y bwrdd iechyd yn ymwybodol o amseroedd aros hir ar gyfer triniaethau TAVI. Comisiynwyd adolygiad o'r achosion gan Goleg Brenhinol y Meddygon, a dilynwyd hyn gan ymweliad â'r safle ac ail adolygiad o garfan o gleifion, i benderfynu a oedd hyd yr amseroedd yn cyfrannu at farwolaeth rhai o'r cleifion ar y rhestr aros. Adroddwyd canfyddiadau'r adolygiad cychwynnol yn gyhoeddus i'r bwrdd ym mis Mawrth 2020. Yn dilyn hyn, ym mis Tachwedd 2020, derbyniwyd a thrafodwyd adroddiad drafft o'r ymweliad â'r safle ac rydym yn dal i

aros am ganfyddiadau'r ail adolygiad ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn. Mae cynlluniau gweithredu cynhwysfawr yn eu lle, ynghyd â dangosfwrdd ansawdd, a darperir diweddariadau rheolaidd i'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r bwrdd ar y gwelliannau sy'n cael eu gwneud.

- Sgrinio ar gyfer asesiad o dwf y ffetws yn unol â GAP-GROW

Rhoddwyd safonau GAP a GROW ar waith ledled Cymru i leihau nifer y marw-enedigaethau, ond ceir heriau o ran cwrdd â'r rhain oherwydd y capasiti sganio. Mewn ymateb i hyn, mae'r holl staff wedi derbyn hyfforddiant ar ganfod babanod bach. Hefyd, mae'r capasiti ar gyfer sganio obstetreg yn cael ei adolygu, ac mae'r gwasanaethau uwchsain cyffredinol yn rhoi cymorth pan fo hynny'n bosibl.

- Brexit

Mae'r bwrdd iechyd yn parhau i fonitro goblygiadau Brexit, yn enwedig o safbwynt y gadwyn gyflenwi a'r gweithlu.

❖ **Y Fframwaith Rheoli**

- **Cod Llywodraethu Corfforaethol**

Ar gyfer GIG Cymru, diffinnir llywodraethu fel "system atebolrwydd i ddinasyddion, defnyddwyr gwasanaethau, rhanddeiliaid a'r gymuned ehangach, y mae sefydliadau gofal iechyd yn gweithio, yn gwneud penderfyniadau ac yn arwain eu pobl i gyrraedd eu hamcanion oddi mewn iddi". Mae hyn yn sicrhau bod cyrff y GIG yn gwneud y pethau iawn, yn y ffordd iawn, ar gyfer y bobl iawn, mewn modd sy'n cynnal y gwerthoedd a osodwyd ar gyfer y sector cyhoeddus.

Ym mis Mai 2021, cynhaliwyd asesiad o'n cydymffurfiaid â'r cod ac adroddwyd canlyniadau'r asesiad i'r Pwyllgor Archwilio y mis hwnnw. Ni chanfuwyd unrhyw wrodd oddi wrth y cod, er y nodwyd i'r adolygiad o effeithiolrwydd y bwrdd gael ei ohirio tan fis Mai 2021 oherwydd pandemig Covid-19.

Caiff toriadau mewn rheolau sefydlog eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio. Adroddwyd pedwar o doriadau i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Mai 2021 – sef y methiant i gwrdd â dau ddyletswydd ariannol fel y nodwyd eisoes yn yr adroddiad, y ffaith na chafodd pwyllgorau'r bwrdd eu ffrydio'n fyw, a'r ffaith i bapurau'r bwrdd ar gyfer Mawrth 2021 gael eu dosbarthu'n hwyr.

Mae'r bwrdd iechyd wedi parhau i sicrhau bod yr holl weithgareddau caffael wedi'u cynnal yn unol â'r cyfarwyddiadau ariannol sefydlog a'r fframwaith deddfwriaethol ar gyfer caffael. Oherwydd effeithiau pandemig Covid-19, cafodd y bwrdd iechyd ei hun mewn sefyllfa o argyfwng ac felly roedd achosion lle byddai ein rheolau sefydlog ein hunain fel arfer wedi cael eu torri. Cydweithiodd y timau caffael, cyllid a llywodraethu corfforaethol i sicrhau, pan nad oedd opsiynau eraill ar gael, y defnyddiwyd rheoliad 32, sef offeryn deddfwriaethol sy'n darparu proses gaffael symlach.

Agwedd allweddol ar ddefnyddio'r rheoliad hwn oedd sicrhau bod yr holl feini prawf a oedd yn ymwneud â defnyddio'r rheoliad yn cael eu bodloni. Cafodd yr holl wariant a gafwyd mewn ymateb i bandemig Covid-19 ei adrodd i Bwyllgor Archwilio'r bwrdd iechyd ac mae'r bwrdd iechyd wedi'i gynnwys yn adroddiad Archwilio Cymru yn Ebrill 2021 sef "[Caffael a Chyflenwi Cyfarpar Diogelu Personol ar gyfer Pandemig Covid-19](#)".

Bydd y bwrdd iechyd yn adolygu ei weithdrefnau rheoli ariannol yn chwarter cyntaf 2021-22 i sicrhau bod darpariaeth well yn cael ei chynnwys yn y rheolau sefydlog a'r cyfarwyddiadau ariannol sefydlog fel bod modd i unrhyw ofynion brys yn y dyfodol gael eu bodloni'n unol â'r holl drefniadau llywodraethu a pholisi perthnasol.

• **Asesiad yn erbyn Adran 175 o Ddeddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014**

Mae dau ofyniad i'r bwrdd iechyd eu bodloni o dan y Ddeddf:

- sicrhau nad yw'r gwariant yn fwy na chyfanswm yr arian a ddyrannwyd iddo dros gyfnod o dair blynedd ariannol;
- paratoi cynllun sy'n nodi'r strategaeth ar gyfer sicrhau cydymffurfiaid â'r ddyletswydd wrth wella gofal iechyd, ac i'r cynllun hwnnw gael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru a'i gymeradwyo ganddi.

Ar gyfer 2020-21, er i'r bwrdd iechyd gyflawni ei ddyletswydd ariannol i adennill costau yn erbyn terfyn yr adnoddau cyfalaf, gan nodi tanwariant o £28k o danwariant cyllideb o £48m, methodd â chyflawni ei ofyniad cyntaf gan na chyflawnodd falans ariannol, fel y nodir isod. Yn ogystal, gan nad oedd ganddo gynllun tair blynedd wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru, methodd hefyd â bodloni'r ail ofyniad.

	2018-19	2019-20	2020-21	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau gweithredu net am y flwyddyn	1,143,379	930,886	1,096,986	3,172,142
Namyn gwariant gwasanaethau offthalmig cyffredinol a gwariant arall heb derfyn arian parod	1,484	993	739	3,216
Namyn canlyniadau refeniw dod â chynlluniau PFI i SoFP	(1,684)	(1,925)	(2,164)	(5,773)
Cyfanswm y costau gweithredu	1,143,179	929,954	1,095,561	3,169,585
Dyraniad Adnoddau Refeniw	1,133,300	913,670	1,071,257	3,119,118
Tanwariant /(gorwariant) yn erbyn y Dyraniad	(9,879)	(16,284)	(24,304)	(50,467)

Nodir y perfformiad ariannol llawn yn nes ymlaen yn yr adroddiad hwn fel rhan o'r cyfrifon ariannol.

• **Cynllun Tymor Canolig Integredig**

Nid allai'r sefydliad gyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig yn 2020-21. Fodd bynnag, cyflwynodd gynllun blynyddol yn dilyn cymeradwyaeth y bwrdd ym mis Mawrth 2020. Nodwyd bod hwn yn gynllun 'pwynt mewn amser' gan fod pandemig Covid-19 yn dechrau cyflymu a'r bwrdd iechyd yn dechrau ymateb iddo. Ar 18 Mawrth 2020, derbyniodd y bwrdd iechyd lythyr gan Lywodraeth Cymru yn cadarnhau bod y broses ar gyfer Cynllun Tymor Canolig Integredig/y cynllun blynyddol yn cael ei hoedi i alluogi sefydliadau GIG Cymru i ganolbwyntio ar y camau gweithredu diaros a oedd yn angenrheidiol mewn ymateb i bandemig Covid-19. Roedd yn ofynnol i'r bwrdd gyflwyno cynlluniau penodol ar gyfer dau chwarter cyntaf y flwyddyn ac un ar gyfer y chwe mis olaf, yn nodi sut y byddai'r bwrdd iechyd

yn rheoli ei ymateb y pandemig, yn ogystal â pharhau i gynnal gwasanaethau hanfodol nad oeddent yn ymwneud â Covid-19, ac ystyried ei adferiad. Cafodd y cynnydd a wnaed yn erbyn y camau gweithredu yn y cynlluniau hyn eu hystyried gan y pwyllgorau Perfformiad a Chyllid ac Ansawdd a Diogelwch yn ogystal â chan y bwrdd. Roedd y rhain yn cynnwys elfennau'n ymwneud â pherfformiad, cyllid a'r gweithlu.

- **Datblygu Cynllun Gweithredu 2021-22**

Fel rhan o'r broses o adfer yn sgil pandemig Covid-19, gofynnwyd i holl sefydliadau GIG Cymru gynhyrchu cynllun blynyddol ar gyfer 2021-22, p'un ai oeddent mewn sefyllfa i gael Cynllun Tymor Canolig Integredig cymeradwy cyn hynny ai peidio. Mae'r cynlluniau i'w gosod yng nghyd-destun adfer a phontio, gan symud o ymateb gweithredol i'r pandemig i gynllunio strategol ar gyfer y tymor hirach. Mae'r bwrdd iechyd wedi cymryd yr un agwedd ar gyfer y cynllun blynyddol ag a wnaeth ar gyfer cynllun cyflawni gweithredol chwarter tri/pedwar ar gyfer 2020-21, gan gynnal cysondeb cryf rhwng y gwasanaethau, y gweithlu a chyllid er mwyn pennu cyflawniadau realistig o ran y gwasanaethau. Cymeradwywyd y cynllun drafft gan y bwrdd ym mis Mawrth 2021, ar gyfer ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

- **Safonau Iechyd a Gofal**

Daeth y safonau presennol i fodolaeth ym mis Ebrill 2015 ac maent yn ffurfio fframwaith safonau cyffredin Llywodraeth Cymru i gefnogi GIG Cymru a sefydliadau partner i ddarparu gwasanaethau gofal iechyd effeithiol, amserol ac o ansawdd. Mae ei fframwaith yn ymgorffori'r 'Safonau ar gyfer Gwasanaethau Iechyd yng Nghymru (2010)' a'r 'Hanfodion Safonau Gofal (2003)'. Maen nhw'n gosod y claf yn y canol, gan bwysleisio pwysigrwydd arweinyddiaeth, llywodraethu ac atebolrwydd cryf.

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe wedi gwreiddio'r safonau'n llawn yn ei brosesau llywodraethu ansawdd a diogelwch, er mwyn helpu i sicrhau ein bod yn cyflawni ein nodau a'n hamcanion ar gyfer darparu gwasanaethau iechyd diogel o ansawdd uchel. Rydym yn gwneud hyn trwy ein gwaith llywodraethu arferol a thrwy ein hasesu ein hunain yn erbyn y safonau ar draws yr holl weithgareddau. Mae cyfarwyddwyr grwpiau gwasanaeth, cyfarwyddwyr grwpiau meddygol a chyfarwyddwyr nyrsio'r grwpiau'n gyfrifol ar y cyd am ymgorffori a monitro'r safonau yn eu meysydd. At hynny, drwy adrodd ar y safonau trwy'r grwpiau a phwyllgorau llywodraethu, sicrhau bod risgiau cofrestredig yn cael eu hymgorffori ac y gweithredir arnynt.

Ym mis Ionawr 2021, cynhaliwyd cyfarfod gyda chyfarwyddwyr y grwpiau gwasanaeth a'r arweinwyr ansawdd a diogelwch i roi diweddariad am y cynnydd ar y broses hunanasesu ar gyfer 2020-21. Yn ogystal â hyn, mae cyfarfodydd pellach wedi'u trefnu i oruchwylio'r cyflwyniadau terfynol a dderbynnir oddi wrth y grwpiau gwasanaeth, yn barod ar gyfer yr adroddiad hunanasesu blynyddol ddiwedd y flwyddyn, a gyflwynir i'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch i'w gymeradwyo cyn ei gyflwyno'n derfynol i'r bwrdd ym Mai 2021. Yn dilyn hyn, cynhelir cyfarfod pellach gyda'r grwpiau gwasanaeth i rannu'r adroddiad ar bob lefel o'r sefydliad.

O ystyried pwysau'r pandemig, nid yw'r broses hunanasesu wedi bod mor gadarn ag y byddai'r bwrdd iechyd yn ei dymuno, ond o ystyried y flwyddyn eithriadol a gafwyd,

cydnabyddir bod y broses yn ddigonol. Fodd bynnag, bydd angen ei chryfhau yn 2021-22.

- **Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Hawliau Dynol**

Mae'r bwrdd iechyd wedi ymrwymo i drin pawb yn deg ac nid yw'n goddef gwahaniaethu ar sail oedran, anabledd, hunaniaeth, rhywedd, statws priodasol neu bartneriaeth sifil, beichiogrwydd neu famolaeth, hil neu genedligrwydd, crefydd neu gred, rhyw neu gyfeiriadedd rhywiol. Mae'n parhau i ehangu mynediad at gyfleoedd am gyflogaeth a hyfforddiant er mwyn denu, datblygu a meithrin pobl o wahanol gefndiroedd. Mae hyn wedi'i gofnodi yng nghynllun cydraddoldeb strategol 2020-2024, sy'n cynnwys amcan i gynyddu amrywiaeth yn y gweithlu er mwyn adlewyrchu'r cymunedau sy'n cael eu cefnogi trwy ei wasanaethau. Un o'r camau sy'n cael eu cymryd yw rhoi cymorth i grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol i gael mynediad at leoedd prentisiaeth a hyfforddiant galwedigaethol, yn ogystal â chyflwyno Project SEARCH i alluogi pobl ag anableddau dysgu gael profiad gwaith.

Mae hefyd yn parhau'n hanfodol bod yr aelodau hynny o'n gweithlu sy'n hynod fregus yn cael eu hamddiffyn rhag feirws Covid-19. Mae'r bwrdd iechyd yn annog staff i wirio a ydynt mewn mwy o berygl o ddatblygu symptomau difrifol os ydynt yn dod i gysylltiad â Covid-19. Drwy gyfathrebu'n rheolaidd, codwyd ymwybyddiaeth o'r angen i'r holl staff gwblhau offeryn asesu risg Cymru gyfan ar gyfer y gweithlu mewn perthynas â Covid-19 a bydd trafodaeth ddilynol â'u rheolwyr llinell yn ei gwneud yn bosib rhoi mesurau priodol ar waith i sicrhau bod staff yn cael eu hamddiffyn yn eu rolau.

Mae'r bwrdd iechyd yn hwyluso ac yn hyrwyddo rhwydweithiau'r staff.

- **Parodrwydd am Argyfyngau, Argyfyngau Sifil ac Adfer ar ôl Trychinebau**

Rhaid i'r bwrdd iechyd allu ymateb i ddigwyddiadau ar unrhyw raddfa, a hynny mewn ffordd sy'n darparu'r gofal a'r cymorth gorau posibl i'r rhai yr effeithir arnynt, ac sy'n lleihau'r tariadau ac yn dychwelyd yn amserol i 'fusnes fel arfer'. Fel rhan o'r Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl (2004), mae'n ofynnol i'r sefydliad ddangos y gall ymdrin â digwyddiadau o'r fath, a chynnal gwasanaeth critigol ar yr un pryd. Mae hefyd yn ymatebydd categori un fel y'i diffinnir yn y Ddeddf, gan ei wneud yn atebol am chwe dyletswydd amddiffyn sifil, gan gynnwys asesu risg a chynllunio brys. Cynhelir dull integredig o reoli argyfyngau drwy asesu, cynllunio, ymateb ac adfer.

Sefydlodd y bwrdd ei fframwaith parodrwydd ac ymateb ar gyfer pandemig Covid-19 ar 31 Ionawr 2020, gan benderfynu gweithredu ymateb i ddigwyddiad mawr a dilyn y trefniadau gorchymyn, rheoli a chyfathrebu cysylltiedig. Ers hynny, mae llawer o waith wedi'i wneud ac yn dal i gael ei wneud ar draws y bwrdd. Mae'r trefniadau gorchymyn, rheoli a chyfathrebu, ynghyd â'r trefniadau ymateb priodol, yn parhau yn eu lle, gan gael eu haddasu'n unol â'r sefyllfa. Ymatebwyd ar y cyd â phartneriaid amlasiantaethol allweddol eraill a chyda'u cydweithrediad agos.

Digwyddodd ton gyntaf y pandemig yn ystod mis Mawrth ac Ebrill 2020 a chafwyd cyfyngiadau symud rheoliadol yn ei sgil. Yn dilyn hyn, cafwyd cyfnod gweddol sefydlog, ond parhaodd y bwrdd iechyd mewn sefyllfa o ymateb. Ers mis Tachwedd 2020, mae'r sefydliad wedi canolbwyntio ar ei ymateb i ail don y pandemig. Ar ôl i

fuddion cychwynnol y cyfnod byr o gyfyngiadau llym ym mis Hydref 2020 ddiflannu, bu cynnydd sylweddol yn nifer yr achosion o Covid-19 ym Mae Abertawe, gan effeithio ar y gwasanaethau sylfaenol, y gwasanaethau cymunedol ac ar wasanaethau'r ysbytai. Ar anterth yr ail don yng nghanol mis Rhagfyr 2020, roedd achosion positif o Covid-19 wedi codi i dros 1,000 fesul 100,000 o'r boblogaeth.

Yn unol â chynllun Llywodraeth Cymru ar gyfer rheoli'r coronafeirws, sefydlwyd tîm rheoli digwyddiadau rhanbarthol ar 25 Medi 2020 ac mae'r grŵp wedi cynnull deirgwaith yr wythnos ers hynny, gan adrodd yn wythnosol i Lywodraeth Cymru. Mae'r hyn yr adroddir amdano wedi'i ehangu i gynnwys ffocws cynyddol ar weithleoedd, ysgolion, prifysgolion ac aelwydydd yn ogystal â'r sefyllfa mewn cartrefi gofal.

Sefydlwyd canolfan gydlynu Covid-19 ym mis Mawrth 2020. Mae wedi parhau i weithredu ac mae'r strwythur llywodraethu'n cael ei adolygu'n rheolaidd i sicrhau ei fod yn addas i'r diben. Adolygir amllder cyfarfodydd aur ac arian i sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r pwysau ar y system a'r gofynion. Drwy gydol y pandemig, sefydlwyd nifer o unedau arian, ynghyd ag unedau efydd cysylltiedig, er mwyn i ni allu cynllunio'r ymateb ymhellach. Mae rhai o'r unedau gwreiddiol wedi dod i ben, rhai wedi parhau ac eraill wedi'u sefydlu, megis yr 'grŵp arian gweithredol ar gyfer profi, olrhain, diogelu', yn ogystal â'r 'grŵp arian ar gyfer trosglwyddo nosocomiaidd ac imiwneiddio torfol'.

Mae pob uned wedi adolygu eu trefniadau a gwnaed gwelliannau mewn perthynas â chryfhau penderfyniadau ariannol ac adrodd ar y prif bwyntiau. Mae Fforwm Lleol Cymru Gydnerth y De'n parhau mewn sefyllfa parod-i-ymateb ar gyfer digwyddiadau mawr ers mis Medi 2020, yn dilyn ailsefydlu'r Grŵp Cydlynu Strategol a dod â'r Grŵp Cydlynu Adferiad i ben. Ar hyn o bryd, mae'n cael ei gynnull unwaith yr wythnos gyda SITREP (adrodd am sefyllfaoedd), sy'n cynnwys adrodd am Brexit i Lywodraeth Cymru. Mae'r Grŵp Cydlynu Tactegol hefyd yn cyfarfod unwaith yr wythnos. Yn ogystal â hyn, mae'r Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn cael ei gynnull unwaith yr wythnos ac mae'n cynnwys nifer o weithgorau cenedlaethol.

Penodwyd archifydd Covid-19 i gynorthwyo'r broses o gatalogio, mynegeo a rheoli cofnodion, er mwyn paratoi ar gyfer ymholiadau nawr ac yn y dyfodol. Bellach, mae sefydliadau eraill yng Nghymru'n dilyn yr arfer hwn. Yn ddiweddar, mae gwasanaeth cyfreithiol a risg Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru wedi canmol dull y bwrdd iechyd, gan nodi ei fod yn dystiolaeth o arfer da a fydd yn cael ei argymhell i holl sefydliadau GIG Cymru.

Ceir cofrestr risg sy'n benodol ar gyfer EPRR (sef parodrwydd, cydnerthedd ac ymateb mewn argyfwng). Mae'n cyd-fynd â'r cofrestrau risg cenedlaethol a rhanbarthol, ac mae'n parhau i gael ei hadolygu bob chwarter. Mae'n cynnwys y sgorau a'r mesurau lliniaru angenrheidiol i naill ai reoli neu oddef y risgiau sydd wedi'u nodi, ac mae strategaeth EPRR, ynghyd â strategaeth a rhaglen hyfforddi ac ymarfer, yn eu lle. Fodd bynnag, oherwydd yr ymateb parhaus i'r pandemig, mae'r hyfforddiant a'r ymarferion wedi'u lleihau'n fawr ac ar hyn o bryd maent yn gysylltiedig â'r ymateb i Covid-19 yn unig.

Yn ogystal, mae'r bwrdd iechyd yn gweithio ar y cyd â grwpiau lleol a chenedlaethol priodol eraill. Yn benodol, ceir cydweithredu rhagorol â byrddau iechyd eraill, Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (WAST), Gwasanaeth Gwaed Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru.

- **Diogelwch Data**

Caiff llywodraethu gwybodaeth ei reoli'n gadarn o fewn y Bwrdd Iechyd ac mae'r fframwaith yn cynnwys y canlynol:

- Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth sydd â'r rôl o gefnogi a gyrru agenda'r bwrdd a rhoi sicrwydd i'r bwrdd iechyd bod dulliau effeithiol o lywodraethu gwybodaeth yn eu lle;
- Gwarcheidwad Caldicott sy'n gyfrifol am ddiogelu gwybodaeth am gleifion;
- Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO) sy'n gyfrifol am reoli risgiau'n ymwneud â gwybodaeth o safbwynt corfforaethol;
- Swyddog Diogelu Data sy'n gyfrifol am sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth diogelu data;
- Arweinwyr grwpiau llywodraethu gwybodaeth ym mhob un o'r grwpiau cyflenwi gwasanaethau a phob adran gorfforaethol, sy'n gyfrifol am fod yn hyrwyddwyr o fewn eu meysydd.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn dilyn cynllun gwaith strategol pwrpasol i gynnal, adolygu a gwella cydymffurfiaeth y sefydliad â'r ddeddfwriaeth diogelu data. Mae'n parhau i ddatblygu ei gydymffurfiaeth drwy nifer o fesurau, ac mae'r canlynol yn dystiolaeth o'r sicrwydd bod gan y sefydliad arferion llywodraethu gwybodaeth sy'n cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth:

- Adroddiadau chwarterol i'r grŵp llywodraethu gwybodaeth, sy'n cynnwys dangosyddion perfformiad allweddol;
- Cynllun gwaith strategol gweithredol manwl, sy'n mynd gerbron y grŵp llywodraethu gwybodaeth bob chwarter. Mae'n manylu ar y cynnydd a wneir yn erbyn y camau gweithredu angenrheidiol er mwyn sicrhau y cydymffurfir â'r ddeddfwriaeth diogelu data;
- Cyfres o bolisiâu, gweithdrefnau a dogfennau cyfarwyddyd ar gyfer llywodraethu gwybodaeth a diogelwch gwybodaeth;
- Safle mewnwyd sydd wedi'i chymeradwyo gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO);
- Rhaglen gynhwysfawr o hyfforddiant gorfodol bob dwy flynedd i bob aelod o staff, sy'n cynnwys targedu, mewn ffordd ragweithiol, unrhyw staff nad ydynt yn cydymffurfio;
- Rhaglen archwilio ragweithiol ar draws y Bwrdd Iechyd;
- Rheoli, mewn ffordd gadarn, bob achos a gofnodwyd o dorri rheoliadau, yn cynnwys adrodd yn ragweithiol i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth;
- Defnyddio cofrestr o asedau gwybodaeth i reoli gwybodaeth ar draws y Bwrdd Iechyd;
- Mae cofrestri o gytundebau rhannu data a chofrestri o'r asesiadau o effeithiau diogelu data yn cael eu cyflwyno i'r grŵp llywodraethu gwybodaeth bob chwarter;
- Mae adroddiad o'r risgiau a nodir ac a reolir ar draws y bwrdd iechyd yn cael ei roi i'r Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth bob chwarter;

- Adroddiadau archwilio gan Swyddfa Archwilio Cymru ac yn sgil archwilio mewnol;
- Adroddiad yr Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO);
- Caiff adroddiad sicrwydd Cadeirydd y Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ac i'r bwrdd rheoli ar ôl pob cyfarfod.

Pan fydd meini prawf penodol yn cael eu torri wrth ymdrin â data personol, mae'r ddeddfwriaeth diogelu data'n ei gwneud yn ofynnol rhoi gwybod i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) fel y corff statudol ar gyfer diogelu data yn y DU. Asesir digwyddiadau llywodraethu gwybodaeth yn erbyn y trothwy ar gyfer hysbysu gan yr adran llywodraethu gwybodaeth. Cyflwynir adroddiadau chwarterol i'r Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth graffu arnynt. Ar gyfer y flwyddyn ariannol 2020-21, hysbyswyd yr ICO am bump achos o dorri data personol - crynhoir y rhain yn y tabl isod. Mae pob un o'r toriadau hyn wedi cael eu hadolygu a'u cau gan yr ICO. Lle gwnaed argymhellion gan yr ICO, mae'r bwrdd iechyd wedi ystyried y rhain ar gyfer eu gweithredu.

Categori	Crynodeb o'r toriadau	Crynodeb o'r camau gweithredu
Mynediad heb awdurdod	Hysbysiad o ymosodiad seiber a dderbyniwyd gan brosesydd data. Cyflwynwyd hysbysiad rhagofalus i'r ICO nes i ymchwiliad pellach gadarnhau nad oedd unrhyw risg debygol i ddata personol a oedd yn gysylltiedig â'r bwrdd iechyd.	• Cynhaliwyd ymchwiliadau gan y prosesydd data i gadarnhau achos sylfaenol yr ymosodiad; • Derbyniwyd sicrwydd o'r camau a weithredwyd gan y prosesydd data i leihau unrhyw risgiau pellach i ddata personol.
Dateglu gwybodaeth – papur	Teipwyd y cyfeiriad anghywir ar lythyr a'i anfon at gymydog. Agorwyd y llythyr gan y cymydog, gan achosi trallod.	• Darparwyd ymddiheuriad; • Dechreuwyd ymchwilio i sut digwyddodd y gwall a chymerwyd camau gan yr adran i unioni hyn.
Datgelu gwybodaeth – papur	Cafodd set o lythyrau ar gyfer apwyntiadau/ canslo apwyntiadau cleifion allanol ei hargraffu'n anghywir, gan ddatgelu data claf arall ar gefn y llythyr a fwriadwyd ar gyfer y derbynnydd.	• Anfonwyd llythyr ymddiheuro ffurfiol at yr holl gleifion a allai fod wedi cael eu heffeithio gan y gwall; • Gwnaed ymdrechion i drefnu dinistrio'r holl lythyrau a dderbyniwyd trwy gamgymeriad mewn ffordd ddiogel;

		• Ailargraffwyd pob llythyr yn y set berthnasol yn gywir a'u hailanfôn at gleifion; • Cynhaliwyd ymchwiliadau i leihau'r risg o wall argraffu pellach yn digwydd yn y dyfodol.
Categori	Crynodeb o'r toriadau	Crynodeb o'r camau gweithredu
Argaeledd data	Achosodd llifogydd mewn ardal storio ddifrod dŵr i oddeutu 5-10,000 o gofnodion rhyddhau ar gyfer gwasanaethau podiatreg.	• Symudwyd y cofnodion i leoliad arall er mwyn osgoi difrod pellach; • Diogelwyd y cofnodion drwy ddefnyddio cwmni adfer cofnodion; • Ystyriwyd y camau roedd eu hangen i osgoi llifogydd pellach yn y dyfodol.
Datgelu gwybodaeth – electronig	Data trydydd parti a ddatgelwyd trwy gamgymeriad fel rhan o ymateb i gais am wybodaeth gan y testun.	• Ymddiheurwyd yn ffurfiol i'r derbynnydd; • Cynhaliwyd ymchwiliad i ddigwyddiad difrifol; • Dechreuwyd prosesau disgyblu; • Datblygwyd a chyhoeddwyd canllawiau golygu ychwanegol; • Sefydlwyd grŵp gorchwyl a gorffen ar gyfer y sefydliad cyfan i gynnal adolygiad cynhwysfawr o'r gweithdrefnau, y prosesau a'r ddogfennaeth ar draws y sefydliad mewn perthynas â mynediad at ddata gan destun.

• Cyfarwyddiadau Gweinidogol

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi offerynnau anstatudol a chylchlythyrau iechyd Cymru (WHC) ers 2014-15, a gellir gweld rhestr o'r cyfarwyddiadau gweinidogol a ddosbarthwyd ar gyfer 2020-21 ar wefan Llywodraeth Cymru. Mae'r holl gyfarwyddiadau perthnasol wedi'u hystyried yn llawn a'u gweithredu'n briodol, gyda chylchlythyron iechyd Cymru wedi'u cofnodi'n gorfforaethol ac arweinydd

gweithredol wedi'i neilltuo ar eu cyfer, ac maent hefyd wedi'u hadrodd i'r bwrdd. Y rhai a oedd yn cyfeirio'n benodol at lywodraethu'r sefydliad oedd:

Cyfarwyddyd Gweinidogol/ Dyddiad Cydymffurfio	Blwyddyn Mabwysiadu	Camau i ddangos gweithredu/ymateb
Cyfarwyddyd gweinidogol y cyfeiriwyd ato mewn llythyr gan Dr Andrew Goodall ar 19 Rhagfyr 2019. Gweithredu ar effeithiau treth bensiwn 2019-20.	2019	Yn dilyn y llythyr at y Cyfarwyddwr Cyffredinol ar 19 Rhagfyr 2019, rhoddwyd gwybod i holl staff meddygol y byrddau iechyd am sefyllfa Cymru gyfan o ran pensiynau ac am y goblygiadau parhaus o ran trethi, a dosbarthwyd y manylion i'r holl staff yr effeithiwyd arnynt. Anfonodd y Cyfarwyddwr Meddygol ohebiaeth at yr holl staff meddygol, a chefnogwyd hyn drwy gynnal trafodaethau manwl drwy'r pwyllgor negodi lleol a chynrychiolwyr lleol Cymdeithas Feddygol Prydain.
Cylchlythyr Iechyd Cymru 2020 (11) Diwygiadau Dros Dro i Reolau Sefydlog Model, Cadw a Dirprwyo Pwerau - Byrddau Iechyd Lleol, Ymddiriedolaethau'r GIG, Pwyllgor Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru, Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlansys Brys ac Addysg a Gwella Iechyd Cymru.	2020	Gwnaed newidiadau dros dro i reolau sefydlog ym mis Mawrth 2020 i adlewyrchu'r ffaith bod y cyfarfodydd cyffredinol blynyddol i'w cynnal erbyn mis Tachwedd 2020 yn hytrach na mis Gorffennaf 2020 a bod deiliadaeth aelodau annibynnol ac aelodau cyswllt o'r bwrdd yn hyblyg i'r rheini a oedd yn agosáu at ddiwedd eu tymor, tra bo'r broses benodi gyhoeddus wedi'i hatal i sicrhau nad oedd gan sefydliadau swyddi heb eu llenwi. Roedd y newidiadau ar waith tan 31 Mawrth 2021 ac mae rheolau sefydlog bellach wedi'u hadolygu yn ôl i'r trefniadau gwreiddiol.

- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol**

Cyhoeddodd y bwrdd ei amcanion gwreiddiol mewn perthynas â Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei ddatganiad lles yn 2017 ac yna fe'u hymgorfforwyd fel rhan o'r strategaeth sefydliadol. Yr amcanion oedd:

- Rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn;
- Cysylltu cymunedau â gwasanaethau a chyfleusterau;
- Cynnal iechyd, annibyniaeth a chydnerthedd cymunedau o unigolion, cymunedau a theuluoedd.

Yn dilyn hunanasesiad Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol ym mis Awst 2019, awgrymodd adborth Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol i'r bwrdd iechyd fod angen gwneud ei amcanion lles yn fwy cydnaws â'r saith nod lles cenedlaethol, yn enwedig y rhai ar gyfer yr amgylchedd, diwylliant (yn cynnwys y Gymraeg) ac effaith fyd-eang. Ar y sail honno, cytunwyd gan yr uwch dîm arwain y dylid adolygu'r amcanion lles presennol a chyhoeddi set o amcanion lles ar ei newydd wedd yng nghynllun blynyddol 2021-22.

Wrth drafod adnewyddu'r amcanion, nodwyd hefyd yr angen i ystyried:

- Ein rôl fel darparwr, comisiynydd, partner a chyflogwr;
- Cyfleoedd i reoli'n uniongyrchol, cydweithredu a dylanwadu;
- Y gallu i ddangos yr hyn a gyflawnir;
- Canolbwyntio ar anghydraddoldebau iechyd a chynwysoldeb;
- Defnyddio iaith glir, gryno, syml.

Cytunwyd mai'r amcanion lles ar eu newydd wedd y dylid eu cynnwys yng nghynllun blynyddol 2021-22 yw:

“Yn ein rôl fel sefydliad angori yn y rhanbarth, rydym yn gyflogwr, yn gomisiynydd ac yn ddarparwr mawr ar gyfer gwasanaethau iechyd a gofal ac yn gyfrannwr allweddol ar gyfer lleihau anghydraddoldebau iechyd. I gefnogi hyn byddwn yn cydweithredu â chymunedau a phartneriaid i:

- *Rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn*
- *Meithrin a defnyddio'r amgylchedd i wella iechyd a lles*
- *Dilyn arferion recriwtio moesegol a chefnogi gweithwyr iechyd a gofal i fod yn iach, yn fedrus, yn amrywiol ac yn gydnerth*
- *Cynllunio, comisiynu, darparu a hyrwyddo gwasanaethau iechyd a lles teg, cynhwysol a hygyrch*
- *Darparu cyfleoedd i gefnogi pob oedolyn i fod yn iachach ac i heneiddio'n dda*
- *Ceisio dyrannu ein hadnoddau i ddiwallu anghenion iechyd y boblogaeth, a gwella iechyd y boblogaeth.”*

Er bod canllawiau cenedlaethol yn ei gwneud yn ofynnol i'r bwrdd iechyd gyhoeddi'n flynyddol y cynnydd a wneir wrth gyflawni'r amcanion lles ar gyfer pob blynyddyn ariannol flaenorol, os bydd yr adolygiad blynyddol yn canfod nad yw un neu fwy o'r amcanion mwyach yn sicrhau'r cyfraniad mwyaf posibl at gyflawni'r nodau llesiant, yna bydd yn rhaid newid y rhain a chyhoeddi amcanion llesiant newydd cyn gynted â phosibl.

- **Y Gymraeg**

Fel bwrdd iechyd, cydnabyddir y rhan hanfodol sydd gan y Gymraeg a'i diwylliant i'w chwarae wrth ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol i'n trigolion. Mae llawer o bobl yn dewis derbyn gwasanaethau yn y Gymraeg gan mai dyna sydd orau ganddynt. I eraill, fodd bynnag, mae'n fwy na mater o ddewis - mae'n fater o angen.

Mae'n arbennig o bwysig i lawer o bobl fregus a'u teuluoedd pan fo angen iddynt gyrchu gwasanaethau yn eu hiaith gyntaf, megis pobl â dementia neu bobl sydd wedi cael strôc, a all anghofio eu hail iaith, yn ogystal â phlant sy'n siarad Cymraeg yn unig. At hyn, wrth drafod iechyd meddwl, mae'n bwysig gallu cyfathrebu yn yr iaith gyntaf er mwyn mynegi teimladau, meddyliau ac emosiynau.

Mae integreiddio dwyieithrwydd a chryfhau ein gallu i ddarparu gwasanaethau trwy gyfrwng Cymraeg yn flaenoriaeth i'r bwrdd iechyd, ynghyd â sicrhau cydymffurfiaid â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a'r safonau a osodwyd gan Gomisiynydd y Gymraeg. Mae'r gwaith a wnaed hyd yma'n cynnwys:

- Datblygu gohebiaeth ddwyieithog ar gyfer cleifion;
- Sicrhau bod dewis iaith claf mewnol yn cael ei gadarnhau wrth i'r claf gael ei dderbyn i'r ysbyty;
- Cynhyrchu canllawiau i staff am agweddau fel cyfieithu, arwyddion a chynhyrchu deunyddiau marchnata, er mwyn hyrwyddo dwyieithrwydd a sicrhau cydymffurfiaid â Safonau'r Gymraeg;
- Rhoi laniardiau a bathodynau i staff priodol er mwyn ei gwneud yn hawdd i gleifion wybod eu bod yn siaradwyr Cymraeg;
- Cynhyrchu protocol ar gyfer y rhai sy'n ateb y ffôn ar ran y sefydliad, er mwyn sicrhau bod pobl yn gwybod y gallant ddefnyddio'r Gymraeg a'r Saesneg wrth ymdrin â'r bwrdd iechyd.

Mae'r bwrdd iechyd hefyd wedi comisiynu adroddiad allanol i asesu ein sefyllfa o ran gweithredu'r safonau, a helpu i werthuso ein blaenoriaethau nesaf. Bydd yr adborth a'r argymhellion a dderbynnir yn cael eu defnyddio i gynllunio a llywio ein gwaith wrth symud ymlaen, nid yn unig o ran cydymffurfio â'r Safonau, ond hefyd wrth weithredu Mwy na Geiriau a'r egwyddor o roi 'Cynnig Gweithredol'.

Mae recriwtio cyfieithydd Cymraeg ychwanegol wedi galluogi'r bwrdd iechyd i gynyddu faint o wybodaeth y gall ei darparu'n ddwyieithog, yn enwedig gwybodaeth ar gyfer cleifion fel posteri, taflenni, a chynnwys ein gwefan.

Rydym hefyd wedi gweithio gydag ysgol gynradd Gymraeg leol i ddatblygu cyfres o fideos Cymraeg byr sy'n cyflwyno sgiliau sgwrsio syml, gan roi cymorth i staff a allai fod eisiau datblygu eu sgiliau cyfarch bob dydd. Mae'r gwaith o ddatblygu'r fideos hyn yn dangos ymrwymiad y bwrdd iechyd i weithio gyda'n rhanddeiliaid a'n cymuned leol i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg ymhlith ein staff a hyrwyddo dwyieithrwydd wrth ddarparu ein gwasanaethau. Mae hefyd yn dangos ymrwymiad y bwrdd iechyd i chwarae ein rhan yn yr ymdrech genedlaethol i gynyddu'r nifer o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru i filiwn erbyn 2050.

• **Lleihau Carbon**

Mae gan Lywodraeth Cymru uchelgais i'r sector cyhoeddus fod yn garbon niwtral erbyn 2030. Mae'r uchelgais hon yn cyd-fynd â Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 fel ysgogwyr deddfwriaethol

ar gyfer datgarboneiddio'r sector cyhoeddus yng Nghymru. Yn unol â'r gofynion ar gyfer parodrwydd am argyfyngau a'r gofynion ar gyfer argyfyngau sifil (fel y'u seiliwyd ar ragamcanion tywydd UKCIP 2009 i sicrhau y cydymffurfir â rhwymedigaeth y sefydliad o dan y Ddeddf Newid yn yr Hinsawdd a'r gofynion o ran adrodd am addasiadau), mae gan y bwrdd iechyd gynlluniau wrth gefn ar gyfer tywydd eithafol.

Mae'r bwrdd iechyd wedi cyflawni a chadw ISO:14001, sef yr ardystiad ar gyfer ein system rheoli amgylcheddol, ers 2012. Mae ganddo fatrics asesu risg cynhwysfawr ar gyfer nodi a monitro'r holl effeithiau a'r holl agweddau ar yr amgylchedd, sy'n ddarostynedig i archwiliad annibynnol. Cymeradwyodd Pwyllgor Rheoli'r Amgylchedd y strategaeth lleihau carbon (Gofal heb Garbon: Gweledigaeth 2025) yn 2016, sy'n nodi amcanion clir ar gyfer lleihau carbon, ac mae targedau wedi'u pennu. Mae'r cynnydd yn erbyn yr amcanion a'r targedau hyn wedi ei ddogfennu yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer systemau rheoli'r amgylchedd. Yn 2019, disodlwyd y pwyllgor gan y Pwyllgor Lles a Chenedlaethau'r Dyfodol er mwyn mynd i'r afael â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae strategaeth lleihau carbon y bwrdd iechyd yn cynnwys chwe gweledigaeth allweddol sy'n cynnwys cwmpas un, dau a thri o'r Protocol Nwyon Tŷ Gwydr, a bennwyd gan Sefydliad Adnoddau'r Byd (WRI) a Chyngor Busnes y Byd ar Ddatblygu Cynaliadwy (WBCSD) ac mae iddi nifer o amcanion:

- Datgarboneiddio ei gyfleusterau yn unol â'r targedau cenedlaethol;
- Datgarboneiddio ein gweithrediadau teithio a thrafnidiaeth a lleihau'r effeithiau amgylcheddol a'r effeithiau iechyd sy'n gysylltiedig â symud staff a deunyddiau;
- Cyfrannu at staff a lles drwy helpu i symud oddi wrth ddibyniaeth ar geir i opsiynau teithio mwy cynaliadwy sy'n arwain at fanteision ychwanegol i'r amgylchedd ac i iechyd;
- Lleihau allyriadau CO₂;
- Bydd y bwrdd iechyd yn lleihau gwastraff drwy ein gweithgareddau gweithredol yn unol â thargedau Llywodraeth Cymru i ailgylchu neu adennill 70% o wastraff erbyn 2025 (gyda 2007 yn flwyddyn sylfaen);
- Dileu gwastraff o'n cadwyn gyflenwi drwy weithredu ein polisïau caffael a'n prosesau tendro a thrwy gydweithredu'n rhagweithiol â phrif bartneriaid ein cadwyn gyflenwi;
- Datblygu ei raglen hyfforddi i sicrhau bod pob aelod o staff yn cael hyfforddiant lleihau carbon a hyfforddiant newid hinsawdd fel sy'n briodol i'w rolau;
- Hysbysu, grymuso ac ysgogi ein gweithlu i gymryd camau i ddarparu gofal o ansawdd uchel heddiw nad yw'n amharu ar ein gallu i ddarparu gofal yn y dyfodol a sicrhau bod hyn yn dod yn rhan o'r gwerthoedd;
- Ymrwymiad i ddyfodol heb garbon.

Mae'r bwrdd iechyd yn cydnabod y rôl hanfodol y gall ein staff ei chwarae i'n helpu i gyflawni'r strategaeth hon, yn ogystal ag yn cydnabod grym partneriaethau er mwyn cyflymu cynnydd a sicrhau llwyddiant.

Mae'r bwrdd iechyd wedi ymrwymo'n llwyr i leihau ei ôl troed carbon ac mewn blynyddoedd blaenorol cyflawnodd a chadwodd ardystiad ISO14001:2015 ar gyfer y

systemau rheoli amgylcheddol yn ei holl ysbytai. Mae hyn yn dangos ein hymrwymiad i sicrhau cydymffurfiaeth gyfreithiol a rheoliadol.

Defnyddir systemau rheoli adeiladau i reoli ystod o offer defnyddio ynni yn Ysbyty Singleton. O ganlyniad, rheolir y tymheredd yn well yn ystod yr haf gan leihau'r defnydd o nwy a lleihau'r carbon deuocsid sy'n cael ei gynhyrchu mewn cysylltiad â hyn. Prynwyd llosgwyr newydd ar gyfer y boeleri yn Ysbyty Singleton a gosodwyd y rhain yn ystod haf 2018. Oherwydd eu bod yn fwy effeithlon, bu gostyngiad yn ein defnydd o nwy, gan arwain at ostyngiad o 2,250 tonnall o garbon deuocsid fel sgil-gynnyrch.

Mae'r bwrdd iechyd yn parhau i brynu trydan sy'n 100% adnewyddadwy, gan dalu'r ardollau ar gyfer ynni o ffynhonnellau adnewyddadwy.

Mae'r bwrdd iechyd yn y broses o osod ystod o fesurau arbed ynni ar draws saith safle, gan gynnwys buddsoddiadau mawr yn ysbytai Treforys a Singleton. Disgwylir i'r gwaith hwn gael ei gwblhau yn Rhagfyr 2021 a bydd yn arwain at dorri allyriadau carbon parhaus gan bron 2,500 tonnall o garbon deuocsid y flwyddyn. Er mwyn cyflawni'r arbedion hyn, mae'r bwrdd iechyd yn buddsoddi £7.7m i wella ei ystâd. Mae hyn wedi'i ariannu gan y grant Buddsoddi i Arbed, sy'n rhan o Raglen Gyllido Cymru gan Lywodraeth Cymru. Bydd yr arian grant hwn yn cael ei ad-dalu dros gyfnod o wyth mlynedd i Lywodraeth Cymru, a hynny o arbedion o oddeutu £1m y flwyddyn oddi ar filiau ynni'r bwrdd iechyd. Mae'r gwaith yn cael ei wneud drwy Fframwaith Re:fit ac mae'r bwrdd iechyd wedi'i cael cymorth Uned Gweithredu Rhaglen Re:fit Cymru, Llywodraeth Cymru, i ddatblygu'r prosiect hwn. O dan Fframwaith Re:fit, mae'r arbedion a gynhyrchir gan brosiect yn cael eu gwarantu gan y contractwr sy'n dylunio a gosod y mesurau. Mae hyn yn rhoi sicrwydd i'r bwrdd iechyd o'i allu i ad-dalu'r grant.

Tra bo'r bwrdd iechyd yn lleihau ynni ac yn gwella effeithlonrwydd trwy Re:fit, mae hefyd yn bosibl buddsoddi mewn cynhyrchu ynni adnewyddadwy. Mae'r cynlluniau presennol yn cynnwys cynllun solar ar do Ysbyty Singleton, ond mae cynllun llawer mwy uchelgeisiol yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd ar gyfer Ysbyty Treforys, gyda thrafodaethau'n digwydd i sicrhau tir ffermio'n agos at yr ysbyty ar gyfer fferm solar fawr (4MW). Ar adegau yn ystod yr haf, bydd hyn yn gallu cyflenwi holl anghenion trydan yr ysbyty, ynghyd â lleihau faint o drydan grid y bydd ei angen gydol y flwyddyn. Bydd cebl 3km o hyd yn cysylltu'r fferm â'r ysbyty ac mae potensial y bydd unrhyw drydan ychwanegol na fydd ei angen ar yr ysbyty naill ai'n cael ei ddefnyddio yn un o ysbytai eraill y bwrdd iechyd neu o bosibl yn cael ei allgludo'n ôl i'r grid cenedlaethol, gan ddarparu ynni carbon isel y gall eraill ei ddefnyddio. Er nad yw'r prosiect hwn wedi'i ariannu eto a'i fod yn dal i gael ei ddatblygu, gobeithir y bydd yn bosib benthyca rhagor gan Raglen Gyllido Cymru er mwyn hwyluso hyn. Disgwylir i'r fferm solar hon arbed 1,000 tonnall arall o garbon deuocsid y flwyddyn yn ogystal â £580k arall ar drydan.

- **Pensiynau'r GIG**

Fel cyflogwr â staff sydd â hawl i fod yn aelodau o Gynllun Pensiwn y GIG, mae mesurau rheoli ar waith i sicrhau y cydymffurfir â'r holl rwymedigaethau sydd wedi'u cynnwys yn rheoliadau'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod didyniadau o gyflogau, a chyfraniadau a thaliadau gan y cyflogwr yn digwydd yn unol â rheolau'r

cynllun, a bod cofnodion aelodau'n cael eu diweddarau'n gywir yn unol â'r amserlenni a geir yn y rheoliadau.

- **Cyffuriau a Reolir**

Y swyddog atebol yn y bwrdd iechyd ar gyfer cyffuriau a reolir (CDAO) yw'r Cyfarwyddwr Clinigol ar gyfer Rheoli Fferylliaeth a Meddyginiaethau. Prif ffocws y CDAO ar hyn o bryd yw gweithio gyda grwpiau gwasanaeth i gryfhau'r ffordd mae cyffuriau a reolir yn cael eu llywodraethu ar draws y bwrdd iechyd. Yn ystod chwarter cyntaf 2021, enwebodd pob grŵp gwasanaeth arweinydd ar gyfer cyffuriau a reolir, er mwyn cryfhau atebolrwydd ar lefel leol, ac arwain yr ymrwymiad i sicrhau bod cyffuriau'n cael eu rheoli mewn ffordd addas a diogel. Fel rhan o fodel gwella graddol, bydd grwpiau gwasanaeth yn ymuno â siarter llywodraethu a sicrwydd ar gyfer cyffuriau a reolir, yn ogystal ag yn datblygu cynllun rheoli a sicrwydd ar gyfer cyffuriau a reolir. Bydd y camau hyn yn cynorthwyo'r CDAO roi sicrwydd ei fod yn cydymffurfio â'r cyfrifoldebau statudol.

- ❖ **Adolygu Effeithiolrwydd**

Fel swyddog atebol, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheoli mewnol. Mae hyn yn cael ei lywio gan waith cyfarwyddwyr archwilio mewnol a gweithredol sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheoli mewnol a'r sylwadau a wneir gan archwilyd allanol. Parhawyd â'r gwaith i wella'r wybodaeth sy'n cael ei darparu i'r bwrdd a'i bwyllgorau am berfformiad, fel y gall y bwrdd gael sicrwydd bod y wybodaeth yn gywir ac yn ddibynadwy, yn ogystal â sicrhau bod amcanion y sefydliad yn cael eu cyflawni. Fel rhan o weithredu fframwaith sicrwydd y bwrdd, mae gan bwyllgorau gyfrifoldebau dirprwyedig nawr i fonitro datblygiadau yn eu meysydd, gan fod y bwrdd yn atebol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cynorthwyo i gyflawni amcanion y sefydliad, a hynny'n bennaf trwy'r Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch.

- **Archwilio Mewnol**

Mae archwilio mewnol yn rhoi llif o sicrwydd i mi, fel swyddog atebol, ac i'r bwrdd trwy'r Pwyllgor Archwilio, am y systemau rheoli mewnol. Rwyf wedi comisiynu rhaglen o waith archwilio gan Bartneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru (NWSSP) sy'n unol â safonau archwilio mewnol y sector cyhoeddus. Cytunir â'r Pwyllgor Archwilio ar gwmpas y gwaith hwn ac mae'n canolbwyntio ar feysydd risg sylweddol a blaenoriaethau gwella lleol.

Mae'r farn gyffredinol a ddarperir gan y Pennaeth Archwilio Mewnol ar lywodraethu, rheoli risg a rheolaeth yn ganlyniad i'r rhaglen archwilio hon sy'n seiliedig ar risg, ac mae'n cyfrannu at y darlun o sicrwydd sydd ar gael i'r bwrdd wrth adolygu effeithiolrwydd ac wrth gefnogi ein hymgyrch i wella'n barhaus.

O ganlyniad i bandemig Covid-19 a'r ymateb iddo gan y bwrdd iechyd, ni chwblhawyd y rhaglen archwilio yn llawn. Fodd bynnag, mae'r pennaeth archwilio mewnol wedi dod i'r casgliad bod digon o waith archwilio wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn i allu rhoi barn gyffredinol yn unol â gofynion safonau archwilio mewnol y sector cyhoeddus. Mae canfyddiadau pob adolygiad a gwblhawyd a'r camau y cytunwyd arnynt, ac a gymerwyd eisoes pan fu hynny'n bosibl, wedi'u crynhoi yn adroddiad blynyddol y pennaeth archwilio mewnol:

- **Barn y Pennaeth Archwilio Mewnol**

“Mae bwrdd Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (y bwrdd iechyd) yn atebol ar y cyd am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi'r sefydliad i gyflawni ei amcanion ac mae hefyd yn gyfrifol am roi trefniadau ar waith ar gyfer cael sicrwydd am effeithiolrwydd y system gyffredinol honno. Elfen allweddol yn y llif sicrwydd hwnnw yw'r farn sicrwydd gyffredinol gan y Pennaeth Archwilio Mewnol.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi barn y Pennaeth Archwilio Mewnol ynghyd â chanlyniadau cryno'r gwaith archwilio mewnol a wnaed yn ystod y flwyddyn. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys crynodeb o'r perfformiad archwilio ac asesiad o'r gydymffurfiaeth â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

O ganlyniad i effaith barhaus Covid-19, mae ein rhaglen archwilio wedi newid yn sylweddol yn ystod y flwyddyn. Yn yr adroddiad hwn, rydym wedi nodi sut mae'r rhaglen wedi newid ac effaith y newidiadau hynny ar farn y Pennaeth Archwilio Mewnol.

Pwrpas barn flynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol yw cyfrannu at y sicrwydd sydd ar gael i'r Prif Weithredwr fel swyddog atebol ac i'r bwrdd, sy'n sail i asesiad y bwrdd ei hun o effeithiolrwydd y system rheoli mewnol. Mae'r cynllun archwilio mewnol cymeradwy yn canolbwyntio ar risg ac felly bydd angen i'r bwrdd integreiddio'r canlyniadau hyn â ffynonellau eraill o sicrwydd wrth wneud asesiad cyflawn o reolaeth at ddibenion y datganiad llywodraethu blynyddol. Y farn gyffredinol ar gyfer 2020-21 yw:

Sicrwydd rhesymol		Gall y bwrdd gael sicrwydd rhesymol bod y trefniadau i wneud yn siŵr bod llywodraethu, rheoli risgiau a rheolaeth fewnol, o fewn y meysydd hynny sy'n cael eu hadolygu, yn cael eu cynllunio'n addas a'u cymhwyso'n effeithiol. Mae angen i reolwyr roi sylw i rai materion yn ymwneud â chynllunio rheolaeth neu â chydymffurfio, gydag effaith isel i gymedrol ar fod yn agored i risgiau y mae'n anodd cael gwared arnynt hyd nes y caiff y materion hynny eu datrys.
-------------------	---	--

Cyflawni'r Cynllun Archwilio

Oherwydd effaith sylweddol Covid-19 ar y bwrdd iechyd, bu'n rhaid i'r cynllun archwilio mewnol fod yn hyblyg ac yn ymatebol i sicrhau bod y risgiau allweddol a oedd yn datblygu yn cael eu cynnwys. Yn sgil y dull hwn, a gyda chefnogaeth swyddogion ac aelodau annibynnol ar draws y bwrdd iechyd, mae'r cynllun wedi'i gyflawni'n sylweddol yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni a'r newidiadau sy'n ofynnol yn ystod y flwyddyn, fel y'u cymeradwywyd gan y Pwyllgor Archwilio. Yn ogystal, cafodd adroddiadau cynnydd rheolaidd mewn perthynas ag archwilio eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio. Er i newidiadau gael eu gwneud i'r cynllun yn ystod y flwyddyn, gallwn gadarnhau ein bod wedi gwneud digon o waith archwilio yn ystod y flwyddyn i allu rhoi barn gyffredinol yn unol â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus.

Yn wreiddiol, cyflwynwyd y cynllun archwilio mewnol ar gyfer y flwyddyn 2020-21 i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Ebrill 2020, ond oherwydd effaith y pandemig paratowyd fersiwn diwygiedig o'r cynllun, gyda'r fersiwn hwn yn cael cymeradwyaeth yn y Pwyllgor ym mis Mehefin 2020. Mae'r adroddiad blynyddol hwn a'r farn hon yn seiliedig yn bennaf ar fersiwn Mehefin 2020 o'r cynllun blynyddol, gan gynnwys y diweddariadau dilynol a wnaed i'r cynllun, a gaiff eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio ym mhob cyfarfod.

Fel mewn blynyddoedd blaenorol, cynhaliwyd archwiliadau gan NWSSP (Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru), NWIS (Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru), WHSSC (Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru) a PGAB (Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys) sy'n cefnogi'r farn gyffredinol ar gyfer cyrff iechyd GIG Cymru.

Mae ein hasesiad ansawdd allanol (EQA), a gynhaliwyd gan Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol, a'n rhaglen sicrhau ansawdd a gwella (QAIP) ill dau wedi cadarnhau bod ein gwaith archwilio mewnol yn 'cydymffurfio ar y cyfan' â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ar gyfer 2020-21. Am eleni, mae ein QAIP wedi ystyried yn benodol yr effaith y mae Covid-19 wedi'i gael ar ein dull archwilio a'n rhaglenni. Gallwn nodi bod ein gwasanaeth 'yn cydymffurfio â safonau proffesiynol IIA's (Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol) ac â PSIAS (Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus).'

Crynodeb o'r Aseiniadau Archwilio

Mae'r hyn a gafodd ei gynnwys i'w archwilio yn y cynllun y cytunwyd arno â'r rheolwyr wedi canolbwyntio'n fwriadol ar feysydd risg strategol a gweithredol allweddol; felly gallai canlyniadau'r adolygiadau archwilio hyn dynnu sylw at wendidau rheoli sy'n effeithio ar y farn gyffredinol am sicrwydd.

Yn gyffredinol, gallwn roi'r sicrwydd canlynol i'r bwrdd fod y trefniadau i sicrhau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol wedi'u cynllunio'n briodol a'u cymhwyso'n effeithiol yn y meysydd a welir yn y tabl isod.

Pan ydym wedi nodi naill ai sicrwydd cyfyngedig neu ddim sicrwydd, mae'r rheolwyr yn ymwybodol o'r materion penodol a nodwyd ac wedi cytuno ar gynlluniau gweithredu i wella rheolaeth yn y meysydd hyn. Dylid cyfeirio at y gwelliannau rheoli arfaethedig hyn yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol, lle mae'n briodol gwneud hynny.

Yn ogystal â hyn, yn rhannol oherwydd effaith Covid-19, gwnaethom hefyd gynnal nifer o adolygiadau ymgynghorol ac adolygiadau di-farn er mwyn cefnogi ein barn gyffredinol.

Ffigur 1: Crynodeb o'r Canlyniadau Archwilio

Sicrwydd Sylweddol	Sicrwydd Rhesymol
• Cronfeydd Elusennol • Hawliadau Gwasanaethau Cronfa Risg Cymru	• Rheoli Risg • Fframwaith Iechyd a Diogelwch (archwiliad dilynol)

• Deddf Lefelau Staff Nyrsio • Archwiliad dilynol o Wybodeg • Corff sy'n Lletya: Rhywdwaith Cyflawni Gweithredol (Trawma Mawr)	• Cydymffurfiaeth â HTA Compliance: y Corffdy (archwiliad dilynol) • Cynlluniau a Chyflawniadau'r Clwstwr Gofal Sylfaenol • Brechiadau ac Imiwneiddiadau (archwiliad dilynol) • Addasu gwasanaethau – Archwiliad o Effeithiau Ansawdd (QIA) • Cyflenwi ariannol - monitro lefel uchel • Pryderon a Gwneud lawn • Rheoli Heintiau - glanhau • Diogelu (<i>drafft</i>) • Archwiliad dilynol (Cyfalaf) • System Gyfalaf
Sicrwydd Cyfyngedig	Ymgynghorol a Di-farn
• Cydymffurfiaeth â Rhestr Wirio WHO (archwiliad dilynol) • Adolygiadau o Farwolaethau • Diogelwch Tân • Archwiliad dilynol (Sicrwydd Ystadau) • Diogelwch Dŵr (Archwiliad Dilynol a Phrofion Ychwanegol ar Safleoedd) (<i>drafft</i>)	• Fframwaith Llywodraethu Cyffuriau Rheoledig • Llywodraethu yn ystod Pandemig Covid-19 • Archwiliad dilynol o adroddiadau sicrwydd 'cyfyngedig' blaenorol • Gwariant ICF (<i>drafft</i>) • Rhaglen brechu torfol (<i>drafft</i>) • Datganiad Ansawdd Blynnyddol • Asesiad o Reolaeth a Risg ar gyfer Rheoli Gwybodaeth a Technoleg • Locwm ar Ddyletswydd (<i>drafft</i>) • Adrodd am Gynaliadwyedd Amgylcheddol • Rhaglenni Buddsoddi Strategol Mawr: ARCH (gwaith ar y gweill)
Dim Sicrwydd	
Amherthnasol	

Sylwch fod ein barn gyffredinol hefyd wedi ystyried nifer ac arwyddocâd unrhyw archwiliadau a ohiriwyd yn ystod y flwyddyn, yn ogystal â gwybodaeth arall a gafwyd yn ystod y flwyddyn sy'n cael ei hystyried gennym yn berthnasol i'n gwaith."

• Archwilio Allanol

Archwiliwyd trefniadau cynllunio a rheoli ariannol y sefydliad, ei drefniadau llywodraethu a sicrwydd, a'i gynnydd mewn perthynas â'r materion gwella a nodwyd gan Archwilio Cymru yn asesiad strwythuredig y flwyddyn flaenorol. Daethpwyd i'r casgliad isod:

“Gwnaethom ganfod bod y Bwrdd Iechyd wedi cynnal gwaith llywodraethu da yn ystod y pandemig. Roedd gwaith datblygu cyflym ar fodelu data wedi llywio dull ystwyth o wneud penderfyniadau a chynllunio ar gyfer ailddechrau gwasanaethau. Gwnaeth y sefydliad gynnal ffocws ar ei berfformiad a'i sefyllfa ariannol a gwnaethpwyd gwelliannau parhaus ar gyfer sicrhau gwell gafael a rheolaeth. Nid yw'r gwelliannau hyn wedi sicrhau'r gwelliant angenrheidiol mewn perfformiad eto, ac nid yw effaith lawn COVID-19 eto'n hysbys. Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi colli golwg ar ei gynllun ar gyfer gwasanaethau clinigol na'i uchelgeisiau ar gyfer trawsnewid. Mae rhaglen ailosod ac adfer yn defnyddio'r hyn a ddysgwyd o ddilyn dulliau arloesol yn ystod y pandemig i lywio model gweithredu'r sefydliad at y dyfodol.

Mae gwaith llywodraethu da wedi parhau ar y cyfan, ac mae wedi gweithio gyda fframweithiau diwygiedig i gyflawni cyfrifoldebau'r Bwrdd yn ystod yr ymateb i COVID-19. Drwy drefniadau a addaswyd, gwnaeth y Bwrdd barhau i weithredu mewn modd tryloyw, gan sicrhau bod gwaith craffu effeithiol yn digwydd a chan ddefnyddio data i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau mewn modd effeithiol. Cafodd y sefydliad ei arwain gan Fwrdd gwydn, a bu parhad yn y systemau sicrhau hanfodol yn ystod y pandemig, ynghyd â ffocws cadarn ar reoli risg. Bu parhad yn yr oruchwyliaeth dros drefniadau llywodraethu, a chafodd pwyllgorau a oedd wedi'u seguro dros dro eu haildechrau.

“Mae'r Bwrdd Iechyd yn wynebu her ariannol sylweddol, ond mae wedi cryfhau agweddau pwysig ar waith rheoli ariannol ac wedi cynnal rheolaethau ariannol a gweithdrefnau adrodd a chraffu da, gan gynnwys olrhain gwariant sy'n gysylltiedig â COVID-19. Gyda diffyg o £16.3 miliwn, ni wnaeth fodloni ei ddyletswyddau ariannol yn 2019-20 ac mae'n rhagweld y bydd diffyg o £24 miliwn yn 2020-21. Mae ansicrwydd ynghylch costau parhaus sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn debygol o arwain at ddiffyg mwy o faint oni cheir cyllid ychwanegol. Cafodd cyllidebau eu hailsylfaenu ar gyfer 2020-21 a cheisiodd y Bwrdd Iechyd wneud gwelliannau o safbwynt ei waith rheoli ariannol i gryfhau ei afael a'i reolaeth. Yr her, bellach, yw ymgorffori'r gwelliannau hyn yn gyflym er mwyn cefnogi adferiad ariannol y sefydliad. Fodd bynnag, bydd angen ail-lunio'r cynllun ar gyfer mantoli'r cyfrifon ymhen tair blynedd yn sgil COVID-19, ac o ganlyniad i'r sylfaen gostau lai o faint y gellir gwneud arbedion ohoni yn dilyn newid ffiniau Pen-y-bont ar Ogwr.

“Caiff gwaith cynllunio gweithredol ei lywio gan ganlyniadau modelu data, a cheir trefniadau i fonitro cynnydd a pherfformiad, ac ymrwymiad cadarn i ymgysylltu â rhanddeiliaid a gweithio rhanbarthol. Mae cynlluniau gweithredol yn cefnogi'r broses o ailddechrau gwasanaethau ac maent yn cydnabod blaenoriaethau o safbwynt y cynllun gwasanaethau clinigol. Ail-luniodd y Bwrdd Iechyd ei ddull o adrodd ar berfformiad ac mae wrthi'n datblygu fframwaith rheoli perfformiad newydd sy'n seiliedig ar y pedwar cwadrant niwed. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cefnogi llesiant staff a wynebodd heriau'r gweithlu, er y byddai gallu'r gweithlu yn risg pe byddai brig arall mewn achosion o COVID-19. Mae'r hyn a ddysgwyd yn rhan allweddol o raglen ailosod ac adfer y sefydliad. Mae ffyrdd newydd o weithio a ddeilliodd o'r pandemig yn llywio'r model gweithredu at y dyfodol, ond bydd angen ei alinio â'r rhaglen drawsnewid flaenorol.

“Nid ydym wedi gwneud argymhellion newydd sy'n seiliedig ar ein gwaith ar gyfer 2020, ond rydym wedi nodi cyfleoedd ar gyfer gwella yn yr adroddiad hwn. Byddwn

yn adolygu cynnydd yn erbyn y rhain, a'r argymhellion sy'n weddill o 2019, fel rhan o'n gwaith ar gyfer 2021."

Mae'r adroddiad asesu strwythuredig llawn ar gael ar [wefan Archwilio Cymru](#) ac mae'r camau rheoli wedi'u hymgorffori yn y rhaglen waith ar gyfer llywodraethu sy'n cael ei monitro trwy'r Pwyllgor Archwilio.

❖ **Casgliad**

Fel swyddog atebol, ac yn seiliedig ar y broses a amlinellir uchod, rwyf wedi adolygu'r dystiolaeth a'r sicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â rheoli mewnol. Er bod yr heriau a wynebier yn parhau'n debyg i'r rhai a amlinellwyd y llynedd, gyda chefnogaeth y bwrdd mae hyder y gellir mynd i'r afael â'r rhain a dangoswyd gwelliant mewn llywodraethu.

Mae'r datganiad llywodraethu hwn yn amlygu gwelliannau cadarnhaol mewn perthynas â chryfhau trefniadau llywodraethu, a hynny gan fynd i'r afael ar yr un pryd â heriau Covid-19. Rwy'n hyderus bod gennym gynlluniau yn eu lle i fynd i'r afael â'r gwendidau a amlygwyd yn y datganiad. Fel sefydliad, rydym yn siomedig gyda nifer y meysydd sydd wedi cael sgôr sicrwydd cyfyngedig yn sgil gwaith archwilio mewnol, ac rydym yn parhau i weithio i gryfhau a gwella'r gwasanaethau.

Er bu'r flwyddyn ddiwethaf yn un anodd a heriol, cafwyd peth sefydlogrwydd a chynnydd er gwaethaf y pandemig, ac amlygir hyn drwy i'r bwrdd ieched gael ei is-gyfeirio o 'ymyrraeth wedi'i thargedu' i 'fonitro uwch'. Daeth fy adolygiad i'r casgliad bod gan y bwrdd ieched system o reoli mewnol sy'n gadarn yn gyffredinol, ac sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni polisiau, nodau ac amcanion, ac ni nodwyd unrhyw broblemau pwysig. Cytunwyd ar gynlluniau gweithredu manwl i wella perfformiad ym mhob maes a bydd y rhain yn cael eu monitro trwy'r strwythur llywodraethu.

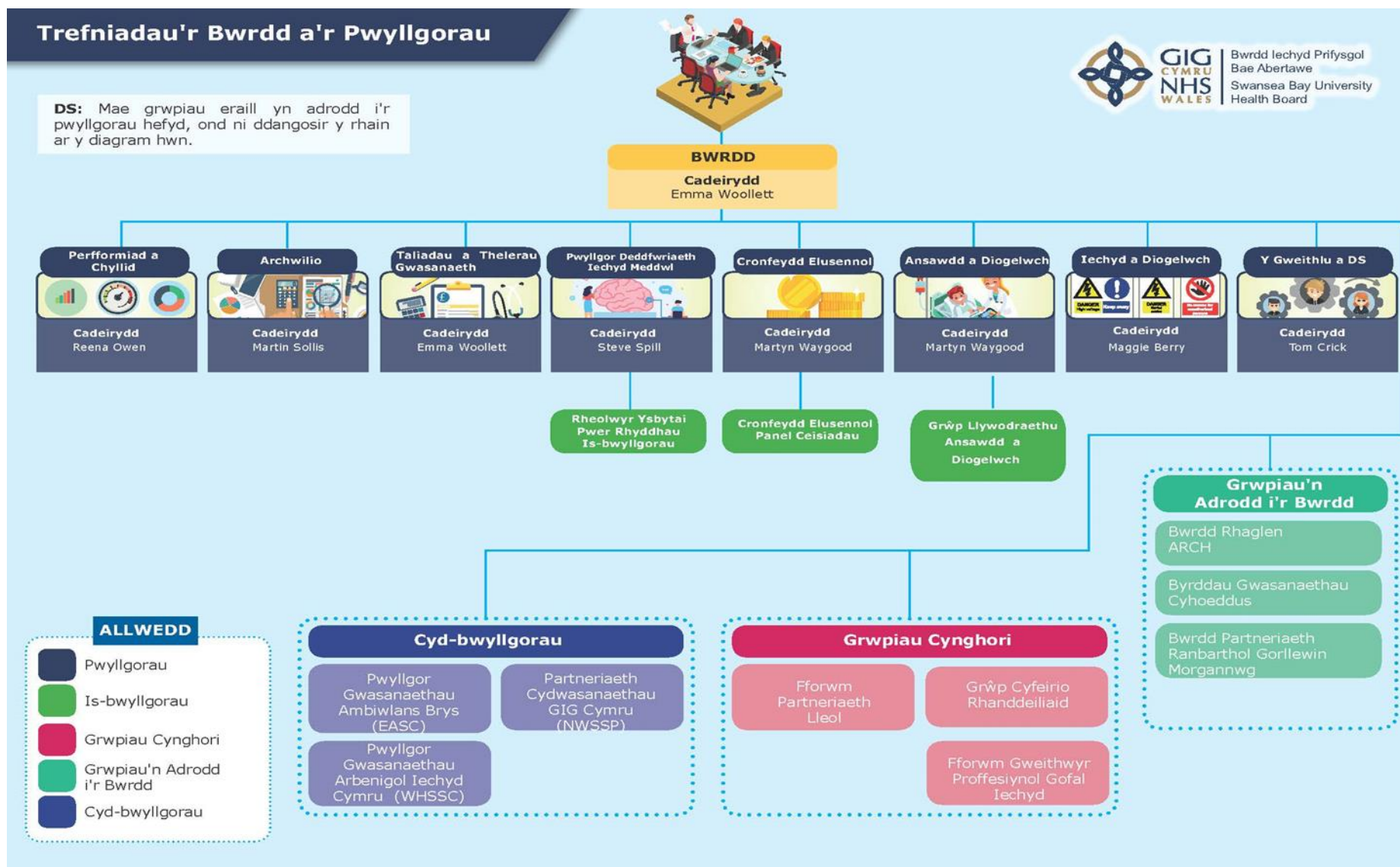
Fel y nodwyd drwy gydol y datganiad hwn, mae'r angen i gynllunio ac ymateb i bandemig Covid-19 wedi cael effaith sylweddol ar y sefydliad, y GIG yn ehangach ac ar y gymdeithas gyfan. Mae wedi gofyn am ymateb deinamig, gan gyflwyno nifer o gyfleoedd yn ogystal â risgiau. Bydd yr angen i'r sefydliad a'r gymdeithas ehangach ymateb ac adfer o'r pandemig yn parhau drwy gydol y blynyddoedd nesaf. Byddaf yn sicrhau bod ein fframwaith llywodraethu'n ystyried ac yn ymateb i'r angen hwn.

Mark Hackett

Prif Weithredwr

Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe

Atodiad Un – Strwythur y Bwrdd a'r Pwyllgorau

Atodiad Dau - Dyddiadau Cyfarfodydd y Bwrdd a'r Pwyllgorau 2020-21

Mae'r tabl yn amlinellu dyddiadau cyfarfodydd y bwrdd a'r pwyllgorau a gynhaliwyd yn ystod 2020-2021. Lle nad oedd Cworwm mewn cyfarfodydd, roedd trefniadau uwchgyfeirio ar waith i sicrhau bod unrhyw faterion o bryder sylweddol, na ellid eu dwyn i sylw'r pwyllgor, yn gallu cael eu codi gyda chadeirydd y bwrdd iechyd.

Bwrdd/Pwyllgor	Dyddiadau yn 2020-21										
Bwrdd Iechyd	30 Ebrill 2020	28 Mai 2020	25 Mehefin 2020	30 Gorffennaf 2020	24 Medi 2020	7 Hydref 2020	26 Tachwedd 2020	28 Ionawr 2021	25 Chwefror 2021	25 Mawrth 2021	30 Mawrth 2021
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	
Pwyllgor Archwilio	15 Mai 2020	27 Mai 2020	25 Mehefin 2020	9 Gorffennaf 2020	10 Medi 2020	12 Tachwedd 2020	12 Ionawr 2021	9 Mawrth 2021			
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm			
Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	6 Awst 2020	5 Tachwedd 2020	4 Chwefror 2021								
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm								
Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth	27 Mai 2020	9 Mehefin 2020	5 Awst 2020	21 Hydref 2020	22 Hydref 2020	17 Rhagfyr 2020	11 Ionawr 2021	25 Chwefror 2021			
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm			

Bwrdd/Pwyllgor	Dyddiadau yn 2020-21										
Pwyllgor Perfformiad a Chyllid	23 Mehefin 2020	28 Gorffennaf 2020	22 Medi 2020	27 Hydref 2020	24 Tachwedd 2020	15 Rhagfyr 2020	26 Ionawr 2021	23 Chwefror 2021	23 Mawrth 2021		
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm		
Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	21 Gorffennaf 2020	14 Hydref 2020	6 Tachwedd 2020	14 Rhagfyr 2020	18 Chwefror 2021	11 Mawrth 2021					
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm					
Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	26 Mai 2020	23 Mehefin 2020	28 Gorffennaf 2020	25 Awst 2020	22 Medi 2020	27 Hydref 2020	24 Tachwedd 2020	15 Rhagfyr 2020	26 Ionawr 2021	23 Chwefror 2021	23 Mawrth 2021
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm
Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	10 Gorffennaf 2020	10 Rhagfyr 2020	9 Chwefror 2021								
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm								
Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	2 Mehefin 2020	13 Gorffennaf 2020	1 Medi 2020	1 Rhagfyr 2020	2 Mawrth 2020						
Cworwm/Dim Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm	Cworwm						

Atodiad Tri - Aelodaeth o'r Bwrdd a'r Pwyllgorau

Cyfansoddwyd y bwrdd i gydymffurfio â Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009. Yn ogystal â'r cyfrifoldebau a'r atebolrwyddau a nodir yn nhelerau ac amodau eu penodiadau, mae aelodau'r bwrdd hefyd yn cyflawni nifer o rolau fel hyrwyddwyr, gan weithredu fel llysgenhadon ar gyfer y materion hyn. Ym mis Ionawr 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru gylchlythyr diwygiedig ar rolau'r hyrwyddwyr ac ar hyn o bryd mae'r bwrdd iechyd yn adolygu hyn i alinio'r rolau â phwyllgorau'r bwrdd.

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau fel Hyrwyddwyr
Emma Woollett	Cadeirydd	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth (RATS) (Cadeirydd)	Hyrwyddwr Chwythu'r Chwiban
Martyn Waygood	Is-gadeirydd Dros Dro (tan Ionawr 2021)	Cyfreithiol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Cadeirydd) - Pwyllgor RATS (Aelod) - Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Cadeirydd) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cadeirydd) - Ceisiadau Fferyllol (Aelod) - Pwyllgor Archwilio (Aelod)	
Steve Spill	Is-gadeirydd (o Ragfyr 2020)	Iechyd Meddwl Gofal Sylfaenol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Cadeirydd) - Pwyllgor RATS (Aelod) - Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd (Aelod)	- Gofal Sylfaenol - Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu - Cyn-filwyr

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau fel Hyrwyddwyr
Keith Lloyd	Aelod Annibynnol (o fis Mai 2020)	Prifysgol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Aelod)	
Jackie Davies	Aelod Annibynnol	Cynrychioli'r Staff	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Aelod) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	
Maggie Berry	Aelod Annibynnol	Amherthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Aelod) • Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Cadeirydd)	
Mark Child	Aelod Annibynnol	Awdurdod Lleol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Ceisiadau Fferyllol (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd (Aelod)	

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau fel Hyrwyddwyr
Martin Sollis	Aelod Annibynnol	Cyllid	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Archwilio (Cadeirydd) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd (Aelod)	
Tom Crick	Aelod Annibynnol	TGCh	• Iechyd a Diogelwch (Aelod) • Pwyllgor Archwilio (Aelod) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Cadeirydd)	
Reena Owen	Aelod Annibynnol	Cymuned	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd (Cadeirydd)	
Nuria Zolle	Aelod Annibynnol	Sector Gwirfoddol	• Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Aelod) • Pwyllgor RATS (Aelod) • Pwyllgor Archwilio (Aelod) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Aelod)	
Alison Stokes	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd (o fis Tachwedd 2020)	Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid	• Bwrdd Iechyd (Aelod)	
Andrew Jarrett	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	Gwasanaethau Cymdeithasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod)	

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau Pwyllgorau
Tracy Myhill	Prif Weithredwr (tan Ragfyr 2020)	Amherthnasol	Bwrdd Iechyd (Aelod)	Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (Aelod)
Mark Hackett	Prif Weithredwr (o Ionawr 2021)	Amherthnasol	Bwrdd Iechyd (Aelod)	Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (Aelod)
Chris White	Prif Swyddog Gweithredu/Cyfarwyddwr Gofal Sylfaenol ac Iechyd Meddwl/ Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd/Dirprwy Brif Weithredwr (tan fis Mawrth 2021)	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl - Perfformiad a Chyllid (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (yn mynychu) - Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (yn mynychu)	
Darren Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid (dros dro)	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Archwilio (yn mynychu) - Cronfeydd Elusennol (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod) - Perfformiad a Chyllid (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod)	

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau Pwyllgorau
Gareth Howells	Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf (tan fis Gorffennaf 2020)	Amherthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Archwilio (yn mynychu) • Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) • Iechyd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (yn mynychu)	
Christine Williams	Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf (dros dro) (o fis Gorffennaf 2020)	Amherthnasol	• Bwrdd Iechyd (Aelod) • Pwyllgor Archwilio (yn mynychu) • Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) • Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) • Iechyd a Diogelwch (Cyfarwyddwr Arweiniol/Aelod) • Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (yn mynychu)	

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau Pwyllgorau
Keith Reid	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (yn mynychu) - Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (yn mynychu)	
Hazel Robinson	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (tan fis Awst 2020)	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - RATS (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) - Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) - Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	Aelod o Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP)
Kathryn Jones	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (dros dro) (o fis Awst 2020)	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - RATS (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) - Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (Cyfarwyddwr Arweiniol/yn mynychu) - Pwyllgor Iechyd a Diogelwch (Aelod)	Aelod o Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP)
Siân Harrop-Griffiths	Cyfarwyddwr Strategol	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Cronfeydd Elusennol (Aelod) - Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (yn mynychu)	- Bwrdd Partneriaeth Bae'r Gornllewin - Aelod o Fwrdd Rhaglen ARCH
Richard Evans	Cyfarwyddwr Meddygol/Dirprwy Brif Weithredwr (o fis Mawrth 2021)	Amherthnasol	- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (yn mynychu) - Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (yn mynychu)	- Bwrdd Rhaglen ARCH - Pwyllgor Cyngori ar Wobrau Rhagoriaeth Glinigol

Enw	Swydd	Rolau fel Cynrychiolwyr mewn Meysydd Arbenigol	Aelodaeth o Bwyllgorau'r Bwrdd	Rolau fel Hyrwyddwyr
Rab McEwan	Prif Swyddog Gweithredu Dros Dro (o fis Mawrth 2021)		- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl - Perfformiad a Chyllid (Aelod) - Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	
Christine Morrell	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Therapiau a Gwyddorau Iechyd		- Bwrdd Iechyd (Aelod) - Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch (yn mynychu) - Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (yn mynychu)	

Atodiad Pedwar - Presenoldeb Aelodau mewn Cyfarfodydd

Oherwydd trosiant aelodau'r bwrdd a bod rhai wedi achub ar y cyfle i arsylwi pwyllgorau cyn i'w portffolios gael eu cadarnhau, mae'r presenoldeb mewn pwyllgorau wedi amrywio, yn enwedig oherwydd bod llai o angen i gyfarwyddwyr gweithredol fod yn bresennol yn sgil y pandemig ac oherwydd i aelodau annibynnol gymryd lle ei gilydd pan fu absenoldebau. Ar yr adegau hynny pan na allai swyddog gweithredol fod yn bresennol, anfonwyd dirprwy i sicrhau cynrychiolaeth. Pan nad oedd angen i aelod o'r bwrdd fod yn bresennol mewn pwyllgor, dangosir hyn gan linell (-)

	Bwrdd lechydd *mae'r ffigurau'n cynnwys sesynau cyhoeddus a sesynau'r pwyllgorau	Pwyllgor Archwilio	Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	Pwyllgor lechydd a Diogelwch	Pwyllgor Deddfwriaet h lechydd Meddwl	Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd	Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
	(20)	(8)	(6)	(5)	(3)	(9)	(11)	(7)	(3)
Emma Woollett, Cadeirydd	20	1	-	-	-	-	-	8	-
Martyn Waygood, Is-gadeirydd Dros Dro (tan Ionawr 2021)/Aelod Annibynnol	18	3	5	-	3	-	10	7	-
Steve Spill, Cynghorydd Arbennig (o fis Mai 2020)/Is-gadeirydd (o Ragfyr 2020)	18	2	1	1	1	8	2	2	1
Jackie Davies, Aelod Annibynnol	17	-	5	3	3	-	10	6	3
Maggie Berry, Aelod Annibynnol	17	-	1	5	2	-	11	7	-
Mark Child, Aelod Annibynnol	20	-	-	-	-	8	-	4	-
Martin Sollis, Aelod Annibynnol	18	7	4	-	-	7	-	7	-
Tom Crick, Aelod Annibynnol	16	7		5	-	-	-	7	3
Reena Owen, Aelod Annibynnol	18	-	-	2	-	7	10	8	-
Nuria Zolle, Aelod Annibynnol	20	6	-	-	-	-	10	7	3
Keith Lloyd, Aelod Annibynnol (o fis Mai 2020)	12	-	-	-	-	-	4	3	-
Alison Stokes, Aelod Cyswllt o'r Bwrdd (o fis Tachwedd 2020)	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Andrew Jarrett, Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	16	-	-	-	-	-	-	-	-

	Bwrdd Iechyd *mae'r ffigurau'n cynnwys sesiynau cyhoeddus a sesiynau'r pwyllgorau	Pwyllgor Archwilio	Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	Pwyllgor Iechyd a Diogelwch	Pwyllgor Deddfwriaeth Iechyd Meddwl	Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd	Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
	(20)	(8)	(6)	(5)	(3)	(9)	(11)	(7)	(3)
Tracy Myhill, Prif Weithredwr (tan Ragfyr 2020)	12	1	-	-	-	-	-	4	-
Mark Hackett Prif Weithredwr (o Ionawr 2021)	6	-	-	-	-	-	-	2	-
Chris White, Prif Swyddog Gweithredu/Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddorau Iechyd/Cyfarwyddwr Gofal Sylfaenol ac Iechyd Meddwl	17	-	-	2	2	3	8	-	-
Darren Griffiths, Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro	20	6	5	-	-	9	-	-	-
Gareth Howells, Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf (tan fis Gorffennaf 2020)	6	1	-	1	-	-	2	-	-
Christine Williams, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf (o fis Gorffennaf 2020)	14	2	-	2	3	-	9	-	-
Keith Reid, Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	20	-	-	-	-	-	5	-	-
Hazel Robinson, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (tan Awst 2020)	9	-	-	1	-	-	-	3	1
Kathryn Jones, Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol (o fis Awst 2020)	11	-	-	1	-	-	-	5	2
Siân Harrop-Griffiths, Cyfarwyddwr Strategaeth	20	-	-	1	-	2	7	-	-

	Bwrdd lechydd <i>*mae'r ffigurau'n cynnwys sesiynau cyhoeddus a sesiynau'r pwyllgorau</i>	Pwyllgor Archwilio	Pwyllgor Cronfeydd Elusennol	Pwyllgor lechydd a Diogelwch	Pwyllgor Deddfwriaeth lechydd Meddwl	Pwyllgor Perfformiad ac Ansawdd	Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch	Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth	Pwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
Richard Evans, Cyfarwyddwr Meddygol	20	-	3	-	-	-	11	-	2
Rab Mcewan, Prif Swyddog Gweithredu Dros Dro (o fis Mawrth 2021)	3	-	-	1	1	2	-	-	-
Christine Morrell, Cyfarwyddwr Dros Tro ar gyfer Therapiau a Gwyddorau lechydd (o fis Mawrth 2021)	3	-	-	-	-	-	1	-	-

**Atodiad Pump – Crynodeb o'r Pynciau a Ystyriwyd gan y Bwrdd, y Pwyllgor
Archwilio a'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch**

Pynciau'r Bwrdd
- Straeon staff/cleifion; - Gwybodaeth ddiweddaraf am Covid-19, yn cynnwys Profi Olrhain Diogelu a'r rhaglen frechu; - Cymeradwyo'r cynlluniau cyflawni gweithredol chwarterol a'r cynnydd yn erbyn y rhain; - Adroddiadau materion allweddol y pwyllgorau; - Sefyllfa ariannol; - Adroddiad perfformiad; - Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016; - Datganiad Ansawdd Blynyddol; - Arolwg staff; - TAVI; - Cyfrifon blynyddol; - Rhaglen drawsnewid; - Gwasanaethau digidol; - Cynllun cyfalaf dewisol; - Y gylideb a dyraniadau ariannol; - Partneriaethau GIG Cymru; - Partneriaethau allanol; - Adroddiad y Fforwm Partneriaeth Lleol; - Adroddiad Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid; - Diweddariad gan WHSSC; - Fferm solar; - Achos busnes portffolio cynllun y gwasanaethau clinigol; - Cynllun blynyddol; - Sector gwirfoddol; - Cofrestr risg; - Materion llywodraethu corfforaethol; - Gwasanaethau Cymraeg; - Adolygiad o reolau sefydlog; - Adroddiad blynyddol y sefydliad; - Adroddiad atebolrwydd; - Asesiad strwythuredig a llythyr asesu Archwilio Cymru; - Adroddiad blynyddol SIRO; - Adroddiad ymchwil a datblygu blynyddol.

Pynciau'r Pwyllgor Archwilio

- Datganiad llywodraethu blynyddol;
- Fframwaith sicrwydd y Bwrdd;
- Adroddiad blynyddol y sefydliad;
- Rheolau sefydlog;
- Cylch gorchwyl y Pwyllgor Archwilio;
- Cofrestr risg y bwrdd iechyd;
- Risgiau'r Pwyllgor Archwilio;
- Strategaeth rheoli risg;
- Datganiad Ansawdd Blynyddol;
- Rhaglen waith llywodraethu;
- Diweddariad ar y *Guardian Service* a'r adroddiad blynyddol;
- Amserlen a chynllun y cyfrifon blynyddol;
- Adolygu'r cyfrifon blynyddol;
- Adroddiad ar daliadau a staff;
- Cynllun adolygu gweithdrefnau rheolaeth ariannol;
- Y wybodaeth ddiweddaraf am gyllid;
- Colledion a thaliadau arbennig;
- Cofrestrau archwilio a statws yr argymhellion;
- Caffael NWSSP: camau gweithredu a dyfynbrisiau ar gyfer tendrau sengl;
- Cynllun blynyddol ar gyfer archwilio mewnol (i gynnwys y siarter);
- Datganiad barn ac adroddiad blynyddol ar gyfer archwilio mewnol;
- Adroddiadau cynnydd ac aseiniadau archwilio cryno ar gyfer archwilio mewnol;
- Adroddiadau gwirio ar ôl gwneud taliadau;
- Cynllun a ffioedd blynyddol Archwilio Cymru;
- Adroddiad archwilio blynyddol Archwilio Cymru;
- Aseiad strwythuredig Archwilio Cymru;
- Archwiliad o ddatganiadau ariannol gan Archwilio Cymru;
- Adroddiadau perfformiad a chynnydd Archwilio Cymru;
- Adroddiad cynnydd canol blwyddyn ar gyfer archwilio clinigol;
- Adroddiad blynyddol ar gyfer archwilio clinigol;
- Cynllun adolygu archwilio clinigol a'r canlyniadau;
- Cynllun blynyddol atal twyll;
- Adroddiad blynyddol atal twyll (i gynnwys yr hunanasesiad yn erbyn safonau amddiffyn y GIG);
- Adroddiadau cynnydd ar gyfer atal twyll;
- Effeithiolrwydd archwilio;
- Adroddiad blynyddol y Pwyllgor Archwilio;
- Cofrestr datgan buddiannau;
- Cofrestr lletygarwch;
- Diweddariadau'r bwrdd llywodraethu gwybodaeth;
- Adroddiad blynyddol SIRO;
- Adroddiad blynyddol asiantaethau lletyol - Uned Gyflawni GIG Cymru;
- Adroddiad blynyddol asiantaethau lletyol - EMRTS.

Pynciau'r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch

- Datganiad Ansawdd Blynyddol;
- Adroddiad rheoli heintiau;
- Adroddiad diogelu;
- Camddefnyddio sylweddau;
- Diweddariad am hunanladdiadau;
- Adroddiad perfformiad Ansawdd a Diogelwch i gynnwys metrigau Covid-19;
- Profiad y claf;
- Arolygiadau Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru;
- Adroddiad blynyddol Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru;
- Trosolwg o ofal heb ei drefnu;
- Adolygiad o farwolaethau;
- Pwyllgor Moeseg Glinigol;
- Y wybodaeth ddiweddaraf am archwilio ac effeithiolrwydd clinigol;
- Gofal wedi'i gynllunio;
- Gofal Canser;
- Tracio'r cynllun gweithredu;
- Adroddiad blynyddol y Pwyllgor;
- Fframwaith sicrwydd / cofrestr risg y Bwrdd;
- Grŵp Llywodraethu Ansawdd a Diogelwch;
- Adroddiad blynyddol yr Ombwdsmon;
- Adroddiad blynyddol Cronfa Risg Cymru;
- Llywodraethu clinigol EMRTS;
- Arolygiadau allanol;
- Dangosfwrdd o'r ward i'r bwrdd;
- Metrigau Gofal Sylfaenol.

Atodiad Chwech – Dangosfwrdd Risgiau

Effaith/Goblygiadau	5			53: Cydymffurfiad â Safonau'r Gymraeg 54: Brexit heb Gytundeb	39: Cyfrifoldeb Statudol Cynllun Tymor Canolog Integredig 60: Seiberddiogelwch 62: Gwasanaethau Corfforaethol Cynaliadwy 64: Seilwaith Iechyd a Diogelwch. Mae COVID-19 yn parhau'n ansefydlog ac ansicr ledled Cymru. 68: Fframwaith y Pandemig 70: Toriadau'r Ganolfan Ddata	16: Mynediad at Ofal wedi'i Gynllunio 50: Mynediad at Wasanaethau Canser 66: Mynediad at Wasanaethau Canser - SACT 67: Mynediad at Wasanaethau Canser - Radiotherapi
	4			13: Amgylchedd Adeiladau'r Bwrdd Iechyd 36: Cofnod Electronig Staff 41: Cydymffurfiad â Rheoliadau Diogelwch Tân 52: Gofynion Asesu Ymgysylltu ac Effaith	01: Mynediad i'r Gwasanaeth Gofal Heb ei Drefnu 27: Gwasanaethau Clinigol Cynaliadwy ar gyfer Trawsnewid Digidol 37: Penderfyniadau gweithredol a strategol heb eu llywio gan ddata 43: Awdurdodi DOLS a Chydymffurfio â Deddfwriaeth 48: Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Glasoed 49: Gwasanaeth TAVI 57: Diffyg cydymffurfio â gofynion y Swyddfa Gartref ar gyfer Trwyddedu Cyffuriau a Reolir 61: Gwasanaeth Anaesthetig Cyffredinol Deintyddol Pediatrig - Parkway 69: Pobl ifanc yn cael eu derbyn i wardiau iechyd meddwl oedolion	03: Recriwtio Staff Meddygol a Deintyddol ar gyfer y Gweithlu 04: Rheoli Heintiau 15: Gwella Iechyd y Boblogaeth 51: Cydymffurfio â Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016 58: Capasiti'r Clinig Offthalmoleg 63: Sgrinio ar gyfer Asesiad Twf Ffetws yn unol â Gap-Grow (G&G) 65: Monitro CTG mewn Wardiau Geni 73: Mae potensial i'r gost sylfaen weddilliol gynyddu ar ôl COVID-19 o ganlyniad i newidiadau i fodelau darparu gwasanaethau a ffyrdd o weithio.
	3			72: Effaith pandemig COVID-19 ar Derfyn Adnoddau Cyfalaf a Chynllun Cyfalaf y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2020-21.		
	2					
	1					
C X L		1	2	3	4	5
Tebygolrwydd						

Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol 2020-21

Atebolrwydd Seneddol

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn gwneud y datgeliadau seneddol canlynol ar gyfer 2020-21:

- **Rheoleidd-dra gwariant** - defnyddiwyd adnoddau cyhoeddus i gyflawni'r amcanion a fwriadwyd ac roedd y gwariant yn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol, yn cynnwys deddfwriaeth yr UE, ac ag awdurdodau dirprwyedig, ac yn dilyn y canllawiau ar Reoli Arian Cyhoeddus Cymru.
- **Ffioedd a thaliadau** - mae taliadau am wasanaethau a ddarperir gan sefydliadau sector cyhoeddus fel arfer yn trosglwyddo cost lawn darparu'r gwasanaethau hynny. Gall sefydliadau'r sector cyhoeddus hefyd gyflenwi gwasanaethau masnachol ar delerau masnachol sy'n cystadlu'n deg â darparwyr sector preifat. Mae Llywodraeth Cymru'n disgwyl y ceir rheolaethau cywir o ran sut a phryd y gosodir costau, ac ar ba lefel y cânt eu gosod. Nid yw hyn yn berthnasol i'r bwrdd iechyd - codir tâl llawn am bob eitem.
- Mae'r bwrdd iechyd yn cydymffurfio â'r gofynion ar gyfer dyrannu costau a chodi tâl a nodir yng nghanllawiau Trysorlys EM.
- Datgelir yr holl rwymedigaethau digwyddiadol annhebygol o dan IAS37.

Adroddiad Staff a Thaliadau 2020-21

Adroddiad Staff

❖ Cyn Cyflogi

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe yn gyflogwr Hyderus o ran Anabledd. Mae hyn yn golygu ein bod yn cefnogi ac yn annog ceisiadau gan ystod eang o unigolion, yn cynnwys unigolion sy'n anabl. Mae'r darpariaethau canlynol wedi'u hymgorffori yn y broses recriwtio ar gyfer ymgeiswyr ag anabledd:

- Opsiwn i dderbyn cais electronig neu bapur, ar gais yr unigolyn;
- Mae'r canllawiau i ymgeiswyr ag anabledd wedi eu cynnwys yn y canllawiau i ymgeiswyr, sydd ynghlwm wrth bob hysbyseb;
- Fel cyflogwr sy'n Hyderus o ran Anabledd, gall ymgeiswyr ag anabledd ofyn bod cyfweiliad yn cael ei warantu. (Rhaid i ymgeiswyr fodloni'r meini prawf hanfodol sylfaenol a restrir ym manyleb yr unigolyn er mwyn bod yn gymwys i gael cyfweiliad wedi'i warantu);
- Mae ceisiadau'n ddienw wrth lunio'r rhestr fer, gyda symbol dau dic i'w weld os yw'r ymgeisydd wedi gofyn bod cyfweiliad yn cael ei warantu;
- Pan wahoddir ymgeisydd i gyfweiliad, gofynnir a oes angen unrhyw addasiadau rhesymol cyn neu yn ystod y cyfweiliad. Mae'r system recriwtio yn e-bostio unrhyw addasiadau y gofynnwyd amdanynt i'r rheolwr eu hystyried/gweithredu;
- Ni ddarperir gwybodaeth am fonitro cyfleoedd cyfartal i'r rheolwr recriwtio ar unrhyw adeg;
- Mae hyfforddiant am y Ddeddf Cydraddoldeb, am ragfarn anymwybodol ac am fod yn Hyderus o ran Anabledd yn rhan o'r modiwl recriwtio ar gyfer rheolwyr;
- Mae'r pynciau uchod hefyd wedi'u cynnwys yn yr e-ddysgu am recriwtio a dethol ar ESR (sef y cofnod staff electronig) ar gyfer rheolwyr recriwtio.

❖ Rheoli Presenoldeb

Mae'r Polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith yn mynd i'r afael ag anghenion staff ag anableddau mewn nifer o ffyrdd. Pwrpas y polisi yw cefnogi iechyd a lles yr holl weithwyr yn y gweithle, cefnogi gweithwyr i ddychwelyd i'r gwaith yn dilyn cyfnod o absenoldeb salwch yn ddiogel a chyn gynted â phosibl, a chynorthwyo gweithwyr i gynnal eu presenoldeb yn y gwaith.

Mae'r polisi'n sicrhau bod yr holl weithwyr yn cael eu trin yn unol â'u hamgylchiadau a'u hanghenion, bod gweithwyr ag anabledd yn cael eu trin yn deg, a bod y rhwymedigaethau mewn perthynas â Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cael eu cyflawni. Mae'r bwrdd iechyd o dan ddyletswydd gyfreithiol i wneud addasiadau rhesymol i sicrhau nad yw gweithwyr ag anableddau dan anfantais wrth wneud eu swyddi. Mae hyn hefyd yn berthnasol i ymgeiswyr am swyddi (gweler uchod).

Trwy gydol y polisi mae ystyriaethau yn eu lle ar gyfer y staff hynny sy'n anabl, neu sy'n dod yn anabl, yn ystod eu cyflogaeth:

- Pan fydd yn ofynnol i weithiwr fynd i apwyntiadau meddygol fel rhan o raglen o driniaeth barhaus sy'n ymwneud ag anabledd neu gyflwr iechyd tymor hir, bydd ei reolwr yn trafod yr apwyntiadau hyn gyda'r gweithiwr i gynllunio unrhyw gymorth angenrheidiol. Rhoddir ystyriaeth lawn i amser rhesymol i ffwrdd ar gyfer mynd i apwyntiadau fel hyn, fel rhan o'r rhaglen gofal a

chymorth. Mae hyn yn cael ei ystyried yn absenoldeb oherwydd anabledd/iechyd a lles ac nid yn absenoldeb salwch oherwydd anabledd. Mae'n absenoldeb arbennig ac fel rheol bydd y gweithiwr yn gofyn amdano a'r rheolwr yn ei gymeradwyo o flaen llaw;

- Gall gweithwyr â nam ar eu clyw ddefnyddio ffôn testun i hysbysu eu rheolwr o'u habsenoldeb;
- Ar bob cam o'r broses o reoli absenoldeb, bydd rheolwyr yn ystyried pa addasiadau rhesymol y gallai fod eu hangen i gynorthwyo'r gweithiwr ag anabledd i fynychu'r gwaith yn rheolaidd;
- Bydd yr un peth yn berthnasol wrth gefnogi gweithiwr anabl i ddychwelyd i'r gwaith ar ôl cyfnod o salwch tymor hir;
- Pan fydd gweithiwr wedi dod yn anabl o ganlyniad i salwch neu anaf, gellir defnyddio dychweliad therapiwtig i gynorthwyo'r gweithiwr ddychwelyd i'r gweithle, gydag addasiadau rhesymol yn eu lle;
- Gellir hefyd ystyried ddychwelyd i'r gwaith yn raddol wrth gefnogi gweithiwr yn ôl i'r gwaith;
- Gellir hefyd roi addasiadau rhesymol yn eu lle mewn ffordd ragweithiol, er mwyn cynorthwyo gweithiwr anabl i aros yn y gwaith yn hytrach na mynd yn sâl, oherwydd cydnabyddir bod aros yn y gwaith yn fuddiol i iechyd a lles staff.

❖ **Polisi Adleoli**

Pan na fydd yn bosibl i weithiwr ddychwelyd i'w rôl ei hun, hyd yn oed gydag addasiadau rhesymol, yna caiff ei roi ar y gofrestr adleoli am gyfnod o 12 wythnos, ac yn ystod y cyfnod hwnnw ceisir cyflogaeth arall addas.

Wrth ystyried a yw rôl yn addas, rhoddir ystyriaeth i unrhyw addasiadau rhesymol y gallai fod eu hangen. Pan fydd y gweithiwr ar y gofrestr adleoli oherwydd afiechyd sy'n gyfystyr ag anabledd, bydd yn cael ei gyfweld cyn eraill ar y gofrestr adleoli os yw'n cwrdd â'r meini prawf hanfodol ar gyfer y rôl.

❖ **Polisi Oddi Ar y Gyflogres**

Mae gan y bwrdd iechyd broses glir yn ei lle ers 2017, sydd wedi'i hen sefydlu, ar gyfer sicrhau nad oes unrhyw daliadau oddi ar y gyflogres yn cael eu gwneud lle mae rheoliadau IR35 Cyllid a Thollau EM yn berthnasol i wasanaethau a ddarperir gan unigolion. Mae pob anfoneb yn cael ei chyfeirio trwy uwch staff y gweithlu cyn eu talu trwy'r gyflogres gan sicrhau bod y didyniad treth cywir yn cael ei wneud ac na ellir talu unrhyw anfonebau am wasanaethau a gyflwynir gan unigolion. Mae asesiad IR35 yn cael ei reoli trwy uwch staff y gweithlu ac mae Cyllid a Thollau EM wedi adolygu'r trefniadau mewn archwiliadau blaenorol.

❖ **Cyfansoddiad Staff**

Mae gan y bwrdd iechyd 13,499 o weithwyr. Yn ystod y flwyddyn, y nifer cyfartalog o staff ar gytundebau parhaol a oedd yn gyfwerth ag amser llawn oedd 11,874. Cyfrifir nifer cyfartalog y gweithwyr fel y nifer o weithwyr sy'n gyfwerth ag amser llawn ym mhob wythnos o'r flwyddyn ariannol, wedi'i rannu â nifer yr wythnosau yn y flwyddyn ariannol. Mae'r tablau isod yn rhoi dadansoddiad o'r gweithlu yn ôl rhyw ac yna yn ôl grwpiau staff. Yn ogystal â dangos staff sy'n cael eu cyflogi'n barhaol, dangosir nifer y staff ar secondiad mewnol, staff asiantaethau a staff eraill.

Rhywedd	Cyfrif pennau	FTE	% cyfrif pennau
Menywod	10,430	8,956.58	77.3
Dynion	3,069	2,918.38	22.7
Cyfanswm	13,499	11,874.97	100.0

(FTE – cyfwerth ag amser llawn)

Ceir dadansoddiad o aelodau'r bwrdd a'r uwch reolwyr yn ôl rhywedd yn y tabl isod.

Teitl swydd	Rhywedd	Cyfrif Pennau	FTE	% cyfrif pennau
Cyfarwyddwr Iechyd a Diogelwch Cynorthwyol, Band 8d	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Gwybodeg Cynorthwyol: Gwybodaeth a Gwybodaeth Busnes, Band 8D	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Cynllunio Cynorthwyol	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Strategaeth Cynorthwyol (Ystadau), Band 8d	Gwryw	1	1.00	2.13%
Prif Swyddog Gweithredu	Gwryw	1	1.00	2.13%
Prif Weithredwr	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Clinigol	Gwryw	1	1.00	2.13%
Dirprwy Brif Swyddog Gweithredu	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Digidol	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	Gwryw	1	1.00	2.13%
Pennaeth y Gweithlu, Ardaloedd a Systemau	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Meddygol	Gwryw	1	1.00	2.13%
Aelod Anweithredol	Gwryw	3	1.00	6.38%
Secondiad – Cyfarwyddwr Meddygol AaGIC	Gwryw	1	1.00	2.13%
Secondiad - Cyfarwyddwr Masnachol a Strategol Felindre	Gwryw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Gwasanaethau	Gwryw	2	2.00	4.26%
Cyfarwyddwr Meddygol Uned	Gwryw	1	1.00	2.13%
Is-gadeirydd	Gwryw	2	2.00	4.26%
Cyfarwyddwr Cyllid Cynorthwyol	Benyw	1	1.00	2.13%

Cyfarwyddwr Cynllunio Cynorthwyol (Cynllunio Gwasanaethau)	Benyw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Cyswllt ar gyfer Cyllid	Benyw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Cyswllt ar gyfer Adnoddau Dynol – Dysgu a Datblygu Band 8D	Benyw	1	1.00	2.13%
Ysgrifennydd y Bwrdd	Benyw	1	1.00	2.13%
Cadeirydd	Benyw	1	0.00	2.13%
Cyfarwyddwr Clinigol	Benyw	1	0.60	2.13%

Teitl swydd	Rhywedd	Cyfrif Pennau	FTE	% cyfrif pennau
Cyfarwyddwr Cynllunio	Benyw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Therapiau	Benyw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Datblygu'r Gweithlu a Threfniadaeth	Benyw	1	1.00	2.13%
Cyfarwyddwr Nyrsio Gweithredol	Benyw	1	1.00	2.13%
Pennaeth Unedau Cyflawni Adnoddau Dynol Band 8d	Benyw	1	1.00	2.13%
Aelod Anweithredol	Benyw	3	3.00	6.38%
Secondiad - Cyfarwyddwr Cynllunio, Perfformiad a Gwasanaethau Corfforaethol	Benyw	1	1.00	2.13%
Secondiad - Cyfarwyddwr Datblygiadau Digidol AaGIC	Benyw	1	1.00	2.13%
Secondiad - Iechyd Cyhoeddus Cymru, Band 8d	Benyw	1	0.40	2.13%
Uwch Reolwr Band 9 - COVID-19	Benyw	1	0.80	2.13%
Cyfarwyddwr Gwasanaethau	Benyw	2	2.00	4.26%
Cyfarwyddwr Meddygol Uned	Benyw	1	1.00	2.13%

Mae'r tabl isod yn dangos absenoldebau oherwydd salwch ar gyfer y flwyddyn, o gymharu â'r flwyddyn flaenorol:

	2020-21	2019-20
	Nifer	Nifer
Diwrnodau a gollwyd (tymor hir)	89,361.93	75,095.71
Diwrnodau a gollwyd (tymor byr)	227,265.00	185,261.07
Cyfanswm y dyddiau a gollwyd	316,626.93	260,356.78

Adroddiad Taliadau

Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth mewn perthynas â thaliadau'r Cyfarwyddwyr Gweithredol a'r Aelodau Annibynnol, ac yn amlinellu'r trefniadau o fewn y Bwrdd Iechyd i benderfynu ar hyn. Mae hefyd yn cynnwys gwybodaeth am niferoedd staff, cyfansoddiad staff, data absenoldeb oherwydd salwch, polisiâu staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn, gwariant ar ymgynghori, digwyddiadau oddi ar y gyflogres a phecynnau ymadael.

1. Y Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth

Mae'r Pwyllgor hwn yn ystyried Taliadau a pherfformiad Cyfarwyddwyr Gweithredol yn unol â'r polisi a nodir isod.

Yr hyn sy'n arferol yw bod cyflogau Cyfarwyddwyr Gweithredol ac Uwch Reolwyr (y rhai sydd y tu allan i'r Agenda ar gyfer Newid) yn cael eu codi'n unol â'r ganran chwyddiant arferol a nodir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyflogau. Ar gyfer 2020/21, cafwyd cynnydd o 2% mewn chwyddiant cyflog ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol ac Uwch Reolwyr yn unol â'r dyfarniad cyflog a gytunwyd yn genedlaethol ar gyfer staff y GIG.

Pe bai codiad cyflog a fyddai'n uwch na'r lefel hon, byddai hyn bob amser yn cael ei gytuno o ganlyniad i newidiadau mewn rolau a chyfrifoldebau a chyda chynghor gan ymgynghoriaeth annibynnol sydd â gwybodaeth arbenigol am werthuso swyddi a chyflogau swyddogion gweithredol yn y GIG. Byddai'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaethau'n cael adroddiad manwl o ran y materion i'w hystyried mewn perthynas ag unrhyw gynnydd yng nghyflogau Cyfarwyddwyr Gweithredol (yn cynnwys cynghor gan Lywodraeth Cymru) ac ar ôl ystyried yr holl gynghor a'r materion a fyddai'n cael eu cyflwyno iddynt, byddai'r Pwyllgor yn adrodd ei argymhellion er mwyn i'r Bwrdd Iechyd eu cadarnhau.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn adolygu'r amcanion a osodir ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol ac yn asesu perfformiad yn erbyn yr amcanion hynny wrth ystyried argymhellion ynghylch codiadau cyflog blyneddol. Dylid nodi nad yw Cyfarwyddwyr Gweithredol ar unrhyw fath o gyflog sy'n gysylltiedig â pherfformiad.

Cadeirydd y Bwrdd Iechyd sy'n cadeirio'r Pwyllgor Taliadau a Thelerau Gwasanaeth, ac mae'r aelodaeth yn cynnwys tri Aelod Annibynnol arall (Cadeiryddion Pwyllgorau'r Bwrdd). Mae'r Pwyllgor yn cyfarfod mor aml ag sy'n ofynnol i ymdrin â busnes ac mae'n cyflwyno ei argymhellion i'r Bwrdd Iechyd ar ffurf adroddiadau ysgrifenedig ffurfiol. Cedwir cofnodion o'r cyfarfodydd a chofnodir y penderfyniadau'n llawn.

Y Pwyllgor sydd hefyd yn argymhell codiadau cyflog blyneddol i'r Bwrdd mewn perthynas â Chyfarwyddwyr Gweithredol ac Uwch Reolwyr yn y Bwrdd Iechyd nad ydynt o fewn cylch gwaith yr Agenda ar gyfer Newid. Ar gyfer 2020/21, yr unig godiadau cyflog a argymhellwyd oedd y rhai yn sgil chwyddiant o 2%.

2. Taliadau Aelodau Annibynnol

Llywodraeth Cymru sy'n penderfynu ar y gydnabyddiaeth ariannol ar gyfer Aelodau Annibynnol, ac yn penderfynu hefyd ar ddeiliadaeth y swyddi.

3. Adroddiad ar Daliadau Sengl

Dangosir cyfanswm taliadau unigol pob Cyfarwyddwr ac Aelod Annibynnol ar gyfer 2020/21 a 2019/20 yn y tabl isod. Mae cyfanswm y taliadau'n cynnwys cyflog, tâl anghyfunol ar sail perfformiad, a buddion mewn nwyddau neu wasanaethau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn y cyflogwr na'r gwerth trosglwyddo sy'n cyfateb i arian parod o ran buddion pensiwn.

Mae'r cyflogau a ddatgelir yn y tabl isod yn adlewyrchu penodiadau newydd a'r rhai a adawodd yn ystod y blynyddoedd ariannol 2020/21 a 2019/20. Er bod y cyflogau a ddatgelir yn ymwneud â chyfnod deiliadaeth y swyddi yn ystod y flwyddyn, nid yw Asiantaeth Bensiynau'r GIG yn gallu priodoli buddion pensiwn am ran o flwyddyn i ddeiliaid swyddi, ac felly dangosir y buddion pensiwn llawn ar gyfer y flwyddyn ariannol. Dylid nodi hefyd nad yw'r tabl isod ond yn cynnwys Cyfarwyddwyr a oedd yn eu swyddi ar yr adeg y darparodd Asiantaeth Bensiynau'r GIG y wybodaeth am bensiynau i'r Bwrdd lechyd ym mis Chwefror 2021.

Cyfrifir gwerth buddion y pensiwn fel a ganlyn: (cynnydd real mewn pensiwn¹ wedi'i luosi ag 20) ynghyd â chynnydd real mewn cyfandaliad, a thynnu cyfraniadau a wnaed gan yr unigolyn.

Cyfrifir pensiynau'n seiliedig ar wybodaeth a gafwyd gan Asiantaeth Bensiynau Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG a gynhwyswyd yn yr Adroddiad ar Ddatgelu Taliadau Cydnabyddiaeth Uwch Reolwyr 2020 (Greenbury). Gellir dod o hyd i ragor o fanylion am gyfanswm y ffigur taliadau sengl o Swyddfa'r Cabinet ar ei wefan am hysbysiadau pensiynau ar gyfer cyflogwyr [dan EPN 571 \(2019-20\)](#).

¹ac eithrio cynnydd oherwydd chwyddiant neu unrhyw gynnydd neu ostyngiad o ganlyniad i drosglwyddo hawliau pensiwn

Enwau	Teitlau	2020/2021					2019/20				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
A Davies	Cadeirydd hyd 30 Mehefin 2019						15-20	0	0	0	15-20
E Woollett	Cadeirydd o 1 Ebrill. Cadeirydd Dros Dro o 1 Gorffennaf i 31 Mawrth. Is-gadeirydd o 1 Ebrill 2019 i 30 Mehefin 2019.	70-75	0	0	0	70-75	65-70	0	0	0	65-70
M Waygood	Is-gadeirydd Dros Dro rhwng 23 Gorffennaf 2019 a 18 Ionawr 2021. Aelod Annibynnol rhwng 19 Ionawr 2021 a 31 Mawrth 2021 ac o 1 Ebrill 2019 i 22 Gorffennaf 2019.	45-50	0	0	0	45-50	40-45	0	0	0	40-45
S Spill	Is-gadeirydd o 15 Rhagfyr 2020.	15-20	0	0	0	15-20					
T Myhill	Prif Weithredwr tan 31 Rhagfyr 2020	160-165	0	0		160-165	200-205	0	0	53	255-260
M Hackett	Prif Weithredwr o 1 Ionawr 2021	50-55	0	0		50-55					

Enwau	Teitlau	2020/2021					2019/20				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
C White	Dirprwy Brif Weithredwr o 4 Chwefror 2019. Prif Swyddog Gweithredol, Cyfarwyddwr Therapïau a Gwyddor Iechyd, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Gofal Sylfaenol, Gofal Cymunedol ac Iechyd Meddwl.	160-165	0	0	4	160-165	160-165	0	0	221	380-385
L Hamilton	Cyfarwyddwr Cyllid rhwng 1 Ebrill 2019 a 29 Chwefror 2020						165-170	35-40	0	35	235-240
D Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro o 2 Mawrth 2020	140-145	0	0	476	620-625	10-15	0	0		10-15
R Evans	Cyfarwyddwr Meddygol	175-180	0	0	125	300-305	170-175	0	0	125	295-300
G Howells	Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf tan 8 Gorffennaf 2020	40-45	0	0		40-45	130-135	0	0	97	225-230
C Williams	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf o 9 Gorffennaf 2020	95-100	0	0		95-100					

Enwau	Teitlau	2020/2021					2019/20				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
H Robinson	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol tan 24 Awst 2020	55-60	0	0		55-60	125-130	0	0	20	145-150
K Jones	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol o 25 Awst 2020	75-80	0	0	138	215-220					
S Husbands	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd rhwng 1 Ebrill 2019 a 13 Hydref 2019						70-75	0	0		70-75
K Reid	Cyfarwyddwr Dros Dro Iechyd y Cyhoedd rhwng 13 Hydref 2019 a 29 Chwefror 2020. Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd o 1 Mawrth 2020	120-125	0	0	63	185-190	50-55	0	0	23	75-80
S. Harrop- Griffiths	Cyfarwyddwr Strategaeth	125-130	0	56	75	205-210	125-130	0	56	29	160-165
P Wenger	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol/ Ysgrifennydd y Bwrdd	105-110	0	0	75	180-185	105-110	0	0	24	125-130

Enwau	Teitlau	2020/2021					2019/20				
		Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000	Cyflog (Bandiau £5k) £000	Taliadau Eraill Bandiau £5k £000	Buddion mewn Nwyddau / Gwasanae- thau (i'r £100 agosaf) £00	Buddion Pensiwn (i'r £1000 agosaf) £000	Cyfanswm (Bandiau £5k) £000
M Berry	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
M Sollis	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
T Crick	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
M Child	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
R Owen	Aelod Annibynnol	15-20	0	0	0	15-20	15-20	0	0	0	15-20
N Zolle	Aelod Annibynnol o 9 Hydref 2019	15-20	0	0	0	15-20	5-10	0	0	0	5-10
K Lloyd	Aelod Annibynnol	0	0	0	0	0					
J Hopkin	Aelod Annibynnol tan11 Tachwedd 2019					0	0	0	0	0	0
J Davies	Aelod Annibynnol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ailddatganwyd y buddion pensiwn a chyfanswm y taliadau ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol ar gyfer 2019/20 ar ôl ailgyfrifo'r ffigurau gan ddefnyddio cyfradd chwyddiant o 2.4% yn hytrach na'r 1.7% a ddefnyddiwyd yn y cyfrifiad gwreiddiol. Mae hyn yn unol â'r gyfradd chwyddiant a gadarnhawyd fel y'i pennir ar gyfer pensiynau'r llywodraeth.

Nid yw bonws cynllun cydnabyddiaeth ariannol gofal cymdeithasol a'r GIG o £735 i wobrwyo staff cymwys y GIG wedi'i gynnwys yng nghyfrifiadau Adroddiad Taliadau'r GIG yn y tabl uchod. Nid taliad cytundebol yw'r taliad bonws hwn, ond taliad untro i wobrwyo staff cymwys am eu hymrwymiad a'u hymdrechion diflino yn yr amgylchiadau mwyaf heriol.

Mae'r nodiadau canlynol yn esbonio naill ai pam nad oedd cyflog neu pam bu newidiadau mewn cyflog neu swyddi rhwng y blynyddoedd ariannol:

- Penodwyd C White yn Ddirprwy Brif Weithredwr a daeth hyn yn weithredol o 4 Chwefror 2019. Yn gynwysedig o fewn y cyflog ar gyfer C White yn 2019/20 mae ôl-ddyledion cyflog o £5-£10k sy'n ymwneud â blwyddyn ariannol 2018-19. Mae'r gwir gyflog ar gyfer y swydd yn yr ystod £155-£160k.
- Gadawodd L Hamilton, y Cyfarwyddwr Cyllid, y Bwrdd Iechyd ar 29 Chwefror 2020. Yn unol â'r cytundeb setlo ar gyfer ei hymadawiad, mae'r cyflog a nodir yn y tabl uchod yn cynrychioli taliad o £2,992.93 am wyliau blynyddol na chafodd eu cymryd, taliad *ex-gratia* o £35,464.64 ar gyfer dod â'r gyflogeth i ben a thaliad o £35,464.64 mewn perthynas â'i hawl gytundebol i gael taliad yn lle rhybudd. Datgelir y taliad *ex-gratia* fel taliad arall.
- Mae K Lloyd wedi gwrthod taliad am ei waith fel Aelod Annibynnol.
- Gwrthododd J Hopkin, Aelod Annibynnol, daliad am ei waith yn ystod y cyfnod yr oedd yn Aelod Annibynnol.
- Mae J Davies yn gyflogai llawn amser i'r Bwrdd Iechyd ac felly nid yw wedi derbyn y gydnabyddiaeth a delir fel arfer i Aelod Annibynnol.

Mae'n ofynnol i gyrff sy'n adrodd ar eu gwaith ddatgelu'r berthynas rhwng tâl y cyfarwyddwr sy'n ennill y cyflog mwyaf yn eu sefydliad a chyflog canolrifol gweithlu'r sefydliad. Y cyfarwyddwr a oedd yn derbyn y cyflog uchaf yn y Bwrdd Iechyd Lleol yn 2019/20 fel yn 2019/20 oedd y Prif Weithredwr. Band tâl y cyfarwyddwr a gafodd y cyflog uchaf yn y Bwrdd Iechyd Lleol yn y flwyddyn ariannol 2019/20 oedd £210,000-£215,000 (2019/20, £200,000-£205,000). Roedd hyn 7.7 gwaith (2019/20, 6.8) tâl canolrifol y gweithlu, a oedd yn £27,761 (2019/20, £29,881).

Yn 2020/21 cafodd 0 (2019/20, 5) o gyflogeion daliad cydnabyddiaeth uwch na'r cyfarwyddwr a oedd yn ennill y cyflog uchaf. Roedd y taliadau ar gyfer y 5 cyflogai yn 2019-20 yn cynnwys taliadau ar gyfer mentrau'n ymwneud â rhestrau aros, a wnaed yn ychwanegol at eu cyflogau arferol. Roedd taliadau ar gyfer staff yn amrywio o £18,005 i £214,938 (2019/20 £17,652 i £249,523).

Mae cyfanswm y taliadau'n cynnwys cyflog, tâl anghyfunol ar sail perfformiad, a buddion mewn nwyddau neu wasanaethau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn y cyflogwr na'r gwerth trosglwyddo sy'n cyfateb i arian parod o ran buddion pensiwn. Mae buddion mewn nwyddau neu wasanaethau'n ymwneud â buddion sy'n deillio o ddarparu car ar brydles.

Staff meddygol oedd pob un o'r cyflogeion a dderbyniodd gydnabyddiaeth uwch yn 2019/20 na'r cyfarwyddwr a oedd ar y cyflog uchaf. Nid yw'r un o'r staff hyn yn perthyn i'r Cadeirydd, y Cyfarwyddwyr Gweithredol nac i'r Aelodau Annibynnol.

4. Buddion Pensiwn y Cyfarwyddwyr

Mae cynllun y GIG yn ei gwneud yn ofynnol i weithwyr dalu o 5% hyd at 14.5% o'u henillion, ar raddfa haenog, i Gynllun Pensiwn y GIG, gyda'r cyflogwr yn cyfrannu 20.68%. Nid yw cyfraniad y cyflogwr i Gynllun Pensiwn y GIG wedi'i gynnwys yn y ffigurau cyflog a ddangosir isod ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol.

Gwerth Trosglwyddo Cyfwerth ag Arian

Gwerth Trosglwyddo sy'n Cyfateb i Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf asesedig actiwaraidd buddion y cynllun pensiwn a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol. Y buddion a brisir yw buddion cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn posibl sy'n daladwy o'r cynllun ar gyfer priod yr aelod. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i sicrhau buddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau a gronnwyd yn ei hen gynllun. Mae'r ffigurau a ddangosir ar gyfer pensiwn yn ymwneud â'r buddion y mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i gyfanswm eu haelodaeth o'r cynllun pensiwn, ac nid yn unig o ganlyniad i'w gwasanaeth yn y swydd uwch y mae'r datgeliad yn berthnasol iddi. Mae'r ffigurau CETV a'r manylion pensiwn eraill yn cynnwys gwerth unrhyw fuddion pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r unigolyn wedi'u trosglwyddo i gynllun pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddion pensiwn ychwanegol a gronnwyd gan yr aelod o ganlyniad i brynu blynyddoedd ychwanegol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun ar ei gost ei hun. Cyfrifir CETV o fewn y canllawiau a'r fframwaith a bennir gan Sefydliad a Chyfadrann yr Actiwariaid.

Cynnydd Real mewn Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV)

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV a gyllidir mewn gwirionedd gan y cyflogwr. Mae'n cymryd i ystyriaeth y cynnydd mewn pensiwn cronedig yn sgil chwyddiant a chyfraniadau a dalwyd gan y cyflogai (yn cynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio'r farchnad gyffredin ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Nid yw'r datgeliadau yn y tabl isod yn berthnasol i Aelodau Annibynnol gan nad ydynt yn aelodau o gynllun pensiwn y GIG ac nid ydynt yn derbyn tâl pensiynadwy. Dylid nodi hefyd fod y tabl isod ond yn cynnwys Cyfarwyddwyr a oedd yn eu swyddi ar yr adeg y darparodd Asiantaeth Bensiynau'r GIG y wybodaeth am bensiynau i'r Bwrdd Iechyd ym mis Chwefror 2021. O ganlyniad, ni wneir unrhyw ddatgeliadau pensiwn mewn perthynas â'r cyfarwyddwyr canlynol a ymddeolodd yn ystod y flwyddyn:

T Myhill, Prif Weithredwr tan 31 Rhagfyr 2020

G Howells, Cyfarwyddwr Nyrsio a Phrofiad y Claf tan 8 Gorffennaf 2020

H Robinson, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol tan 24 Awst 2020.

Enw	Teitl	Cynnydd Real /(Gostyngiad) mewn Pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cynnydd Real /(Gostyngiad) mewn Cyfandaliad Pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cyfanswm y Pensiwn Cronedig yn 60 oed ar 31 Mawrth 2021 (bandiau o £5,000) £000	Y cyfandaliad yn 60 oed sy'n ymwneud â phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2021 (bandiau o £5,000) £000	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/2021 £000	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/2020 £000	Cynnydd Real yn y Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod £000	Cyfraniad y cyflogwr at bensiwn cyfranddeiliad £000
D Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro o 2 Mawrth 2020	20-22.5	57.5-60	55-60	145-150	1,068	629	427	0
C White	Dirprwy Brif Weithredwr, Prif Swyddog Gweithredol, Cyfarwyddwr Therapiau a Gwyddor Iechyd, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Gofal Sylfaenol, Gofal Cymunedol ac Iechyd Meddwl.	0-2.5	(2.5-5)	70-75	210-215	1,741	1,661	51	0
K Reid	Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd	2.5-5	0-2.5	20-25	45-50	420	351	64	0

Enw	Teitl	Cynnydd Real (Gostyngiad) mewn Pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cynnydd Real (Gostyngiad) mewn Cyfandaliad Pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500) £000	Cyfanswm y Pensiwn Cronedig yn 60 oed ar 31 Mawrth 2021 (bandiau o £5,000) £000	Y cyfandaliad yn 60 oed sy'n ymwneud â phensiwn cronedig ar 31 Mawrth 2021 (bandiau o £5,000) £000	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/2021 £000	Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod ar 31/03/2020 £000	Cynnydd Real yn y Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod £000	Cyfraniad y cyflogwr at bensiwn cyfranddeiliad £000
S Harrop- Griffiths	Cyfarwyddwr Strategaeth	2.5-5	0-(2.5)	55-60	120-125	1,088	987	84	0
R Evans	Cyfarwyddwr Meddygol	7.5-10	0-2.5	60-65	135-140	1,211	1,064	129	0
K Jones	Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	5-7.5	12.5-15	25-30	60-65	579	426	146	0
P Wenger	Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol / Ysgrifennydd y Bwrdd	2.5-5	0-2.5	40-45	90-95	766	680	74	0

- Dewisodd M Hackett, y Prif Weithredwr a C Williams, y Cyfarwyddwr Dros Dro ar gyfer Nyrsio a Phrofiad y Claf, beidio â chael eu cynnwys yn nhrefniadau pensiwn y GIG yn ystod 2020-21.

5. Contractau Cyflogaeth

Ac eithrio'r Prif Swyddog Gweithredu Dros Dro a'r Dirprwy Brif Weithredwr (C White), sydd ar secondiad o'i contract parhaol ym Mwrdd Iechyd Cwm Taf tan 31 Mawrth 2020, mae pob Cyfarwyddwr Gweithredol ar contractau cyflogaeth parhaol gyda Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe. Mae'n ofynnol i Gyfarwyddwyr Gweithredol roi tri mis o rybudd i'r Bwrdd Iechyd ac maent yn gymwys i gael rhybudd o dri mis gan y Bwrdd Iechyd. Llywodraeth Cymru sy'n pennu'r polisi ar hyd contractau, y cyfnod rhybudd a'r cyfnodau ar gyfer dod â'r swyddi i ben.

Yr unig ddarpariaethau ar gyfer dod â swyddi i ben yn gynnar yw'r rhai a ganiateir gan reoliadau Cynllun Pensiwn y GIG (digolledu am ymddeoliad cynnar). Ym mhob achos arall o ddod â swyddi i ben yn gynnar, bydd hyn fel y caiff ei nodi yng nghontract cyflogaeth unigolion.

6. Gwybodaeth Arall

Nid oes unrhyw fentrau bargeinio lleol ar gyfer cyflogau yn y Bwrdd Iechyd. Nid oes unrhyw daliadau Yswiriant Indemniad Proffesiynol wedi'u gwneud ar gyfer unrhyw Swyddog na Chyfarwyddwr.

7. Adran Adrodd am Staff

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn cynnwys gwybodaeth am niferoedd a chyfansoddiad staff, data absenoldeb oherwydd salwch, polisiâu staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn, gwariant ar ymgynghori, ymrwymadau oddi ar y gyflogres a phecynnau ymadael.

7.1 Niferoedd a Chyfansoddiad Staff

Nodir nifer cyfartalog y gweithwyr yn ôl grŵp staff ar gyfer 2020/21 yn y tabl isod, ynghyd â'r gymhariaeth ar gyfer 2019/20. Cyfrifir y cyfartaledd fel y nifer o weithwyr cyfwerth ag amser llawn sydd dan contract gwasanaeth ar ddiwedd pob mis calendr yn y flwyddyn ariannol, wedi'i rannu â nifer y misoedd yn y flwyddyn ariannol.

Grŵp Staff	Staff Parhaol	Staff Asiantaeth	Staff ar Secondiad Mewnol	Hyfforddeion Arbenigol (SLE)	Staff Cronfa Cydweithredol	Arall	Cyfanswm 2020/21	Cyfanswm 2019/20
Gweinyddol, Clercol ac Aelodau o'r Bwrdd	2,158	24	14	0	0	0	2,196	2,157
Meddygol a Deintyddol	1,025	41	3	73	0	43	1,185	1,088
Nyrsys a Bydwragedd Cofrestredig	3,533	184	2	0	5	0	3,724	3,620
Staff Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnegol	383	0	1	0	0	0	384	360
Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol	2,373	4	0	0	0	0	2,377	2,322
Gweithwyr Perthynol i Iechyd	788	4	1	0	0	0	793	776
Gwyddonwyr Gofal Iechyd	305	5	0	0	0	0	310	303
Ystadau a Staff Ategol	1,070	33	0	0	0	0	1,103	1,057
Myfyrwyr	110	0	0	0	0	0	110	2
Cyfansymiau	11,746	295	21	73	5	43	12,182	11,685

Y staff sydd wedi'u cynnwys fel Hyfforddeion Arbenigol (SLE) yn y tabl uchod yw Hyfforddeion Meddygol, Hyfforddeion Deintyddol a Hyfforddeion Meddygon Teulu a gyflogir o dan y Trefniant Un Cyflogwr Arweiniol gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre ond sy'n cael eu lleoli yn y Bwrdd Iechyd ar gyfer eu hyfforddiant. Cyn Awst 2020, roedd yr hyfforddeion hyn yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan y Bwrdd Iechyd ac felly byddent wedi'u dosbarthu fel staff parhaol.

Mae staff sydd wedi'u cynnwys fel staff Cronfa Cydweithredol yn y tabl uchod hefyd yn cael eu cyflogi'n uniongyrchol gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre ac yn cyflenwi nyrsys cronfa ledled Cymru. Ar hyn o bryd dim ond Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg sy'n aelodau o'r Cynllun Cronfa Cydweithredol.

Mae staff a restrir o dan y golofn arall yn y tabl uchod yn staff dros dro a geir trwy contract gwasanaeth a reolir gan MEDACS. Telir y staff hyn trwy gyflogres y GIG.

Ar 31 Mawrth 2021, roedd gan y Bwrdd Iechyd 13,499 o weithwyr, ac mae 8 ohonynt yn Gyfarwyddwyr Gweithredol. O'r staff hyn, mae 3,069 yn ddynion, gan gynnwys 6 Chyfarwyddwr Gweithredol, a 10,430 yn fenywod, gan gynnwys 2 Gyfarwyddwr Gweithredol benywaidd.

Ceir hefyd 9 Aelod Annibynnol; mae 5 ohonynt yn ddynion a 4 yn fenywod.

7.2 Data Absenoldebau Salwch

	2020/21	2019/20
Cyfanswm y diwrnodau a gollwyd	316,626.93	260,356.78
Absenoldebau Tymor Byr (27 diwrnod neu lai)	89,361.93	75,095.71
Absenoldebau Tymor Hir (28 diwrnod neu fwy)	227,265	185,261.07
Cyfanswm blynyddoedd staff	11,728.76	11,321.07
Cyfartaledd y diwrnodau gwaith a gollwyd	17	14
Cyfanswm y staff a gyflogwyd yn ystod y cyfnod (cyfrif pennau)	13,346	12,902

	2020/21	2019/20
Cyfanswm y staff a gyflogwyd yn ystod y cyfnod heb unrhyw absenoldebau (cyfrif pennau)	5,517	4,771
Cyfartaledd y staff heb unrhyw absenoldebau salwch	40.40%	36.30%

7.3 Polisiâu Staff a weithredwyd yn ystod y flwyddyn:

Gweithredwyd y polisi staff ar gydraddoldeb yn ystod y flwyddyn i fynd i'r afael â'r canlynol:

- Er mwyn rhoi ystyriaeth lawn a theg i geisiadau a wneir gan bobl anabl am gyflogaeth gan y Bwrdd Iechyd, gan ystyried eu doniau a'u galluoedd penodol.
- Er mwyn parhau i gyflogi cyflogaion y Bwrdd Iechyd sydd wedi dod yn bersonau anabl yn ystod cyfnod eu cyflogaeth gyda'r Bwrdd Iechyd, ac er mwyn trefnu hyfforddiant priodol ar eu cyfer.
- Fel arall, ar gyfer hyfforddi, datblygu gyrfaedd a dyrchafu pobl anabl a gyflogir gan y Bwrdd Iechyd.

7.4 Gwariant ar Ymgynghoriadau

Fel y datgelir yn Nodyn 3.3 o Gyfrifon y Bwrdd Iechyd, mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwario £0.368m ar Wasanaethau Ymgynghori yn 2020/21 (£0.349m in 2019-20). Gwarir ar Wasanaethau Ymgynghori pan fydd y Bwrdd Iechyd yn gofyn am arbenigedd allanol i gynorthwyo'r Bwrdd Iechyd i reoli ei wasanaethau a'i swyddogaethau o ddydd i ddydd. Mae enghreifftiau o hyn yn cynnwys:

- Ymgynghoriadau Rheoli i gefnogi cynlluniau gwella perfformiad fel y rhwydwaith trawma mawr a chynlluniau i foderneiddio gwasanaethau cleifion allanol.
- Ymgynghoriadau Rheoli i gefnogi'r Bwrdd Iechyd gyda materion staffio a materion eraill yn ymwneud â rheoli gweithredol.
- Cyngor a chymorth allanol i'r Bwrdd Iechyd wrth weithredu rhaglenni datblygu a hyfforddi staff.

7.5 Ymrwymïadau oddi ar y Gyflogres

Tabl 1: Pob ymrwymïad oddi ar y gyflogres ar 31 Mawrth 2021 sy'n talu mwy na £245 y diwrnod ac yn para mwy na chwe mis

Nifer yr ymrwymïadau cyfredol ar 31 Mawrth 2021	0
O'r rhain...	
Y nifer sydd wedi bodoli am lai na blwyddyn ar adeg cyflwyno'r adroddiad.	0
Y nifer sydd wedi bodoli rhwng un a dwy flynedd ar adeg cyflwyno'r adroddiad.	0
Y nifer sydd wedi bodoli rhwng dwy a thair blynedd ar adeg cyflwyno'r adroddiad.	0
Y nifer sydd wedi bodoli rhwng tair a phedair blynedd ar adeg cyflwyno'r adroddiad.	0
Y nifer sydd wedi bodoli am bedair blynedd neu fwy ar adeg cyflwyno'r adroddiad.	0

Tabl 2: Ar gyfer pob ymrwymïad newydd oddi ar y gyflogres, neu'r rhai a gyrhaeddodd hyd o chwe mis, rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020, a oedd yn talu mwy na £245 y diwrnod ac yn para mwy na chwe mis

Nifer yr ymrwymïadau newydd, neu'r rhai a gyrhaeddodd chwe mis, rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2021	0
Nifer yr ymgysylltiadau hyn a gafodd eu hasesu fel rhai a nodwyd gan IR35	0
Nifer yr ymgysylltiadau hyn a gafodd eu hasesu fel rhai nas nodwyd gan IR35	0

Nifer yr ymrwymïadau hyn a gafwyd drwy ymgysylltiadau uniongyrchol (drwy gcontract PSC i'r adran) ac maent ar y gyflogres adrannol;	0
Nifer yr ymrwymïadau hyn a ailaseswyd at ddibenion cysondeb/sicrwydd yn ystod y flwyddyn ac y gofynnwyd am sicrwydd ar eu cyfer ond nad yw wedi'i dderbyn;	0
Nifer a welodd newid i statws IR35 yn dilyn yr adolygiad cysondeb.	0

Tabl 3: Ar gyfer unrhyw ymrwymïadau oddi ar y gyflogres gan Aelodau'r Bwrdd, a/neu, Uwch Swyddogion â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, rhwng 1 Ebrill 2020 a 31 Mawrth 2021

Nifer yr ymrwymïadau oddi ar y gyflogres ar gyfer Aelodau'r Bwrdd a/neu Uwch Swyddogion â chyfrifoldeb ariannol sylweddol, yn ystod y flwyddyn ariannol.	0
Manylion am yr amgylchiadau eithriadol a arweiniodd at bob un o'r ymrwymïadau hyn.	Amherthnasol
Manylion am faint o amser y parhaodd pob un o'r ymrwymïadau eithriadol hyn	Amherthnasol
Nifer yr unigolion ar y gyflogres ac oddi ar y gyflogres sydd wedi'u hystyried yn "Aelodau'r Bwrdd a/neu'n Uwch Swyddogion â chyfrifoldeb ariannol sylweddol", yn ystod y flwyddyn ariannol. Mae'r ffigur hwn yn cynnwys ymrwymïadau sydd AR Y GYFLOGRES yn ogystal â'r rhai oddi ar y gyflogres.	0

Roedd 0 o ymrwymïadau cyflogres ar waith ar ddechrau blwyddyn ariannol 2019/20. Ni fu unrhyw ymrwymïadau newydd oddi ar y gyflogres yn ystod y flwyddyn.

7.6 Pecynnau Ymadael

Mae'r ffigurau a ddatgelir yn ymwneud â phecynnau ymadael y cytunwyd arnynt yn ystod y flwyddyn. Gall y dyddiad ymadael gwirioneddol fod yn ddiweddarach, a gall y costau ymadael ddeillio o gyfnod blaenorol. Felly, mae'r data sydd yma'n cael ei gyflwyno ar sail wahanol i gostau a gwariant staff eraill a nodir yng Nghyfrifon Blynnyddol y Bwrdd Iechyd.

	2020-21				2019-20
<u>Niferoedd staff</u>					
Bandiau costau'r pecynnau ymadael (yn cynnwys unrhyw elfen o daliad arbennig)	Nifer y diswyddiadau gorfodol	Nifer yr ymadawiadau eraill	Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael	Nifer yr ymadawiadau lle gwnaed taliadau arbennig	Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	1
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwy na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	1

	2020-21				2019-20
<u>Costau Pecynnau Ymadael</u> Bandiau costau'r pecynnau ymadael (yn cynnwys unrhyw elfen o daliad arbennig)	Cost diswyddiadau gorfodol	Cost ymadawiadau eraill	Cyfanswm cost y pecynnau ymadael	Cost elfen arbennig wedi'i chynnwys mewn pecynnau ymadael	Cyfanswm cost y pecynnau ymadael
	£	£	£	£	£'
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	73,922
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwya na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	73,922

Cafodd y pecyn ymadael a ddatgelir uchod ar gyfer 2019/20 ei dalu ym mis Ebrill 2020 ac roedd yn ymwneud â thaliad a wnaed i'r Cyn-Gyfarwyddwr Cyllid a adawodd y Bwrdd Iechyd ar 29 Chwefror 2020. Roedd y pecyn yn cynnwys taliadau yn lle rhybudd ymadael ac am wyliau heb eu cymryd, a thaliad *ex gratia* pan ddaeth y swydd i ben.

Lle mae'r Bwrdd Iechyd Lleol wedi cytuno i ymddeoliadau cynnar, caiff y costau ychwanegol eu talu gan y Bwrdd Iechyd Lleol ac nid gan Gynllun Pensiynau'r GIG. Mae costau ymddeol oherwydd salwch yn cael eu talu gan Gynllun Pensiwn y GIG ac nid ydynt wedi'u cynnwys yn y tabl.

Talwyd £0 o gostau ymadael yn 2020-21, sef y flwyddyn ymadael (2019-20, £73,922).

Tueddiadau Gwario Tymor Hir

Tueddiadau Gwario Tymor Hir

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe ar 1 Ebrill 2019 o dan offeryn statudol 2019 Rhif 349 (Cy.83), Gorchymyn Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardaloedd) (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) 2019.

Trosglwyddodd yr offeryn statudol hwn brif ardal llywodraeth leol Pen-y-bont ar Ogwr o Ben-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf. Hefyd, cadarnhawyd y byddai Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn cael ei ailenwi'n Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe.

Mae Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd ar gyfer y poblogaethau sy'n dod o dan ardaloedd llywodraeth leol Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot.

Sefydlwyd rhagflaenydd y bwrdd iechyd, sef Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, ar 1 Hydref 2009 yn dilyn uno cyn Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, Bwrdd Iechyd Lleol Abertawe, Bwrdd Iechyd Lleol Castell-nedd Port Talbot a Bwrdd Iechyd Lleol Pen-y-bont ar Ogwr, gan ddarparu gwasanaethau i ardaloedd llywodraeth leol Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Phen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r gwariant yr adroddir arno yn yr adroddiad hwn ar gyfer blynyddoedd ariannol 2019/20 a 2020/21 yn ymwneud â Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe tra bo'r gwariant mewn blynyddoedd blaenorol yn ymwneud â chyn Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg a rhaid cadw hyn mewn cof wrth gymharu gwariant y gwahanol flynyddoedd. Er mwyn helpu i ddeall y gostyngiad mewn gwariant rhwng blynyddoedd, mae'n bwysig nodi bod dyraniad yr adnoddau sylfaenol i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe 28% yn is na'r dyraniad sylfaenol ar gyfer cyn Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg.

Roedd blwyddyn ariannol 2020/21 yn her ddigynsail i'r bwrdd iechyd oherwydd pandemig COVID-19. I gydnabod yr heriau a wynebwyd a'r costau cynyddol yr aethpwyd iddynt yn ystod y pandemig, derbyniodd y bwrdd iechyd gyllid refeniw ychwanegol o £148.887m yn benodol ar gyfer Covid-19 a chyllid cyfalaf ychwanegol o £8.549m. Mae'r costau uwch sy'n gysylltiedig â'r pandemig yn eu hamlygu eu hunain yn y tueddiadau gwario tymor hir yn 2020/21 fel yr amlinellir yn ddiweddarach yn yr adran hon

Mae'r symudiadau mewn gwariant ar gyfer y blynyddoedd ariannol 2016/17 i 2020/21 wedi'u dogfennu isod gan ddefnyddio'r prif benawdau gwariant canlynol:

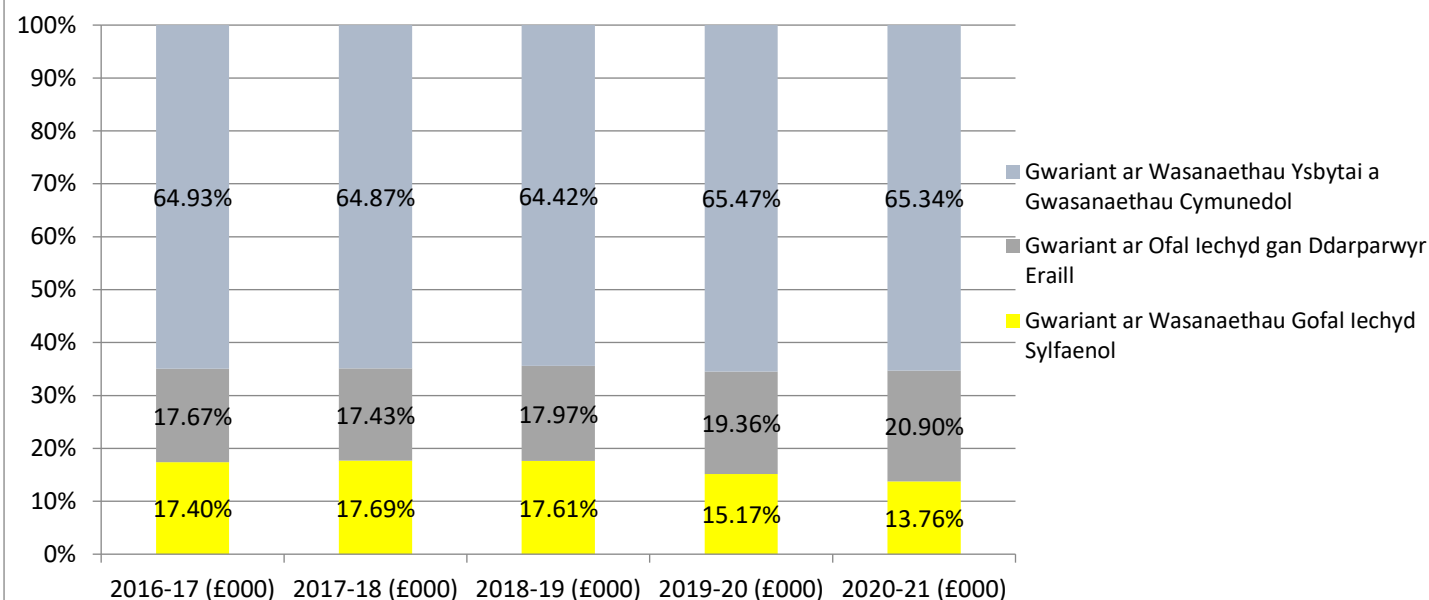
- Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol
- Gwariant ar Ofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill

- Gwariant ar Wasanaethau Ysbytai a Gwasanaethau Cymunedol

Fel y dangosir yn y tabl isod, er y bu symudiadau dan bob un o'r penawdau hyn dros y 5 mlynedd diwethaf, mae dadansoddiad o'r gwariant yn dangos bod y cyfuniad o wariant wedi bod fwy neu lai'n gyson bob blwyddyn tan i'r bwrdd iechyd gael ei newid ar 1 Ebrill 2019. Bryd hynny, bu gostyngiad o 2.44% yng nghyfran gwariant y Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol fel canran o gyfanswm gwariant y bwrdd iechyd, gyda chynnydd o 1.39% ar gyfer Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill ac 1.05% ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Ysbytai a Chymunedol. Mae effaith COVID yn 2020/21 wedi gweld gostyngiad pellach o 1.41% mewn gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol a chynnydd o 1.54% mewn gwariant ar Ofal Iechyd gan ddarparwyr eraill.

	2016/17 £000	2017/18 £000	2018/19 £000	2019/20 £000	2020/21 £000
Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol	232,790	242,052	245,546	181,823	189,358
Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill	236,363	238,469	250,518	232,061	287,515
Gwasanaethau Ysbytai a Gwasanaethau Cymunedol	868,757	887,423	898,238	784,902	898,889

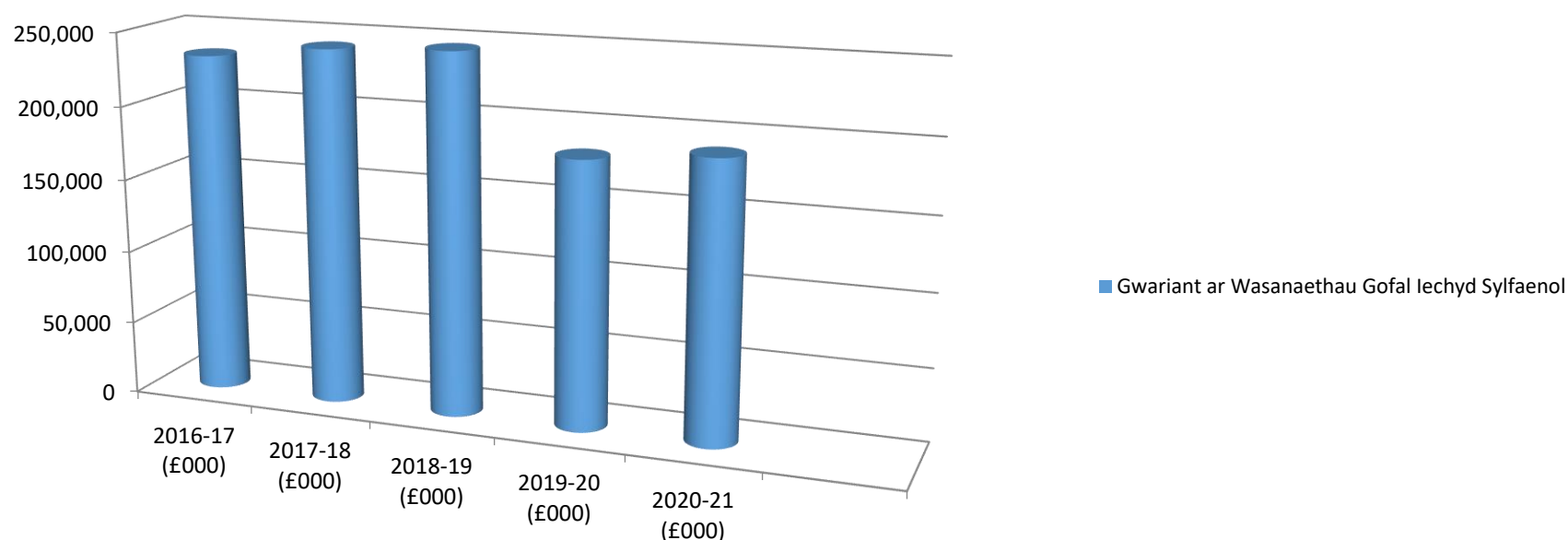
Dadansoddiad Tymor Hir o Wariant yn ôl Math

3.1 Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol

Mae gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol yn cynnwys gwariant ar y contractau Gofal Sylfaenol ar gyfer Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, Gwasanaethau Fferyllol, Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol, Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Cyffuriau a Chyfarpar Rhagnodedig a Gwariant Gofal Iechyd Sylfaenol arall.

Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol

Yn 2016/17 bu gostyngiad mewn gwariant i £233m oherwydd £3.501m o ad-daliadau ardrethi (yn ymwneud â 2016/17 a blynyddoedd blaenorol) mewn perthynas ag adeiladau meddygon teulu yn dilyn apeliadau graddio llwyddiannus.

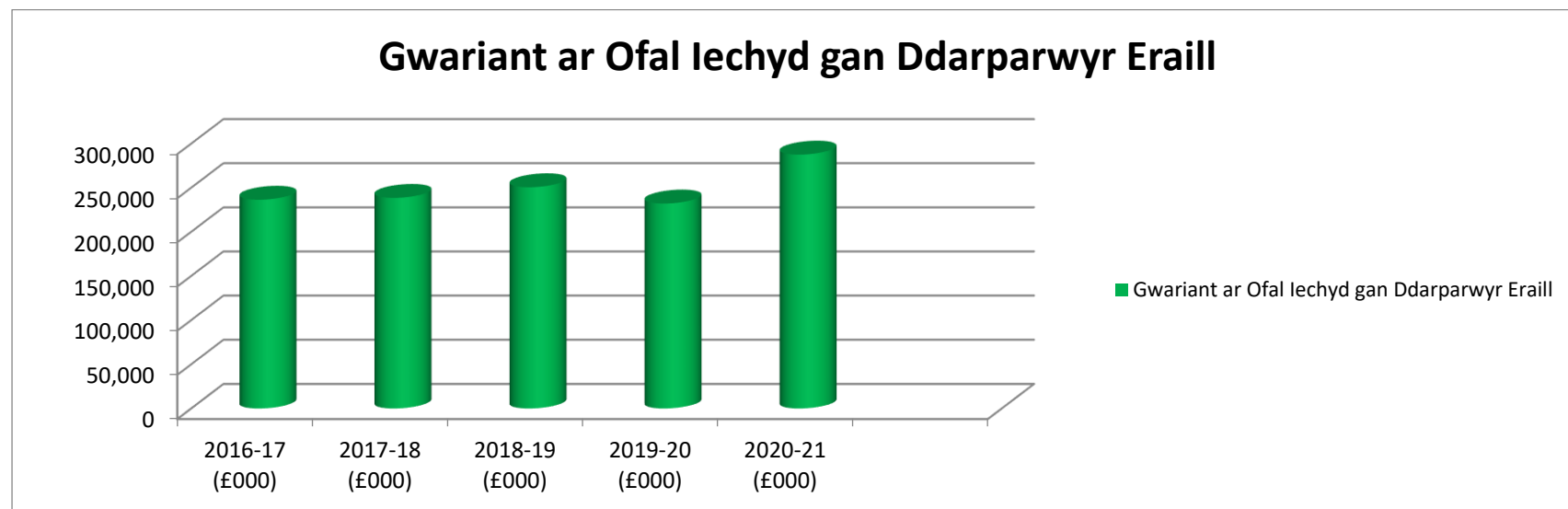
Yn 2017/18 cynyddodd y gwariant i £242m gyda'r prif gynnydd yn y Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, sef cynnydd o £5.7m yn ymwneud â chynnydd yng nghostau gwasanaethau ychwanegol, costau Gwasanaethau Meddygon Teulu y Tu Allan i Oriau Arferol a'r ymgodiad yn y contract ar gyfer Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol. Gwelwyd cynnydd hefyd yng ngwariant gwasanaethau deintyddol yn gysylltiedig â chynnydd yn y contract ar gyfer Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol ac mewn costau hyfforddi ar gyfer Hyfforddeion Sylfaen, ac yn y rhagnodi ar gyfer gofal sylfaenol oherwydd cynnydd mewn costau ar gyfer nifer o gyffuriau yn sgil prinder stoc. Roedd gwariant yn 2017/18 hefyd yn net o £2.996m arall o ad-daliadau ardrethi mewn perthynas ag adeiladau meddygon teulu.

Ar gyfer 2018/19 cynyddodd y gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol i £246m. Roedd y cynnydd o ganlyniad i Wasanaethau Meddygol Cyffredinol o £8.4m yn ymwneud yn bennaf â'r ymgodiad yn y contract ar gyfer Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, costau uwch gwasanaethau ychwanegol a'r ffaith na chafodd gwariant ei leihau gan apeliadau ardrethi fel yn 2016/17 a 2017/18. Gwelwyd cynnydd hefyd o £1.6m yng ngwariant gwasanaethau deintyddol yn gysylltiedig â chynnydd yn y contract ar gyfer Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol. Cafodd yr ymgodiadau hyn eu gwrthbwysu gan ostyngiad o £4.5m yng nghostau cyffuriau ac offer rhagnodedig.

Ar gyfer 2019/20 gostyngodd y gwariant i £181.823m, sef gostyngiad o 26% sy'n unol yn fras â'r gostyngiad yn nyrianiad Bwrdd Iechyd Prifysgol newydd Bae Abertawe o'i gymharu â chyn Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg. Roedd y gostyngiad yn gyson ar draws pob maes gwariant ar gyfer gofal sylfaenol.

Yn 2020/21 cynyddodd y gwariant i £189m, gyda chynnydd o 3% yn ymgodiad y symiau craidd ar gyfer Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol, cynnydd mewn taliadau ffioedd proffesiynol i Fferyllwyr, a chynnydd o £5m yn y costau rhagnodi ar gyfer gofal sylfaenol. Cafodd yr ymgodiadau hyn eu gwrthbwysu'n rhannol gan ostyngiad mewn Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol oherwydd llai o daliadau Contract Deintyddol yn ystod pandemig COVID.

3.2 Gwariant ar Ofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill

Mae gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill yn cynnwys gwariant gyda sefydliadau eraill y GIG, Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Gwirfoddol, darparwyr preifat a gwariant ar gyfer nyrsio a gofal iechyd parhaus a ariennir gan y GIG. Cynyddodd gwariant yn y maes hwn tan 2018/19, sef 3 blynedd olaf Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, gan gynyddu o £236m i £250m, a gostwng i £232m ar gyfer Bwrdd Iechyd newydd Prifysgol Bae Abertawe. Cynyddodd y gwariant hwn yn sylweddol i £287m yn 2020/21 yn sgil effaith COVID a'r taliadau uwch i awdurdodau lleol er mwyn sefydlu'r Ysbytai Maes, y Cyfleusterau Profi Orlhain a Diogelu a'r Canolfannau Brechu Torfol.

Roedd y cynnydd mewn gwariant mewn Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill yn 2016/17 yn bennaf mewn pedwar maes. Gwelwyd cynnydd mewn gwariant gyda WHSSC a oedd yn ymwneud â datblygiadau mewn meysydd fel rhoi organau a gwasanaethau newyddenedigol, cynnydd mewn gofal nyrsio a ariannwyd gan y GIG a chostau gofal iechyd parhaus o ganlyniad i gynnydd yn y cyfraddau wythnosol a oedd yn daladwy ac yn nifer y pecynnau gofal nyrsio a ariannwyd gan y GIG, gwariant cynyddol gydag awdurdodau lleol trwy'r Gronfa Gofal Canolraddol (ICF) fel rhan o raglen Bae'r Gorllewin a ariennir gan Lywodraeth Cymru a'r taliadau uwch i ddarparwyr preifat am contractio gweithgareddau'n allanol.

Yn ystod y flwyddyn ariannol 2017/18 gwelwyd cynnydd mewn Gofal Nyrsio wedi'i Ariannu o ganlyniad i ddyfarniad y Goruchaf Lys ar yr hyn sy'n gyfystyr â gofal nyrsio mewn cartrefi gofal gyda'r cynnydd o £3.444m yn y gost yn cynnwys taliadau ôl-ddyddiedig hyd at 2014 yn cael eu hariannu gan Lywodraeth Cymru. Roedd gwrthbwysu'r gwariant cynyddol yn y maes hwn yn golygu gostyngiad mewn gwariant gyda darparwyr preifat oherwydd bod llai o weithgareddau'n cael eu darparu drwy contractau allanol.

Yn 2018/19 parhaodd y bwrdd iechyd i weld cynnydd mewn costau gofal iechyd parhaus ynghyd â chynnydd pellach mewn gwariant gydag awdurdodau lleol trwy'r Gronfa Gofal Canolraddol (ICF) fel rhan o raglen Bae'r Gorllewin a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Er mwyn lleihau nifer y cleifion a oedd yn aros yn hir ac er mwyn cyrraedd ei dargedau ar gyfer amseroedd aros Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth (RTT), cynyddodd y bwrdd iechyd ei ddefnydd o ddarparwyr preifat trwy drefnu contractau allanol ar gyfer trin cleifion. Yn sgil hyn, bu cynnydd o £4m yn y gwariant ar gyfer y maes hwn y flwyddyn honno. Gwelwyd cynnydd hefyd mewn gwariant gyda WHSSC a oedd yn gysylltiedig â datblygu gwasanaethau a thwf mewn gweithgareddau yn y gwasanaethau triniaeth arbenigol a gomisiynwyd gan WHSSC.

Yn 2019/20 bu gostyniad o 7.4% mewn gwariant o ganlyniad i newid y bwrdd iechyd. Ffactor arwyddocaol yng ngwariant 2019/20 oedd i'r gwariant gyda chyrff eraill GIG Cymru bron ddyblu o £21.9m yn 2018/19 i £42m yn 2019/20. Roedd hyn oherwydd y cytundebau lefel gwasanaeth clinigol a roddwyd yn eu lle ar gyfer y gwasanaethau yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, gan fod nifer sylweddol o'r gwasanaethau yn yr ysbyty yn cael eu darparu gan staff clinigol ym Mhen-y-bont ar Ogwr a drosglwyddodd i Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg fel rhan o newid ffiniau Pen-y-bont ar 1 Ebrill

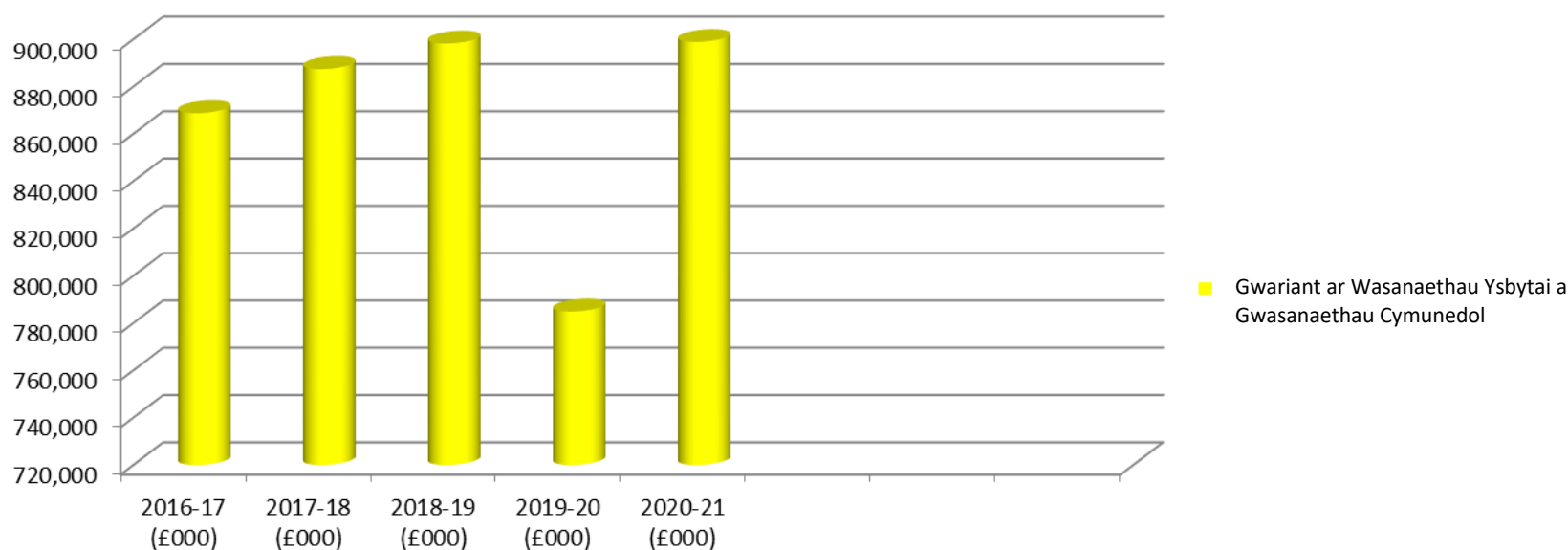
2019. Gostyngodd gwariant gyda'r mwyafrif o ddarparwyr gofal iechyd allanol yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i newid y bwrdd iechyd, ac eithrio awdurdodau lleol a sefydliadau gwirfoddol oherwydd y Gronfa Gofal Canolraddol (ICF).

Yn 2020/21 bu 23.9% o gynnydd mewn gwariant, sef cynnydd i £287m, ac mae hynny'n gysylltiedig i raddau helaeth â COVID, sef gwariant gydag Awdurdodau Lleol yn bennaf. Cafwyd gwariant gyda Chyngor Dinas a Sir Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot yn ymwneud ag Ysbyty Maes y Bae (£29.1m), Ysbyty Maes Llandarsi (£3.9m) a Phrofi Cymunedol (£3.9m). O ganlyniad i COVID-19, bu gwariant ychwanegol ar Ofal Iechyd Parhaus, sef ar gartrefi gofal; roedd hynny'n ychwanegol at yr hyn sydd fel arfer yn cael ei dalu am unedau gwag (gwelyau na ellid eu llenwi oherwydd cyfyngiadau COVID), a darparwyd cyllid gan Lywodraeth Cymru i gynorthwyo'r taliadau hyn. Cafodd y cynnydd mewn gwariant ei wrthbwyso gan ostyngiad mewn gwariant gyda darparwyr preifat oherwydd yr anallu i drefnu contractau allanol i ddarparwyr preifat yn ystod pandemig COVID.

3.3 Gwariant ar Wasanaethau Ysbytai a Gwasanaethau Iechyd Cymunedol

Yn y maes hwn y bu'r cynnydd mwyaf mewn gwariant dros y cyfnod yr oedd cyn Fwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg yn bodoli, er i'r gwariant yn y maes hwn ostwng yn 2019/20 yn dilyn newid ffiniau Pen-y-bont ar Ogwr. Cafodd pandemig COVID-19 yn 2020/21 effaith enfawr ar wariant yn y maes hwn gan olygu mai yn 2020/21 y bu'r gwariant mwyaf o blith y 5 mlynedd yr adroddir amdanynt.

Gwariant ar Wasanaethau Ysbytai a Gwasanaethau Cymunedol

Yn 2016/17, o ran gwasanaethau ysbytai a gwasanaethau cymunedol, bu'r cynnydd mwyaf mewn gwariant ar gostau staff, sef £34.5m. Roedd hyn oherwydd cynnydd yng nghyfraniadau yswiriant gwladol a phensiwn cyflogwyr, dyfarniadau cyflog a chynnydd o 353 yn nifer y staff rhwng 2015/16 a 2016/17. Gwelwyd cynnydd sylweddol hefyd yng nghostau cyffuriau oherwydd trefniadau newydd ar eu cyfer, yn enwedig ar gyfer trin Hepatitis C a chanser, costau uwch mewn cyflenwadau a nwyddau clinigol eraill ynghyd â chostau recriwtio uwch a oedd yn gysylltiedig â chostau recriwtio nyrsys o dramor.

Yn 2017/18 roedd y cynnydd mewn gwariant ar wasanaethau ysbytai a gwasanaethau cymunedol yn ymwneud â thri phrif faes. Bu'r cynnydd mwyaf, sef cynnydd o £8.343m, mewn gwariant ar amhariad asedau o ganlyniad i ystâd y GIG yn cael ei ailbrisio gan y Prisiwr Dosbarth, sy'n digwydd bob 5 mlynedd. Gwelwyd cynnydd hefyd o £5.1m yng nghostau staff o ganlyniad i'r dyfarniad cyflog, y lwfans cyflog byw a chyflwyno'r ardoll ar gyfer prentisiaethau, er i'r bwrdd iechyd lwyddo i sicrhau £7.5m o arbedion i gostau staff trwy ailgynllunio gwasanaethau a gwneud gostyngiadau i daliadau newidiol fel costau staff asiantaeth. Roedd y trydydd

cynnydd mewn costau'n ymwneud â chyflenwadau a gwasanaethau clinigol o £3.248m gyda chynnydd yng nghostau nwyddau meddygol a llawfeddygol.

Cafodd y cynnydd mewn gwariant yn 2018/19 ei yrru'n bennaf gan gynnydd o £29.9m mewn costau staff. Prif gydran y cynnydd hwn oedd y dyfarniad cyflog i staff y GIG a olygai gynnydd o £20m mewn costau staff. Bu £5m o gynnydd mewn costau staff asiantaeth yn ystod y flwyddyn, yn bennaf ym meysydd Staff Nyrsio a Meddygol, a buddsoddodd y bwrdd iechyd hefyd mewn staff ychwanegol o ganlyniad i gyflwyno'r Ddeddf Lefelau Staff Nyrsio er mwyn cefnogi gwasanaethau trwy gyfnod y gaeaf ac mewn meysydd gofal critigol. Cafodd y cynnydd mewn costau staff ei wrthbwysu gan ostyngiad o £13.7m mewn amhariad asedau, gyda'r ffigur ar gyfer 2017/18 yn cael ei effeithio gan ystâd y GIG yn cael ei ailbrisio gan y Prisiwr Dosbarth, sy'n digwydd bob 5 mlynedd. Yn ystod 2018/19, cynhaliodd y bwrdd iechyd reolaeth ariannol gref ar wariant nad oedd yn ymwneud â staff ac ni chafwyd unrhyw gynnydd sylweddol mewn costau o ganlyniad i'r gwaith parhaus o dan y rhaglen adfer a chynaliadwyedd.

Yn 2019/20 gostyngodd y gwariant i £784.902m sy'n cynrychioli gostyngiad o 12.6% (£113.3m), gan adlewyrchu'r newid o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe. Cafwyd £90.2m (13.7%) yn llai o wariant ar gostau staff gyda chostau nad oeddent yn ymwneud â staff yn gostwng £23.1m (9.6%). Yn grynysedig o fewn y costau staff mae cynnydd o £23.584m oherwydd y cynnydd o 6.3% yng nghyfraniadau pensiwn y cyflogwr a chynnydd o £8.8m mewn perthynas â dyfarniad cyflog 2019/20. Gostyngodd costau nad ydynt yn ymwneud â staff ym mhob maes ar wahân i gynnydd o £3.262m mewn amhariad asedau, £2.468m mewn colledion, taliadau arbennig a dyledion anadferadwy a £1.181m mewn taliadau amorteiddio mewn perthynas ag asedau sefydlog anniriaethol.

Yn 2020/21 bu 14.5% o gynnydd mewn gwariant, sef cynnydd i £899m. Yn fwyaf arwyddocaol, bu cynnydd o £80m mewn costau staff. O hyn, amcangyfrifir bod £67m yn gysylltiedig â phandemig COVID-19 gyda chynnydd mewn gwariant ar oriau ychwanegol a chostau staff cronfa (£27m), costau staff asiantaeth (£4.3m), staff dros dro ychwanegol (£2.7m) a chostau ar gyfer myfyrwyr meddygol a deintyddol a nyrsio (£4.8m). Mae'r cynnydd hefyd yn cynnwys £13.28m sy'n ymwneud â gwyliau blynyddol heb eu cymryd ac amcangyfrif o £14.4m mewn perthynas â'r taliad bonws o £500 (£735 gros) fesul aelod o staff, sef taliad bonws a gyhoeddwyd gan Weinidog Iechyd Cymru a'i ariannu gan Lywodraeth Cymru. Cynyddodd costau nad ydynt yn ymwneud â staff mewn meysydd fel Cyfarpar Diogelu Personol (PPE), nwyddau clinigol, costau rhedeg canolfannau brechu torfol gan gynnwys costau diogelwch, a chostau cynnal a chadw a deunyddiau glanhau oherwydd y trefniadau glanhau llymach a fu'n ofynnol trwy gydol y pandemig.

Datganiadau a Nodiadau Ariannol 2020-21

BWRDD IECHYD LLEOL PRIFYSGOL BAE ABERTAWE

RHAGAIR

Paratowyd y cyfrifon hyn gan y Bwrdd Iechyd Lleol o dan atodlen 9 adran 178 Para 3 (1) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 (p.42) yn y ffurf y mae Gweinidogion Cymru wedi cyfarwyddo, gyda chymeradwyaeth y Trysorlys.

Cefndir statudol

Sefydlwyd y Bwrdd Iechyd Lleol ar 1 Ebrill 2019 o dan offeryn statudol 2019 Rhif 349 (Cy.83), Gorchymyn y Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardal) (Cymru) (Diwygiad Amrywiol) 2019.

Trosglwyddodd yr offeryn statudol hwn brif ardal llywodraeth leol Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf yn ogystal â chadarnhau bod Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn cael ei ailenwi a'i fod yn cael ei adnabod fel Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe.

Mae Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd ar gyfer y poblogaethau sy'n dod o dan ardaloedd llywodraeth leol Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot.

Ar 1 Ebrill 2019 trosglwyddodd yr holl eiddo staff, asedau a rhwymedigaethau sy'n ymwneud â gwasanaethau a ddarperir i ardal llywodraeth leol Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe i Fwrdd Iechyd Lleol Cwm Taf Morgannwg. Cyflawnwyd y trosglwyddiad hwn yn unol â Gorchymyn y Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardal) (trosglwyddo Staff, Eiddo a Rhwymedigaethau) (Cymru) 2019. Rhoddwyd cyfrif am y trosglwyddiad o dan reolau cyfrifyddu amsugno.

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, sef sefydliad rhagflaenol y bwrdd iechyd, a 1 Hydref 2009 yn dilyn uno hen Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg, Bwrdd Iechyd Lleol Abertawe, Bwrdd Iechyd Lleol Castell-nedd Port Talbot a Bwrdd Iechyd Lleol Pen-y-bont ar Ogwr, gan ddarparu gwasanaethau i ardaloedd llywodraeth leol Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Phen-y-bont ar Ogwr.

Rheolaeth Perfformiad a Chanlyniadau Ariannol

Mae Cylchlythyr Iechyd Cymru WHC/2016/054 yn disodli WHC/2015/014 'Dyletswyddau Ariannol Statudol a Gweinyddol Ymddiriedolaethau GIG a Byrddau Iechyd Lleol' ac yn egluro ymhellach ddyletswyddau ariannol statudol cyrff GIG Cymru ac mae'n weithredol ar gyfer 2020-21. Mae'r ddyletswydd ariannol flynyddol wedi'i dirymu ac mae'r ddyletswydd adennill costau statudol wedi dychwelyd i ddyletswydd tair blynedd, gyda'r asesiad cyntaf o'r ddyletswydd hon yn 2016-17.

Rhaid i Fyrdau Iechyd Lleol yng Nghymru gydymffurfio'n llawn â Llawlyfr Adrodd Ariannol y Trysorlys i'r graddau ei fod yn berthnasol iddynt. O ganlyniad, y Datganiad Sylfaenol o incwm a gwariant yn ystod y flwyddyn yw'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, sy'n dangos y gost weithredol net a dynnir gan y BILL a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Dyrennir yr arian hwn ar ôl ei dderbyn yn uniongyrchol i'r Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol.

O dan Ddeddf Cyllid Gwasanaethau Iechyd Gwladol (Cymru) 2014, disodlwyd y gofyniad blynyddol i sicrhau cydbwysedd yn erbyn Terfynau Adnoddau i sicrhau, mewn cyfnod treigl o 3 blynedd, nad yw ei wariant cyfanredol yn fwy na'i derfynau cymeradwy cyfanredol.

Daeth y Ddeddf i rym o 1 Ebrill 2014 ac o dan y Ddeddf cynhaliwyd yr asesiad cyntaf o'r ddyletswydd ariannol dreigl 3 blynedd ar ddiwedd 2016-17.

COVID-19

Roedd blwyddyn ariannol 2020/21 yn her ddigynsail i'r bwrdd iechyd oherwydd pandemig COVID-19. I gydnabod yr heriau a wynebwyd a'r costau uwch yr aethpwyd iddynt yn ystod y pandemig, derbyniodd y bwrdd iechyd gyllid refferiwl ychwanegol penodol COVID-19 o £ 148.947m a chyllid cyfalaf ychwanegol o £ 8.549m, y datgelir ei fanylion yn Nodyn 34.2 o'r cyfrifon yma. Mae'r costau uwch sy'n gysylltiedig â'r pandemig yn amlygu eu hunain yn nodiadau 3.1 i 3.3 o'r cyfrifon, gyda nodyn 4 yn adlewyrchu gostyngiadau mewn incwm lle cafodd gwasanaethau eu lleihau neu na ellid eu darparu o ganlyniad i'r pandemig.

Yn ogystal â chyllid COVID-19 gan Lywodraeth Cymru, derbyniodd y bwrdd iechyd eitemau am ddim gwerth £ 7.606m mewn perthynas ag asedau a brynwyd yn ganolog gan Bartneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru. Mae'r gwerth hwn yn cynnwys yr eitemau canlynol:

Offer Traul - £ 3.235m, Cyfarpar Diogelu Personol (PPE) - £ 3.163m, Offer Profi £ 0.047m, Pecynnau Brechu PPE £ 1.128m, Pecyn Brechu Nwyddau Traul £ 0.033m.

Derbyniodd y bwrdd iechyd hefyd asedau a Roddwyd gan y Llywodraeth o £ 2.097m yn cynnwys eitemau a gyflenwyd gan yr Adran Iechyd. O'r swm hwn mae £ 1.516m yn asedau cyfalaf gyda'r £ 0.581m sy'n weddill yn ymwneud ag offer refferiwl.

**Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr
ar gyfer y flwyddyn a orffenodd 31 Mawrth 2021**

	Nodyn	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Gwariant ar Wasanaeth Gofal Iechyd Sylfaenol	3.1	189,358	181,823
Gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill	3.2	287,515	232,061
Gwariant ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol	3.3	898,888	784,902
		1,375,761	1,198,786
Llai: Incwm Amrywiol	4	(283,717)	(271,930)
Costau gweithredu net BILI cyn llog ac enillion a cholledion eraill		1,092,044	926,856
Refeniw Buddsoddi	5	0	0
Arall (Enillion) / Colledion	6	(33)	(5)
Costau cyllid	7	4,975	4,926
Cost gweithredol net ar gyfer y flwyddyn ariannol		1,096,986	931,777

Gweler nodyn 2 ar dudalen 27 am fanylion perfformiad yn erbyn dyraniadau Refeniw a Chyfalaf.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Gwariant Net Cynhwysfawr Arall

	2020-21	2019-20
	£'000	£'000
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso eiddo, offer a chyfarpar	(6,486)	(3,487)
Net (ennill) / colled wrth ailbrisio anghyfyddadwy	0	0
(Ennill) / colled ar gronfeydd wrth gefn eraill	0	0
(Enillion)/ colledion net ar ailwerthuso Cyfarpar Diogelu Personol ac asedau anniriaethol wedi eu cadw er mwyn eu gwerthu	0	0
(Enillion)/ colledion net ar ailwerthuso asedau ariannol wedi eu cadw er mwyn eu gwerthu	0	88
Amhariad a rifersiynau	0	0
Trosglwyddiadau rhwng y cronfeydd	0	0
Trosglwyddiadau i / (o) gyrff eraill o fewn y Ffin Cyfrifyddu Adnoddau	0	150,340
Addasiad aildodsbathu wrth waredu asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	0	0
Gwariant net cynhwysfawr arall am y flwyddyn	(6,486)	146,941
Cyfanswm gwariant net cynhwysfawr am y flwyddyn	1,090,500	1,078,718

Mae'r trosglwyddiad i gyrff eraill o fewn y Ffin Cyfrifeg Adnoddau yn 2019/20 yn ymwneud â throsglwyddo eiddo, peiriannau ac offer i Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg o ganlyniad i newid ffin Pen-y-bont ar Ogwr a ddeddfwyd o dan offeryn statudol 2019 Rh.349 (Cy.83), Gorchymyn y Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardal) (Cymru) (Diwygiad Amrywiol) 2019.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2021

		31 Mawrth 2021 £'000	31 Mawrth 2020 £'000
	Nodiadau		
Asedau Nad ydynt yn Gyfredol			
Eiddo, offer a chyfarpar	11	488,388	460,560
Asedau anniriaethol	12	5,249	4,928
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	15	96,637	102,559
Asedau ariannol eraill	16	0	0
Cyfanswm asedau		590,274	568,047
anghyfredol Asedau			
cyfredol	14	9,415	10,012
Rhestrau eiddo			
Masnach a symiau derbyniadwy eraill	15	93,670	66,267
Asedau ariannol eraill	16	0	0
Arian parod a'r hynny sy'n cyfateb i arian parod	17	1,270	486
		104,355	76,765
Asedau anghyfredol wedi'u dosbarthu fel "Daliwyd ar Werth"	11	532	475
Cyfanswm asedau cyfredol		104,887	77,240
Cyfanswm asedau		695,161	645,287
Rhwymedigaethau cyfredol			
Masnach a symiau thaladwy eraill	18	(199,286)	(127,631)
Rhwymedigaethau ariannol eraill	19	0	0
Darpariaethau	20	(47,019)	(28,761)
Cyfanswm atebolrwyddau cyfredol		(246,305)	(156,392)
Asedau cyfredol / (rhwymedigaethau) net		(141,418)	(79,152)
Rhwymedigaethau anghyfredol			
Masnach a symiau thaladwy eraill	18	(33,815)	(37,136)
Rhwymedigaethau ariannol eraill	19	0	0
Darpariaethau	20	(102,490)	(108,301)
Cyfanswm rhwymedigaethau anghyfredol		(136,305)	(145,437)
Cyfanswm yr asedau a gyflogwyd		312,551	343,458
Ariannwyd gan:			
Ecwiti Trethdalwyr			
Cronfa Gyffredinol		273,547	310,914
Cronfa ailbrisio wrth gefn		39,004	32,544
Cyfanswm ecwiti trethdalwyr		312,551	343,458

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol ar dudalennau 2 i 7 gan y Bwrdd ar 7 Mehefin 2021 a'u llofnodi ar ei ran gan:

Prif Weithredwr a Swyddog Atebol Dyddiad: 7 Mehefin 2021

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

**Datganiad o'r Newidiadau mewn Ecwiti
Trethdalwyr
Ar gyfer y flwyddyn a orffenodd 31 Mawrth 2021**

	Cronfa Gyffredinol £000au	Ailbrisio Cronfa wrth gefn £000au	Cyfanswm Cronfeydd wrth gefn £000au
Newidiadau mewn ecwiti trethdalwyr ar gyfer 2020-21			
Balans ar 1 Ebrill 2020	310,914	32,544	343,458
Cost weithredol net ar gyfer y flwyddyn	(1,096,986)		(1,096,986)
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso eiddo, offer a chyfarpar	0	6,486	6,486
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso asedau anniriaethol	0	0	0
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso asedau ariannol	0	0	0
Enillion/(colledion) net asedau wedi eu cadw er mwyn eu gwerthu	0	0	0
Amhariad a rifersiynau	0	0	0
Symudiad Wrth Gefn Eraill	0	0	0
Trosglwyddiadau rhwng y cronfeydd	26	(26)	0
Rhyddhau cronfeydd i SoCNE	0	0	0
Trosglwyddiadau i/o Fyrddau Iechyd Lleol	0	0	0
Cyfanswm yr incwm a'r gost gydnabyddedig ar gyfer 2020-21	(1,096,960)	6,460	(1,090,500)
Cyllid Net gan Lywodraeth Cymru	1,034,272		1,034,272
Cyllid Tybiannol Llywodraeth Cymru	25,321		25,321
Balans ar 31 Mawrth 2021	273,547	39,004	312,551
Wedi'i gynnwys yng Nghyllid Net Llywodraeth Cymru:			
Cyllid Llywodraeth Cymru 19 Cyllid Cyfalaf	8,549		8,549
Llywodraeth Cymru Covid 19 Cyllid Refeniw	148,947		148,947

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti
Trethdalwyr Am y flwyddyn a ddaeth i ben
31 Mawrth 2020

	Cronfa Cyffredinol £000au	Cronfa Ailbrisio £000au	Cyfan swm y Cronfeydd Wrth Gefn £000au
Newidiadau mewn ecwiti trethdalwyr ar gyfer 2019-20			
Balans ar 1 Ebrill 2019	408,417	50,891	459,308
Cost gweithredol net ar gyfer y flwyddyn	(931,777)		(931,777)
Enillion/(colled) net ar ailwerthuso eiddo, offer a chyfarpar	0	3,487	3,487
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso asedau anniriaethol	0	0	0
Enillion/(colledion) net ar ailwerthuso asedau ariannol	0	0	0
Enillion/(colledion) net asedau wedi eu cadw er mwyn eu gwerthu	0	(88)	(88)
Amhariad a rifersiynau	0	0	0
Symudiadau eraill ynghylch y cronfeydd	0	0	0
Trosglwyddiadau rhwng y cronfeydd	2,895	(2,895)	0
Rhyddhau cronfeydd i SoCNE	0	0	0
Trosglwyddiadau i/o Fyrddau Iechyd Lleol	(131,489)	(18,851)	(150,340)
Cyfanswm yr incwm a'r gost gydnabyddedig ar gyfer 2019-20	(1,060,371)	(18,347)	(1,078,718)
Cyllid Net gan Lywodraeth Cymru	939,284		939,284
Cyllid Tybiannol Llywodraeth Cymru	23,584		23,584
Balans ar 31 Mawrth 2020	310,914	32,544	343,458

Mae'r trosglwyddiad i / o BILI yn ymwneud â throsglwyddo eiddo, peiriannau ac offer i Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg o ganlyniad i'r newid i ffin Pen-y-bont ar Ogwr a ddeddfwyd o dan offeryn statudol 2019 Rhif 349 (W.83), y Byrddau Iechyd Lleol (Ardal Gorchymyn Newid) (Cymru) (Diwygiad Amrywiol) 2019.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad Llif Arian ar gyfer y flwyddyn a orffennodd ar 31 Mawrth 2021

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Llifoedd Arian o weithgareddau ariannu		
Cost gweithredol net ar gyfer y flwyddyn ariannol	(1,096,986)	(931,777)
Symudiadau mewn Cyfalaf Gweithio	27 46,677	(18,657)
Addasiadau llif arian eraill	28 72,064	62,689
Darpariaethau a ddefnyddir	20 (16,280)	(19,699)
All-lif arian parod net o weithgareddau gweithredu	(994,525)	(907,444)
Llifoedd Arian o weithgareddau ariannu		
Prynu eiddo, peiriannau ac offer	(41,817)	(34,882)
Yr elw o waredu eiddo, peiriannau ac offer	175	43
Prynu asedau anghyfyrrddadwy	(642)	(381)
Yr elw o waredu asedau anghyfyrrddadwy	0	0
Taliad am asedau ariannol eraill	0	0
Yr elw o waredu asedau ariannol eraill	0	0
Taliad am asedau eraill	0	0
Yr elw o waredu asedau anghyfyrrddadwy	0	0
Mewnlif arian parod net (all-lif) o weithgareddau buddsoddi	(42,284)	(35,220)
Mewnlif arian parod net (all-lif) cyn ei ariannu	(1,036,809)	(942,664)
Llifoedd Arian o weithgareddau ariannu		
Cyllid Llywodraeth Cymru (gan gynnwys cyfalaf)	1,034,272	939,284
lldiwyd derbyniadau cyfalaf	0	0
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	0	197
Elfen gyfalaf taliadau mewn perthynas â phrydlesi cyllid a Chynlluniau PFI ar-SoFP	3,321	2,839
Arian parod wedi'i drosglwyddo (i) / o gyrff eraill y GIG		0
Cyllido net	1,037,593	942,320
Cynnydd / (gostyngiad) net mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod	784	(344)
Arian parod a chyfwerth ag arian parod (a gorddrafftiau banc) ar 1 Ebrill 2020	486	830
Arian parod a chyfwerth ag arian parod (a gorddrafftiau banc) ar 31 Ebrill 2021	1,270	486

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8 i 73 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Nodiadau i'r Cyfrifon

1. Polisiâu cyfrifyddu

Mae'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi cyfarwyddo y bydd datganiadau ariannol Byrddau Iechyd Lleol (BILI) yng Nghymru yn cwrdd â gofynion cyfrifyddu Llawlyfr Cyfrifon GIG Cymru. O ganlyniad, paratowyd y datganiadau ariannol canlynol yn unol â Llawlyfr Cyfrifon 2020-21. Mae'r polisiâu cyfrifyddu a gynhwysir yn y llawlyfr hwnnw yn dilyn Llawlyfr Adrodd Ariannol 2020-21 (FReM) yn unol â safonau cyfrifyddu rhyngwladol yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006, ac eithrio Prydlesi IFRS 16, a ohirir tan 1 Ebrill 2022; i'r graddau eu bod yn ystyrlon ac yn briodol i'r GIG yng Nghymru.

Lle mae Llawlyfr Cyfrifon y BILI yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu y bernir ei fod yn fwyaf priodol i amgylchiadau penodol y BILI at ddibenion rhoi golwg wir a theg. Disgrifir y polisiâu penodol a fabwysiadwyd gan y BILI isod. Fe'u cymhwyswyd yn gyson wrth ddelio ag eitemau a ystyrir yn ddeunydd mewn perthynas â'r cyfrifon.

1.1. Confensiwn cyfrifyddu

Paratowyd y cyfrifon hyn o dan y confensiwn costau hanesyddol a addaswyd i gyfrif am ailbrisio eiddo, peiriannau ac offer, asedau anghyfyrrdadwy a stocrestrau.

1.2. Caffaeliadau a gweithrediadau sydd wedi dod i ben

Ystyrir bod gweithgareddau'n cael eu 'caffael' dim ond os cânt eu cyflogi o'r tu allan i'r sector cyhoeddus. Ystyrir bod gweithgareddau'n 'dod i ben' dim ond os ydynt yn dod i ben yn llwyr. Nid ydynt yn cael eu hystyried yn 'dod i ben' os ydynt yn trosglwyddo o un corff sector cyhoeddus i un arall.

1.3. Incwm a chyllid

Prif ffynhonnell y cyllid ar gyfer y BILI yw dyraniadau (cyllid Llywodraeth Cymru) gan Lywodraeth Cymru o fewn terfyn arian parod cymeradwy, a gredydir i Gronfa Gyffredinol y BILI. Cydnabyddir cyllid Llywodraeth Cymru yn y cyfnod ariannol y derbynnir yr arian parod ynddo.

Dyrennir cyllid an-ddewisol y tu allan i'r Terfyn Adnoddau Refeniw i gyfateb i'r gwariant gwirioneddol yr aethpwyd iddo ar gyfer darparu gwasanaethau fferyllol neu offthalmig penodol a nodwyd gan Lywodraeth Cymru. Datgelir gwariant nad yw'n ddewisol yn y cyfrifon a'i ddiwynnu o gostau gweithredu a godir yn erbyn y Terfyn Adnoddau Refeniw.

Mae cyllid ar gyfer caffael asedau sefydlog a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei gredydu i'r Gronfa Gyffredinol.

Incwm amrywiol yw incwm sy'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithgareddau gweithredu'r BILI ac nid yw'n cael ei ariannu'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn cynnwys talu am wasanaethau a ddarperir yn unigryw gan y BILI i Lywodraeth Cymru megis cyllid a ddarperir i asiantaethau a chostau di-weithgaredd a dynnir gan y BILI yn ei rôl fel darparwr. Mae incwm a dderbynnir gan BILI sy'n trafod â BILI eraill bob amser yn cael ei drin fel incwm amrywiol.

O 2018-19, IFRS 15 mae refeniw o Gontractau gyda Chwsmeriaid wedi'i gymhwyso, fel y'i dehonglwyd a'i addasu ar gyfer y sector cyhoeddus, yn y FReM. Mae'n disodli'r safonau blaenorol IAS 11 Sefydlu Contractau ac IAS 18 Refeniw a dehongliadau IFRIC a SIC cysylltiedig. Mae'r diwygiadau posibl a nodwyd o ganlyniad i fabwysiadu IFRS 15 yn sylweddol is na lefelau perthnasedd.

Rhoddir cyfrif am incwm wrth gymhwyso'r confensiwn croniadau. Cydnabyddir incwm yn y cyfnod y darperir gwasanaethau. Pan dderbyniwyd incwm gan drydydd partïon ar gyfer cyflawni gweithgaredd penodol yn y flwyddyn ariannol ganlynol, gohirir yr incwm hwnnw.

Dim ond incwm y tu allan i'r GIG y gellir ei ohirio.

1.4. Buddion gweithwyr

1.4.1. Buddion gweithwyr tymor byr

Cydnabyddir cyflogau, cyflogau a thaliadau cysylltiedig â chyflogaeth yn y cyfnod y derbynnir y gwasanaeth gan weithwyr. Cydnabyddir cost yr absenoldeb a enillir ond na chymerwyd gan weithwyr ar ddiwedd y cyfnod yn y datganiadau ariannol i'r graddau y caniateir i weithwyr gario absenoldeb ymlaen i'r cyfnod canlynol.

1.4.2. Costau budd-dal ymddeol

Mae darpar weithwyr y Cynllun presennol yn dod o dan ddarpariaethau Cynllun Pensiynau'r GIG. Mae'r cynllun yn gynllun buddion diffiniedig heb ei ariannu sy'n cynnwys cyflogwyr y GIG, Meddygfeydd Teulu a chyrff eraill, a ganiateir o dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Mae'r cynllun yn gynllun buddion diffiniedig heb ei ariannu sy'n cynnwys cyflogwyr y GIG, Meddygfeydd Teulu a chyrff eraill, a ganiateir o dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Felly, rhoddir cyfrif am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig: cymerir bod y gost i gorff y GIG o gymryd rhan yn y cynllun yn hafal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifyddu.

Nododd canlyniadau prisio diweddaraf Cynllun Pensiwn y GIG fod angen cynnydd o 6.3% (14.38% i 20.68%) ar gyfer cynnydd mewn budd-dal a weithredwyd o 1 Ebrill 2019.

Fel sefydliad o fewn y cwmpas cyllido llawn, roedd y trefniant trosiannol ar y cyd (yng GIG Lloegr a GIG Cymru) yn gweithredu o 2019-20 lle byddai cyflogwyr yn y Cynllun yn parhau i dalu cyfraniadau cyflogwr 14.38% o dan eu proses talu misol arferol. Yng Nghymru mae'r 6.3% ychwanegol yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru yn uniongyrchol i weinyddwr y Cynllun Pensiwn, Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG (BSA, Asiantaeth Pensiynau'r GIG).

Fodd bynnag, mae'n ofynnol i sefydliadau GIG Cymru gyfrif am gyfraniadau **eu staff** o 20.68% yn llawn ac ar sail gros, yn eu cyfrifon blynyddol. Mae taliadau a wneir ar eu rhan gan Lywodraeth Cymru yn cael eu cyfrif ar sail dybiannol. Am wybodaeth fanwl gweler Nodyn Arall yn y cyfrifon hyn.

Ar gyfer ymddeoliadau cynnar ac eithrio'r rhai oherwydd salwch, nid yw'r rhwymedigaethau pensiwn ychwanegol yn cael eu hariannu gan y cynllun. Codir swm llawn yr atebolrwydd am y costau ychwanegol ar wariant ar yr adeg y mae sefydliad GIG Cymru yn ymrwymo ei hun i'r ymddeoliad, waeth beth yw'r dull talu.

Pan fo gweithwyr yn aelodau o'r Cynllun Blwydd-dâl Llywodraeth Leol, sy'n gynllun pensiwn budd diffiniedig, datgelir hyn. Gellir nodi asedau a rhwymedigaethau'r cynllun y gellir eu priodoli i'r gweithwyr hynny ac fe'u cydnabyddir yng nghyfrifon sefydliad GIG Cymru. Mae'r asedau'n cael eu mesur yn ôl eu gwerth teg a'r rhwymedigaethau yn ôl gwerth presennol rhwymedigaethau'r dyfodol. Mae'r cynnydd yn yr atebolrwydd sy'n deillio o wasanaeth pensiynadwy a enillwyd yn ystod y flwyddyn yn cael ei gydnabod o fewn costau gweithredu. Cydnabyddir yr enillion disgwylid yn ystod y flwyddyn o asedau'r cynllun o fewn incwm cyllid. Cydnabyddir y gost log yn ystod y flwyddyn sy'n deillio o ddad-ddadlennu'r gostyngiad ar rhwymedigaethau'r cynllun o fewn costau cyllid.

1.4.3. Cynllun Pensiwn NEST

Rhaid cynnig cynllun pensiwnau amgen ar gyfer gweithwyr nad ydynt yn gymwys i ymuno â chynllun Pensiwnau'r GIG. Mae cynllun pensiwn NEST (Ymddiriedolaeth Arbedion Cyflogaeth Genedlaethol) yn gynllun cyfraniadau diffiniedig ac felly mae'r gost i gorff y GIG o gymryd rhan yn y cynllun yn hafal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifyddu.

1.5. Treuliau eraill

Cydnabyddir treuliau gweithredu eraill ar gyfer nwyddau neu wasanaethau pan dderbynnir hwy, ac i'r graddau hynny. Fe'u mesurir yn ôl gwerth teg yr ystyriaeth sy'n daladwy.

1.6. Eiddo, offer a chyfarpar

1.6.1. Cydnabyddiaeth

Mae eiddo, offer a chyfarpar sefydliad yn cael eu cyfalafu os bydd y canlynol yn digwydd:

- fe'i cedwir i'w ddefnyddio wrth ddarparu gwasanaethau neu at ddibenion gweinyddol;
- mae'n debygol y bydd buddion economaidd yn y dyfodol yn llifo i sefydliad GIG Cymru, neu y bydd potensial gwasanaeth yn cael ei gyflenwi;
- disgwylir iddo gael ei ddefnyddio am fwy nag un flwyddyn ariannol;
- gellir mesur cost yr eitem yn ddibynadwy; ac
- mae gan yr eitem gost o £ 5,000 o leiaf; neu
- Gyda'i gilydd, mae gan nifer o eitemau gost o £ 5,000 o leiaf ac yn unigol mae ganddynt gost o fwy na £250, lle mae'r asedau'n gyd-ddibynnol yn swyddogaethol, roedd ganddynt ddyddiadau prynu ar yr un pryd yn fras, rhagwelir y bydd ganddynt ddyddiadau gwaredu ar yr un pryd ac maent o dan reolaeth reoli sengl; neu
- Mae eitemau'n rhan o gost paratoi a sefydlu cychwynnol adeilad, ward neu uned newydd, waeth beth fo'u cost unigol neu gost gyfunol.

Lle mae ased mawr, er enghraifft adeilad, yn cynnwys nifer o gydrannau sydd â bywydau asedau gwahanol iawn, mae'r cydrannau'n cael eu trin fel asedau ar wahân ac yn cael eu dibrisio dros eu bywydau economaidd defnyddiol eu hunain.

1.6.2. Prisiad

Mae'r holl eiddo, peiriannau ac offer yn cael eu mesur i ddechrau ar gost, gan gynrychioli'r gost y gellir ei phriodoli'n uniongyrchol i gaffael neu adeiladu'r ased a'i dwyn i'r lleoliad a'r amod sy'n angenrheidiol er mwyn iddo allu gweithredu yn y modd a fwriadwyd gan y rheolwyr.

Nodir tir ac adeiladau a ddefnyddir ar gyfer gwasanaethau neu at ddibenion gweinyddol yn y Datganiad Sefyllfa Ariannol (SoFP) ar eu symiau wedi'u hailbrisio, sef y gwerth teg ar ddyddiad yr ailbrisio llai unrhyw ddibrisiant cronedig a cholledion amhariad. Gwneir ailbrisiadau yn ddigon rheolaidd i sicrhau nad yw symiau cario yn sylweddol wahanol i'r rhai a fyddai'n cael eu penderfynu ar ddiwedd y cyfnod adrodd. Pennir gwerthoedd teg fel a ganlyn:

- Adeiladau tir ac anarbenigol - gwerth y farchnad ar gyfer y defnydd presennol

- Adeiladau arbenigol - cost amnewid dibrisiedig

Mae Trysorlys EM wedi mabwysiadu dull safonol o brisio costau amnewid dibrisiedig yn seiliedig ar asedau cyfwerth modern a, lle byddai'n cwrdd â gofynion lleoliad y gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu, gellir gwerthfawrogi safle amgen. Mae sefydliadau 'GIG Cymru' wedi cymhwyso'r gofynion prisio newydd hyn o 1 Ebrill 2009.

Mae eiddo sy'n cael ei adeiladu at ddibenion gwasanaeth neu weinyddiaeth yn cael ei gario ar gost, llai unrhyw golled amhariad. Mae'r gost yn cynnwys ffioedd proffesiynol ond nid costau benthyca, sy'n cael eu cydnabod fel treuliau ar unwaith, fel y caniateir gan IAS 23 ar gyfer asedau a ddelir ar werth teg. Mae asedau'n cael eu hailbrisio ac mae dibrisiant yn cychwyn pan gânt eu defnyddio.

Yn 2017-18 cymhwyswyd ymarfer ailbrisio ffurfiol ar dir ac eiddo. Bydd gwerth cario asedau presennol ar y dyddiad hwnnw yn cael ei ddileu dros eu hoes ddefnyddiol sy'n weddill a chaiff gosodiadau ac offer newydd eu cario am gost hanesyddol ddibrisiedig gan nad ystyrir bod hyn yn sylweddol wahanol i werth teg.

Mae cynnydd sy'n codi ar ailbrisio yn cael ei gludo i'r gronfa ailbrisio wrth gefn ac eithrio pan fydd yn gwrthdroi amhariad ar gyfer yr un ased a gydnabuwyd yn flaenorol mewn gwariant, ac os felly caiff ei gredydu i wariant i raddau'r gostyngiad a godwyd yn flaenorol yno. Cydnabyddir gostyngiad ailbrisio nad yw'n deillio o golli gwerth economaidd neu botensial gwasanaeth fel amhariad a godir ar y gronfa ailbrisio i'r graddau bod balans ar y gronfa wrth gefn ar gyfer yr ased ac, wedi hynny, ar wariant. Dylid cymryd colledion amhariad sy'n codi o ddefnydd clir o fudd economaidd i wariant.

Mae cyfeiriadau yn IAS 36 at gydnabod colled amhariad ased wedi'i ailbrisio yn cael ei drin fel gostyngiad ailbrisio i'r graddau nad yw'r amhariad yn fwy na'r swm yn y gwarged ailbrisio ar gyfer yr un ased, sy'n cael ei addasu fel mai dim ond y colledion amhariad hynny nad ydynt yn deillio o ddefnydd clir o fudd economaidd neu dylid lleihau potensial gwasanaeth (gan gynnwys o ganlyniad i golled neu ddifrod sy'n deillio o weithrediadau busnes arferol) i'r gronfa ailbrisio.

Dylid mynd â cholledion amhariad sy'n deillio o ddefnydd clir o fudd economaidd i'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr (SoCNE).

O 2015-16, rhaid cydymffurfio'n llawn â Mesur Gwerth Teg IFRS 13. Fodd bynnag, mae IAS 16 ac IAS 38 wedi'u haddasu ar gyfer cyd-destun y sector cyhoeddus sy'n cyfyngu ar yr amgylchiadau y paratwir prisiad o dan IFRS 13. Dylid mesur asedau a ddelir ar gyfer eu potensial gwasanaeth ac sy'n cael eu defnyddio yn ôl eu gwerth cyfredol yn y defnydd presennol. Ar gyfer asedau arbenigol dylid dehongli gwerth cyfredol yn y defnydd presennol fel gwerth presennol potensial asedau sy'n weddill, y gellir tybio ei fod o leiaf yn hafal i'r gost o ddisodli'r potensial gwasanaeth hwnnw. Lle nad oes un dosbarth o ased sy'n dod o fewn IFRS 13, dylai'r datgeliadau fod ar gyfer eitemau perthnasol yn unig.

Yn unol ag addasu IAS 16 yn nhabl 6.2 o'r FReM, ar gyfer asedau anarbenigol mewn defnydd gweithredol, dehonglir gwerth cyfredol mewn defnydd presennol fel gwerth marchnad ar gyfer defnydd presennol a ddiffinnir yn Llyfr Coch RICS fel Gwerth Defnydd Presennol (EUV).

Dylai asedau a ddaliwyd yn fwyaf diweddar ar gyfer eu potensial gwasanaeth ond sy'n weddill gael eu prisio yn ôl eu gwerth cyfredol yn y defnydd presennol, os oes cyfyngiadau ar sefydliad y GIG neu'r ased a fyddai'n atal mynediad i'r farchnad ar y dyddiad adrodd. Pe gallai sefydliad y GIG gael mynediad i'r farchnad yna dylid defnyddio'r ased dros ben am werth teg gan ddefnyddio IFRS 13. Wrth benderfynu a yw ased o'r fath nad yw'n cael ei ddefnyddio yn weddill, dylid asesu a oes cynllun clir i ddod â'r ased yn ôl i ddefnydd fel ased gweithredol. Lle mae cynllun clir, nid yw'r ased yn weddill a dylid cynnal y gwerth cyfredol yn y defnydd presennol. Fel arall, dylid asesu'r ased fel un dros ben a'i brisio o dan IFRS13.

Dylid prisio asedau nad ydynt yn cael eu dal ar gyfer eu potensial gwasanaeth yn unol ag IFRS 5 neu IAS 40 yn dibynnu a yw'r ased yn cael ei ddal i'w werthu. Lle nad yw ased yn cael ei ddefnyddio i ddarparu

gwasanaethau ac nad oes cynllun i'w ddefnyddio yn ôl, heb unrhyw gyfyngiadau ar werthu, ac nad yw'n cwrdd â meini prawf IAS 40 ac IFRS 5, mae'r asedau hyn yn weddill ac yn cael eu prisiau ar werth teg gan ddefnyddio IFRS 13.

Dylid prisiau asedau nad ydynt yn cael eu dal ar gyfer eu potensial gwasanaeth yn unol ag IFRS 5 neu IAS 40 yn dibynnu a yw'r ased yn cael ei ddal i'w werthu. Lle nad yw ased yn cael ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau ac nad oes cynllun i'w ddefnyddio eto, heb unrhyw gyfyngiadau ar werthu, ac nad yw'n cwrdd â meini prawf IAS 40 ac IFRS 5, mae'r asedau hyn yn weddill ac yn cael eu prisiau'n deg gwerth gan ddefnyddio IFRS 13.

1.6.3. Gwariant dilynol

Pan fo gwariant dilynol yn gwella ased y tu hwnt i'w fanyleb wreiddiol, mae'r gost y gellir ei phriodoli'n uniongyrchol yn cael ei chyfalafu. Pan fydd gwariant dilynol yn adfer yr ased i'w fanyleb wreiddiol, caiff y gwariant ei gyfalafu ac mae unrhyw werth cario'r eitem a ddisodlir yn cael ei ddileu a'i godi ar y SoCNE. Fel yr amlygwyd mewn blynyddoedd blaenorol, nid oes gan y GIG yng Nghymru systemau ar waith i sicrhau y gellir adnabod yr holl eitemau sy'n cael eu "disodli" ac felly'r gost sydd i'w meintoli. Felly mae'r GIG yng Nghymru wedi sefydlu protocol cenedlaethol i sicrhau ei fod yn cydymffurfio â'r safon cyn belled ag y mae'n gallu, a amlinellir ym mhennod cyfrifyddu cyfalaf y Llawlyfr Cyfrifon. Mae hyn yn mynnu bod sicrhau nad yw gwerthoedd cario asedau yn cael eu gorddatgan yn sylweddol. Ar gyfer Cynlluniau Cyfalaf Cymru Gyfan sy'n cael eu cwblhau mewn blwyddyn ariannol, mae'n ofynnol i sefydliadau GIG Cymru gael ailbrisiad yn ystod y flwyddyn honno (cyn iddynt gael eu defnyddio) ac mae angen ailbrisiadau tebyg hefyd ar gyfer yr holl Gynlluniau Adeiladu Dewisol a gwblhawyd sydd â gwariant mwy na £ 0.5m. Yna codir y costau ysgrifennu a nodwyd felly ar gostau gweithredu.

1.7. Asedau anniriaethol

1.7.1. Cydnabyddiaeth

Mae asedau anghyfyrrddadwy yn asedau anariannol heb sylwedd corfforol, y gellir eu gwerthu ar wahân i weddill y busnes neu sy'n deillio o hawliau cytundebol neu hawliau cyfreithiol eraill. Fe'u cydnabyddir dim ond pan fydd yn debygol y bydd buddion economaidd yn y dyfodol yn llifo i sefydliad GIG Cymru, neu y bydd potensial gwasanaeth yn cael ei ddarparu iddo; lle gellir mesur cost yr ased yn ddibynadwy, a lle mae'r gost o leiaf £ 5,000.

Mae asedau anghyfyrrddadwy a gaffaelir ar wahân yn cael eu cydnabod i ddechrau ar werth teg. Mae meddalwedd sy'n rhan annatod o weithredu caledwedd, er enghraifft system weithredu, yn cael ei chyfalafu fel rhan o'r eitem berthnasol o eiddo, peiriannau ac offer. Mae meddalwedd nad yw'n rhan annatod o weithrediad caledwedd, er enghraifft meddalwedd cymhwysiad, yn cael ei gyfalafu fel ased anghyfyrrddadwy. Nid yw gwariant ar ymchwil yn cael ei gyfalafu: fe'i cydnabyddir fel cost weithredol yn y cyfnod yr eir iddo. Cydnabyddir asedau a gynhyrchir yn fewnol os, a dim ond os, dangoswyd pob un o'r canlynol:

- ymarferoldeb technegol cwblhau'r ased anghyfyrrddadwy fel y bydd ar gael i'w ddefnyddio.
- y bwriad i gwblhau'r ased anniriaethol a'i ddefnyddio.
- y gallu i ddefnyddio'r ased anghyfyrrddadwy.
- sut y bydd yr ased anghyfyrrddadwy yn cynhyrchu buddion economaidd tebygol yn y dyfodol.
- argaeledd adnoddau technegol, ariannol ac adnoddau digonol eraill i gwblhau'r ased anghyfyrrddadwy a'i ddefnyddio.
- y gallu i fesur yn ddibynadwy y gwariant y gellir ei briodoli i'r ased anghyfyrrddadwy yn ystod ei ddatblygiad.

Mesuriad

Y swm a gydnabuwyd i ddechrau ar gyfer asedau anghyfyddadwy a gynhyrchir yn fewnol yw swm y gwariant yr aethpwyd iddo o'r dyddiad pan fodlonir y meini prawf uchod i ddechrau. Lle na ellir cydnabod unrhyw ased anghyfyddadwy a gynhyrchir yn fewnol, cydnabyddir y gwariant yn y cyfnod yr eir iddo.

Yn dilyn cydnabyddiaeth gychwynnol, mae asedau anghyfyddadwy yn cael eu cario ar werth teg trwy gyfeirio at farchnad weithredol, neu, lle nad oes marchnad weithredol yn bodoli, ar gost amnewid amorteiddiedig (sail asedau cyfwerth modern), wedi'i mynegeo ar gyfer codiadau prisiau perthnasol, fel dirprwy ar gyfer gwerth teg. Mae meddalwedd a ddatblygwyd yn fewnol yn cael ei chadw ar gost hanesyddol i adlewyrchu effeithiau gwrthwynebol cynnydd mewn costau datblygu a datblygiadau technolegol.

1.8. Dibrisiant, amorteiddio ac amhariadau

Ni ddibrisir tir rhydd-ddaliadol, asedau sy'n cael eu hadeiladu ac asedau a ddelir i'w gwerthu.

Fel arall, codir dibrisiant ac amorteiddiad i ddileu costau neu brisiad eiddo, peiriannau ac offer ac asedau anghyfyddadwy anghyfyddadwy, llai unrhyw werth gweddilliol, dros eu hoes ddefnyddiol amcangyfrifedig, mewn modd sy'n adlewyrchu'r defnydd o fuddion neu wasanaeth economaidd potensial yr asedau. Amcangyfrif o oes ddefnyddiol ased yw'r cyfnod y mae Sefydliad GIG Cymru yn disgwyl cael buddion economaidd neu botensial gwasanaeth o'r ased. Mae hyn yn benodol i sefydliad GIG Cymru a gall fod yn fyrrach na bywyd corfforol yr ased ei hun. Mae bywydau defnyddiol amcangyfrifedig a gwerthoedd gweddilliol yn cael eu hadolygu bob diwedd blwyddyn, gydag effaith unrhyw newidiadau yn cael eu cydnabod ar sail arfaethedig. Mae asedau a ddelir o dan brydles cyllid yn cael eu dibrisio dros fyrraf tymor y brydles ac amcangyfrif o fywydau defnyddiol.

Ar ddiwedd pob cyfnod adrodd, mae sefydliad GIG Cymru yn gwirio a oes unrhyw arwydd bod unrhyw un o'i asedau anghyfyddadwy diriaethol neu anghyfyddadwy wedi dioddef colled amhariad. Os oes arwydd o golled amhariad, amcangyfrifir bod swm adferadwy'r ased yn penderfynu a fu colled ac, os felly, ei swm. Mae asedau anghyfyddadwy nad ydynt ar gael i'w defnyddio eto yn cael eu profi am nam yn flynyddol.

Mae colledion amhariad nad ydynt yn deillio o golli gwerth economaidd neu botensial gwasanaeth yn cael eu cludo i'r gronfa ailbrisio i'r graddau bod balans ar y gronfa wrth gefn ar gyfer yr ased ac, wedi hynny, i'r SoCNE. Mae colledion amhariad sy'n codi o ddefnydd clir o fudd economaidd yn cael eu cludo i'r SoCNE. Mae'r balans ar unrhyw gronfa wrth gefn ailbrisio (hyd at lefel yr amhariad) y byddai'r amhariad wedi'i godi arno o dan IAS 36 yn cael ei drosglwyddo i enillion wrth gefn.

1.9. Ymchwil a Datblygu

Codir gwariant ymchwil a datblygu ar gostau gweithredu yn y flwyddyn yr eir iddo, ac eithrio i'r graddau y mae'n ymwneud â phrosiect sydd wedi'i ddiffinio'n glir, y gellir ei wahanu oddi wrth weithgaredd gofal cleifion a gellir ystyried yn rhesymol bod buddion ohono yn sicr. Mae gwariant a ohiriwyd felly wedi'i gyfyngu i werth y buddion a ddisgwyllir yn y dyfodol ac yn cael ei amorteiddio trwy'r SoCNE ar sail systematig dros y cyfnod y disgwyllir iddo elwa o'r prosiect.

1.10 Asedau anghyfyddadwy a ddelir i'w gwerthu

Dosberthir asedau anghyfyddadwy fel rhai a ddelir i'w gwerthu os bydd eu swm cario yn cael ei adfer yn bennaf trwy drafodyn gwerthu yn hytrach na thrwy ddefnydd parhaus. Ystyrir bod yr amod hwn wedi'i fodloni pan fydd y gwerthiant yn debygol iawn, mae'r ased ar gael i'w werthu ar unwaith yn ei gyflwr presennol ac mae'r rheolwyr wedi ymrwmo i'r gwerthiant, y disgwyllir iddo fod yn gymwys i'w gydnabod fel gwerthiant wedi'i gwblhau,

cyn pen blwyddyn o ddyddiad y dosbarthiad. Mae asedau anghyfredol a ddelir i'w gwerthu yn cael eu mesur ar yr isaf o'u swm cario blaenorol a'u gwerth teg llai costau i'w gwerthu. Gwerth teg yw gwerth marchnad agored gan gynnwys defnyddiau amgen.

Yr elw neu'r golled sy'n codi wrth waredu ased yw'r gwahaniaeth rhwng enillion y gwerthiant a'r swm cario ac fe'i cydnabyddir yn y SoCNE. Ar ôl ei waredu, trosglwyddir balans yr ased ar y gronfa ailbrisio i'r Gronfa Gyffredinol.

Nid yw eiddo, peiriannau ac offer sydd i'w sgrapio neu ei ddymchwel yn gymwys i'w gydnabod fel y'i delir ar werth. Yn lle fe'i cedwir fel ased gweithredol ac addasir ei fywyd economaidd. Mae'r ased yn cael ei ddad-gydnabod pan gaiff ei sgrapio neu ei ddymchwel.

1.11. Prydlesi

Mae prydlesi yn cael eu dosbarthu fel prydlesi cyllid pan drosglwyddir yn sylweddol yr holl risgiau a gwobrau o berchnogaeth i'r prydlesai. Mae pob prydles arall yn cael ei dosbarthu fel prydlesi gweithredu.

1.11.1. Sefydliad GIG Cymru fel prydlesai

Cydnabyddir eiddo, peiriannau ac offer a ddelir o dan brydlesi cyllid i ddechrau, ar ddechrau'r brydles, ar werth teg neu, os yw'n is, ar werth presennol isafswm y taliadau prydles, gydag atebolrwydd cyfatebol am y rhwymedigaeth prydles i'r prydleswr. Dosberthir taliadau prydles rhwng taliadau cyllid a lleihau rhwymedigaeth y brydles er mwyn sicrhau cyfradd llog gyson ar weddill y rhwymedigaeth. Codir taliadau cyllid yn uniongyrchol ar y SoCNE.

Cydnabyddir taliadau prydles gweithredol fel cost ar sail llinell syth dros dymor y brydles. Cydnabyddir cymhellion prydles i ddechrau fel rhwymedigaeth ac wedi hynny fel gostyngiad mewn rhenti ar sail llinell syth dros dymor y brydles. Cydnabyddir rhenti wrth gefn fel cost yn y cyfnod yr eir iddynt.

Pan fo prydles ar gyfer tir ac adeiladau, mae'r cydrannau tir ac adeilad yn cael eu gwahanu a'u hasesu'n unigol a ydynt yn gweithredu neu'n ariannu prydlesi.

1.11.2. Sefydliad GIG Cymru fel prydleswr

Cofnodir symiau sy'n ddyledus gan brydleswyr o dan brydlesi cyllid fel symiau derbyniadwy ar swm buddsoddiad net sefydliad GIG Cymru yn y prydlesi. Dyrennir incwm prydles cyllid i gyfnodau cyfrifyddu er mwyn adlewyrchu cyfradd enillion gyfnodol gyson ar fuddsoddiad net sefydliad GIG Cymru sy'n ddyledus mewn perthynas â'r prydlesi.

Cydnabyddir incwm rhent o brydlesi gweithredu ar sail llinell syth dros dymor y brydles. Mae costau uniongyrchol cychwynnol yr eir iddynt wrth drafod a threfnu prydles weithredol yn cael eu hychwanegu at swm cario'r ased ar brydles a'u cydnabod ar sail llinell syth dros dymor y brydles.

1.12. Rhestrau eiddo

Er ei bod yn gonfensiwn cyfrifyddu i stocrestrau gael eu prisio ar y gost isaf a'r gwerth sylweddoladwy net gan ddefnyddio'r fformiwla gost wedi'i phwysoli neu'r gost "cyntaf i mewn cyntaf", dylid cydnabod bod y GIG yn achos arbennig yn yr ystyr bod stocrestrau na chânt eu dal yn gyffredinol er mwyn ailwerthu ac yn wir nid oes marchnad ar gael yn rhwydd lle y gellid gwerthu eitemau o'r fath. Mae stocrestrau'n cael eu prisio ar gost ac mae hyn yn cael ei ystyried yn frasamcan rhesymol i werth

teg oherwydd trosiant uchel stociau. Mae gwaith ar y gweill yn cynnwys nwyddau yng nghamau cynhyrchu canolradd. Nid yw contractau sydd wedi'u cwblhau'n rhannol ar gyfer gwasanaethau cleifion yn cael eu cyfrif fel gwaith ar y gweill.

1.13. Arian parod a'r hynny sy'n cyfateb i arian parod

Mae arian parod yn arian mewn llaw ac yn adneuon gydag unrhyw sefydliad ariannol yn ad-daladwy heb gosb ar rybudd o ddim mwy na 24 awr. Mae cyfwerthoedd arian parod yn fuddsoddiadau sy'n aeddfedu mewn 3 mis neu lai o ddyddiad eu caffael ac y gallir eu trosi'n rhwydd i symiau hysbys o arian parod sydd â risg ddibwys o newid mewn gwerth. Yn y Datganiad Llif Arian (SoCF), dangosir arian parod a chyfwerth ag arian parod yn net o orddrafftiau banc y gallir eu had-dalu yn ôl y galw ac sy'n rhan annatod o'r rheolaeth arian parod.

1.14. Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan sefydliad GIG Cymru rhwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol bresennol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol, mae'n debygol y bydd yn ofynnol i sefydliad GIG Cymru setlo'r rhwymedigaeth, a gallir gwneud amcangyfrif dibynadwy o faint o'r rhwymedigaeth. Y swm a gydnabyddir fel darpariaeth yw'r amcangyfrif gorau o'r gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth ar ddiwedd y cyfnod adrodd, gan ystyried y risgiau a'r ansicrwydd. Pan fesurir darpariaeth gan ddefnyddio'r llif arian a amcangyfrifir i setlo'r rhwymedigaeth, ei swm cario yw gwerth presennol y llif arian hynny gan ddefnyddio'r gyfradd ddisgownt a gyflenwir gan Drysorlys EM.

Pan ddisgwylir i rai neu'r cyfan o'r buddion economaidd sy'n ofynnol i setlo darpariaeth gael eu hadennill gan drydydd parti, cydnabyddir y derbyniadwy fel ased os yw bron yn sicr y derbynnir ad-daliadau a gallir mesur swm y derbyniadwy yn ddibynadwy.

Mae rhwymedigaethau presennol sy'n codi o dan contractau beichus yn cael eu cydnabod a'u mesur fel darpariaeth. Ystyrir bod contract beichus yn bodoli lle mae gan sefydliad GIG Cymru contract lle mae'r costau na ellir eu hosgoi o gyflawni'r rhwymedigaethau o dan y contract yn fwy na'r buddion economaidd y disgwylir eu derbyn oddi tano.

Cydnabyddir darpariaeth ailstrwythuro pan fydd sefydliad GIG Cymru wedi datblygu cynllun ffurfiol manwl ar gyfer yr ailstrwythuro ac wedi codi disgwyliad dilys ymhlith y rhai yr effeithir arnynt y bydd yn cyflawni'r ailstrwythuro trwy ddechrau gweithredu'r cynllun neu gyhoeddi ei brif nodweddion i'r rhai yr effeithir arnynt ganddynt. Mae mesur darpariaeth ailstrwythuro yn cynnwys y gwariant uniongyrchol sy'n deillio o'r ailstrwythuro yn unig, sef y symiau hynny sydd o reidrwydd yn cael eu golygu gan yr ailstrwythuro ac nad ydynt yn gysylltiedig â gweithgareddau parhaus yr endid.

1.14.1. Esgeulustod clinigol a chostau anaf personol

Mae Gwasanaethau Pwll Risg Cymru (WRPS) yn gweithredu cynllun cronni risg sy'n cael ei gyd-ariannu gan Lywodraeth Cymru gyda'r opsiwn i gael mynediad at gytundeb rhannu risg a ariennir gan gyrff cyfranogol GIG Cymru. Gweithredwyd yr opsiwn rhannu risg yn 2020-21 a 2019-20. Ymddiriedolaeth GIG Felindre sy'n cynnal y WRP.

1.14.2. Cynllun Atebolrwydd yn y Dyfodol (FLS) - Indemniad Ymarfer Meddygol Cyffredinol (GMPI)

Mae'r FLS yn gynllun a gefnogir gan y wladwriaeth i ddarparu esgeulustod clinigol Indemniad Ymarfer Meddygol Cyffredinol (GMPI) i ddarparwyr gwasanaethau GMP yng Nghymru.

Ym mis Mawrth 2019, cyhoeddodd y Gweinidog Gyfarwyddyd i Ymddiriedolaeth GIG Felindre i alluogi Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg i weithredu'r Cynllun. Yn sail i'r GMPI mae deddfwriaeth eilaidd newydd, Rheoliadau'r GIG (Cynllun Esgeulustod Clinigol) (Cymru) 2019 a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2019.

Nid yw Darparwyr Gwasanaeth GMP yn aelodau uniongyrchol o'r GMPI FLS, mae eu rhwymedigaethau cymwys yn destun trefniant rhyngddynt a'u BILI perthnasol, sy'n aelod o'r cynllun. Nid yw'r ad-daliadau cymwys i'r BILI yn ddarostyngedig i'r gormodedd o £ 25,000.

1.15. Offer Ariannol

O 2018-19 mae IFRS 9 Offer Ariannol wedi gwneud cais, fel y'i dehonglwyd a'i addasu ar gyfer y sector cyhoeddus, yn y FReM. Prif effaith mabwysiadu IFRS 9 gan sefydliadau 'NHS Wales', oedd newid y sail gyfrifo ar gyfer darpariaethau dyledion drwg, gan newid o sail colled a dynnir i sail colled credyd disgwylidig oes (ECL).

Roedd pob endid a oedd yn defnyddio'r FReM yn cydnabod y gwahaniaeth rhwng y swm cario blaenorol a'r swm cario ar ddechrau'r cyfnod adrodd blynyddol a oedd yn cynnwys dyddiad y cais cychwynnol yn y gronfa gyffredinol agoriadol o fewn ecwiti Trethdalwr.

1.16. Asedau ariannol

Cydnabyddir asedau ariannol ar y SoFP pan ddaw sefydliad GIG Cymru yn rhan o'r contract offeryn ariannol neu, yn achos symiau derbyniadwy masnach, pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau wedi'u dosbarthu. Mae asedau ariannol yn cael eu dad-gydnabod pan fydd yr hawliau cytundebol wedi dod i ben neu pan fydd yr ased wedi'i drosglwyddo.

Mae'r dewis polisi cyfrifyddu a ganiateir o dan IFRS 9 ar gyfer symiau derbyniadwy masnach tymor hir, asedau contract sy'n cynnwys cydran ariannu sylweddol (yn unol ag IFRS 15), a symiau derbyniadwy prydles o fewn cwmpas IAS 17 wedi'i dynnu'n ôl a dylai endidau gydnabod colled bob amser o lwfans ar swm sy'n hafal i Golledion Credyd Disgwylidig oes. Dylai pob endid sy'n defnyddio'r FReM ddefnyddio dull symlach IFRS 9 o amharu ar asedau perthnasol.

Roedd gofynion IFRS 9 yn gofyn am dull diwygiedig ar gyfer cyfrifo'r ddarpariaeth dyledion drwg, cymhwyso egwyddorion colled credyd disgwylidig, gan ddefnyddio'r hwyluswyr ymarferol yn IFRS 9 i lunio matrices darpariaeth.

1.16.1. Cydnabyddir asedau ariannol i ddechrau ar werth teg

Dosberthir asedau ariannol i'r categorïau canlynol: asedau ariannol 'ar werth teg trwy SoCNE'; 'wedi'i ddal i fuddsoddiadau aeddfedrwydd'; Asedau ariannol 'ar gael i'w gwerthu', a 'benthyciadau a symiau derbyniadwy'. Mae'r dosbarthiad yn dibynnu ar natur a phwrpas yr asedau ariannol ac fe'i pennir adeg y gydnabyddiaeth gychwynnol.

1.16.2. Asedau ariannol am werth teg trwy SoCNE

Mae deilliadau wedi'u hymgorffori sydd â gwahanol risgiau a nodweddion i'w contractau cynnal, a chontractau â deilliadau gwreiddio na ellir canfod eu gwerth ar wahân, yn cael eu trin fel asedau ariannol am werth teg trwy SoCNE. Fe'u delir ar werth teg, gydag unrhyw enillion neu golledion canlyniadol yn cael eu cydnabod yn y SoCNE. Mae'r enillion neu'r golled net yn ymgorffori unrhyw log a enillir ar yr ased ariannol.

1.16.3 Wedi'i ddal i fuddsoddiadau aeddfedrwydd

Mae buddsoddiadau a ddelir i aeddfedrwydd yn asedau ariannol nad ydynt yn ddeilliadol gyda thaliadau sefydlog neu benderfynadwy ac aeddfedrwydd sefydlog, ac mae bwriad cadarnhaol a'r gallu i ddal i aeddfedrwydd. Ar ôl eu cydnabod yn y lle cyntaf, cânt eu dal am gost wedi'i hamorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol, llai unrhyw nam. Cydnabyddir diddordeb gan ddefnyddio'r dull diddordeb effeithiol.

1.16.4. Ar gael i'w gwerthu asedau ariannol

Mae asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu yn asedau ariannol nad ydynt yn ddeilliadau sydd wedi'u dynodi fel rhai sydd ar gael i'w gwerthu neu nad ydynt yn dod o fewn unrhyw un o'r tri dosbarthiad asedau ariannol arall. Fe'u mesurir ar werth teg gyda newidiadau mewn gwerth yn cael eu cymryd i'r gronfa ailbrisio, ac eithrio colledion amhariad. Mae enillion neu golledion cronedig yn cael eu hailgylchu i'r SoCNE ar ôl eu cydnabod.

1.16.5. Benthyciadau a symiau derbyniadwy

Mae benthyciadau a symiau derbyniadwy yn asedau ariannol nad ydynt yn ddeilliadau gyda thaliadau sefydlog neu benderfynadwy na chânt eu dyfynnu mewn marchnad weithredol. Ar ôl eu cydnabod yn y lle cyntaf, cânt eu dal am gost wedi'i hamorteiddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol, llai unrhyw nam. Cydnabyddir diddordeb gan ddefnyddio'r dull diddordeb effeithiol.

Mae gwerth teg yn cael ei bennu trwy gyfeirio at brisiau marchnad a ddyfynnir lle bo hynny'n bosibl, fel arall trwy dechnegau prisio.

Y gyfradd llog effeithiol yw'r gyfradd sy'n gostwng yn union amcangyfrifon derbyniadau arian parod yn y dyfodol trwy oes ddisgwyliedig yr ased ariannol, i swm cario net yr ased ariannol.

Ar ddyddiad SOFP, mae sefydliad GIG Cymru yn asesu a oes unrhyw asedau ariannol, ac eithrio'r rhai a ddelir ar 'werth teg trwy elw a cholled' yn nam. Mae amhariad ar asedau ariannol a cydnabyddir colledion amhariad os oes tystiolaeth wrthrychol o amhariad o ganlyniad i un neu fwy o ddigwyddiadau a ddigwyddodd ar ôl cydnabod yr ased i ddechrau ac sy'n cael effaith ar amcangyfrif o lif arian yr ased yn y dyfodol.

Ar gyfer asedau ariannol sy'n cael eu cario ar gost wedi'i hamorteiddio, mesurir swm y golled amhariad fel y gwahaniaeth rhwng swm cario'r ased a gwerth presennol llif arian diwygiedig y dyfodol a ddisgowntiwyd ar gyfradd llog effeithiol wreiddiol yr ased. Cydnabyddir y golled yn y SoCNE a chaiff swm cario'r ased ei leihau'n uniongyrchol, neu trwy ddarpariaeth o amhariad ar symiau derbyniadwy.

Os bydd swm y golled amhariad yn lleihau mewn cyfnod dilynol a bod modd cysylltu'r gostyngiad yn wrthrychol â digwyddiad sy'n digwydd ar ôl i'r nam gael ei gydnabod, bydd y golled amhariad a gydnabuwyd o'r blaen yn cael ei wrthdroi trwy'r SoCNE i'r graddau bod swm cario'r nid yw derbyniadwy ar ddyddiad y nam yn cael ei wrthdroi yn fwy na'r gost amorteiddiedig pe na bai'r nam wedi'i gydnabod.

1.17. Rhwymedigaethau ariannol

Cydnabyddir rhwymedigaethau ariannol ar y SOFP pan ddaw sefydliad GIG Cymru yn rhan o ddarpariaethau cytundebol yr offeryn ariannol neu, yn achos symiau taladwy masnach, pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau wedi'u derbyn. Mae rhwymedigaethau ariannol yn cael eu dad-gydnabod pan fydd yr atebolrwydd wedi'i ryddhau, hynny yw, mae'r atebolrwydd wedi'i dalu neu wedi dod i ben.

1.17.1. Cydnabyddir rhwymedigaethau ariannol i ddechrau ar werth teg

Dosberthir rhwymedigaethau ariannol naill ai fel rhwymedigaethau ariannol ar werth teg trwy'r SoCNE neu rhwymedigaethau ariannol eraill.

1.17.2. Rhwymedigaethau ariannol am werth teg trwy'r SoCNE

Mae deilliadau wedi'u hymgorffori sydd â gwahanol risgiau a nodweddion i'w contractau cynnal, a chontractau â deilliadau gwreiddio na ellir canfod eu gwerth ar wahân, yn cael eu trin fel rhwymedigaethau ariannol ar werth teg trwy elw a cholled. Fe'u delir ar werth teg, gydag unrhyw enillion neu golledion canlyniadol yn cael eu cydnabod yn y SoCNE. Mae'r enillion neu'r golled net yn ymgorffori unrhyw log a enillir ar yr ased ariannol.

1.17.3. Atebolrwyddau ariannol eraill

Ar ôl y gydnabyddiaeth gychwynnol, mesurir yr holl rhwymedigaethau ariannol eraill ar gost wedi'i hamortyddio gan ddefnyddio'r dull llog effeithiol. Y gyfradd llog effeithiol yw'r gyfradd sy'n gostwng taliadau arian parod amcangyfrifedig yn y dyfodol trwy oes yr ased, i swm cario net yr atebolrwydd ariannol. Cydnabyddir diddordeb gan ddefnyddio'r dull diddordeb effeithiol.

1.18. Treth ar Werth (TAW)

Mae'r rhan fwyaf o weithgareddau sefydliad GIG Cymru y tu allan i gwmpas TAW ac, yn gyffredinol, nid yw treth allbwn yn berthnasol ac nid oes modd adennill treth fewnbwn ar bryniannau. Codir TAW anadferadwy ar y categori gwariant perthnasol neu ei gynnwys yng nghost prynu cyfalafol asedau sefydlog.

Pan godir treth allbwn neu y gellir adennill TAW mewnbyn, nodir y symiau yn net o TAW.

1.19. Arian cyfred tramor

Trosir trafodion a enwir mewn arian tramor i sterling ar y gyfradd gyfnewid sy'n rheoli ar ddyddiadau'r trafodion. Mae enillion a cholledion cyfnewid canlyniadol yn cael eu cludo i'r SoCNE. Ar ddyddiad y SoFP, mae eitemau ariannol a enwir mewn arian tramor yn cael eu hail-drosglwyddo ar y cyfraddau sy'n bodoli ar y dyddiad adrodd.

1.20. Asedau trydydd parti

Nid yw asedau sy'n perthyn i drydydd partiön (fel arian a ddelir ar ran cleifion) yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon gan nad oes gan sefydliad GIG Cymru unrhyw fudd buddiol ynddynt. Rhoddir manylion asedau trydydd parti yn y Nodiadau i'r cyfrifon.

1.21. Colledion a Thaliadau Arbennig

Mae colledion a thaliadau arbennig yn eitemau na fyddai Llywodraeth Cymru wedi eu hystyried pan gytunodd ar arian ar gyfer y gwasanaeth iechyd neu basio deddfwriaeth. Yn ôl eu natur maent yn eitemau na ddylent godi yn ddelfrydol. Felly maent yn ddarostyngedig i weithdrefnau rheoli arbennig o gymharu â chyffredinolrwydd taliadau. Fe'u rhennir yn wahanol gategoriâu, sy'n llywodraethu'r ffordd yr ymdrinnir â phob achos unigol.

Codir colledion a thaliadau arbennig ar y penawdau swyddogaethol perthnasol yn y SoCNE ar sail cronladau, gan gynnwys colledion a fyddai wedi cael eu gwneud yn iawn trwy yswiriant pe na bai sefydliad GIG Cymru wedi bod yn ysgwyddo ei risgiau ei hun (gyda phremiymau yswiriant wedyn yn cael eu cynnwys fel arfer gwariant refeniw). Fodd bynnag, mae'r nodyn ar golledion a thaliadau arbennig yn cael ei lunio'n uniongyrchol o'r gofrestr colledion sy'n cael ei baratoi ar sail arian parod.

Mae sefydliad GIG Cymru yn gyfrifol am yr holl golledion a thaliadau arbennig gros (gan gynnwys cymorth gan y WRP).

Mae sefydliad GIG Cymru yn cronni neu'n darparu ar gyfer yr amcangyfrif gorau o daliadau allan yn y dyfodol ar gyfer rhwymedigaethau penodol ac yn datgelu'r holl daliadau posib eraill fel rhwymedigaethau wrth gefn, oni bai bod y tebygolrwydd y bydd y rhwymedigaethau'n daladwy yn anghysbell.

Darperir ar gyfer pob cais am golledion a thaliadau arbennig, lle mae'r tebygolrwydd o setlo hawliad unigol dros 50%. Lle gellir gwneud amcangyfrifon dibynadwy, darperir digwyddiadau o esgeulustod clinigol na dderbyniwyd hawliad yn eu herbyn hyd yma. Mae ad-daliadau disgwylidig gan y WRP wedi'u cynnwys mewn dyledwyr. Ar gyfer yr hawliadau hynny lle mae'r tebygolrwydd o setlo rhwng 5-50%, datgelir yr atebolrwydd fel rhwymedigaeth wrth gefn.

1.22. Cyllideb gyfun

Mae sefydliad GIG Cymru wedi llunio cyllideb gyfun gydag Awdurdod Lleol Dinas a Sir Abertawe. O dan y trefniadau mae cronfeydd yn cael eu cyfuno yn unol ag adran 33 o Ddeddf y GIG (Cymru) 2006 ar gyfer gweithgareddau penodol a ddiffinnir yn Nodyn y Gyllideb Gyfun, Nodyn 32.

Dinas a Sir Abertawe sy'n cynnal cyllideb y pwl. Mae taliadau am wasanaethau a ddarperir yn cael eu cyfrif fel incwm amrywiol. Mae sefydliad GIG Cymru yn cyfrif am ei gyfran o'r asedau, rhwymedigaethau, incwm a gwariant o weithgareddau'r gyllideb gyfun, yn unol â'r trefniant cyllideb gyfun.

1.23. Dyfarniadau Cyfrifyddu Beirniadol a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Wrth gymhwyso'r polisiâu cyfrifyddu, mae'n ofynnol i'r rheolwyr lunio barnau, amcangyfrifon a thybjaethau ynghylch symiau cario asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn amlwg yn hawdd o ffynonellau eraill.

Mae'r amcangyfrifon a'r rhagdybjaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill yr ystyrir eu bod yn berthnasol. Gall y canlyniadau gwirioneddol fod yn wahanol i'r amcangyfrifon hynny. Mae'r amcangyfrifon a'r rhagdybjaethau sylfaenol yn cael eu hadolygu'n barhaus. Cydnabyddir diwygiadau i amcangyfrifon cyfrifyddu yn y cyfnod pan adolygir yr amcangyfrif os yw'r adolygiad yn effeithio ar y cyfnod hwnnw yn unig, neu gyfnod yr adolygiad a chyfnodau yn y dyfodol os yw'r adolygiad yn effeithio ar gyfnodau cyfredol ac yn y dyfodol.

1.24. Ffynonellau allweddol ansicrwydd amcangyfrif

Mae'r canlynol yn y rhagdybjaethau allweddol sy'n ymwneud â'r dyfodol, a ffynonellau allweddol eraill o ansicrwydd amcangyfrif ar ddyddiad y SoFP, sydd â risg sylweddol o achosi addasiad sylweddol i symiau cario asedau a rhwymedigaethau yn ystod y flwyddyn ariannol nesaf.

Gwneir amcangyfrifon sylweddol mewn perthynas â hawliadau esgeulustod clinigol parhaus ac anafiadau personol. Darperir rhagdybjaethau ynghylch y canlyniad tebygol, y rhwymedigaethau posibl ac amseriad yr hawliadau ymglyfreitha hyn gan gynghorwyr cyfreithiol annibynnol. Byddai modd adfer unrhyw newidiadau sylweddol mewn rhwymedigaethau sy'n gysylltiedig â'r hawliadau

hyn trwy Bwll Risg Cymru.

Gwneir amcangyfrifon sylweddol hefyd ar gyfer costau gofal parhaus sy'n deillio o hawliadau ar ôl 1 Ebrill 2003. Gwneir asesiad o ganlyniadau tebygol, rhwymedigaethau posibl ac amseriadau'r hawliadau hyn fesul achos. Byddai newidiadau sylweddol sy'n gysylltiedig â'r hawliadau hyn yn cael eu haddasu yn y cyfnod y cânt eu hadolygu.

Gwneir amcangyfrifon hefyd ar gyfer gwasanaethau gofal sylfaenol dan gontract. Mae'r amcangyfrifon hyn yn seiliedig ar y lefelau talu diweddaraf. Mae newidiadau sy'n gysylltiedig â'r rhwymedigaethau hyn yn cael eu haddasu yn y cyfnod adrodd canlynol.

1.24.1. Darpariaethau

Mae sefydliad GIG Cymru yn darparu ar gyfer rhwymedigaethau cyfreithiol neu adeiladol ar gyfer esgeulustod clinigol, anafiadau personol a chostau amddiffyn sydd o amseriad neu swm ansicr ar ddyddiad y fantolen ar sail yr amcangyfrif gorau o'r gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth.

Ariennir hawliadau trwy Wasanaethau Pwll Risg Cymru (WRPS) sy'n derbyn dyraniad blynyddol gan Lywodraeth Cymru i dalu cost ceisiadau ad-daliad a gyflwynir i'r Pwyllgor WRPS bob yn ail fis. Yn dilyn setliad i hawlwy'r unigol gan sefydliad GIG Cymru, mae'r gost lawn yn cael ei chydabod yn ystod y flwyddyn a'i chyfateb i incwm (llai gormodedd o £ 25K) trwy ddyledwr WRPS, nes bod ad-daliad wedi'i dderbyn gan Bwyllgor WRPS.

1.24.2. Achosion Tebygol a Rhai - Triniaeth Gyfrifo

Cyfrifir darpariaeth ar gyfer yr achosion hyn yn unol ag IAS 37. Mae achosion yn cael eu hasesu a'u rhannu'n bedwar categori yn ôl eu tebygolrwydd o setlo;

Anhebygol	Tebygolrwydd Setliad	0 – 5%
	Triniaeth Gyfrifyddu	Atebolrwydd Wrth Gefn.
Posibl	Tebygolrwydd Setliad	6% - 49%
	Triniaeth Gyfrifyddu	Ffi Amddiffyniad - Darpariaeth *
	Atebolrwydd Wrth Gefn am yr holl wariant amcangyfrifedig arall.	
Tebygol	Tebygolrwydd Setliad	50% - 94%
	Triniaeth Gyfrifyddu	Darpariaeth Lawn
Yn sicr	Tebygolrwydd Setliad	95% - 100%
	Triniaeth Gyfrifyddu	Darpariaeth Lawn

* Achosion anafiadau personol - Darperir ar gyfer costau ffioedd amddiffyn ar 100%.

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer achosion tebygol a rhai achosion yn seiliedig ar amcangyfrifon achos o hawliadau unigol yr adroddwyd amdanynt a dderbyniwyd gan Wasanaethau Cyfreithiol a Risg o fewn Partneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru.

Bydd y cyfreithiwr yn amcangyfrif gwerth yr achos gan gynnwys ffioedd amddiffyn, gan ddefnyddio barn broffesiynol ac o gael cyngor cwnsler. Yna caiff prisiadau eu disgowntio ar gyfer yr elfennau colled yn y dyfodol gan ddefnyddio disgwyliadau oes unigol a thablau actiwaraid Adran Actiwari'r Llywodraeth (tablau Ogden) a Chyfradd Gostyngiad Anaf Personol o finws 0.25%.

Mae rhwymedigaethau yn y dyfodol ar gyfer rhai achosion a thebygol gyda thebygolrwydd o 95% -100% a 50% - 94% yn y drefn honno yn cael eu dal fel darpariaeth ar y fantolen. Mae achosion fel arfer yn cymryd nifer o flynyddoedd i'w setlo, yn enwedig ar gyfer achosion gwerth uchel lle mae angen cyfnod datblygu i sefydlu maint llawn yr anaf a achoswyd.

Croniad Absenoldeb Blynyddol

Yn unol â Safon Gyfrifyddu Ryngwladol (IAS) 19, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cynnwys cronriad ar gyfer gwyliau blynyddol heb ei gymryd yn ei gyfrifon ar 31 Mawrth 2021. Mae effaith Covid-19 ac argaeledd staff ar draws y gwasanaeth oherwydd absenoldeb salwch a'r gofyniad i staff darian wedi cael effaith sylweddol ar allu staff i gymryd gwyliau blynyddol yn ystod 2020-21.

Er bod y bwrdd iechyd yn draddodiadol wedi caniatáu i staff gario hyd at 5 diwrnod o wyliau blynyddol mewn amgylchiadau eithriadol, ar gyfer 2020-21 lle nad yw gweithwyr wedi gallu cymryd eu dyraniad gwyliau blynyddol o fewn blwyddyn wyliau 2020-21, cario ymlaen hyd at 20 caniatawyd diwrnodau o wyliau heb eu talu (pro rata ar gyfer staff rhan amser) yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Gellir cario 50% o'r gwyliau a gariwyd drosodd ymhellach i'r flwyddyn wyliau 2022-23 gyda'r gofyniad bod yn rhaid defnyddio'r holl wyliau blynyddol a ddygir ymlaen erbyn diwedd y flwyddyn wyliau honno.

Effaith yr absenoldeb blynyddol ychwanegol sy'n cael ei ddwyn ymlaen ar 31 Mawrth 2021 fu cynyddu'r cronriad gwyliau blynyddol o £ 13.281m fel y manylir yn Nodyn 9.1 i'r cyfrifon, gyda'r cynnydd hwn yn cael ei ariannu'n rhannol gan £ 11.615m gan Lywodraeth Cymru fel y manylir yn Nodyn 34.2 o'r cyfrifon.

Ceisiadau Gofal Iechyd Parhaus Ôl-weithredol

Amcangyfrifir bod gan y Bwrdd Iechyd atebolrwydd o £ 0.115m (2019-20: £ 0.3m) mewn perthynas â hawliadau ôl-weithredol am gyllid gofal iechyd parhaus. Mae'r ddarpariaeth yn seiliedig ar asesiad o'r tebygolrwydd y bydd hawliadau'n cwrdd â'r meini prawf ar gyfer gofal iechyd parhaus ac mae'n seiliedig ar gostau gwirioneddol unigolion mewn cartrefi gofal. Mae'r ddarpariaeth yn seiliedig ar wybodaeth sydd ar gael i'r Bwrdd Iechyd ar ddyddiad y Datganiad Sefyllfa Ariannol a gallai newid wrth i'r canlyniadau gael eu penderfynu. Yn 2020/21, fel yn 2019/20, mae'r ddarpariaeth yn seiliedig ar y gyfradd wythnosol ar gyfartaledd a ad-dalwyd am hawliadau llwyddiannus ynghyd â'r ffactor llwyddiant ar gyfer yr hawliadau a wnaed yn erbyn y BILI.

Gwariant Gofal Sylfaenol

Fel mewn blynyddoedd blaenorol, oherwydd yr amserlen fer sydd ar gael i baratoi'r cyfrifon diwedd blwyddyn, mae'r gwariant ar ofal sylfaenol a ddatgelwyd yn cynnwys nifer o amcangyfrifon arwyddocaol lle nad oedd gwerth y rhwymedigaethau gwirioneddol ar gael cyn y dyddiad ar gyfer cyflwyno cyfrifon, y mwyaf perthnasol meysydd yw:

Fframwaith Gwella Ansawdd a Sicrwydd Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (QAIF)

O 1 Hydref 2019, cyflwynwyd QAIF fel rhan o ddiwygio contract GMS 2019/20, gan ddisodli'r fframwaith ansawdd a chanlyniadau. Mae'r QAIF yn cynnwys tri pharth; Sicrwydd Ansawdd (QA), Gwella Ansawdd (QI) a'r parth newydd o Fynediad.

Y pwyntiau sydd ar gael ar gyfer QAIF yw:
QA-382, QI - 185 a Mynediad - 125

Fel ar gyfer 2019-20 mae gwerth pwyntiau QAIF yn parhau i fod yn £ 179 y pwynt.

Mae'r safonau Mynediad wedi aros yn eu lle ar gyfer 2020-21, er bod rhai o'r gofynion wedi cael eu gwrthod oherwydd COVID-19 ac felly gwnaed y rhagdybiaeth wrth gyfrifo'r cronriad diwedd blwyddyn y bydd cyflawniad llawn ar gyfer 2020-21.

Felly cronnwyd swm o £ 1.823m (2019-20, £ 0.844m) ar sail nifer y pwyntiau a gyflawnwyd gan bob Meddyg Teulu yn 2020/21 wedi'i gapio ar 692 pwynt yn daladwy ar £ 179 y pwynt.

Costau Rhagnodi

Ym mis Mawrth 2020, cafodd dechrau'r pandemig COVID-19 effaith ddigynsail ar Ragnodi Gofal Sylfaenol. Yn ystod y cam cyfrifon drafft, cyngor Llywodraeth Cymru oedd cronni ar gyfer costau Chwefror a Mawrth ar yr un sail â mewn blynyddoedd blaenorol. Arweiniodd hyn at Gronni sylweddol yn y cam cyfrifon drafft. Roedd hwn yn batrwm a welwyd ledled Cymru ac oherwydd estyniad y dyddiad cau ar gyfer cyfrifon blynyddol archwiliedig 2019/20 ar ddiwedd mis Mehefin, roedd gwybodaeth wirioneddol ar gyfer mis Chwefror a mis Mawrth ar gael cyn cyflwyno cyfrifon terfynol nad yw hyn yn wir fel rheol.

Cyfrifodd Llywodraeth Cymru ar y cyd â'r awdurdod Prisio Presgripsiynau'r costau ychwanegol ar gyfer byrddau iechyd ar gyfartaledd o gymharu â chyfartaledd y blynyddoedd blaenorol a chyfarwyddwyd byrddau iechyd i newid eu cronniad yn unol â'r cyfrifiadau hyn, gyda'r cynnydd yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru.

Ers hynny er y bu rhywfaint o amrywiad misol yn nifer yr eitemau a ragnodwyd a chynnydd ym mhris yr eitem gan y bu cynnydd yn y Rhagnodi cyffuriau fel DOACs mewn ymateb i'r pandemig, yn gyffredinol mae hyn wedi sefydlogi.

Ar gyfer 2020/21, felly mae'r Bwrdd Iechyd wedi dychwelyd i'r fethodoleg Gronni a ddefnyddiwyd yn y cam cyfrifon drafft ar gyfer 2019/20 ac ar gyfer blynyddoedd blaenorol. Mae hyn wedi arwain at Gronni o £ 12.397m (2019-20: £ 11.502m mewn cyfrifon drafft) mewn perthynas â chostau rhagnodi ar gyfer misoedd Chwefror a Mawrth 2021. Deilliwyd y costau gan ddefnyddio'r tâl dyddiol cyfartalog am y cyfnod o 4 mis Hydref i Ionawr i ddeillio cyfradd rhedeg ddyddiol wedi'i phwysoli ar gyfartaledd ar gyfer rhagnodi. Mae'r gyfradd redeg ddyddiol wedi'i phwysoli hon yn seiliedig ar ddiwrnodau calendr 50% yn y mis a 50% o ddiwrnodau rhagnodi yn y mis. Yna cymhwyswyd y gost gyfartalog hon i nifer y diwrnodau ym mis Chwefror a mis Mawrth i ddod i swm i'w Gronni.

Yna, fel y bu mewn blynyddoedd gynt, adolygwyd y swm hwn i ystyried effaith amcangyfrifedig newidiadau categori M a ddaeth i rym o fis Ionawr 2021 sy'n effeithio ym mis Chwefror a mis Mawrth. Yn ogystal, ni aseswyd unrhyw wybodaeth Opsiwn Stoc Rhatach (NCSO) i benderfynu a oedd angen gwneud addasiadau ar gyfer unrhyw gyffuriau penodol o fewn y fethodoleg Gronni.

Fferyllfa

Cyfanswm o £ 3.638m (2019-20: Cronnwyd £ 3.745m) ar gyfer taliadau contract fferyllfa Chwefror a Mawrth.

Am y pum mlynedd diwethaf, defnyddiwyd y gyfradd redeg rhwng Tachwedd ac Ionawr i Gronni ar gyfer mis Chwefror a mis Mawrth oherwydd sawl newid i'r ffioedd a'r lwfansau yn y contract fferyllfa rhwng Ebrill a Hydref. Defnyddiwyd y dull hwn eto ar gyfer 2020/21 gydag amcangyfrif o addasiadau wedi'u gwneud ar gyfer y cynnydd ym mhris contract fesul eitem ar gyfer mis Chwefror a mis Mawrth 2021.

Cytunwyd ymlaen llaw ar sail yr amcangyfrifon gofal sylfaenol a ddatgelwyd uchod gydag Archwilwyr y Bwrdd Iechyd ac adroddwyd arnynt i Bwyllgor Archwilio'r Bwrdd Iechyd ym mis Mawrth 2021.

1.25 Trafodion Menter Cyllid Preifat (PFI)

Mae Trysorlys EM wedi penderfynu y bydd cyrff y llywodraeth yn cyfrif am gynlluniau PFI seilwaith lle mae corff y llywodraeth yn rheoli'r defnydd o'r seilwaith a'r budd gweddilliol yn y seilwaith ar ddiwedd y trefniant fel trefniadau consesiwn gwasanaeth, gan ddilyn egwyddorion gofynion IFRIC 12. Felly mae sefydliad GIG Cymru yn cydnabod ased PFI fel eitem o eiddo, peiriannau ac offer ynghyd ag atebolrwydd i dalu amdano. Cofnodir y gwasanaethau a dderbynnir o dan y contract fel costau gweithredu.

Rhennir y taliad unedol blynyddol i'r cydrannau canlynol, gan ddefnyddio technegau amcangyfrif priodol lle bo angen:

- a) Taliad am werth teg y gwasanaethau a dderbynnir;
- b) Taliad am ased PFI, gan gynnwys costau cyllid; a
- c) Taliad am amnewid cydrannau'r ased yn ystod y contract 'ailosod cylch bywyd'.

1.25.1. Derbyniwyd gwasanaethau

Cofnodir gwerth teg y gwasanaethau a dderbynnir yn ystod y flwyddyn o dan y penawdau gwariant perthnasol o fewn 'costau gweithredu'.

1.25.2. Ased PFI

Cydnabyddir asedau'r PFI fel eiddo, peiriannau ac offer, pan gânt eu defnyddio. Mae'r asedau'n cael eu mesur i ddechrau ar werth teg yn unol ag egwyddorion IAS 17. Yn dilyn hynny, mesurir yr asedau yn ôl eu gwerth teg, a gedwir yn gyfredol yn unol â dull sefydliad GIG Cymru ar gyfer pob dosbarth perthnasol o ased yn unol ag egwyddorion IAS 16.

1.25.2. Atebolrwydd PFI

Cydnabyddir atebolrwydd PFI ar yr un pryd ag y cydnabyddir asedau PFI. Fe'i mesurir i ddechrau ar yr un faint â gwerth teg asedau PFI ac fe'i mesurir wedi hynny fel rhwymedigaeth prydles cyllid yn unol ag IAS 17.

Mae cost cyllid blynyddol yn cael ei chyfrif trwy gymhwyso'r gyfradd llog ymhlyg yn y brydles i atebolrwydd prydles agoriadol am y cyfnod, ac fe'i codir ar 'Costau Cyllid' o fewn y SoCNE.

Mae'r elfen o'r taliad unedol blynyddol sy'n cael ei ddyrannu fel rhent prydles cyllid yn cael ei chymhwyso i dalu'r gost cyllid flynyddol ac i ad-dalu atebolrwydd y brydles dros dymor y contract.

Dyrennir elfen o'r cynnydd blynyddol mewn taliadau unedol oherwydd mynegeo cronus i'r brydles gyllid. Yn unol ag IAS 17, nid yw'r swm hwn wedi'i gynnwys yn yr isafswm taliadau prydles, ond yn hytrach mae'n cael ei drin fel rhent wrth gefn ac yn cael ei wario fel yr eir iddo. O ran sylwedd, cost cyllid yw'r swm hwn mewn perthynas â'r atebolrwydd a chyflwynir y gost fel cost cyllid wrth gefn yn y SoCNE.

1.25.3. Amnewid cylch bywyd

Mae cydrannau'r ased a ddisodlwyd gan y gweithredwr yn ystod y contract ('amnewid cylch bywyd') yn cael eu cyfalafu lle maent yn cwrdd â meini prawf sefydliad GIG Cymru ar gyfer gwariant cyfalaf. Cânt eu cyfalafu ar yr adeg y cânt eu darparu gan y gweithredwr ac fe'u mesurir i ddechrau yn ôl eu gwerth teg.

Mae elfen y taliad unedol blynyddol a ddyrennir i amnewid cylch bywyd wedi'i bennu ymlaen llaw ar gyfer pob blwyddyn o'r contract o raglen gynlluniedig y gweithredwr i amnewid cylch bywyd. Pan ddarperir yr elfen cylch bywyd yn gynharach neu'n hwyrach na'r disgwyl, cydnabyddir atebolrwydd prydles cyllid tymor byr neu ragdaliad yn y drefn honno.

Pan fo gwerth teg yr elfen cylch bywyd yn llai na'r swm a bennir yn y contract, cydnabyddir y gwahaniaeth fel cost pan ddarperir yr un newydd. Os yw'r gwerth teg yn fwy na'r swm a bennir yn y contract, mae'r gwahaniaeth yn cael ei drin fel ased 'am ddim' a chydabyddir balans incwm gohiriedig. Mae'r incwm gohiriedig yn cael ei ryddhau i'r incwm gweithredol dros y cyfnod byrraf o weddiill cyfnod y contract neu oes economaidd ddefnyddiol yr elfen newydd.

1.25.4. Asedau a gyfrannwyd gan sefydliad GIG Cymru i'r gweithredwr i'w defnyddio yn y cynllun

Mae asedau a gyfrannwyd i'w defnyddio yn y cynllun yn parhau i gael eu cydnabod fel eitemau o eiddo, peiriannau ac offer yn SoFP sefydliad GIG Cymru.

1.25.5. Asedau eraill a gyfrannwyd gan sefydliad GIG Cymru i'r gweithredwr

Mae asedau a gyfrannwyd (e.e. taliadau arian parod, eiddo dros ben) gan sefydliad GIG Cymru i'r gweithredwr cyn i'r ased gael ei ddefnyddio, y bwriedir iddo dalu costau cyfalaf y gweithredwr, yn cael eu cydnabod i ddechrau fel rhagdaliadau yn ystod cam adeiladu'r contract. Yn dilyn hynny, pan fydd yr ased ar gael i sefydliad GIG Cymru, caiff y rhagdaliad ei drin fel taliad cychwynnol tuag at atebolrwydd prydles cyllid ac fe'i gosodir yn erbyn gwerth cario'r atebolrwydd.

Cydnabyddir atebolrwydd PFI ar yr un pryd ag y cydnabyddir asedau PFI. Fe'i mesurir yn ôl gwerth presennol yr isafswm taliadau prydles, wedi'i ostwng gan ddefnyddio'r gyfradd llog ymhlyg. Fe'i mesurir wedi hynny fel rhwymedigaeth prydles cyllid yn unol ag IAS 17.

Ar ôl cydnabod yr ased i ddechrau, cydnabyddir y gwahaniaeth rhwng gwerth teg yr ased a'r atebolrwydd cychwynnol fel incwm gohiriedig, sy'n cynrychioli'r potensial gwasanaeth y bydd sefydliad GIG Cymru yn ei dderbyn yn y dyfodol trwy'r ased ar gael i ddefnyddwyr trydydd parti.

1.26. Arian wrth gefn

Mae rhwymedigaeth wrth gefn yn rhwymedigaeth bosibl sy'n codi o ddigwyddiadau'r gorffennol ac y bydd eu bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond trwy un digwyddiad neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth sefydliad GIG Cymru, neu rwymedigaeth bresennol sydd heb ei gydnabod oherwydd nad yw'n debygol y bydd angen taliad i setlo'r rhwymedigaeth neu ni ellir mesur swm y rhwymedigaeth yn ddigon dibynadwy. Datgelir atebolrwydd wrth gefn oni bai bod y posibilrwydd o daliad yn bell.

Mae ased wrth gefn yn ased posibl sy'n codi o ddigwyddiadau'r gorffennol ac y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau gan un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt o fewn rheolaeth sefydliad GIG Cymru yn llwyr. Datgelir ased wrth gefn lle mae mewnlif o fuddion economaidd yn debygol.

Pan fo gwerth amser arian yn berthnasol, datgelir arian wrth gefn yn ôl eu gwerth presennol.

Rhwymedigaethau wrth gefn o bell yw'r rhai a ddatgelir o dan ofynion adrodd Seneddol ac nid o dan IAS 37 a, lle bo hynny'n ymarferol, mae angen amcangyfrif o'u heffaith ariannol.

1.27. Cyfrifyddu amsugno

Rhoddir cyfrif am drosglwyddiadau swyddogaeth naill ai trwy uno neu drwy gyfrifo amsugno yn dibynnu ar y driniaeth a ragnodir yn y FReM. Mae cyfrifyddu amsugno yn ei gwneud yn ofynnol i endidau gyfrif am eu trafodion yn y cyfnod y gwnaethant ddigwydd heb ailddatganiad perfformiad yn ofynnol.

Pan fo trosglwyddiad swyddogaeth rhwng BILL, cydnabyddir yr enillion neu'r golled sy'n deillio o'r asedau a'r rhwymedigaethau sy'n trosglwyddo yn y SoCNE ac fe'i datgelir ar wahân i'r costau gweithredu.

1.28. Safonau cyfrifyddu sydd wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadu eto

Mae'r safonau cyfrifyddu canlynol wedi'u cyhoeddi a'u diwygio gan yr IASB ac IFRIC ond nid ydynt wedi'u mabwysiadu oherwydd nad yw'n ofynnol iddynt gael eu mabwysiadu gan y FReM eto

Cyfrifon Gohirio Rheoleiddio IFRS 14

Yn berthnasol i fabwysiadwyr Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol am y tro cyntaf ar

ôl 1 Ionawr 2016. Felly ddim yn berthnasol. Bydd Prydlesi Safonau Adrodd Ariannol

Rhyngwladol 16 i fod yn effeithiol o 1 Ebrill 2022.

Contractau Yswiriant Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol 17, Angen cais am gyfnodau cyfrifyddu sy'n dechrau ar 1 Ionawr 2021 neu ar ôl hynny, ond heb ei fabwysiadu eto gan y FReM: felly ni chaniateir mabwysiadu'n gynnar.

1.29. Cyhoeddi safonau cyfrifyddu sydd wedi'u mabwysiadu'n gynnar

Yn ystod 2020-21 ni fu unrhyw safonau cyfrifyddu wedi'u mabwysiadu'n gynnar. Trysorlys EM fydd yn arwain yr holl fabwysiadu safonau cyfrifyddu yn gynnar.

1.30. Elusennau

Yn dilyn cytundeb y Trysorlys i gymhwyso IAS 27 i Elusennau'r GIG o 1 Ebrill 2013, mae sefydliad GIG Cymru

wedi sefydlu, gan ei fod yn ymddiriedolwr corfforaethol Cronfa Elusennol GIG Prifysgol Bae Abertawe, yr ystyrir ei bod yn ofynnol i gydymffurfio â safonau cyfrifyddu rheolaeth ar Gronfa Elusennol GIG BILI Prifysgol Bae Abertawe fel is-gwmni ac felly mae'n ofynnol iddo gydgrynhoi canlyniadau Cronfa Elusennol GIG BILI Prifysgol Bae Abertawe o fewn cyfrifon statudol sefydliad GIG Cymru.

Prawf rheolaeth safonol cyfrifyddu yw penderfynu ar reolaeth ac ni fu unrhyw newid i weithrediad Cronfa Elusennol GIG BILI Prifysgol Bae Abertawe na'i hannibyniaeth wrth reoli cronfeydd elusennol.

Fodd bynnag, gyda sefydliad GIG Cymru, gyda chytundeb Llywodraeth Cymru, wedi mabwysiadu'r eithriad IAS 27 (10) i gydgrynhoi. Bydd Llywodraeth Cymru fel rhiant eithaf y Byrddau Iechyd Lleol yn datgelu Cyfrifon Elusennol Byrddau Iechyd Lleol yng Nghyfrifon Cyfunol Llywodraeth Cymru. Mae manylion y trafodion gyda'r elusen wedi'u cynnwys yn nodiadau'r partïon cysylltiedig.

2. Perfformiad Dyletswyddau Ariannol

Daeth Deddf Cyllid y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014 i rym ar 1 Ebrill 2014. Diwygiodd y Ddeddf ddyletswyddau ariannol Byrddau Iechyd Lleol o dan adran 175 o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006. O 1 Ebrill 2014, roedd adran 175 o Ddeddf Mae Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) yn gosod dwy ddyletswydd ariannol ar Fyrdau Iechyd Lleol. - Dyletswydd o dan adran 175 (1) i sicrhau nad yw ei wariant yn fwy na chyfanswm yr arian a ddyrannwyd iddo dros gyfnod o 3 blynedd ariannol - Dyletswydd o dan adran 175 (2A) i baratoi cynllun yn unol â chyfarwyddiadau cynllunio a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru, i sicrhau cydymffurfiaid â'r ddyletswydd o dan adran 175 (1) wrth wella iechyd y bobl y mae'n gyfrifol amdanynt, a'r darparu gofal iechyd i bobl o'r fath, ac i'r cynllun hwnnw gael ei gyflwyno i Weinidogion Cymru a'i gymeradwyo ganddo.

Roedd yr asesiad cyntaf o berfformiad yn erbyn y ddyletswydd statudol 3 blynedd o dan adran 175 (1) ar ddiwedd 2016-17, sef y cyfnod asesu 3 blynedd cyntaf.

Mae Cylchlythyr Iechyd Cymru WHC / 2016/054 "Dyletswyddau Statudol ac Ariannol Byrddau Iechyd Lleol ac Ymddiriedolaethau GIG" yn egluro dyletswyddau ariannol statudol cyrff GIG Cymru a fydd yn effeithiol o 2016 -17.

2.1 Perfformiad Adnoddau Refeniw

	Perfformiad ariannol blynyddol			
	2018-19 £'000	2019-20 £'000	2020-21 £'000	Cyfanswm £'000
Costau gweithredu net ar gyfer y flwyddyn	1,143,379	931,777	1,096,986	3,172,142
Gwariant gwasanaethau offthalmig llai cyffredinol a gwariant cyfyngedig arall nad yw'n arian parod	1,484	993	739	3,216
Llai o ganlyniadau refeniw o ddod â chynlluniau PFI ar SoFP	(1,684)	(1,925)	(2,164)	(5,773)
Cyfanswm y costau gweithredu	1,143,179	930,845	1,095,561	3,169,585
Dyraniad Adnoddau Refeniw	1,133,300	914,561	1,071,257	3,119,118
Gwariant o dan / (dros) yn erbyn Dyraniad	(9,879)	(16,284)	(24,304)	(50,467)

Nid yw BILI Prifysgol Bae Abertawe wedi cyflawni ei ddyletswydd ariannol i fantoli'r gyllideb yn erbyn ei Therfyn Adnoddau Refeniw dros y 3 blynedd 2018-19 i 2020-21.

Mae perfformiad 2018/19 yn ymwneud â'r sefydliad a ragflaenodd BILI Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg.

Ni dderbyniodd y bwrdd iechyd unrhyw gymorth strategol ariannol yn unig yn 2020-21.

2.2 Perfformiad Adnoddau Cyfalaf

	2018-19 £'000	2019-20 £'000	2020-21 £'000	Cyfanswm £'000
Gwariant cyfalaf gros	37,873	31,196	49,799	118,868
Ychwanegu: Colledion wrth waredu asedau a roddwyd	0	0	0	0
Gwaredwyd llai o NBV o eiddo, offer a chyfarpar ac asedau anghyffyrddadwy	(352)	(38)	(140)	(530)
Llai o grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	(384)	(197)	(1,517)	(2,098)
Llai o roddion wedi'u derbyn	(730)	(88)	(186)	(1,004)

2.3 Dyletswydd i baratoi integredig cynllun 3 blynedd

Oherwydd y pandemig, sefydlwyd y broses ar gyfer trefniant cynllunio chwarterol integredig 2020-23 ar gyfer 2020-21.

Oherwydd y pandemig, seibiwyd y broses ar gyfer cynllun integredig 2020-23 yng ngwanwyn 2020 a rhoddwyd trefniant cynllunio chwarterol dros dro ar waith ar gyfer 2020-21. O ganlyniad, mae'r ddyletswydd gynllunio sy'n bodoli ar gyfer 2020-21 yn parhau i fod yn ofyniad i gyflwyno ac wedi cymeradwyo cynllun integredig 2019-22, fel y nodir yn Fframwaith Cynllunio GIG Cymru 2019-22. Ni chyflwynodd BILL Prifysgol Bae Abertawe gynllun integredig 2019-22 yn unc â'r fframwaith cynllunio.

Cymeradwyaeth gyfredol y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Statws

**Heb ei
Cymeradwyo**

Dyddiad

Felly **nid** yw'r BILL wedi cyflawni ei ddyletswydd statudol i gael cynllun ariannol cymeradwy.

Yn dilyn gosod y BILL mewn Ymyrraeth wedi'i Dargedu ym mis Medi 2016, nid oedd mewn sefyllfa i gyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig tair blynedd ar gyfer 2019-2022. Ers hynny mae'r BILL wedi gweithredu, mewn cytundeb â Llywodraeth Cymru, o dan drefniadau cynllunio blynyddol.

Nododd Cynllun Gweithredu Blynyddol yr BILL ar gyfer 2020-21, gynllun ariannol diffygiol o £ 24.4m a gefnogwyd gan ei fwrdd i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2020, cyn i'r broses gynllunio oedi oherwydd yr ymateb pandemig. Y gwir ganlyniad ar gyfer 2020-21 oedd diffyg ariannol o £ 24.304m.

Ar 7 Hydref 2020, cadarnhaodd Llywodraeth Cymru fod y BILL wedi cael ei ddad-ddwysáu o Ymyrraeth wedi'i Dargedu i Fonitro Gwell.

2.4 Taliad credydwr

Mae'n ofynnol i'r BILL dalu 95% o nifer y biliau heblaw'r GIG cyn pen 30 diwrnod ar ôl derbyn nwyddau neu anfoneb ddilys (pa un bynnag yw'r hwyrach). Mae'r BILL wedi cyflawni'r canlyniadau canlynol:

	2020-21	2019-20
Cyfanswm nifer y biliau nad yw'n GIG a dalwyd	233,909	269,432
Cyfanswm nifer y biliau nad yw'n GIG a dalwyd o fewn y targed	219,612	254,141
Canran y biliau nad yw'n GIG a dalwyd o fewn y targed	93.9%	94.3%

Nid yw'r BILL wedi cyrraedd y targed.

3. Dadansoddiad o gostau gweithredu gros

3.1 Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol

	Arian parod cyfyngedig £'000	Nad yw'n arian parod cyfyngedig £'000	2020-21 Cyfanswm £'000	2019-20 £'000
Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol	67,012		67,012	64,196
Gwasanaethau Fferyllol	21,981	(4,674)	17,307	15,424
Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol	24,778		24,778	27,046
Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol	1,079	3,935	5,014	5,058
Gwariant Gofal Iechyd Sylfaenol arall	869		869	796
Cyffuriau a chyfarpar rhagnodedig	74,378		74,378	69,303
Cyfanswm	190,097	(739)	189,358	181,823

Mae'r gwariant uchod ar gyfer Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol yn cynnwys £ 0.426m mewn perthynas â chostau staff sy'n ymwneud â phractis meddygon teulu a reolir gan Cymmer, (2019-20: £ 0.454m).

3.2 Gwariant ar ofal iechyd gan ddarparwyr eraill

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Nwyddau a gwasanaethau gan Fyrddau Iechyd GIG Cymru eraill	42,701	42,043
Nwyddau a gwasanaethau gan Ymddiriedolaethau Iechyd GIG Cymru eraill	10,720	9,354
Nwyddau a gwasanaethau gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru (HEIW)	0	4
Nwyddau a gwasanaethau gan gyrff eraill y GIG yng Nghymru	1,194	312
Nwyddau a gwasanaethau gan WHSSC / EASC	104,585	96,675
Awdurdodau Lleol	56,821	17,339
Sefydliadau gwirfoddol	4,830	5,748
Gofal Nyrsio a Ariennir gan y GIG	8,301	7,611
Gofal Parhaus	55,606	45,601
Darparwyr preifat	2,748	7,366
Prosiectau penodol a ariennir gan Lywodraeth Cymru	0	0
Arall	9	8
Cyfanswm	287,515	232,061

Mae gwariant gydag Awdurdodau Lleol yn 2020-21 yn cynnwys £ 29.1m i Ddinas a Sir Abertawe mewn perthynas â Chomisiynu Ysbyty Maes y Bae a chostau eraill, £ 3.9m i Gyngor Castell-nedd Port Talbot mewn perthynas â chomisiynu, datgomisiynu a chostau eraill Ysbyty Maes Llandarcy a £ 3.8m yn ymwneud â chostau profi cymunedol COVID-19 gyda thaliadau i Ddinas a Sir Abertawe a Chyngor Castell-nedd Port Talbot wedi'u cynnwys yn y swm hwnnw.

Mae'r gwariant sy'n weddill gydag awdurdodau lleol yn ymwneud yn bennaf â Chostau Gofal Iechyd Parhaus am wasanaethau a ddarperir i drigolion y Bwrdd Iechyd yng Nghartrefi Preswyl a Nyrsio Awdurdodau Lleol ac mewn perthynas â chyfraniadau i'r cynllun Cyllidebau Cyfun Offer Cymunedol gyda Dinas a Sir Abertawe.

Mae gwariant mewn perthynas â phrosiectau eraill sy'n cael eu rhedeg gan Awdurdodau Lleol ond lle mae cyfraniadau gan y Bwrdd Iechyd hefyd wedi'u cynnwys yma ynghyd â thaliadau a wneir i Awdurdodau Lleol o dan y Gronfa Gofal Integredig (ICF) lle mae'r cyllid yn llifo trwy'r Bwrdd Iechyd i Awdurdodau Lleol o Llywodraeth Cymru ar gyfer cynlluniau ICF cymeradwy.

3.3 Gwariant ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Costau Cyfarwyddwyr	1,858	1,928
Costau Staff Gweithredol	647,051	566,776
Cost Hyfforddai Staff cyflogwr arweiniol sengl	5,746	0
Cost Staff Banc Cydweithredol	149	0
Cyflenwadau a gwasanaethau - clinigol	134,339	119,341
Cyflenwadau a gwasanaethau - cyffredinol	13,486	8,468
Gwasanaethau Ymgynghori	368	349
Sefydliad	14,981	11,981
Trafnidiaeth	1,701	1,538
Mangreoedd	35,073	24,414
Contractwyr Allanol	4,149	3,550
Dibrisiant	26,763	26,837
Amorteiddio	1,752	1,953
Namau a gwrthdroadiadau asedau sefydlog (Eiddo, peiriannau ac offer)	(577)	4,290
Namau a gwrthdroadiadau asedau sefydlog (Asedau anniriaethol)	0	0
Amhariadau a gwrthdroadau asedau ariannol	0	0
Amhariadau a gwrthdroadiadau asedau anghyfredol a ddelir i'w gwerthu	0	61
Ffioedd archwilio	372	382
Tâl archwilyr eraill	0	0
Colledion, taliadau arbennig a dyledion anadferadwy	2,510	5,503
Ymchwil a Datblygu	4,947	4,006
Treuliau gweithredu eraill	4,220	3,525
Cyfanswm	898,888	784,902

3.4 Colledion, taliadau arbennig a dyledion anadferadwy: taliadau i gostau gweithredu

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Cynnydd / (gostyngiad) yn y ddarpariaeth ar gyfer taliadau yn y dyfodol:		
Esgeuluster clinigol;		
Gofal eilaidd	34,874	5,643
Gofal sylfaenol	70	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	734	864
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0
Niwed personol	1,400	1,731
Pob colled a thaliad arbennig arall	149	48
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a chostau gweinyddol eraill	1,679	812
Cynnydd gros / (gostyngiad) yn y ddarpariaeth ar gyfer taliadau yn y dyfodol	38,906	9,098
Cyfraniad at Bwll Risg Cymru	0	0
Premiwm ar gyfer trefniadau yswiriant eraill	0	0
Dyledion anadferadwy	0	0
Llai: incwm a dderbynnir / sy'n ddyledus o Bwll Risg Cymru	(36,396)	(3,595)
Cyfanswm	2,510	5,503

	2020-21 £	2019-20 £
Anaf parhaol wedi'i gynnwys mewn anaf personol £:	481,000	1,192,000

Yn gynnwysedig o fewn costau cyfarwyddwyr a staff eraill yn Nodyn 3.3 mae £ 14.401m mewn perthynas â'r taliad bonws o £ 500 ar gyfer holl staff y GIG a gyhoeddwyd gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar 17 Mawrth 2021 a delir i staff ym mis Mai 2021. Mae'r gost a gynhwysir yn Nodyn 3.3 yn dod i £ 735 y gweithiwr gan gynnwys cyflogwr ar gostau.

Ariannwyd amcangyfrif o gost y taliad bonws gan Lywodraeth Cymru fel y manylir yn nodyn 34.2 i y cyfrifon.

4. Incwm Amrywiol

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Byrddau Iechyd Lleol	99,758	97,753
Pwyllgor Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru (WHSSC) / Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC)	120,179	112,307
Ymddiriedolaethau GIG Cymru	6,251	5,120
Addysg a Gwella Iechyd Cymru (HEIW)	12,627	11,661
Ymddiriedolaethau Sylfaen	0	0
Cyrff eraill GIG Lloegr	1,381	2,721
Cyrff GIG eraill	15	43
Awdurdodau Lleol	5,876	5,498
Llywodraeth Cymru	9,778	10,084
Cyrff a gynhelir gan Lywodraeth Cymru	0	0
Heb fod yn GIG:		
Incwm tâl presgripsiwn	0	0
Incwm ffioedd deintyddol	1,042	4,521
Incwm cleifion preifat	73	818
Cleifion tramor (heb fod yn ddwyochrog)	134	396
Cynllun Adfer Costau Anafiadau (ICR)	703	2,271
Incwm arall o weithgareddau	2,091	3,314
Gwasanaethau cludo cleifion	0	0
Addysg, hyfforddiant ac ymchwil	6,778	6,886
Cyfraniadau elusennol a chyfraniadau eraill at wariant	725	876
Derbyn asedau NWSSP Covid a brynwyd yn ganolog	7,606	0
Derbyn asedau a brynwyd yn ganolog gan Covid gan sefydliadau eraill	0	0
Derbyn asedau a roddwyd	186	89
Derbyn asedau a roddwyd gan y Llywodraeth	2,097	197
Cynlluniau cynhyrchu incwm gofal nad ydynt yn gleifion	357	676
Partneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru (NWSSP)	0	0
Incwm Gohiriedig wedi'i ryddhau i refferiw:	1,528	1,384
Incwm rhent wrth gefn o brydlesi cyllid	0	0
Incwm rhent o brydlesi gweithredu	92	479
Incwm arall:		
Darparu gwasanaethau golchi dillad, patholeg, cyflogres	21	186
Taliadau llety ac arlwyo	1,571	2,288
Ffioedd marwlyd	571	273
Taliadau staff am ddefnyddio ceir	2,069	1,727
Yr Uned Fusnes	0	0
Arall	208	362
Cyfanswm	283,717	271,930
Incwm arall yn cynnwys:		
Incwm grant	36	59
Incwm fferylliaeth a gwerthiant arall	27	44
Incwm treial clinigol	86	99
Incwm ffioedd chwilio	0	0
Incwm Ffoaduriaid Syria	0	0
Pob incwm arall	59	160
Cyfanswm	208	362
Incwm Covid 19 Llywodraeth Cymru wedi'i gynnwys yn y cyfanswm uchod;	0	
Incwm y Cynllun Adfer Costau Anafiadau (ICR)		
	2020-21 %	2019-20 %
I adlewyrchu'r cyfraddau casglu disgwylidiedig, mae incwm ACA yn ddarostyngedig i ddarpariaeth ar gyfer amhariad ar:	22.43	21.79

Mae'r incwm a ddatgelir uchod fel Derbyn Asedau NWSSP Covid a brynwyd yn ganolog gan gynnwys yr eitemau canlynol :

Offer Traul - £ 3,235k, Offer Amddiffynnol Personol (PPE) - £ 3,163k, Offer Profi £ 47k, Pecynnau Brechu PPE £ 1,128k, Pecynnau Brechu Nwyddau Traul £ 33k. Cyfrifir am yr eitemau hyn fel gwariant yn Nodyn 3.3 Cyflenwadau a Gwasanaethau Clinigol gydag eitemau a ddelir fel stoc sy'n dod i gyfanswm o £ 245k wedi'u datgelu fel rhai traul yn Nodyn 14.1.

Mae Derbyn asedau a Roddwyd gan y Llywodraeth o £ 2,097k yn cynnwys eitemau a gyflenwyd gan yr Adran Iechyd. O'r swm hwn mae £ 1,516k yn asedau cyfalaf ac wedi'u cynnwys yn nodyn 11.1 gyda'r £ 581k sy'n weddill yn ymwneud ag offer refferiw a ddatgelir yn Nodyn 3.3 mewn Cyflenwadau a Gwasanaethau Clinigol.

5. Refeniw Buddsoddi

	2020-21 £000	2019-20 £000
Refeniw rhent:		
Incwm prydles Cyllid PFI		
wedi'i gynllunio	0	0
wrth gefn	0	0
Refeniw prydles cyllid arall	0	0
Refeniw llog:		
Cyfrifon banc	0	0
Benthyciadau a symiau derbyniadwy eraill	0	0
Asedau ariannol â nam arnynt	0	0
Asedau ariannol eraill	0	0
Cyfanswm	0	0

6. Enillion a cholledion eraill

	2020-21 £000	2019-20 £000
Enillion/(colledion) ar waredu eiddo, offer a chyfarpar	33	5
Enillion / (colled) wrth waredu asedau anghyfyddadwy	0	0
Enillion / (colled) wrth waredu asedau a ddeler i'w gwerthu	0	0
Enillion / (colled) wrth waredu asedau ariannol	0	0
Newid ar gyfnewid tramor	0	0
Newid yng ngwerth teg asedau ariannol ar werth teg trwy SoCNE	0	0
Newid yng ngwerth teg rhwymedigaethau ariannol ar werth teg trwy SoCNE	0	0
Ailgylchu enillion / (colled) o ecwiti wrth waredu asedau ariannol a ddeler i'w gwerthu	0	0
Cyfanswm	33	5

7. Costau cyllid

	2020-21 £000	2019-20 £000
Llog ar fenthyciadau a gorddrafftiau	0	0
Llog ar rwymedigaethau o dan brydlesi cyllid	2	14
Llog ar rwymedigaethau o dan gontractau PFI		
prif gost cyllid	2,221	2,369
cost cyllid wrth gefn	2,782	2,528
Llog ar dalu dyled fasnachol yn hwyr	0	0
Cost llog arall	0	0
Cyfanswm y gost llog	5,005	4,911
Darpariaethau sy'n dad-ostwng y gostyngiad	(30)	15
Costau cyllid eraill	0	0
Cyfanswm	4,975	4,926

8. Prydlesi gweithredu

BILI fel prydlesai

Ar 31 Mawrth 2021 roedd gan y BILI 25 cytundeb prydles gweithredol ar wait ar gyfer prydlesu adeilad, 337 trefniant mewn perthynas ag offer a 277 mew perthynas â cherbydau, gyda 0 adeilad, 21 offer ac 84 prydles cerbyd wedi do i ben yn ystod y flwyddyn.
Dangosir isod y cyfnodau pan ddaw'r 639 cytundeb sydd ar ôl i ben.

Taliadau a gydnabyddir fel cost

	2020-21	2019-20
	£000	£000
Isafswm taliadau prydles	6,647	6,613
Rhenti digwyddiadol	0	0
Taliadau is-brydles	0	0
Cyfanswm	6,647	6,613

Cyfanswm isafswm taliadau prydles yn y dyfodol

	£000	£000
Yn daladwy		
Heb fod yn hwyrach nag un blwyddyn	5,962	5,726
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	9,969	11,454
Ar ôl 5 mlynedd	7,392	8,557
Cyfanswm	23,323	25,737

BILI fel prydleswr

Refeniw rhent

	£000	£000
Rhent	91	479
Rhenti digwyddiadol	0	0
Cyfanswm rhent refeniw	91	479

Cyfanswm isafswm taliadau prydles yn y dyfodol

	£000	£000
Swm derbyniadwy		
Heb fod yn hwyrach nag un blwyddyn	105	403
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	1,659	1,404
Ar ôl 5 mlynedd	766	1,544
Cyfanswm	2,530	3,351

O ganlyniad i bandemig COVID, yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21 cychwynnodd y bwrdd ieuchyd weithredu trefniadau prydles ar gyfer ysbytai maes yn y Bay Studios ac Academi Chwaraeon Llandarcy.

Roedd y prydlesi gweithredu hyn yn werth dim ac felly ni chynhwysir unrhyw daliadau mewn perthynas â'r prydlesi hyn
y ffigurau ar gyfer BILI fel prydlesai yr adroddwyd arnynt uchod.

9. Buddiannau gweithwyr cyflogedig a niferoedd staff

9.1 Costau gweithwyr cyflogedig

	Staff Parhaol	Staff ar Secondiad Mewnol	Staff Asiantaeth	Hyfforddai Arbenigol (SLE)	Staff Banc Cydweithredol	Arall	Cyfanswm	2019-20
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cylogau a thaliadau	502,866	1,443	21,445	4,621	124	3,953	534,452	456,165
Costau nawdd cymdeithasol	42,019	0	0	515	8	600	43,142	41,693
Cyfraniadau cyflogwr i Gynllun Pensiwn y GIG	81,167	0	0	610	17	0	81,794	77,137
Costau pensiwn eraill	304	0	0	0	0	0	304	152
Buddion cyflogaeth eraill	0	0	0	0	0	0	0	0
Buddion terfynu 42 0 0 0 0 42 140								
Cyfanswm	626,398	1,443	21,445	5,746	149	4,553	659,734	575,287

Wedi'i godi ar gyfalaf	512	590
Wedi'i godi ar referniw	659,222 574,697	
	659,734	575,287

Symudiad net mewn buddion cronodig gweithwyr (croniad absenoldeb staff digymar wedi'i gynnwys uchod) 147 (122)

Covid 19 Symudiad net mewn buddion cronodig i weithwyr (mae staff heb eu cymryd yn gadael cronid wedi'i gynnwys yn yr uchod) 13,281 0

Mae cyfraniadau'r cyflogwr i Gynllun Pensiwn y GIG a ddatgelwyd uchod yn cynnwys £ 25.321m o gyfraniadau Pensiwn y GIG a dalwyd gan Lywodraeth Cymru am y cyfnod o ddeuddeg mis, 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021. Mae hyn wedi'i gyfrifo o wariant gwirioneddol Llywodraeth Cymru ar gyfer cyfraniadau pensiwn cyflogwr staff 6.3% rhwng Ebrill 2020 a Chwefror 2021 ochr yn ochr â data'r Bwrdd Iechyd ar gyfer Mawrth 2021. Mae'r gwariant hwn y mae'r bwrdd iechyd yn cyfrif amdano fel gwariant tybiannol a dalwyd i BSA y GIG gan Lywodraeth Cymru wedi'i dalu gan gyllid tybiannol a ddarperir i'r bwrdd iechyd. Felly nid oes unrhyw effaith ar Berfformiad Adnoddau Refeniw'r bwrdd iechyd o ganlyniad i gynnwys y trafodion tybiannol hyn. Datgelir gwybodaeth bellach yn Nodyn 34.1.

Yn gynnwysedig yn Nodyn 9.1 uchod mae £ 333k (2019-20, £ 1,128K) o daliadau rheoli tâl terfynol sy'n ymwneud ag 8 (2019-20, 8) o unigolion. Mae rheolaeth dâl derfynol yn berthnasol i holl aelodau Swyddogion a Staff Ymarfer Adran 1995 o Gynllun Pensiwn y GIG, gan gynnwys aelodau pontio 1995/2015, sy'n ymddeol gyda hawl i fudd-daliadau pensiwn.

Os yw aelod yn derbyn codiad i dâl pensiynadwy sy'n fwy na'r 'swm a ganiateir' mae'r cyflogwr perthnasol yn atebol am dâl rheoli tâl terfynol. Y 'swm a ganiateir' yw'r swm y gall tâl pensiynadwy gynyddu cyn i'r cyflogwr fod yn atebol am dâl rheoli tâl terfynol. Y 'swm a ganiateir' yw'r lleiaf o:

- tâl pensiynadwy'r aelod yn y flwyddyn berthnasol, neu dâl pensiynadwy'r aelod yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â Mynegai Prisiau Defnyddwyr% ynghyd â 4.5%), neu'r cynnydd canrannol yng nghyflwg pensiynadwy'r aelod am y flwyddyn gyfredol o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol ".

Mae'r gost staffio arall o £ 4,553k a gynhwysir yn Nodyn 9.1 yn ymwneud â chost staff dros dro a gafwyd trwy'r contract gwasanaeth a reolir gan MEDACS. Telir y staff hyn trwy gyflogres y GIG.

9.2 Nifer cyfartalog y gweithwyr

	Parhaol Staff	Staff ar Mewnol Secondiad	Asiantaeth Staff	Arbenigwr Hyfforddai (SLE)	Cydweithredol Banc Staff	Arall	Cyfanswm	2019-20
	Rhif	Rhif	Rhif	Rhif	Rhif	Rhif	Rhif	Rhif
Aelodau gweinyddol, clerigol a bwrdd 2,158		14	24	0	0	0	2,196	2,157
Meddygol a deintyddol		3	41	73	0	43	1,185	1,088
	1,025							
Nyrsio, bydweigiaeth cofrestredig		2	184	0	5	0	3,724	3,620
	3,533							
Staff profesiynol, gwyddonol a thechnegol 383		1	0	0	0	0	384	360
Gwasanaethau Clinigol Ychwanegol		0	4	0	0	0	2,377	2,322
Proffesiynau perthynol i lechyd		788	1	4	0	0	793	776
Gwyddonwyr Gofal Iechyd		305	0	5	0	0	310	303
Ystadau ac Ategol		1,070	0	33	0	0	1,103	1,057
Myfyrwyr		110	0	0	0	0	110	2
Cyfanswm	11,746	21	295	73	5	43	12,182	11,685

9.3. Ymddeoliad oherwydd afiechyd

	2020-21	2019-20
Rhif	11	8
Amcangyfrif o'r costau pensiwn ychwanegol £	347,218	299,543

Mae amcangyfrif o gostau pensiwn ychwanegol yr ymddeoliadau afiechyd hyn wedi'u cyfrif ar gyfartaledd ac maent yn cael eu talu gan Gynllun Pensiwn y GIG.

9.4 Buddion gweithwyr

Nid oes gan y BILI gynllun buddion gweithwyr.

9.5 Adrodd am gynlluniau iawndal eraill - pecynnau ymadael

	2020-21	2020-21	2020-21	2020-21	2019-20
	Nifer y diswyddiadau gorfodol	Nifer yr ymadawiadau eraill	Cyfanswm y pecynnau ymadael	Nifer yr ymadawiadau lle gwnaed taliadau arbennig	Cyfanswm y pecynnau ymadael
	Rhifau cyfan yn unig	Rhifau cyfan yn unig	Rhifau cyfan yn unig	Rhifau cyfan yn unig	Rhifau cyfan yn unig
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	1
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwya na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	1

	2020-21	2020-21	2020-21	2020-21	2019-20
	Cost diswyddiadau gorfodol	Cost ymadawiadau eraill	Cyfanswm cost pecynnau ymadael	Cost yr elfen arbennig wedi'i chynnwys mewn pecynnau ymadael	Cyfanswm cost pecynnau ymadael
	£'oedd	£'oedd	£'oedd	£'oedd	£'oedd
llai na £10,000	0	0	0	0	0
£10,000 i £25,000	0	0	0	0	0
£25,000 i £50,000	0	0	0	0	0
£50,000 i £100,000	0	0	0	0	73,922
£100,000 i £150,000	0	0	0	0	0
£150,000 i £200,000	0	0	0	0	0
mwya na £200,000	0	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0	73,922

Costau ymadael a dalwyd yn y flwyddyn ymadael	Cyfanswm wedi'i dalu yn y flwyddyn 2020-21	Cyfanswm wedi'i dalu yn y flwyddyn 2019-20
	£'oedd	£'oedd
Costau ymadael a delir yn ystod y flwyddyn	73,922	0
Cyfanswm	73,922	0

Talwyd costau diswyddo a chostau gadael eraill yn unol â darpariaethau Cynllun Rhyddhau Cynnar Gwirfoddol y GIG (VERS).

Rhoddir cyfrif llawn am gostau ymadael yn y nodyn hwn yn y flwyddyn

ymadael. Nid oedd unrhyw becynnau ymadael ar gyfer 2020/21.

Talwyd y pecyn ymadael a ddatgelwyd uchod ar gyfer 2019/20 ac a dalwyd yn 2020/21 ym mis Ebrill 2020 ac mae'n ymwneud â thaliad a wnaed i'r cyn Gyfarwyddwr Cyllid a adawodd y Bwrdd Iechyd ar 29 Chwefror 2020. Roedd y pecyn yn cynnwys taliadau yn lle rhybudd, am wyliau blynyddol heb eu cymryd a thaliad ex-gratia wrth ei derfynu.

Pan fydd y BILl wedi cytuno ar ymddeoliadau cynnar, mae'r BILl yn talu'r costau ychwanegol ac nid gan Gynllun Pensiynau'r GIG. Mae Cynllun Pensiynau'r GIG yn cwrdd â chostau ymddeol oherwydd afiechyd ac nid ydynt yn cael eu cynnwys yn y tabl.

9.6 Perthynas Taliadau

Mae'n ofynnol i gyrff adrodd ddatgelu'r berthynas rhwng cydnabyddiaeth yr uchaf-cyfarwyddwr taledig yn eu sefydliad a chanolrif tâl gweithlu'r sefydliad.

Yn 2020-21 fel yn achos 2019-20 y cyfarwyddwr â'r cyflog uchaf oedd y Prif Weithredwr.

Tâl band y Prif Weithredwr yn BILI Prifysgol Bae Abertawe yn y flwyddyn ariannol 2020-21 oedd £ 210,000 i £ 215,000 (2019-20, £ 200,000 i £ 205,000. Roedd hyn 7.7 gwaith (2019-20, 6.8 gwaith) canolrif tâl y gweithlu, sef £ 27,761 (2019 -20, £ 29,881).

Yn 2020-21, derbyniodd 0 (2019-20, 5) o weithwyr dâl o fwy na'r cyfarwyddwr ar y cyflog uchaf.

Roedd tâl yr holl staff yn amrywio o £ 18,005 i £ 214,938 (2019-20, £ 17,652 i £ 249,523).

Mae cyfanswm y gydnabyddiaeth yn cynnwys cyflog a buddion mewn nwyddau. Nid yw'n cynnwys taliadau diswyddo, cyfraniadau pensiwn cyflogwr a gwerth trosglwyddo pensiynau sy'n cyfateb i arian parod.

Roedd y gweithwyr a dderbyniodd dâl yn fwy na'r cyfarwyddwr â'r cyflog uchaf yn 2019 -20 i gyd yn staff meddygol. Nid oedd unrhyw un o'r staff hyn yn perthyn i'r Cadeirydd, y Cyfarwyddwyr Gweithredol na'r Aelodau Annibynnol.

9.7 Costau pensiwn

Mae darpar weithwyr a darpariaeth yn dod o dan ddarpariaethau dau Gynllun Pensiwn y GIG. Gellir gweld manylion y buddion sy'n daladwy a rheolau'r Cynlluniau ar wefan Pensiynau'r GIG yn www.nhsbsa.nhs.uk/pensions. Mae'r ddau yn gynlluniau buddion diffiniedig heb eu hariannu sy'n cynnwys cyflogwyr y GIG, meddygfeydd teulu a chyrrff eraill, a ganiateir o dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Nghymru a Lloegr. Nid ydynt wedi'u cynllunio i gael eu rhedeg mewn ffordd a fyddai'n galluogi cyrrff y GIG i nodi eu cyfran o asedau a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun. Felly, rhoddir cyfrif am bob cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig: cymerir bod y gost i gorff y GIG o gymryd rhan ym mhob cynllun yn hafal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun hwnnw am y cyfnod cyfrifyddu.

Er nad yw'r rhwymedigaethau budd diffiniedig a gydnabyddir yn y datganiadau ariannol yn wahanol iawn i'r rhai a fyddai'n cael eu penderfynu ar y dyddiad adrodd gan brisiad actiwaraid ffurfiol, mae'r FReM yn mynnu bod "y cyfnod rhwng prisiadau ffurfiol yn bedair blynedd, gydag asesiadau bras yn y blynyddoedd rhwng hynny". Mae amlinelliad o'r rhain yn dilyn:

a) Prisiad cyfrifyddu

Gwneir prisiad o atebolrwydd cynllun yn flynyddol gan actiwari'r cynllun (Adran Actiwari'r Llywodraeth ar hyn o bryd) ar ddiwedd y cyfnod adrodd. Mae hyn yn defnyddio asesiad actiwaraid ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu blaenorol ar y cyd ag aelodaeth wedi'i diweddarau a data ariannol ar gyfer y cyfnod adrodd cyfredol, a derbynnir ei fod yn darparu ffigurau cadarn addas at ddibenion adrodd ariannol. Mae prisiad atebolrwydd y cynllun ar 31 Mawrth 2021, yn seiliedig ar ddata prisio fel 31 Mawrth 2020, wedi'i ddiweddarau hyd 31 Mawrth 2021 gyda data cryno aelodau a chyfrifyddu byd-eang. Wrth gynnal yr asesiad actiwaraid hwn, defnyddiwyd y fethodoleg a ragnodir yn IAS 19, dehongliadau FReM perthnasol, a'r gyfradd ddisgownt a ragnodwyd gan Drysorlys EM hefyd.

Mae'r asesiad diweddaraf o rwymedigaethau'r cynllun wedi'i gynnwys yn adroddiad actiwari y cynllun, sy'n rhan o Gyfrifon Cynllun Pensiwn blynyddol y GIG. Gellir gweld y cyfrifon hyn ar wefan Pensiynau'r GIG ac fe'u cyhoeddir yn flynyddol. Gellir cael copïau hefyd o'r Swyddfa Deunydd Ysgrifennu.

b) Prisiad actiwaraid llawn (cyllid)

Pwmpas y prisiad hwn yw asesu lefel yr atebolrwydd mewn perthynas â'r buddion sy'n ddyledus o dan y cynlluniau (gan ystyried profiad demograffig diweddar), ac argymhell cyfraddau cyfraniadau sy'n daladwy gan weithwyr a chyflogwyr.

Cwblhawyd y prisiad actiwaraid diweddaraf ar gyfer Cynllun Pensiwn y GIG ar 31 Mawrth 2016. Mae canlyniadau'r prisiad hwn yn gosod cyfradd cyfraniadau cyflogwr sy'n daladwy o Ebrill 2019 i 20.6% o'r tâl pensiynadwy. Roedd disgwyl hefyd i brisiad cyllid 2016 brofi cost y Cynllun mewn perthynas â'r cap cost cyflogwr a osodwyd yn dilyn prisiad 2012. Ym mis Ionawr 2019, cyhoeddodd y Llywodraeth saib i elfen rheoli costau prisiadau 2016, oherwydd yr ansicrwydd ynghylch buddion aelodau a achosir gan y dyfarniad gwahaniaethu yn ymwneud ag achos McCloud.

Cyhoeddodd y Llywodraeth wedi hynny ym mis Gorffennaf 2020 fod y saib wedi'i godi, ac felly gellid cwblhau elfen rheoli costau prisiadau 2016. Mae'r Llywodraeth wedi nodi y bydd costau cywiro'r gwahaniaethu yn cael eu cynnwys yn y broses hon. Bydd cyfarwyddiadau prisio HMT yn nodi'r manylion technegol ynghylch sut y bydd costau adfer yn cael eu cynnwys yn y broses brisio. Mae'r Llywodraeth hefyd wedi cadarnhau bod Actiwari'r Llywodraeth yn adolygu'r mecanwaith rheoli costau (fel y cyhoeddwyd yn wreiddiol yn 2018). Bydd yr adolygiad yn asesu a yw'r mecanwaith rheoli costau yn gweithio yn unol ag amcanion gwreiddiol y llywodraeth ac a adroddwyd i'r Llywodraeth ym mis Ebrill 2021. Ni fydd canfyddiadau'r adolygiad hwn yn effeithio ar brisiadau 2016, gyda'r nod o wneud unrhyw newidiadau i'r mecanwaith cap cost mewn pryd ar gyfer cwblhau prisiadau actiwaraid 2020.

c) Yr Ymddiriedolaeth Arbedion Cyflogaeth Genedlaethol (NEST)

Cynllun pensiwn gweithle yw NEST, a sefydlwyd gan ddeddfwriaeth ac sy'n cael ei drin fel cynllun wedi'i seilio ar ymddiriedolaeth. Yr Ymddiriedolwr sy'n gyfrifol am redeg y cynllun yw NEST Corporation. Mae'n gorff cyhoeddus an-adrannol (NDPB) sy'n gweithredu yn agos at y llywodraeth ac yn atebol i'r Senedd trwy'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP).

Mae NEST Corporation wedi cytuno ar fenthyciad gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP). Mae hyn wedi talu am sefydlu'r cynllun a bydd yn talu am y diffygion disgwylidig yng nghostau'r cynllun yn ystod y blynyddoedd cynharach tra bod yr aelodaeth yn tyfu.

Nod NEST Corporation yw i'r cynllun ddod yn hunangyllidol wrth ddarparu taliadau cyson isel i aelodau.

Gan ddefnyddio enillion cymwys i gyfrifo cyfraniadau, ar hyn o bryd yr isafswm cyfreithiol o gyfraniadau yw 8% o enillion cymwys deiliad y swydd, ar gyfer cyflogwyr y mae eu dyletswyddau cyfreithiol wedi cychwyn. Rhaid i'r cyflogwr dalu o leiaf 3% o hyn.

Yr enw ar y band enillion a ddefnyddir i gyfrifo cyfraniadau lleiaf o dan y ddeddfwriaeth bresennol yw enillion cymwys. Ar hyn o bryd enillion cymwys yw'r rheini rhwng £ 6,240 a £ 50,000 ar gyfer blwyddyn dreth 2020-2021 (2019-2020 £ 6,136 a £ 50,000).

Cafodd cyfyngiadau ar y terfynau cyfraniadau blynyddol eu dileu ar 1 Ebrill 2017.

10. Polisi Talu'r Sector Cyhoeddus - Mesur Cydymffurfiaeth**10.1 Cod talu prydlon - mesur cydymffurfiad**

Mae Llywodraeth Cymru yn mynnu bod Byrddau Iechyd yn talu eu holl gredydwy'r masnach yn unol â chod talu prydlon CBI a rheolau Cyfrifeg y Llywodraeth. Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod fel rhan o arian y Bwrdd Iechyd yn targedu gofyniad i dalu 95% o nifer y credydwy'r nad ydynt yn GIG o fewn 30 diwrnod i'w cyflwyno.

	2020-21 Rhif	2020-21 £000	2019-20 Rhif	2019-20 £000
Y GIG				
Cyfanswm y biliau a dalwyd	5,054	196,206	5,494	182,055
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	4,314	186,550	4,722	173,401
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	85.4%	95.1%	85.9%	95.2%
Nad yw'n y GIG				
Cyfanswm y biliau a dalwyd	233,909	418,479	269,432	351,373
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	219,612	384,896	254,141	326,396
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	93.9%	92.0%	94.3%	92.9%
Cyfanswm				
Cyfanswm y biliau a dalwyd	238,963	614,685	274,926	533,428
Cyfanswm y biliau a dalwyd o fewn y targed	223,926	571,446	258,863	499,797
Canran y biliau a dalwyd o fewn y targed	93.7%	93.0%	94.2%	93.7%

10.2 Deddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Llog) 1998

	2020-21 £	2019-20 £
Symiau sydd wedi'u cynnwys o fewn costau cyllid (nodyn 7) o hawliadau		
a wnaed o dan y ddeddfwriaeth hon	0	0
Talwyd iawndal i dalu costau adennill dyledion o dan y ddeddfwriaeth hon	0	0
Cyfanswm	0	0

11.1 Eiddo, offer a chyfarpar

	Adeiladau, gan eithrio anheddau		Asedau o dan adeiladu a thaliadau ar		Offer a pheirian- waith	Cyfarpar	Gwybodaeth	Dodrefn	Cyfanswm
	Tir	anheddau	Anheddau	gyfrif	£000	Trafnidiaeth	technoleg	a gosodion	£000
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2020	39,555	388,019	9,321	13,002	110,315	1,342	36,925	3,892	602,371
Ychwanegiadau	(540)	5,150	270	0	0	0	0	0	4,880
Mynegoio									
- prynwyd	257	3,074	0	25,804	11,423	0	5,897	547	47,002
- a roddwyd	0	0	0	0	171	0	15	0	186
- a roddwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	0	1,517	0	0	0	1,517
Trosglwyddo o / i gyrff eraill y GIG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	0	11,011	0	(13,488)	1,331	0	170	0	(976)
Ailbrisiadau	0	(708)	0	0	0	0	0	0	(708)
Gwrthdroi namau	0	6,151	0	0	0	0	0	0	6,151
Amhariadau	(248)	(7,258)	0	0	0	0	0	0	(7,506)
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	(187)	0	0	0	0	0	0	0	(187)
Gwarediadau	(12)	0	0	0	(1,360)	(47)	0	0	(1,419)
Ar 31 Mawrth 2021	38,825	405,439	9,591	25,318	123,397	1,295	43,007	4,439	651,311

Dibrisiant ar 1 Ebrill 2020	0	33,476	648	0	80,886	1,086	23,727	1,988	141,811
Mynegoio	0	975	19	0	0	0	0	0	994
Trosglwyddo o / i gyrff eraill y GIG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailbrisiadau	0	(3,307)	0	0	0	0	0	0	(3,307)
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amhariadau	0	(1,932)	0	0	0	0	0	0	(1,932)
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	0	0	0	0	(1,360)	(46)	0	0	(1,406)
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	0	13,871	242	0	7,516	84	4,667	383	26,763
Ar 31 Mawrth 2021	0	43,083	909	0	87,042	1,124	28,394	2,371	162,923

Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2020	39,555	354,543	8,673	13,002	29,429	256	13,198	1,904	460,560
--	---------------	----------------	--------------	---------------	---------------	------------	---------------	--------------	----------------

Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2021	38,825	362,356	8,682	25,318	36,355	171	14,613	2,068	488,388
---	---------------	----------------	--------------	---------------	---------------	------------	---------------	--------------	----------------

Mae gwerth llyfr net ar 31
Mawrth 2021 yn cynnwys:

Prynwyd	38,825	359,647	8,682	25,312	34,297	171	14,421	2,055	483,410
Rhoddion	0	1,858	0	6	672	0	190	3	2,729
Rhoddwyd gan y Llywodraeth	0	851	0	0	1,386	0	2	10	2,249
Ar 31 Mawrth	38,825	362,356	8,682	25,318	36,355	171	14,613	2,068	488,388

2021 Cyllido
asedau:

Yn berchen	36,845	308,418	8,682	25,318	36,355	171	14,613	2,068	432,470
Yn cael ei gynnal ar brydles cyllid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Contractau PFI Ar-SoFP	1,980	53,938	0	0	0	0	0	0	55,918
Buddiannau gweddilliol PFI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2021	38,825	362,356	8,682	25,318	36,355	171	14,613	2,068	488,388

Mae gwerth llyfr net tir, adeiladau ac anheddau ar 31 Mawrth 2021 yn cynnwys:

	£000
Rhydd-ddaliad	353,049
Prydles Hir	56,814
Prydles fer	0
	409,863

Priswyr 'ansicrwydd materol', wrth brisio. Mae'r datgellid yn ymwneud â pherthnasedd yr adroddiad prisio nid cyfrif y cyfrif sylfaenol.

0

Yn y nodyn uchod, dangosir ailddosbarthiadau o (£ 976k). Mae hyn oherwydd ailddosbarthu ased anghyfyrrddadwy o asedau sy'n cael eu hadeiladu a dangosir y cofnod arall yn Nodyn 12.

Ailbrisiwyd y tir a'r adeiladau gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio gyda dyddiad dod i rym ar 1 Ebrill 2017. Paratowyd y prisiad yn unol â thelerau Safonau Prisio Sefydliad Brenhinol y Syrffewyr siartredig, 6ed Argraffiad. Mae'n ofynnol i Fyrdau Iechyd Lleol gymhwyso'r model ailbrisio a nodir yn IAS 16 a phrisio ei asedau cyfalaif i werth teg. Diffinnir gwerth teg gan IAS 16 fel y swm y gellid cyfnewid ased amdano rhwng partion gwybodus, parod mewn trafodyn agos. Ymgwymerwyd â hyn ar y rhagdybiaeth bod yr eiddo'n cael ei werthu fel rhan o'r fenter barhaus sy'n cael ei meddiannu.

11.1 Eiddo, offer a chyfarpar

	Adeiladau, gan eithrio		Asedau o dan adeiladu a taliadau ar		Offer a pheirian-waith	Cyfarpar trafndiaeth	Gwybodaeth technoleg	Dodrefn a gosodion	Cyfanswm
Tir	ancheddau	Anheddau	gyfrif						
£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2019	56,827	494,129	12,958	20,731	136,664	1,626	43,407	5,656	771,998
Ychwanegiadau	(342)	3,250	181	0	0	0	0	0	3,089
Mynegio									
- prynwyd	152	660	0	22,907	3,576	0	2,926	310	30,531
- a roddwyd	0	0	0	0	41	0	46	0	87
- a roddwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	197	0	0	0	0	197
Trosglwyddo o / i gyrff eraill y GIG	(16,677)	(124,604)	(3,818)	(566)	(23,954)	(60)	(4,136)	(1,164)	(174,979)
Ailddosbarthiadau	0	19,950	0	(30,267)	4,242	0	2,326	0	(3,749)
Ailbrisiadau	(32)	(279)	0	0	0	0	0	0	(311)
Gwrthdroi namau	0	4,067	0	0	0	0	0	0	4,067
Amhariadau	(53)	(9,154)	0	0	0	0	0	0	(9,207)
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	(320)	0	0	0	0	0	0	0	(320)
Gwarediadau	0	0	0	0	(10,254)	(224)	(7,644)	(910)	(19,032)
Ar 31 Mawrth 2020	39,555	388,019	9,321	13,002	110,315	1,342	36,925	3,892	602,371
Dibrisiant ar 1 Ebrill 2019	0	26,844	525	0	100,297	1,259	27,879	3,212	160,016
Mynegio	0	429	8	0	0	0	0	0	437
Trosglwyddo o / i gyrff eraill y GIG	0	(5,152)	(122)	0	(16,462)	(60)	(2,140)	(702)	(24,638)
Ailddosbarthiadau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ailbrisiadau	0	(1,058)	0	0	0	0	0	0	(1,058)
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amhariadau	0	(789)	0	0	0	0	0	0	(789)
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	0	0	0	0	(10,216)	(224)	(7,644)	(910)	(18,994)
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	0	13,202	237	0	7,267	111	5,632	388	26,837
Ar 31 Mawrth 2020	0	33,476	648	0	80,886	1,086	23,727	1,988	141,811
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2019	56,827	467,285	12,433	20,731	36,367	367	15,528	2,444	611,982
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2020	39,555	354,543	8,673	13,002	29,429	256	13,198	1,904	460,560
Mae gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2020 yn cynnwys:									
Prynwyd	39,555	351,779	8,673	12,996	28,734	253	12,915	1,886	456,791
Rhoddion	0	1,911	0	6	686	0	276	4	2,883
Rhoddwyd gan y Llywodraeth	0	853	0	0	9	3	8	13	886
Ar 31 Mawrth 2020	39,555	354,543	8,673	13,002	29,429	256	13,199	1,903	460,560
2020 Cyllido asedau:									
Yn berchen	37,535	302,149	8,673	13,002	29,219	256	13,198	1,904	405,936
Yn cael ei gynnal ar brydles cyllid	0	0	0	0	210	0	0	0	210
Contractau PFI Ar-SoFP	2,020	52,394	0	0	0	0	0	0	54,414
Buddiannau gweddilliol PFI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ar 31 Mawrth 2020	39,555	354,543	8,673	13,002	29,429	256	13,198	1,904	460,560

Mae gwerth llyfr net tir, adeiladau ac anheddau ar 31 Mawrth 2020 yn cynnwys:

	£000
Rhydd-ddaliad	347,445
Prydles Hir	55,326
Prydles fer	0
	402,771

Priswyr 'ansicrwydd materol', wrth brisio. Mae'r datgellid yn ymwneud â pherthnasedd yr adroddiad prisio nid cyfrif y cyfrif sylfaenol.

3

Ailbrisiwyd y tir a'r adeiladau gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio gyda dyddiad dod i rym ar 1 Ebrill 2017. Paratowyd y prisiad yn unol â thelerau Safonau Prisio Sefydliad Brenhinol y Syrffwyr Siartredig, 6ed Argraffiad. Mae'n ofynnol i Fyrdau Iechyd Lleol gymhwyso'r model ailbriso a nodir yn IAS 16 a phrisio ei asedau cyfalaf i werth teg. Diffinnir gwerth teg gan IAS 16 fel y swm y gellid cyfnewid ased amdano rhwng partion gwybodus, parod mewn trafodiad hyd braich. Ymgymeryd â hyn gan dybio bod yr eiddo'n cael ei werthu fel rhan o'r fenter barhaus sy'n cael ei meddiannu.

Yn y nodyn uchod dangosir aildosbarthiadau o (£ 3,749k). Mae hyn oherwydd aildosbarthu ased anghyffyrddadwy o asedau sy'n cael eu hadeiladu gyda'r cofnod arall yn Nodyn 12.

11. Eiddo, offer a chyfarpar (parhau)**Datgeliadau:****i) Asedau a Roddwyd**

Prynwyd yr holl asedau a roddwyd o gronfeydd Elusenol BIP Bae Abertawe. Asedau a Roddwyd gan y Llywodraeth o Derbyniwyd £ 1.517m trwy incwm gan Lywodraeth Cymru ar ôl trosglwyddo offer meddygol COVID o Adran Iechyd Llywodraeth y DU.

ii) Prisiadau

Ailbrisiwyd y tir a'r adeiladau gan Asiantaeth y Swyddfa Briso gyda dyddiad dod i rym ar 1 Ebrill 2017. Paratowyd y prisiad yn unol â thelerau Safonau Priso Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig, 6ed Argraffiad.

Mae'n ofynnol i'r BIL gymhwyso'r model ailbriso a nodir yn IAS 16 a phrisio ei asedau cyfalaf i werth teg. Diffinnir gwerth teg gan IAS 16 fel y swm y gellid cyfnewid ased amdano rhwng partion gwybodus, parod mewn trafodiad agos. Ymgymeryd hyn gan dybio bod yr eiddo'n cael ei werthu fel rhan o'r fenter barhaus sy'n cael ei weithredu.

iii) Bywydau Asedau

Wedi'i ddibrisio fel a ganlyn:
Nid yw tir yn cael ei ddibrisio

Mae oes asedau adeiladu yn cael eu penderfynu gan y Prisiwr Dosbarth ac yn amrywio rhwng 2 ac 84 mlynedd.

Dyrennir bywydau i asedau offer yn seiliedig ar farn broffesiynol a phrofiad blaenorol clinigwyr, staff cyllid a gweithwyr proffesiynol eraill y Bwrdd Iechyd. Mae priodoldeb y bywydau hyn yn cael ei adolygu'n rheolaidd

Mae Offer Meddygol yn amrywio o 5 i 15
mlynedd Offer Anghlinigol - 5 Mlynedd
Cerbydau - Dodrefn 7
Mlynedd - 10 Mlynedd
Caledwedd a Meddalwedd IMT - 5 mlynedd neu'n adlewyrchu bywyd contract rhai asedau meddalwedd

iv) Iawndal

Ni dderbyniwyd unrhyw iawndal gan drydydd partion am asedau â nam, a gollwyd neu a ildwyd, sydd wedi'i gynnwys yn y datganiad incwm.

v) Gostyngiadau yng nghost yr asedau

Bu dau nam DEL ar gyfer y cynlluniau canlynol nad ydynt yn parhau:

- Maes Parcio Gorseinon £ 0.036m
- Uned Atgynhyrchu â Chymorth De Cymru (SWARU) - £ 0.002m

vi) Nid yw'r BIL yn dal unrhyw eiddo lle mae'r gwerth yn sylweddol wahanol i'w werth ar y farchnad agored.

vii) Asedau a Gynhelir ar Werth neu a werthir yn y cyfnod.

Mae asedau'n cael eu dal i'w gwerthu neu eu gwerthu yn y cyfnod. Sef y canlynol:

- Canolfan Iechyd Coelbren
- Clinig Glyn-nedd
- Clinig Resolfen
- Fairfield Cefn Coed
- Trehafod Cefn Coed

Prisiwyd yr asedau canlynol ar ôl eu cwblhau gan y Prisiwr Dosbarth:
Capasiti Gofal Critigol COVID yn Ysbyty Treforys - Awst 2020 Ward
11, Singleton - Mai 2020
Ward 20, Singleton - Hydref 2020 CT
SIM - Mawrth 2021

Mesur gwerth teg Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol 13

Nid oes unrhyw asedau y mae angen eu mesur Gwerth Teg o dan IFRS 13.

11. Eiddo, offer a chyfarpar**11.2 Asedau anghyfredol a ddelir i'w gwerthu**

	Tir	Adeiladau, gan gynnwys annedd	Eiddo, offer a chyfarpar eraill	Anniriaethol asedau	Asedau eraill	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Balans a ddygwyd ymlaen 1 Ebrill 2020	475	0	0	0	0	475
Yn ogystal ag asedau a ddosberthir fel rhai a ddelir i'w gwerthu yn ystod y flwyddyn	187	0	0	0	0	187
Ailbrisio	0	0	0	0	0	0
Llai o asedau wedi'u gwerthu yn ystod y flwyddyn	(130)	0	0	0	0	(130)
Ychwanegu gwrthdroi amhariad asedau a ddelir i'w gwerthu	0	0	0	0	0	0
Llai o amhariad ar asedau a ddelir i'w gwerthu	0	0	0	0	0	0
Nid yw llai o asedau bellach yn cael eu dosbarthu fel rhai a ddelir i'w gwerthu, am resymau heblaw gwaredu trwy werthu	0	0	0	0	0	0
Balans a ddygwyd ymlaen 31 Mawrth 2021	532	0	0	0	0	532
Balans a ddygwyd ymlaen 1 Ebrill 2019	155	0	0	0	0	155
Yn ogystal ag asedau a ddosberthir fel rhai a ddelir i'w gwerthu yn ystod y flwyddyn	320	0	0	0	0	320
Ailbrisio	0	0	0	0	0	0
Llai o asedau wedi'u gwerthu yn ystod y flwyddyn	0	0	0	0	0	0
Ychwanegu gwrthdroi amhariad asedau a ddelir i'w gwerthu	0	0	0	0	0	0
Llai o amhariad ar asedau a ddelir i'w gwerthu	0	0	0	0	0	0
Nid yw llai o asedau bellach yn cael eu dosbarthu fel rhai a ddelir i'w gwerthu, am resymau heblaw eu gwaredu trwy werthu	0	0	0	0	0	0
Balans a ddygwyd ymlaen 31 Mawrth 2020	475	0	0	0	0	475

Dosbarthwyd yr ased canlynol fel Ased a Ddelir i'w Werthu yn ystod y flwyddyn: - Trehafod Cefn Coed

Gwerthwyd yr asedau canlynol a ddosbarthwyd fel HAsed a Ddelir i'w Werthu ar 31 Mawrth 2020 yn ystod y flwyddyn: - Clinig Glyneath a Chlinig Resolfen

Dosbarthwyd Canolfan Iechyd Coelbren fel ased a ddelir i'w werthu yn 2018-19 ac mae'n parhau i fod ar werth ar 31 Mawrth 2021.
Dosbarthwyd Fairfield yn Ysbyty Cefn Coed fel ased a ddelir i'w werthu yn 2019-20 ac mae'n parhau i fod ar werth ar 31 Mawrth 2021.

12. Asedau anghyfredol anghyffyrddadwy 2020-21

	Meddalwedd (prynwyd)	Meddalwedd (cynhyrchwyd yn fewnol)	Trwyddedau a hawlfreintiau	Patentau	Gwariant datblygu - a gynhyrchwyd yn fewnol	Ymrwymadau Gostwng Carbon	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2020	9,194	0	653	0	0	0	9,847
Ailbrisió	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	976	0	0	0	0	0	976
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0
Amhariadau	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau- prynwyd	715	0	382	0	0	0	1,097
Ychwanegiadau - wedi'i gynhyrchu'n fewnol	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau- a roddwyd	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - rhoddwyd gan y llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	0	0	0	0	0	0	0
Cost gros ar 31 Mawrth 2021	10,885	0	1,035	0	0	0	11,920
Amorteiddiad ar 1 Ebrill 2020	4,764	0	155	0	0	0	4,919
Ailbrisió	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0
Amhariad	0	0	0	0	0	0	0
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	1,752	0	0	0	0	0	1,752
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	0	0	0	0	0	0	0
Amorteiddiad ar 31 Mawrth 2021	6,516	0	155	0	0	0	6,671
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2020	4,430	0	498	0	0	0	4,928
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2021	4,369	0	880	0	0	0	5,249
Ar 31 Mawrth 2021							
Prynwyd	4,359	0	880	0	0	0	5,239
Rhoddion	10	0	0	0	0	0	10
Rhoddwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0
Crëwyd yn fewnol	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm ar 31 Mawrth 2021	4,369	0	880	0	0	0	5,249

Mae'r ailddosbarthiad o £976k yn y nodyn hwn yn ymwneud â throsglwyddo ased yn ystod y flwyddyn o asedau sy'n cael eu hadeiladu a ddatgelir yn Nodyn 11.1.

12. Asedau anghyfredol anghyffyrddadwy 2019-20

	Meddalwedd (prynwyd)	Meddalwedd (cynhyrchwyd yn fewnol)	Trwyddedau a hawlfreintiau	Patentau	Gwariant datblygu - a gynhyrchwyd yn fewnol	Ymrwymadau Gostwng Carbon	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu brisiad ar 1 Ebrill 2019	7,806	0	475	0	0	0	8,281
Ailbrisió	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	3,749	0	0	0	0	0	3,749
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0
Amhariadau	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau- prynwyd	203	0	178	0	0	0	381
Ychwanegiadau - wedi'i gynhyrchu'n fewnol	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau- a roddwyd	0	0	0	0	0	0	0
Ychwanegiadau - rhoddwyd gan y llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	(2,564)	0	0	0	0	0	(2,564)
Cost gros ar 31 Mawrth 2020	9,194	0	653	0	0	0	9,847
Amorteiddiad ar 1 Ebrill 2019	5,375	0	155	0	0	0	5,530
Ailbrisió	0	0	0	0	0	0	0
Ailddosbarthiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwrthdroi namau	0	0	0	0	0	0	0
Amhariad	0	0	0	0	0	0	0
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	1,953	0	0	0	0	0	1,953
Ailddosbarthu fel y'i delir ar werth	0	0	0	0	0	0	0
Trosglwyddiadau	0	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	(2,564)	0	0	0	0	0	(2,564)
Amorteiddiad ar 31 Mawrth 2020	4,764	0	155	0	0	0	4,919
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2019	2,431	0	320	0	0	0	2,751
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2020	4,430	0	498	0	0	0	4,928
Ar 31 Mawrth 2020							
Prynwyd	4,414	0	498	0	0	0	4,912
Rhoddion	16	0	0	0	0	0	16
Rhoddwyd gan y Llywodraeth	0	0	0	0	0	0	0
Crëwyd yn fewnol	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm ar 31 Mawrth 2020	4,430	0	498	0	0	0	4,928

Mae'r ailddosbarthiad o £3,749k yn y nodyn hwn yn ymwneud â throsglwyddo ased yn ystod y flwyddyn o asedau sy'n cael eu hadeiladu a ddatgelir yn Nodyn 11.1.

Datgeliadau Ychwanegol ynghylch Asedau Anniriaethol

Datgelwch y canlynol ar gyfer pob dosbarth o ased anghyffyrddadwy:

Dyddiad effeithiol yr ailbrisio - **Dim**

Y dulliau a'r rhagdybiaethau sylweddol a gymhwyswyd wrth amcangyfrif gwerthoedd teg - **Amcangyfrifir ar y Gost llai dibrisiant hyd yma**

y swm cario pe dywedwyd wrthynt am gost - **£ 0**

Ar gyfer pob dosbarth o ased anniriaethol, mae gwahaniaethu rhwng asedau anniriaethol a gynhyrchir yn fewnol ac eraill yn

datgelu: P'un a yw'r bywydau defnyddiol yn amhenodol neu'n gyfyngedig - **Cyfyngedig**

y bywydau defnyddiol neu'r cyfraddau amorteiddio a ddefnyddir - **Oes safonol o 5 mlynedd neu'r cyfnod y mae'r drwydded yn ei gwmpasu fel sy'n berthnasol**

Asedau anniriaethol, yr aseswyd bod ganddynt fywydau defnyddiol amhenodol - **Dim**

13 . Amhariadau

	2020-21		2019-20	
	Eiddo, offer a chyfarpar £000	Asedau anniriaethol £000	Eiddo, offer a chyfarpar £000	Asedau anniriaethol £000
Amhariadau'n codi o:				
Colled neu ddifrod o weithrediadau arferol	0	0	0	0
Gadael wrth adeiladu	38	0	0	0
Gor-fanyleb asedau (Platio Aur)	0	0	0	0
Colled o ganlyniad i drychineb	0	0	0	0
Darfodiad annisgwyl	0	0	0	0
Newidiadau ym mhrys y farchnad	0	0	0	0
Eraill (nodwch)	6,079	0	8,486	0
Gwrthdroi Amhariadau	(6,152)	0	(4,068)	0
Cyfanswm yr holl namau	(35)	0	4,418	0

Dadansoddiad o'r namau a godir ar gronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn:

Wedi'i gyhuddo o'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr	(577)	0	4,298	0
Codir tâl ar y Gronfa Wrth Gefn Ailbrisio	542	0	120	0
	(35)	0	4,418	0

Mae'r colledion amhariad a ddatgelir uchod fel "arall" yn cynnwys:

£ 5.289m ar gyfer ysgrifennu i lawr i gost amnewid dibrisiedig yn dilyn y prisiad proffesiynol cychwynnol ar ôl ei gwblhau o 3 ased arbenigol fel y manylir isod;

Ward 11, Singleton £ 1.545m
 Ward 20, Singleton £ 3.379m
 Efelychu CT £ 0.365m

£ 0.790m ar gyfer mynegeo asedau Tir i lawr.

14.1 Rhestrau eiddo

	31 Mawrth	31 Mawrth
	2021	2020
	£000	£000
Cyffuriau	4,499	4,739
Defnyddiau traul	4,659	5,070
Ynni	257	203
Gwaith ar y gweill	0	0
Arall	0	0
Cyfanswm	9,415	10,012
Roedd gwerth sylweddoladwy ohono	0	0

14.2 Stocrestrau a gydnabyddir mewn treuliau

	31 Mawrth	31 Mawrth
	2021	2020
	£000	£000
Rhestrïadau a gydnabyddir fel cost yn y cyfnod	0	0
Cofnod stocrestrau (gan gynnwys colledion)	0	0
Gwrthdroi anfanteision a ostyngodd y gost	0	0
Cyfanswm	0	0

Mae Nodyn 14.1 yn datgelu'r gwerthoedd stoc a ddelir ar 31 Mawrth 2021. Pan fydd stoc yn cael ei gyfrif â llaw, cymerir stoc trwy gydol mis Chwefror a mis Mawrth er mwyn sicrhau bod prisiau stoc ar gael ar ddyddiad y fantolen oherwydd yr amser a gymerir i brisio'r eitemau stoc a gyfrifir.

Yn unol â chanllaw 2015-16, mae Nodyn 14.2 yn ymwneud yn unig â chyrff lechyd sy'n prynu asedau i'w gwerthu ac o'r herwydd nid yw'n berthnasol i'r Bwrdd Iechyd.

Mae stoc nwyddau traul yn nodyn 14.1 yn cynnwys £ 245k o eitemau sy'n ymwneud â phandemig COVID-19.

15. Masnach a Derbyniadau eraill

Cyfredol	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Llywodraeth Cymru	4,542	4,161
Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru / Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys	3,526	3,327
Byrddau Iechyd Cymru	1,831	6,598
Ymddiriedolaethau GIG Cymru	1,365	975
Addysg a Gwella Iechyd Cymru (HEIW)	103	266
Ymddiriedolaethau y Tu Allan i Gymru	53	240
GIG arall	88	238
Cynllun 2019-20 Yn Talu - Ad-daliad Llywodraeth Cymru	0	0
Ad-daliad Hawliad Pwll Risg Cymru		
Sector Iechyd Eilaidd GIG Cymru	67,449	34,218
Ad-daliad FLS Sector Cynradd GIG Cymru	87	0
Gwneud iawn GIG Cymru	1,646	1,099
Arall	0	0
Awdurdodau Lleol	3,447	2,857
Dyledwyr cyfalaf - Diriaethol	0	0
Dyledwyr cyfalaf - Anniriaethol	0	0
Dyledwyr eraill	7,696	9,910
Darpariaeth ar gyfer dyledion anadferadwy	(4,377)	(3,518)
Taliadau Pensiwn Pensiynau'r GIG	0	0
Rhagdaliadau Pensiwn NEST	0	0
Rhagdaliadau eraill	6,034	5,150
Incwm cronedig arall	180	746
Is-gyfanswm	93,670	66,267
Ddim yn gyfredol		
Llywodraeth Cymru	0	0
Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru / Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys	0	0
Byrddau Iechyd Cymru	0	0
Ymddiriedolaethau GIG Cymru	0	0
Addysg a Gwella Iechyd Cymru (HEIW)	0	0
Ymddiriedolaethau y Tu Allan i Gymru	0	0
GIG arall	0	0
Cynllun 2019-20 Yn Talu - Ad-daliad Llywodraeth Cymru	0	0
Ad-daliad Hawliad Pwll Risg Cymru;		
Sector Iechyd Eilaidd GIG Cymru	96,629	102,539
Ad-daliad FLS Sector Cynradd GIG Cymru	0	0
Gwneud iawn GIG Cymru	8	20
Arall	0	0
Awdurdodau Lleol	0	0
Dyledwyr cyfalaf - Diriaethol	0	0
Dyledwyr cyfalaf - Anniriaethol	0	0
Dyledwyr eraill	0	0
Darpariaeth ar gyfer dyledion anadferadwy	0	0
Taliadau Pensiwn Pensiynau'r GIG	0	0
Rhagdaliadau Pensiwn NEST	0	0
Rhagdaliadau eraill	0	0
Incwm cronedig arall	0	0
Is-gyfanswm	96,637	102,559
Cyfanswm	190,307	168,826

15. Masnach a Derbyniadau eraill (parhad).

Symiau derbyniadwy heibio eu dyddiad dyledus ond heb nam

	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Erbyn hyd at dri mis	8,001	14,685
Erbyn tri i chwe mis	226	664
Gan fwy na chwe mis	470	592
	8,697	15,941

Colledion Credyd Disgwyliedig (ECL) / Darpariaeth ar gyfer amharu ar symiau derbyniadwy

Balans ar 1 Ebrill 2020	(3,518)	(3,068)
Trosglwyddo i gorff GIG Cymru arall	0	350
Swm a ddilëwyd yn ystod y flwyddyn	4	17
Swm a adferwyd yn ystod y flwyddyn	4	14
(Cynnydd) / gostyngiad yn y symiau derbyniadwy sydd â nam arnynt	(867)	(831)
Adennill dyledion drwg yn ystod y flwyddyn	0	0
Balans ar 31 Mawrth 2021	(4,377)	(3,518)

Wrth benderfynu a oes nam ar ddyled, rhoddir ystyriaeth i oedran y ddyled a chanlyniadau'r camau a gymerwyd i adennill y ddyled, gan gynnwys cyfeirio at asiantaethau credyd.

Treth ar Werth symiau derbyniadwy

Derbyniadau masnach	2,179	2,648
Arall	0	0
Cyfanswm	2,179	2,648

16. Asedau Ariannol Eraill

	Cyfredol		Ddim yn gyfredol	
	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	2021	2020	2021	2020
	£000	£000	£000	£000
Asedau ariannol				
Cyfranddaliadau a buddsoddiadau math ecwiti				
Wedi'i ddal i fuddsoddiadau aeddfedrwyrdd ar gostau amorteiddiedig	0	0	0	0
Am werth teg trwy SOCNE	0	0	0	0
Ar gael ar werth yn FV	0	0	0	0
Blaendaliadau	0	0	0	0
Benthyciadau	0	0	0	0
Deilliadau	0	0	0	0
Arall (Nodwch)				
Wedi'i ddal i fuddsoddiadau aeddfedrwyrdd ar gostau amorteiddiedig	0	0	0	0
Am werth teg trwy SOCNE	0	0	0	0
Ar gael ar werth yn FV	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0

Mae gan y bwrdd iechyd gyfranddaliad o 855,641 o gyfranddaliadau cyffredin mewn Zoobiotig (yn masnachu fel Biomonde) am werth enwol o £ 0.01, ac ar hyn o bryd mae'r cyfranddaliadau hyn yn cael eu priso ar werth Dim. Mae'r cwmni'n arbenigo mewn cynhyrchu a dosbarthu cynhyrchion therapi dad-frifio larfa (a elwir hefyd yn therapi cynrhon) i'w defnyddio mewn clwyfau cronig ac anodd eu gwella. Mae'r cyfranddaliad yn deillio o greu'r cwmni o'r Labordy Profi Deunydd Llawfeddygol (SMTL), rhan o hen Ymddiriedolaeth GIG Bro Morgannwg.

Y bwriad yw ailstrwythuro ariannol y cwmni yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22, ac ar yr adeg honno bydd y bwrdd iechyd yn ildio'r cyfranddaliadau sydd ganddo yn y cwmni. Nid yw'r bwrdd iechyd bellach yn cynnal SMTL gan fod hyn wedi trosglwyddo i Bartneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru ar 1^{af} Hydref 2016.

17. Arian parod a'r hynny sy'n cyfateb i arian parod

	2020-21 £000	2019-20 £000
Balans ar 1 Ebrill 2020	486	830
Newid net mewn balansau arian parod a chyfwerth ag arian parod	784	(344)
Balans ar 31 Mawrth 2021	1,270	486
Yn cynnwys:		
Arian parod a ddelir yn GBS	1,176	402
Banciau masnachol	0	0
Arian parod mewn llaw	94	84
Arian parod a chyfwerth ag arian parod fel yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol	1,270	486
Gorddrafft banc - GBS	0	0
Gorddrafft banc - Banciau masnachol	0	0

Mewn ymateb i ofyniad IAS 7 am ddatgeliad ychwanegol, y newidiadau mewn rhwymedigaethau sy'n codi ar gyfer gweithgareddau cyllido yw;

Rhwymedigaethau
Prydles £ 211k
Rhwymedigaethau PFI
£ 2,831k

Mae'r symudiad yn ymwneud ag arian parod, nid oes angen unrhyw wybodaeth gymharol gan IAS 7 yn 2020-21.

18. Masnach a symiau thaladwy eraill

Cyfredol	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Llywodraeth Cymru	1	8
Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru / Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys	486	278
Byrddau Iechyd Cymru	2,020	2,856
Ymddiriedolaethau GIG Cymru	2,032	3,125
Addysg a Gwellu Iechyd Cymru (HEIW)	0	0
GIG arall	1,058	966
Trethi a nawdd cymdeithasol yn daladwy / ad-daliadau	5,344	4,732
Ad-daliadau trethiant gan Gyllid a Thollau EM	0	0
TAW yn daladwy i Gyllid a Thollau EM	72	217
Trethi eraill sy'n daladwy i Gyllid a Thollau EM	0	0
Cyfraniadau Gogledd Iwerddon yn daladwy i Gyllid a Thollau EM	6,769	6,275
Taliadau nad ydynt yn rhai GIG - Refeniw	19,124	19,593
Awdurdodau Lleol	873	1,264
Taliadau cyfalaf - Diriaethol	11,603	6,418
Taliadau cyfalaf - Anniriaethol	526	71
Gorddrafft	0	0
Rhenti sy'n ddyledus o dan brydlesi gweithredu	0	0
Rhwymedigaethau o dan brydlesi cyllid, contractau HP	0	211
Elfen prydles cyllid honedig o gontractau PFI SoFP	3,321	2,831
Pensiynau: staff	8,663	7,908
Croniadau heb fod yn GIG	136,504	68,737
Incwm Gohiriedig:		
Incwm Gohiriedig a ddygwyd ymlaen:	1,899	2,959
Ychwanegiadau Incwm Gohiriedig:	188	324
Trosglwyddo i / o incwm gohiriedig cyfredol / anghyfredol	0	0
Rhyddhawyd i SoCNE	(1,529)	(1,384)
Credydwy'r eraill	332	242
Asedau PFI - credydau a ohiriwyd	0	0
Taliadau ar gyfrif	0	0
Is-gyfanswm	199,286	127,631
Ddim yn gyfredol		
Llywodraeth Cymru	0	0
Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru / Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys	0	0
Byrddau Iechyd Cymru	0	0
Ymddiriedolaethau GIG Cymru	0	0
Addysg a Gwellu Iechyd Cymru (HEIW)	0	0
GIG arall	0	0
Trethi a nawdd cymdeithasol yn daladwy / ad-daliadau	0	0
Ad-daliadau trethiant gan Gyllid a Thollau EM	0	0
TAW yn daladwy i Gyllid a Thollau EM	0	0
Trethi eraill sy'n daladwy i Gyllid a Thollau EM	0	0
Cyfraniadau Gogledd Iwerddon yn daladwy i Gyllid a Thollau EM	0	0
Taliadau nad ydynt yn rhai GIG - Refeniw	0	0
Awdurdodau Lleol	0	0
Taliadau cyfalaf - Diriaethol	0	0
Taliadau cyfalaf - Anniriaethol	0	0
Gorddrafft	0	0
Rhenti sy'n ddyledus o dan brydlesi gweithredu	0	0
Rhwymedigaethau o dan brydlesi cyllid, contractau HP	0	0
Elfen prydles cyllid honedig o gontractau PFI SoFP	33,815	37,136
Pensiynau: staff	0	0
Croniadau heb fod yn GIG	0	0
Incwm Gohiriedig:		
Incwm Gohiriedig a ddygwyd ymlaen:	0	0
Ychwanegiadau Incwm Gohiriedig:	0	0
Trosglwyddo i / o incwm gohiriedig cyfredol / anghyfredol	0	0
Rhyddhawyd i SoCNE	0	0
Credydwy'r eraill	0	0
Asedau PFI - credydau a ohiriwyd	0	0
Taliadau ar gyfrif	0	0
Is-gyfanswm	33,815	37,136
Cyfanswm	233,101	164,767

Y bwriad yw talu pob anfoneb o fewn y cyfnod o 30 diwrnod a gyfarwyddir gan Lywodraeth Cymru.

18. Masnach a symiau thaladwy eraill (parhad).

Disgwylir i symiau sy'n dod yn ddyledus dros flwyddyn gael eu setlo fel a ganlyn:

	31 Mawrth	31 Mawrth
	2021	2020
	£000	£000
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	2,899	3,321
Rhwng dwy a phum mlynedd	11,136	9,564
Mewn pum mlynedd neu fwy	19,780	24,251
Is-gyfanswm	33,815	37,136

19. Atebolrwyddau ariannol eraill

	Cyfred ol		Ddim yn gyfredol	
Rhwymedigaethau ariannol	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	2021	2020	2021	2020
	£000	£000	£000	£000
Gwarantau Ariannol:				
Am gost wedi'i hamorteiddio	0	0	0	0
I'w drin yn swyddogol yn y cynulliad gwerth teg	0	0	0	0
Deilliadau am werth teg trwy SoCNE	0	0	0	0
Arall:				
Am gost wedi'i hamorteiddio	0	0	0	0
I'w drin yn swyddogol yn y cynulliad gwerth teg	0	0	0	0
Cyfanswm	0	0	0	0

20. Darpariaethau

	Ar 1 Ebrill 2020	Trosglwyddo achosion setliad strwythurol i'r Pwll Risg	Trosglwyddo darpariaethau i gredydwy'r	Trosglwyddo rhwyng cyfredol ac anghyfredol	Yn codi yn ystod y flwyddyn	Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	Gwrthdroi heb ei ddefnyddio	Dad-ddirwyn disgownt	Ar 31 Mawrth 2021
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cyfredol									
Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	25,224	0	(11,228)	27,586	20,441	(11,162)	(8,702)	0	42,159
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	70	0	0	0	70
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	800	0	(335)	(5)	1,106	(519)	(378)	0	669
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	703	0	(57)	325	1,085	(1,111)	(59)	(30)	856
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	149	(149)	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	1,682	0	0	534	1,551	(1,184)	(555)		2,028
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	0			0	0	0	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	52			6	40	(46)	(7)	0	45
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	300		0	0	1,527	(545)	(90)		1,192
Cyfanswm	28,761	0	(11,620)	28,446	25,969	(14,716)	(9,791)	(30)	47,019

Ddim yn Gyfredol

Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	101,351	0	0	(27,566)	25,406	(1,499)	(2,270)	0	95,422
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	15	0	0	(15)	5	0	0	0	5
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	5,568	0	0	(325)	374	0	0	0	5,617
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	1,339	0	0	(534)	714	(65)	(31)		1,423
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	0			0	0	0	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	28			(6)	1	0	0	0	23
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	0		0	0	0	0	0		0
Cyfanswm	108,301	0	0	(28,446)	26,500	(1,564)	(2,301)	0	102,490

CYFANSWM

Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	126,575	0	(11,228)	20	45,847	(12,661)	(10,972)	0	137,581
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	70	0	0	0	70
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	815	0	(335)	(20)	1,111	(519)	(378)	0	674
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	6,271	0	(57)	0	1,459	(1,111)	(59)	(30)	6,473
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	149	(149)	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	3,021	0	0	0	2,265	(1,249)	(586)		3,451
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	0			0	0	0	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	80			0	41	(46)	(7)	0	68
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	300		0	0	1,527	(545)	(90)		1,192
Cyfanswm	137,062	0	(11,620)	0	52,469	(16,280)	(12,092)	(30)	149,509

Amseriad disgwyliedig llif arian:

	Ym mlwyddyn hyd 31 Mawrth 2022	Rhwng 1 Ebrill 2022 31 Mawrth	Wedi hynny	Cyfanswm
				£000
Esgeuluster clinigol:-				
Gofal eilaidd	42,159	95,422	0	137,581
Gofal sylfaenol	70	0	0	70
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	669	5	0	674
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0
Niwed personol	856	1,635	3,982	6,473
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	2,028	1,423	0	3,451
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	0	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	45	17	6	68
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0	0	0	0
Arall	1,192	0	0	1,192
Cyfanswm	47,019	98,502	3,988	149,509

Mae amseriad disgwyliedig llif arian yn seiliedig ar y wybodaeth orau sydd ar gael ond gallent newid ar sail newidiadau achos unigol.

Mae darpariaethau eraill yn ymwneud â hawliadau ôl-weithredol Gofal Iechyd Parhaus (CHC) sy'n destun adolygiad gan ddim CIC yn BIL Prifysgol Bae Abertawe ynghyd â darpariaeth ar gyfer costau digomisiynu ar gyfer ward ymchwydd COVID yn Ysbyty Morriston sydd i fod i gael ei ddadgomisiynu yn 2021/22.

Rhagwelir ad-daliadau o Bwll Risg Cymru yn erbyn y darpariaethau y manylir arnynt uchod ar gyfer Esgeulustod Clinigol, Gwneud iawn, Hawliadau Anaf Personol a ffioedd cyfreithiol amddiffyn a darpariaethau gweinyddol eraill. Mae gwerth yr ad-daliad a ragwelir yn erbyn y darpariaethau hyn yn dod i £ 140.013m ac fe'i datgelir fel rhan o linell Pwll Risg Cymru yn nodyn 15 Masnach a Derbyniadau Eraill.

20. Darpariaethau (parhad)

	Ar 1 Ebrill 2019	Trosgrlwyddo achosion setliad strwythuredig i'r Pwll Risg	Trosgrlwyddo darpariaethau i gredydwy	Trosgrlwydd o rhwng cyfredol ac anghyfredol	Yn codi yn ystod y flwyddyn	Defnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	Gwrthdroi heb ei ddefnyddio	Dad-ddirwyn disgownt	Ar 31 Mawrth 2020
Cyfredol	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	29,964	0	(3,600)	5,326	23,497	(11,450)	(18,513)	0	25,224
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	433	0	0	0	995	(481)	(147)	0	800
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	728	0	0	474	767	(1,201)	(80)	15	703
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	48	(48)	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	2,154	0	0	136	1,766	(1,019)	(1,355)		1,682
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	4			0	0	(4)	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	139			99	58	(241)	(3)	0	52
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	2,036		0	0	1,154	(2,422)	(468)		300
Cyfanswm	35,458	0	(3,600)	6,035	28,285	(16,866)	(20,566)	15	28,761

Ddim yn Gyfredol

Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	107,945	0	0	(5,326)	17,149	(1,928)	(16,489)	0	101,351
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	0	0	0	0	15	0	0	0	15
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	5,744	0	0	(474)	1,044	(746)	0	0	5,568
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	1,191	0	0	(136)	426	(117)	(25)		1,339
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	12			0	0	(12)	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	156			(99)	2	(30)	(1)	0	28
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	0		0	0	0	0	0		0
Cyfanswm	115,048	0	0	(6,035)	18,636	(2,833)	(16,515)	0	108,301

CYFANSWM

Esgeuluster clinigol:-									
Gofal eilaidd	137,909	0	(3,600)	0	40,646	(13,378)	(35,002)	0	126,575
Gofal sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	433	0	0	0	1,010	(481)	(147)	0	815
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niwed personol	6,472	0	0	0	1,811	(1,947)	(80)	15	6,271
Pob colled a thaliad arbennig arall	0	0	0	0	48	(48)	0	0	0
Ffioedd cyfreithiol amddiffyn a gweinyddiaeth arall	3,345	0	0	0	2,192	(1,136)	(1,380)		3,021
Pensiynau'n ymwneud â chyn-gyfarwyddwyr	16			0	0	(16)	0	0	0
Pensiynau'n ymwneud â staff eraill	295			0	60	(271)	(4)	0	80
Taliadau Cynllun 2019-20 - Ad-daliad	0			0	0	0	0	0	0
Ailstrwythuro	0			0	0	0	0	0	0
Arall	2,036		0	0	1,154	(2,422)	(468)		300
Cyfanswm	150,506	0	(3,600)	0	46,921	(19,699)	(37,081)	15	137,062

Mae amseriad disgwylidied llif arian yn seiliedig ar y wybodaeth orau sydd ar gael ond gallent newid ar sail newidiadau achos unigol.

Mae darpariaethau eraill yn ymwneud â hawliadau ôl-weithredol Gofal Iechyd Parhaus (CIC) sy'n destun adolygiad gan ddim CIC yn BILI Prifysgol Bae Abertawe.

Rhagwelir ad-daliadau o Bwll Risg Cymru yn erbyn y darpariaethau y manylir arnynt uchod ar gyfer Esgeulustod Clinigol, Gwneud iawn, Hawliadau Anaf Personol a ffioedd cyfreithiol amddiffyn a darpariaethau gweinyddol eraill. Mae gwerth yr ad-daliad a ragwelir yn erbyn y darpariaethau hyn yn dod i £ 128.554m ac fe'i datgelir fel rhan o linell Pwll Risg Cymru yn nodyn 15 Masnach a Derbyniadau Eraill.

1. Arian wrth gefn

1.1 Rhwymedigaethau wrth gefn

	2020-21 £'000	2019-20 £'000
Ni wnaed darpariaethau yn y cyfrifon hyn ar gyfer y symiau a ganlyn:		
Hawliadau cyfreithiol am esgeulustod meddygol neu gyflogwr honedig: - Gofal eilaidd	195,386	165,208
Gofal sylfaenol	0	0
Gwneud iawn am Ofal Eilaidd	0	0
Gwneud iawn am Ofal Sylfaenol	0	0
Dyledion amheus	0	0
Costau Cyflog cyfartal	0	0
Costau amddiffyn	4,707	4,468
Costau Gofal Iechyd Parhaus	64	60
Arall	0	0
Cyfanswm gwerth hawliadau sy'n destun dadl	200,157	169,736
Symiau (wedi'u hadennill) pe bai hawliadau'n llwyddiannus	(196,309)	(165,665)
Atebolrwydd wrth gefn	3,848	4,071

Ansicrwydd Costau Gofal Iechyd Parhaus

Cyn 2019/20, roedd rhwymedigaethau am gostau gofal iechyd parhaus yn fater arwyddocaol i'r BILI. Fodd bynnag, ers blwyddyn ariannol 2017-18, mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran datblygu hawliadau cam 3, 4, 5 a 7, i'r graddau nad oes unrhyw achosion cam 3 na cham 5 ar 31 Mawrth 2021 ar ôl a dim ond 1 hawliad cam 6. olion.

Ar 31 Mawrth 2021, mae'r BILI wedi cynnwys y symiau canlynol sy'n ymwneud â'r costau gofal iechyd parhaus ansicr hyn: Mae

Nodyn 20 yn nodi'r ddarpariaeth o £ 114,955 ar gyfer costau gofal parhaus tebygol sy'n ymwneud â 15 hawliad a dderbyniwyd.

Mae Nodyn 21.1 yn nodi'r atebolrwydd wrth gefn o £ 64,439 am gostau gofal parhaus posibl sy'n ymwneud â 14 hawliad a dderbyniwyd.

Lwfans blynyddol treth pensiynau - Cynllun Trefniadau Talu 2019/20

Yn unol â Chyfarwyddyd Gweinidogol a gyhoeddwyd ar 18 Rhagfyr 2019, mae Llywodraeth Cymru wedi gweithredu i gefnogi amgylchiadau lle mae rheolau treth pensiynau yn effeithio ar staff clinigol sydd eisiau gweithio oriau ychwanegol, ac wedi penderfynu:

- gall staff clinigol sy'n aelodau o Gynllun Pensiwn y GIG ac sydd, o ganlyniad i waith a wnaed ym mwyddyn dreth 2019 -20, sy'n wynebu tâl treth ar dwf eu buddion pensiwn GIG, ddewis i'r GIG dalu'r tâl hwn. Cynllun Pensiwn, gyda'u pensiwn wedi'i leihau wrth ymddeol;

Bydd Llywodraeth Cymru ar ran BILI Prifysgol Bae Abertawe, yn talu swm cyfatebol i'r aelodau sy'n dewis ad-dalu eu pensiwn ar ôl ymddeol, gan sicrhau eu bod yn cael iawndal llawn am effaith y didyniad.

Bydd y cynllun hwn yn cael ei ariannu'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru i Is-adran Bensiwn Awdurdod Gwasanaethau Busnes y GIG, yr gweinyddwyr ar ran hawlwyr Cymru.

Mae gan staff clinigol tan 31 Gorffennaf 2022 i ddewis y cynllun hwn a'r gallu i wneud newidiadau hyd at 31 Gorffennaf 2026.

Ar ddyddiad cymeradwyo'r cyfrifon hyn, nid oedd digon o ddata o staff clinigol Cymru yn defnyddio'r cynllun i alluogi asesiad rhesymol o'r nifer sy'n derbyn y dyfodol. Gan na ellir gwneud amcangyfrif dibynadwy felly i gefnogi creu darpariaeth ar 31 Mawrth 2021, datgelir bodolaeth atebolrwydd wrth gefn heb ei fesur yn lle hynny.

21.2 Rhwymedigaethau Wrth Gefn o Bell

	2020-21	2019-20
	£'000	£'000
Gwarantau	0	215
Iawndaliadau	122	0
Llythyrau Cysur	0	0
Cyfanswm	122	215

Yn 2020/21 mae rhwymedigaethau cyfandir anghysbell wedi'u hailddosbarthu fel indemniadau yn hytrach na gwarantau oherwydd natur yr atebolrwydd

21.3 Asedau wrth gefn

	2020-21	2019-20
	£'000	£'000
Nid oes gan y Bwrdd Iechyd unrhyw asedau wrth gefn	0	0
	0	0
	0	0
Cyfanswm	0	0

22. Ymrwymadau cyfalaf**Ymrwymadau cyfalaf dan gontract ar 31 Mawrth**

	2020-21	2019-20
	£'000	£'000
Eiddo, offer a chyfarpar	15,893	6,199
Asedau anniriaethol	0	0
Cyfanswm	15,893	6,199

23. Colledion a Thaliadau Arbennig

Codir colledion a thaliadau arbennig ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr yn unol ag IFRS ond fe'u cofnodir yn y gofrestr colledion a thaliadau arbennig pan wneir taliad.

Felly paratoi y nodyn hwn ar sail arian parod.

Colled gros i'r Trysorlys

Nifer yr achosion a'r symiau cysylltiedig a dalwyd allan neu eu dileu yn ystod y flwyddyn ariannol:

**Symiau a dalwyd allan yn ystod
cyfnod hyd 31 Mawrth 2021**

	Rhif	£
Esgeuluster clinigol	144	13,180,620
Niwed personol	30	715,810
Pob colled a thaliad arbennig arall	116	149,068
Cyfanswm	290	14,045,498

Dadansoddiad o achosion sy'n fwy na £ 300,000 a phob achos arall:

Achosion lle mae'r swm cronnus yn fwy na £ 300,000	Rhif	Teip achos	Symiau talwyd allan fel a ganlyn blwydd yn	Cronnus swm
			£	£
08RVCMN0008	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	390,000
08RVCMN0021	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	1,129,996
10RYMMN0033	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	100,000	1,200,000
10RYMMN0205	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	481,250
10RYMMN0212	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	751,100
10RYMMN0223	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	3,935,000
11RYMMN0156	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	2,331,278
12RYMMN0001	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	1,254,880
12RYMMN0130	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	34,319	558,319
13RYMMN0037	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	331,247
13RYMMN0094	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	778,061
13RYMMN0218	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	750,000	850,000
13RYMMN0225	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	720,000	860,000
13RYMMN0234	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	315,000	315,000
13RYMMN0235	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	5,595,000
14RYMMN0033	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	60,000	810,000
14RYMMN0034	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	531,281	1,621,281
14RYMMN0047	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	547,837
14RYMMN0083	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	31,904	351,904
14RYMMN0103	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	2,610,619
14RYMMN0110	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	301,705
14RYMMN0120	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	3,757,694	4,362,000
15RYMMN0040	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	300,000	509,149
15RYMMN0151	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	150,000	1,505,000
15RYMMN0154	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	100,000	350,000

15RYMMN0176	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	1,778,329
15RYMMN0190	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	1,563,000	1,588,000
15RYMMN0232	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	522,550
15RYMMN0240	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	417,100
16RYMMN0057	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	710,133	772,633
16RYMMN0161	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	925,000
17RYMMN0006	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	1,912,500
17RYMMN0030	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	1,360,284
17RYMMN0047	1	Esgeulustod Clinigol Gyda Chyngor	0	311,830
20RYMPI0037	1	Anaf Personol gyda Chyngor	365,000	365,000
Is-gyfanswm	35		9,488,331	43,683,852
Pob achos arall	255		4,557,167	15,833,054
Cyfanswm yr achosion	290		14,045,498	59,516,906

24. Prydlesi cyllid**24.1 Rhwymedigaethau prydlesi cyllid (fel prydlesai)**

Roedd gan y Bwrdd Iechyd un trefniant prydles wedi'i ddosbarthu fel prydles gyllid o dan IFRS ar gyfer llogi prydles a defnyddio gwelyau ysbyty, a ddaeth i ben yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21.

O dan y brydles honno, codwyd tâl rhent safonol ar bob rhent a dalwyd heb unrhyw daliadau mynegai cysylltiedig.

Nid oes gan y Bwrdd Iechyd unrhyw renti wrth gefn i'w datgelu ar y trefniadau hyn.

Disgwylir i daliadau is-brydles yn y dyfodol ddod i gyfanswm o £ Dim (2019-20 £ Dim).

Rhenti wrth gefn yn cael eu cydnabod fel cost £ Dim (2019-20 £ Dim).

Nid oes gan y Bwrdd Iechyd unrhyw brydlesi cyllid mewn perthynas â thir ac adeiladau.

Symiau sy'n daladwy o dan brydlesi cyllid:

Tir	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Isafswm taliadau prydles		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Llai o daliadau cyllid yn cael eu dyrannu i gyfnodau yn y dyfodol	0	0
Isafswm taliadau prydles	0	0
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	0
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	0	0
Gwerth presennol isafswm taliadau prydles		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Gwerth presennol isafswm taliadau prydles	0	0

Wedi'i gynnwys yn:

24.1 Rhwymedigaethau prydles cyllid (fel prydlesai) parhad

Symiau sy'n daladwy o dan brydles cyllid:

Adeiladau

	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Isafswm taliadau prydles		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Llai o daliadau cyllid yn cael eu dyrannu i gyfnodau yn y dyfodol	0	0
Isafswm taliadau prydles	0	0
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	0
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	0	0

Gwerth presennol isafswm taliadau prydles

O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Gwerth presennol isafswm taliadau prydles	0	0
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	0
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	0	0

Arall

	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Isafswm taliadau prydles		
O fewn blwyddyn	0	213
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Llai o daliadau cyllid yn cael eu dyrannu i gyfnodau yn y dyfodol	0	(2)
Isafswm taliadau prydles	0	211
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	211
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	0	211

Gwerth presennol isafswm taliadau prydles

O fewn blwyddyn	0	211
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Gwerth presennol isafswm taliadau prydles	0	211
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	211
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	0	211

24.2 Rhwymedigaethau prydlesi cyllid (fel prydleswr) parhad

Nid oes gan y Bwrdd Iechyd Lleol unrhyw brydlesi cyllid derbyniadwy fel prydleswr.

Symiau sy'n daladwy o dan brydlesi cyllid:

	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2020 £000
Buddsoddiad Gros mewn prydlesi		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Llai o daliadau cyllid yn cael eu dyrannu i gyfnodau yn y dyfodol	0	0
Isafswm taliadau prydles	<u>0</u>	<u>0</u>
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	0
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
 Gwerth presennol isafswm taliadau prydles		
O fewn blwyddyn	0	0
Rhwng blwyddyn a phum mlynedd	0	0
Ar ôl pum mlynedd	0	0
Llai o daliadau cyllid yn cael eu dyrannu i gyfnodau yn y dyfodol	0	0
Gwerth presennol isafswm taliadau prydles	<u>0</u>	<u>0</u>
Wedi'i gynnwys yn:		
Benthyciadau cyfredol	0	0
Benthyciadau anghyfredol	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

25. Contractau Menter Cyllid Preifat

25.1 Cynlluniau PFI yn gwrth-ddatganiad o'r Sefyllfa Ariannol

Nid oes gan y BILI unrhyw ddatganiadau o sefyllfa ariannol Cynlluniau PFI.

Ymrwymadau o dan contractau PFI y tu allan i SoFP	Cytundebau PFI Oddi ar SoFP	Cytundebau PFI Oddi ar SoFP
	31 Mawrth £000	31 Mawrth £000
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	0	0
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus rhwng 1 a 5 mlynedd	0	0
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus wedi hynny	0	0
Cyfanswm taliadau yn y dyfodol mewn perthynas â chontractau PFI	0	0
Cyfanswm gwerth cyfalaf amcangyfrifedig contractau PFI y tu allan i SoFP	0	0

25.2 Cynlluniau PFI yn gwrth-ddatganiad o'r Sefyllfa Ariannol

Gwerth cyfalaf y cynllun wedi'i gynnwys yn Nodyn 11 Asedau Sefydlog	£000
	55,918
Dyddiad cychwyn y contract:	12 Mai 2000
Dyddiad gorffen y contract:	31 Mai 2030

Ar 12 Mai 2000, llofnodwyd contract Menter Cyllid Preifat (PFI) 30 mlynedd rhwng Ymddiriedolaeth GIG Bro Morgannwg a ragflaenodd y Bwrdd Iechyd a Baglan Moors Healthcare ar gyfer darparu ysbyty cyffredinol lleol â 270 gwely i wasanaethu poblogaeth Castell-nedd a Phort Talbot. Arweiniodd y gwasanaethau i'w darparu yn yr ysbyty newydd a gwblhawyd yn Hydref 2002 at drosglwyddo gwasanaethau o Ysbytai Castell-nedd a Phort Talbot a gaewyd wedi hynny.

Cyfanswm y rhwymedigaethau ar gyfer contractau PFI ar y Datganiad Sefyllfa Ariannol sy'n ddyledus:

	Ar SoFP PFI Elfen Gyfalaf	Ar SoFP PFI Llog tybiedig	Ar SoFP PFI Taliadau gwasanaeth
	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2021 £000
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	3,321	5,215	4,306
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus rhwng 1 a 5 mlynedd	14,035	20,579	20,047
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus wedi hynny	19,780	28,410	14,802
Cyfanswm taliadau yn y dyfodol mewn perthynas â chontractau PFI	37,136	54,204	39,155

	Ar SoFP PFI Elfen Gyfalaf	Ar SoFP PFI Llog tybiedig	Ar SoFP PFI Taliadau gwasanaeth
	31 Mawrth 2020 £000	31 Mawrth 2020 £000	31 Mawrth 2020 £000
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	2,831	5,003	4,694
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus rhwng 1 a 5 mlynedd	12,885	20,131	20,312
Cyfanswm y taliadau sy'n ddyledus wedi hynny	24,251	34,073	18,843
Cyfanswm taliadau yn y dyfodol mewn perthynas â chontractau PFI	39,967	59,207	43,849

	31 Mawrth 2021 £000
Cyfanswm gwerth presennol y rhwymedigaethau ar gyfer contractau PFI ar-SoFP	130,495

25.3 Taliadau i wariant

	2020-21	2019-20
	£000	£000
Taliadau gwasanaeth ar gyfer contractau PFI Ar y Datganiad o Sefyllfa Ariannol (ac eithrio costau llog)	2,614	2,550
Cyfanswm y gost am gontractau PFI Oddi ar y Datganiad Sefyllfa Ariannol	0	0
Y cyfanswm a godwyd yn y flwyddyn ar wariant mewn perthynas â chontractau PFI	2,614	2,550

Mae'r BILL wedi ymrwymo i'r taliadau blynyddol canlynol

Dyddiad dod i ben cynllun PFI:

Heb fod yn hwyrach nag un blwyddyn

Yn hwyrach na blwyddyn, heb fod yn hwyrach na phum mlynedd

Yn hwyrach na phum mlynedd

Cyfanswm

31	Mawrth 2021	31 Mawrth 2020
	£000	£000
	0	0
	0	0
	12,842	12,529
	12,842	12,529

Bydd y taliadau blynyddol amcangyfrifedig yn y blynyddoedd i ddod yn amrywio o'r rhai y mae'r BILL wedi ymrwymo i'w gwneud yn ystod

y flwyddyn nesaf yn ôl effaith symud yn y Mynegai Prisiau Manwerthu.

Nifer y contractau PFI

	Nifer y cytundebau ar SoFP PFI	Nifer y cytundebau oddi ar SoFP PFI
Nifer y contractau PFI	1	0
Nifer y contractau PFI sydd â chyfanswm ymrwymiad > £ 500m yn unigol	0	0

Contract PFI

Nifer y contractau PFI sydd â chyfanswm ymrwymiad > £ 500m yn unigol

Datganiad Ar / Oddi ar o'r safle ariannol

0

Contract PFI

Ysbyty Castell-nedd Port Talbot

Ymlaen

25.5 Nid oes gan y BILL Bartneriaethau Cyhoeddus-Preifat

26. Rheoli risg ariannol

Mae safon adrodd ariannol IFRS 7 yn gofyn am ddatgelu'r rôl y mae offer ariannol wedi'i chael yn ystod y cyfnod wrth greu neu newid y risgiau y mae corff yn eu hwynebu wrth ymgymryd â'i weithgareddau. Nid yw'r BILI yn agored i raddau'r risg ariannol y mae endidau busnes yn eu hwynebu. Hefyd mae offer ariannol yn chwarae rhan lawer mwy cyfyngedig wrth greu neu newid risg nag a fyddai'n nodweddiadol o gwmnïau rhestredig, y mae'r safonau hyn yn berthnasol iddynt yn bennaf. Pwerau cyfyngedig sydd gan y BILI i fuddsoddi ac mae asedau a rhwymedigaethau ariannol yn cael eu cynhyrchu gan weithgareddau gweithredol o ddydd i ddydd yn hytrach na'u dal i newid y risgiau sy'n wynebu'r BILI wrth ymgymryd â'i weithgareddau.

Risg arian cyfred

Sefydliad domestig yw'r BILI yn bennaf, gyda'r mwyafrif helaeth o drafodion, asedau a rhwymedigaethau yn y DU ac yn Sterling. Nid oes gan y BILI unrhyw weithrediadau tramor. Felly mae gan y BILI gysylltiad isel ag amrywiadau yn y gyfradd arian cyfred.

Risg cyfradd llog

Ni chaniateir i Fyrddau Iechyd Lleol fenthyca. Felly mae gan y BILI gysylltiad isel ag amrywiadau yn y gyfradd llog.

Risg credyd

Oherwydd bod mwyafrif cyllid y BILI yn deillio o gronfeydd a bleidleisiwyd gan Lywodraeth Cymru, mae gan y BILI gysylltiad isel â risg credyd.

Risg hylifedd

Mae'n ofynnol i'r BILI weithredu o fewn terfynau arian parod a bennwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol ac mae'n tynnu arian oddi wrth Lywodraeth Cymru wrth i'r gofyniad godi. Felly, nid yw'r BILI yn agored i risgiau hylifedd sylweddol.

27. Symudiadau mewn cyfalaf gweithio

	2020-21 £000	2019-20 £000
(Cynnydd) / gostyngiad mewn stocrestrau	597	222
(Cynnydd) / gostyngiad mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill - anghyfredol	5,922	6,321
(Cynnydd) / gostyngiad mewn masnach a symiau derbyniadwy eraill - cyfredol	(27,403)	64
Cynnydd / (gostyngiad) mewn masnach a thaladwy eraill - anghyfredol	(3,321)	(3,042)
Cynnydd / (gostyngiad) mewn masnach a thaliadau eraill - cyfredol	71,655	(23,540)
Cyfanswm	47,450	(19,975)
Addasiad ar gyfer symudiadau croniad mewn asedau sefydlog - credydwy	(5,639)	4,155
Addasiad ar gyfer symudiadau croniad mewn asedau sefydlog - dyledwy	0	0
Addasiadau eraill	4,866	(2,837)
	46,677	(18,657)

28. Addasiadau llif arian eraill

	2020-21 £000	2019-20 £000
Dibrisiant	26,763	26,837
Amorteiddio	1,752	1,953
(Enillion) / Colled ar Waredu	(33)	(5)
Amhariad a rifersiynau	(577)	4,351
Rhyddhau credydau gohiriedig PFI	0	0
NWSSP Asedau covid a gyhoeddwyd wedi'u debydu i wariant ond heblaw am arian parod	0	0
Asedau cofalent a dderbyniwyd wedi'u credydu i reffeniw ond nid arian parod	(7,606)	0
Asedau a roddwyd a dderbyniwyd wedi'u credydu i reffeniw ond nid arian parod	(186)	(89)
Asedau Grant y Llywodraeth a dderbyniwyd wedi'u credydu i reffeniw ond nid arian parod	(2,097)	(197)
Symudiadau heblaw arian parod mewn darpariaethau	28,727	6,255
Symudiadau eraill	25,321	23,584
Cyfanswm	72,064	62,689

Mae addasiadau eraill yn Nodyn 27 yn ymwneud ag elfen gyfalaf taliadau mewn perthynas â phrydlesi cyllid ac ar gynlluniau SoFP PFI a chostau tybiannol asedau COVID a dderbynnir gan Bartneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru yn rhad ac am ddim.

Mae symudiadau eraill yn Nodyn 28 yn ymwneud â'r cyllid tybiannol a ddarperir gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas â Chyfraniadau Pensiwn y GIG 6.3% a dalwyd gan Lywodraeth Cymru ac a godir yn dybiannol ar y Bwrdd Iechyd a'r asedau reffeniw a dderbynnir gan yr Adran Iechyd fel asedau a roddwyd gan y llywodraeth.

29. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Awdurdodwyd y datganiadau ariannol hyn i'w cyhoeddi gan y Prif Weithredwr a'r Swyddog Atebol ar 15 Mehefin 2021, y dyddiad y cawsant eu hardystio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

30. Trafodion Partion Cysylltiedig

Mae gan nifer o aelodau Bwrdd y BIL fuddiannau mewn partion cysylltiedig fel a ganlyn:

Enw	Manylion	Buddiant Parti Cysylltiedig
Mrs. M Berry	Aelod Annibynnol	Ymddiriedolaeth ac Is-gadeirydd - Gofal a Thrsio Cymru
Mr. M Child	Aelod Annibynnol	Cynghorydd, Dinas a Sir Abertawe
Yr Athro T. Crick	Aelod Annibynnol	Cyfarwyddwr Anweithredol Dŵr Cymru
Mr. D Griffiths	Cyfarwyddwr Cyllid Interim	Gwraig yn Gyfarwyddwr Cymru ar gyfer y Groes Goch Brydeinig
Mr. A Jarrett	Aelod Cyswllt o'r Bwrdd	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol CBS Castell-nedd Port Talbot
Mr. K Lloyd	Aelod Annibynnol	Is-lywydd - Coleg Brenhinol y Seiciatryddion
Mr. S Spill	Is-gadeirydd	Cyfarwyddwr Anweithredol - Grŵp Tai Arfordirol a Llwyfan Ymddiriedolwyr ar gyfer Newid
Mr M Waygood	Aelod Annibynnol, Is-gadeirydd Dros Dro tan 18 Ionawr 2021	Aelod o'r Gweilch yn y Bwrdd Elusennau Cymunedol

Roedd cyfanswm gwerth y trafodion gyda phartion cysylltiedig yn 2020/21 fel a ganlyn:

Parti Cysylltiedig	Taliadau i barti cysylltiedig	Derbyniadau gan barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus i barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus gan barti cysylltiedig
	£000	£000	£000	£000
Gofal a Thrsio Cymru	43	0	0	0
Cyngor Dinas a Sir Abertawe	49,969	3,589	889	1,051
Dŵr Cymru - Welsh Water	697	0	0	0
Y Groes Goch Brydeinig	168	0	7	0
Cyngor Sirol Castell-nedd Port Talbot	12,677	4,078	91	1,860
Coleg Brenhinol y Seiciatryddion	4	0	3	0
Grŵp Tai Arfordirol	143	0	30	0
Plattform dros Newid	13	0	0	0
Gweilch yn y Gymuned	45	0	0	0

Mae gan y Bwrdd lechyd fuddsoddiad ased sefydlog ar werth sero gyda masnachu Zoobiotig fel Biomonde. Felly mae'r cwmni hwn yn cael ei ystyried yn barti cysylltiedig. Mae'r trafodion yn ystod y flwyddyn yn

Parti Cysylltiedig	Taliadau i barti cysylltiedig	Derbyniadau gan barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus i barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus gan barti cysylltiedig
	£000	£000	£000	£000
Masnachu Zoobiotig fel Biomonde	44	0	0	0

Mae Llywodraeth Cymru yn cael ei hystyried yn blaid gysylltiedig. Yn ystod y flwyddyn mae Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe wedi cael nifer sylweddol o drafodion materol gyda Llywodraeth Cymru a chydag endidau eraill yr ystyrir Llywodraeth Cymru fel y rhiant gorff, sef:

Endid	Taliadau i barti cysylltiedig	Derbyniadau gan barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus i barti cysylltiedig	Symiau sy'n ddyledus gan barti cysylltiedig
	£000	£000	£000	£000
Llywodraeth Cymru	192	1,049,066	1	4,542
Comisiwn Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru	104,627	120,510	486	3,526
BILI Aneurin Bevan	1,197	3,207	118	421
BILI Betsi Cadwaladr	362	214	62	9
BIP Caerdydd a'r Fro	5,821	5,790	655	611
BILI Cwm Taf	33,199	44,724	1,132	375
Addysg a Gwellu Iechyd Cymru	0	13,085	0	103
BILI Hywel Dda	4,149	37,062	49	247
BILI Powys	1,265	9,404	5	169
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru	4,156	4,201	43	423
Ymddiriedolaeth GIG Felindre	28,350	3,848	1,877	932
Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwans Cymru	5,671	66	147	14
Cyfanswm	188,989	1,291,177	4,575	11,372

31. Asedau trydydd parti

Daliodd y BILI £653,521 o arian parod yn y banc ac mewn llaw ar 31 Mawrth 2021 (31 Mawrth 2020, £623,205) sy'n ymwneud â arian a ddelir gan y BILI ar ran cleifion. Cyfanswm yr arian a ddelir mewn Cyfrifon Buddsoddi cleifion oedd £491,402 ar 31 Mawrth 2021 (31ain Mawrth 2020, £568,775). Mae hyn wedi'i eithrio o'r ffigur Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod a adroddwyd yn y cyfrifon.

Yn ogystal, roedd y BILI wedi lleoli cryn dipyn o stoc llwyth ar ei safle. Mae'r stoc hon yn parhau i fod yn eiddo i'r cyflenwr nes iddo gael ei ddefnyddio.

Cyfanswm gwerth y llwyth ar 31 Mawrth 2021 oedd £468,874 (£586,026 ar 31 Mawrth 2020).

32. Cyllidebau cyfun

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cymryd rhan mewn trefniant cyllideb cyfun ffurfiol yn 2020/21 a ddechreuodd ym mis Ebrill 2012 ac a ddisodlodd gytundebau blaenorol a oedd ar waith rhwng 2008/09 a Mawrth 2012. Rhoddir cyfrif am y trefniant cyllideb cyfun yn unol ag IFRS 11, Trefniadau ar y Cyd ac IFRS 12, Datgelu Buddiannau mewn Endidau Eraill.

Partneriaeth Adran 33: Offer Cymunedol

1. Partneriaid Statudol

Dinas a Sir Abertawe
Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe

2. Nodau'r Partneriaeth

Darparu gwasanaeth offer cymunedol integredig sy'n cwrrdd â'r meini prawf diffinio ac arfer da o fewn y canllawiau a ddarperir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru.

Darparu gwasanaeth hyblyg ac ymatebol i ddefnyddwyr ac ymarferwyr trwy system asesu a darparu unedig sy'n osgoi dyblygu a rhwystrau i ddarpariaeth.

Bodloni safonau cenedlaethol a lleol a dangosyddion perfformiad, yn benodol i ddarparu canran uchel o offer a mân addasiadau o fewn targed saith diwrnod.

Cefnogi mentrau gofal canolraddol, gofal lliniarol a rhyddhau o'r ysbyty ac adeiladu ar y cyd-drefniadau presennol a'u cydgrynhoi.

Datblygu gwasanaethau mwy hygyrch gyda meini prawf cymhwysedd cyson, a fydd yn gwella cydgysylltu rhwng asiantaethau partner a defnyddwyr gwasanaeth.

Darparu asesiad, arddangosfa arddangos a chyfleuster dysgu ar gyfer defnyddwyr gwasanaeth ac ymarferwyr o'r gwasanaethau iechyd, addysg a chymdeithasol.

Cwrrdd â'r uchod mewn perthynas â gwelyau, matresi ac ochrau crud ac offer arall

3. Cyfrif Memorandwm Cyllideb Cyfun

Cyllid Gros	2021/21 £	2019/20 £
Dinas a Sir Abertawe	700,500	624,250
Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot	394,000	351,000
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe	1,405,500	1,524,749
Arall	1,772,565	526,327
Cyfanswm Cyllid	4,272,565	3,026,326
 Gwariant	 2,936,630	 2,233,243
 Gwariant net (tan) / gorwario	 (1,335,935)	 (793,083)

Bydd yr is-wariant yn cael ei drosglwyddo i warchodfa benodol wedi'i ffensio i'r pwll offer.

33. Segmentau gweithredu

Mae IFRS 8 yn ei gwneud yn ofynnol i gyrrff adrodd ar wybodaeth am bob un o'i segmentau gweithredu.

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe wedi trefnu ei wasanaethau gweithredol yn 5 Uned Cyflenwi Gwasanaeth (SDUau). Mae tair o'r unedau hyn wedi'u canoli ar brif safleoedd ysbytai y Bwrdd Iechyd, Treforys, Castell-nedd Port Talbot, a Singleton. Mae'r ddau Uned Cyflenwi Gwasanaeth arall yn ymwneud â Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu a Gofal Sylfaenol a Gwasanaethau Cymunedol

Mae'r Bwrdd Iechyd Lleol wedi dod i'r farn bod gweithgareddau ei SDUs yn ddigon tebyg ar eu cyfer ni fydd yn rhaid datgelu canlyniadau eu gweithrediadau ar wahân. Wrth ddod i'r penderfyniad hwn, mae'r Bwrdd Iechyd yn fodlon bod y meini prawf canlynol yn cael eu bodloni:

1. Mae cydgasglu yn dal i ganiatáu i ddefnyddwyr werthuso'r busnes a'i amgylchedd gweithredu.
2. Mae gan Unedau Cyflenwi Gwasanaethau nodweddion economaidd tebyg.
3. Mae'r Unedau Cyflenwi Gwasanaeth yn debyg o ran pob un o'r canlynol.

- > Natur y gwasanaeth a ddarperir
- > Mae'r Unedau Cyflenwi Gwasanaeth yn gweithredu prosesau sylfaenol debyg
- > Mae'r cwsmeriaid terfynol (y cleifion) yn dod o fewn categorïau tebyg yn fras
- > Mae'r Unedau Cyflenwi Gwasanaeth yn rhannu amgylchedd rheoleiddio cyffredin

Gweithredodd y BILL fel cartref i un corff a gynhaliwyd yn ystod 2020/21, sef Uned Gyflenwi GIG Cymru (DU). Mae'r uned hon yn gyfrifol am swyddogaethau sicrwydd, gwella perfformiad a chyflenwi ar gyfer GIG Cymru gyda'r uned yn cyd-fynd â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru a'i hariannu'n uniongyrchol.

Yn ystod 2020/21 mae'r cyfrifon hyn yn cynnwys incwm o £ 3.374m a gwariant o £ 3.172m mewn perthynas â'r DU.

Nid yw'r BILL o'r farn bod y symiau dan sylw yn ddigon perthnasol i'w nodi fel segment ar wahân.

34. Gwybodaeth Arall

34.1. Cyfraniadau Pensiwn Cyflogwr Staff 6.3% - Elfen Dybiannol

Mae gwerth trafodion tybiannol yn seiliedig ar gostau amcangyfrifedig ar gyfer y cyfnod deuddeg mis 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021. Cyfrifwyd hyn o wariant gwirioneddol Llywodraeth Cymru ar gyfer cyfraniadau pensiwn cyflogwyr staff 5.3% rhwng Ebrill 2020 a Chwefror 2021 ochr yn ochr â data'r Bwrdd Iechyd / Ymddiriedolaeth / SHA ar gyfer Mawrth 2021.

Mae'r trafodion yn cynnwys gwariant tybiannol mewn perthynas â'r 6.3% a dalwyd i BSA y GIG gan Lywodraeth Cymru a chyllid tybiannol i dalu'r gwariant hwnnw fel a ganlyn:

	2020-21
	£000
Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a orffenodd 31 Mawrth 2021	
Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol	0
Gwariant ar Wasanaethau Ysbyty ac Iechyd Cymunedol	25,321
Datganiad o'r Newidiadau mewn Ecwiti Trethdalwyr Ar gyfer y flwyddyn a orffenodd 31 Mawrth 2021	
Cost gweithredol net ar gyfer y flwyddyn	25,321
Cyllid Tybiannol Llywodraeth Cymru	25,321
Datganiad Llif Arian ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021	
Cost gweithredol net ar gyfer y flwyddyn ariannol	25,321
Addasiadau llif arian eraill	25,321
2.1 Perfformiad Adnoddau Refeniw	
Dyraniad Adnoddau Refeniw	25,321
3. Dadansoddiad o gostau gweithredu gros	
3.1 Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol	
Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol	0
3.3 Gwariant ar Wasanaethau Iechyd Ysbytai a Chymuned	
Costau Cyfarwyddwyr	75
Costau staff	25,246
9.1 Costau gweithwyr cyflogedig	
Staff Parhaol	
Cyfraniadau cyflogwr i Gynllun Pensiwn y GIG	25,321
Wedi'i godi ar gyfalaf	26
Wedi'i godi ar refeniw	25,295
18. Masnach a symiau thaladwy eraill	
Cyfredol	
Pensiynau: staff	0
28. Addasiadau llif arian eraill	
Symudiadau eraill	25,321

34. Gwybodaeth Arall

34.2. Arall (parhad)

Cyllid Llywodraeth Cymru 19 Cyllid

2020-21

£000

Cyfalaf

Ysbytai Maes Cyllid Cyfalaf	521
Offer a Gwaith Cyllido Cyfalaf	8028
Cyllid Cyfalaf arall (Nodwch)	0

Cyllid Llywodraeth Cymru 19 Cyllid Cyfalaf

8,549

Refeniw

Cyllid Cynaliadwyedd	48,200
Costau Cyflog C-19 C1 (Chwarteri yn y Dyfodol a gwmpesir gan SF)	6,831
Ysbyty Maes (Costau Sefydlu, Datgomisiynu a Chollledion Canlyniadol)	35,985
Cyfarpar Diogelu Personol (gan gynnwys Offer Cymru Gyfan trwy NWSSP)	8,644
TTP- Profi a Samplu - Cyflog a Di-dâl	2,461
TTP - Olrhain y GIG a'r ALI - Cyflog a Di-dâl	4,901
Brechu - Rhaglen Ffliw Estynedig	893
Brechu - COVID-19	3,678
Taliad Bonws	14,401
Croniad Absenoldeb Blynyddol - Cynnydd oherwydd Covid	11,615
Gofal Brys ac Argyfwng	3,375
Cefnogaeth i Ddarparwyr Gofal Cymdeithasol i Oedolion	2,905
Hosbisau	0
Sector Iechyd Annibynnol	1,044
Iechyd Meddwl	666
Gofal Sylfaenol Eraill	1,603
Arall	1,744

Llywodraeth Cymru Covid 19 Cyllid Refeniw

148,947

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi derbyn eitemau am ddim gwerth £7,606k mewn perthynas ag asedau a brynwyd yn ganolog gan Bartneriaeth Gwasanaethau a Rennir GIG Cymru. Mae'r gwerth hwn yn cynnwys yr eitemau canlynol:

Offer Traul - £3,235k, Offer Amddiffynnol Personol (PPE) - £3,163k, Offer Profi £47k, Pecynnau Brechu PPE £1,128k, Pecynnau Brechu Nwyddau Traul £33k.

Cyfrifir am yr eitemau hyn fel gwariant yn Nodyn 3.3 Cyflenwadau a Gwasanaethau Clinigol, fel incwm yn Nodyn 4 gydag eitemau a ddelir fel stoc sy'n dod i gyfanswm o £245k wedi'u datgelu fel nwyddau traul yn Nodyn 14.1.

Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi derbyn asedau a Roddwyd gan y Llywodraeth o £2,097k yn cynnwys eitemau a gyflenwir gan yr Adran Iechyd. Datgelir yr incwm hwn yn Nodyn 4 i'r cyfrifon.

34. Gwybodaeth Arall

34.3 Gweithredu IFRS 16

Cytunodd Trysorlys EM gyda'r Bwrdd Cyngori ar Adroddiadau Ariannol (FRAB), i ohirio gweithredu Prydlesi IFRS 16 tan 1 Ebrill 2022, oherwydd yr amgylchiadau a achoswyd gan Covid-19.

Er mwyn ysgafnhau'r pwysau ar Adrannau Cyllid GIG Cymru, mae datganiad effaith manwl IFRS 16 wedi'i ddileu gan Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru, yr Adran Gyllid.

Disgwylwn y bydd cyflwyno IFRS16 yn cael effaith sylweddol a bydd hyn yn cael ei ddatrys i'w ddatgelu yn ein datganiadau ariannol 2021-22.

Tystysgrif Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r Senedd

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwy'n tystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 o dan Adran 61 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae'r rhain yn cynnwys y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, y Datganiad o Sefyllfa Ariannol, y Datganiad Llif Arian a Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr a nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu sylweddol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw cyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd a'u haddasu gan Lawlyfr Adrodd Ariannol Trysorlys EM.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o sefyllfa Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe ar 31 Mawrth 2021 a'i gostau gweithredu net am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd a'u haddasu gan Lawlyfr Adrodd Ariannol Trysorlys EM; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 a chyfarwyddiadau a wnaed yno o dan Weinidogion Cymru.

Barn gymwysedig ar reoleidd-dra

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi torri ei derfyn adnoddau trwy wario £ 50.467 miliwn dros y £ 3,119 miliwn yr awdurdodwyd iddo ei wario yn y cyfnod tair blynedd 2018-19 i 2020-21. Mae'r gwariant hwn yn wariant afreolaidd. Nodir mwy o fanylion yn yr Adroddiad sydd ynghlwm.

Yn fy marn i, heblaw am y gwariant afreolaidd o £ 50.467 miliwn a eglurir yn y paragraff uchod, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sydd eu llywodraethu.

Sail barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAAU (DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio adran datganiadau ariannol fy adroddiad. Rwy'n annibynol ar y bwrdd yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio a gefais yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sylfaen ar gyfer fy marn.

Pwyslais Materion - Rhwymedigaethau treth pensiwn Clinigwyr

Rwy'n tynnu sylw at Nodyn 21 o'r datganiadau ariannol, sy'n disgrifio effaith Cyfarwyddyd Gweinidogol a gyhoeddwyd ar 18 Rhagfyr 2019 i Ysgrifennydd Parhaol Llywodraeth Cymru mewn perthynas â rhwymedigaethau treth pensiwn clinigwyr. Nid yw fy marn yn cael ei haddasu mewn perthynas â'r mater hwn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, deuthum i'r casgliad bod defnyddio'r sail busnes gweithredol o mae cyfrifyddu wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i berfformio, nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol sy'n ymwneud â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, daflu amheuaeth sylweddol ar allu'r corff i barhau i fabwysiadu'r sail busnes gweithredol o gyfrif am gyfnod o leiaf. ddeuddeg mis o'r adeg yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r cyfarwyddwyr mewn perthynas â busnes gweithredol yn y adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd arno. Mae'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau y nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arnynt. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn sylweddol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall mae'n ymddangos ei bod wedi'i chamddatgan yn sylweddol. Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os deuaf, ar sail y gwaith yr wyf wedi'i berfformio, i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i mi adrodd ar y ffaith honno.

Adrodd ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r rhan o'r adroddiad tâl sydd i'w harchwilio wedi'i pharatoi'n briodol yn unol â Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 a chyfarwyddiadau a wnaed yno o dan Weinidogion Cymru.

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a roddir yn y Datganiad Llywodraethu ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Datganiad Llywodraethu wedi'i baratoi yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru; a
- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad Rhagair ac Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r Adroddiad Rhagair ac Atebolrwydd wedi'i baratoi yn unol â chanllawiau Gweinidogion Cymru.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt a eithrir

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth o'r Bwrdd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Rhagair ac Atebolrwydd na'r Datganiad Llywodraethu.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol, yr wyf yn adrodd i chi amdano, os, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni dderbyniwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau na ymwelodd fy nhîm â hwy;
- nid yw'r datganiadau ariannol na'r rhan archwiliedig o'r Adroddiad Taliadau yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni;
- ni ddatgelir gwybodaeth a bennir gan Drysorlys EM neu Weinidogion Cymru ynghylch cydnabyddiaeth a thrafodion eraill; neu
- Nid wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn llawnach yn Natganiadau Cyfrifoldebau'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr, mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am baratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi golwg wir a theg ac am y rheolaeth fewnol honno y mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr yn penderfynu sy'n angenrheidiol i alluogi paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am asesu gallu'r bwrdd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel sy'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail cyfrifyddu busnes gweithredol oni bai eu bod yn amhriodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy amcanion yw sicrhau sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, p'un ai oherwydd twyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAau (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol pe gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt, yn unigol neu yn gyfan gwbl, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a gymerir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, yn achosion o ddifffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy gweithdrefnau yn cynnwys y canlynol:

- Ymchwilio i reolwyr, pennaeth archwilio mewnol yr endid archwiliedig a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennau ategol sy'n ymwneud â pholisïau a gweithdrefnau Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe sy'n ymwneud â:
- nodi, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau ac a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddifffyg cydymffurfio;
- canfod ac ymateb i risgiau twyll ac a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, amheus neu honedig; ac
- y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddifffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.

- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble y gallai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion twyll posibl. Fel rhan o'r drafodaeth hon, nodais botensial twyll yn y meysydd a ganlyn: cydnabod reffeniw, postio cyfnodolion a thueddiadau anarferol mewn amcangyfrifon cyfrifyddu.
- Cael dealltwriaeth o fframwaith awdurdod Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoliadol eraill y mae Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe yn gweithredu ynddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd a effaith sylfaenol ar weithrediadau Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe.

Yn ogystal â'r uchod, roedd fy gweithdrefnau i ymateb i risgiau a nodwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu datgeliadau a phroffion datganiadau ariannol i ddogfennau ategol i asesu cydymffurfiaid â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodwyd uchod;
- ymholi rheolwyr, y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a chynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymglyfreitha a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r Bwrdd;
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy reolwyr yn diystyru rheolaethau, profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth wneud amcangyfrifon cyfrifyddu yn arwydd o ragfarn bosibl; a gwerthuso rhesymeg busnes unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Hefyd, mi wnes i gyfleu deddfau a rheoliadau perthnasol a risgiau twyll posib i'r holl dîm archwilio a pharhau'n effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y mae fy gweithdrefnau yn gallu canfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid wrth ganfod afreoleidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe, a natur, amseriad a maint y gweithdrefnau archwilio a gyflawnir.

Mae disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o adroddiad fy archwilydd.

Cyfrifoldebau am reoleidd-dra

Mae'r Prif Weithredwr yn gyfrifol am sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol.

Mae'n ofynnol i mi gael digon o dystiolaeth i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm wedi'u cymhwysu at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Adroddiad

Gweler fy Adroddiad ar dudalennau 77 i 78.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru Caerdydd
15 Mehefin 2021

24 Heol yr Eglwys Gadeiriol
CF11 9LJ

Adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol i'r Senedd**Cyflwyniad**

O dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004, rwy'n gyfrifol am archwilio, ardystio ac adrodd ar ddatganiadau ariannol Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe (y BILI). Rwy'n adrodd ar y datganiadau ariannol hyn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021 i dynnu sylw at 3 mater allweddol ar gyfer fy archwiliad. Dyma'r methiant yn erbyn y ddyletswydd ariannol gyntaf a chymhwyster canlyniadol fy marn 'rheoleidd-dra', methiant yr ail ddyletswydd ariannol, a goblygiadau'r cyfeiriad gweinidogol ar bensiynau uwch glinigwyr. Nid wyf wedi cymhwyso fy marn 'gwir a theg' mewn perthynas ag unrhyw un o'r materion hyn.

Ddyletswyddau ariannol

Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd Lleol (BILI) gyflawni dwy ddyletswydd ariannol statudol - a elwir yn ddyletswyddau ariannol gyntaf ac ail.

Ar gyfer 2020-21, methodd Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Bae Abertawe (y Bwrdd Iechyd) â chyflawni'r ddyletswydd ariannol gyntaf a'r ail ddyletswydd ariannol.

Methiant y ddyletswydd ariannol gyntaf

Mae'r **ddyletswydd ariannol gyntaf** yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol i BILI trwy ganiatáu iddynt gydbwyso eu hincwm â'u gwariant dros gyfnod treigl o dair blynedd. Y cyfnod tair blynedd sy'n cael ei fesur o dan y ddyletswydd hon eleni yw 2018-19 i 2020-21.

Fel y dangosir yn Nodyn 2.1 i'r Datganiadau Ariannol, ni reolodd y BILI ei wariant refeniw o fewn ei ddyraniad adnoddau dros y cyfnod tair blynedd hwn, gan ragori ar ei derfyn adnoddau refeniw cronus o £ 3,119 miliwn gan £ 50.467 miliwn.

Pan nad yw Bwrdd Iechyd Lleol yn cydbwyso ei lyfrau dros gyfnod treigl o dair blynedd, mae unrhyw wariant dros y dyraniad adnoddau (h.y. terfyn gwariant) am y tair blynedd hynny yn fwy nag awdurdod y Bwrdd Iechyd Lleol i wario ac felly mae'n 'afreolaidd'. Mewn amgylchiadau o'r fath, mae'n ofynnol i mi gymhwyso fy 'barn rheoleidd-dra' waeth beth yw gwerth y gwariant gormodol.

Methiant yr ail ddyletswydd ariannol

Mae'r **ail ddyletswydd ariannol** yn ei gwneud yn ofynnol i Fyrddau Iechyd Lleol baratoi cynllun tymor canolig integredig tair blynedd treigl wedi ei gymeradwyo Gweinidogion Cymru. Mae'r ddyletswydd hon yn sylfaen hanfodol i ddarparu gwasanaethau iechyd o ansawdd cynaliadwy. Bernir bod Bwrdd Iechyd Lleol wedi cyflawni'r ddyletswydd hon ar gyfer 2020-21 pe bai'n cyflwyno cynllun 2019-20 i 2021-22 a gymeradwywyd gan ei Fwrdd i Weinidogion Cymru a gymeradwyodd wedyn erbyn 30 Mehefin 2019. Nid yw'r ddyletswydd hon wedi newid ers y llynedd oherwydd oherwydd y pandemig, seibiwyd y ddyletswydd i baratoi cynllun tair blynedd newydd ar gyfer y cyfnod 2020-21 i 2022-23, gan adael dyletswydd y flwyddyn flaenorol yn ei lle.

Fel y dangosir yn Nodyn 2.3 i'r Datganiadau Ariannol, ni chyflawnodd y BILI ei ail ddyletswydd ariannol i gael cynllun tymor canolig integredig tair blynedd cymeradwy ar gyfer y cyfnod 2019-20 i 2021-22.

Cyfarwyddyd gweinidogol ar bensiynau uwch glinigwyr

Nid yw cynllun pensiwn y GIG na deddfwriaeth treth pensiwn wedi'i ddatganoli i Gymru. Roedd newidiadau Trysorlys EM i'r trefniadau treth ar gyfraniadau pensiwn yn ystod y blynyddoedd diwethaf yn cynnwys y gostyngiad yn y terfyn Lwfans Blynnyddol o dros £ 200,000 yn 2011-12 i £ 40,000 yn 2018-19. O ganlyniad, mewn achosion lle mae cyfraniadau pensiwn unigolyn yn fwy na therfynau lwfans cyfraniadau pensiwn blynnyddol a / neu oes, yna cânt eu trethu ar gyfradd uwch ar eu holl gyfraniadau, gan greu cynnydd sydyn mewn atebolrwydd treth.

Mewn Datganiad Ysgrifenedig ar 13 Tachwedd 2019, roedd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi nodi bod cyrff GIG Cymru: 'Yn adrodd yn rheolaidd bod uwch staff clinigol yn amharod i ymgymryd â gwaith a sesiynau ychwanegol oherwydd yr atebolrwydd treth a allai fod yn gosbol'. Mewn rhai amgylchiadau gallai hyn arwain at daliadau treth ychwanegol sy'n fwy nag unrhyw incwm ychwanegol a enillir.

Ar 18 Rhagfyr 2019, cyhoeddodd y Prif Weinidog (gan adlewyrchu gweithredoedd cynharach gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol dros Lloegr) Gyfarwyddyd Gweinidogol i'r Ysgrifennydd Parhaol i fwrw ymlaen â chynlluniau i ymrwymo i wneud taliadau i staff clinigol i adfer gwerth eu pecynnau buddion pensiwn. Pe bai clinigwyr y GIG yn dewis defnyddio'r cyfleuster 'Talu Cynllun' i setlo taliadau treth lwfans blynyddol sy'n codi o'u cynilion pensiwn GIG 2019-20 (hy setlo'r tâl trwy bensiwn blynyddol gostyngedig, yn hytrach na thrwy wneud taliad un-swydd ar unwaith), yna byddai eu cyflogwyr GIG yn cwrdd ag effaith y taliadau treth hynny ar eu pensiwn pan fyddant yn ymddeol.

Roedd angen y Cyfarwyddyd Gweinidogol oherwydd gallai Cyllid a Thollau EM ystyried bod yr ateb hwn yn gyfystyr â chynllunio treth ac o bosibl osgoi treth, a thrwy hynny wneud y gwariant yn afreolaidd. Mae Rheoli Arian Cyhoeddus Cymru (sy'n adlewyrchu ei gyfwerth yn Lloegr) yn nodi'n benodol na ddylai 'sefydliadau'r sector cyhoeddus gymryd rhan: osgoi talu treth, osgoi treth neu gynllunio treth'.

Nid yw Cyfarwyddyd Gweinidogol yn gwneud yr hyn a fyddai fel arall yn afreolaidd yn rheolaidd, ond mae'n symud yr atebolrwydd am benderfyniadau o'r fath o'r Swyddog Cyfrifyddu i'r Gweinidog sy'n cyhoeddi'r cyfarwyddyd.

Mae'r datrysiad yn berthnasol yn unig i daliadau treth lwfans blynyddol sy'n deillio o gynnydd yn y buddion a gronwyd yng Nghynllun Pensiwn y GIG yn ystod y flwyddyn dreth a ddaeth i ben 5 Ebrill 2020. Ar gyfer y flwyddyn dreth a ddaeth i ben ar 5 Ebrill 2021, cynyddodd y Canghellor y trothwyon ar gyfer y lwfans blynyddol taprog ac, o ganlyniad, rhagwelir y bydd y risg i gyflenwi staff clinigol wedi'i lliniaru.

Ar hyn o bryd nid oes gan y BILI wybodaeth ddigonol i gyfrifo a chydabod amcangyfrif o gostau posibl digolledu uwch staff clinigol am fuddion pensiwn y byddent fel arall wedi'u colli, trwy ddefnyddio'r trefniant 'Scheme Pays'. O ganlyniad, ni chydabyddir unrhyw wariant yn y datganiadau ariannol ond yn ôl yr angen mae'r BILI wedi datgelu atebolrwydd wrth gefn yn nodyn 21 o'i ddatganiadau ariannol.

Bydd holl gyrff y GIG yn cael eu dal yn ddiniwed am effaith y Cyfarwyddyd Gweinidogol, ond yn fy marn i byddai unrhyw drafodion a gynhwysir yn natganiadau ariannol y BILI i gydnabod yr atebolrwydd hwn yn afreolaidd ac yn berthnasol yn ôl eu natur. Mae hyn oherwydd bod y taliadau yn groes i baragraff 5.6.1 o Reoli Arian Cyhoeddus ac yn fath o gynllunio treth a fydd yn gadael y Trysorlys yn ei gyfarwydd yn waeth ei fyd. Nid yw cyfarwyddyd y Gweinidog yn unig yn rheoleiddio'r cynllun. At hynny, mae'r trefniadau'n newydd ac yn ddadleuol ac o bosibl yn gosod cynsail.

Nid wyf wedi addasu fy marn rheoleidd-dra yn hyn o beth eleni oherwydd fel y nodwyd uchod, ni chydabuwyd unrhyw wariant yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2021. Fodd bynnag, rwyf wedi gosod paragraff Pwyslais ar Fater yn fy adroddiad archwilio i dynnu sylw at y mater hwn ac, rwyf wedi paratoi'r adroddiad hwn i ddod â'r trefniant i sylw'r Senedd.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol
Cymru 15 Gorffennaf 2021

**CYFARWYDDIAD CYFRIFON GWASANAETH IECHYD CENEDLAETHOL YNG NGHYMRU
A RODDIR GAN WEINIDOGION CROESO YN UNOL Â ATODLEN 9 ADRAN 178 PARA 3 (1)
DEDDF GWASANAETH IECHYD CENEDLAETHOL (CYMRU) 2006 (C.42) A GYDA
CHYMERADWYAETH Y TRYSORLYS**

BWRDD IECHYD LLEOL

1. Mae Gweinidogion Cymru yn cyfarwyddo y bydd cyfrif yn cael ei baratoi ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2011 a'r blynyddoedd ariannol dilynol mewn perthynas â'r Byrddau Iechyd Lleol (BILI) 1, ar y ffurf a bennir ym mharagraffau [2] i [7] isod.

SAIL PARATOI

2. Rhaid i gyfrif y BILI gydymffurfio â:

(a) canllawiau cyfrifyddu Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth (FReM), sydd mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r cyfrifon yn cael eu paratoi, ac sydd wedi'i gymhwyso gan Lywodraeth Cymru a'i nodi yn Llawlyfr Cyfrifon BILI GIG Cymru;

(b) unrhyw ganllawiau neu ddatgeliadau penodol eraill sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru.

FFURF A CHYNNWYS

3. Bydd cyfrif y Bwrdd Iechyd Lleol am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2011 a'r blynyddoedd dilynol yn cynnwys datganiad o wariant net cynhwysfawr, datganiad o sefyllfa ariannol, datganiad llif arian a datganiad o newidiadau yn ecwiti trethdalwyr cyhyd â bod y datganiadau hyn sy'n ofynnol gan y FReM ac a gymhwysir gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, gan gynnwys y nodiadau hynny sy'n angenrheidiol i sicrhau dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

4. Ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2011 a'r blynyddoedd dilynol, bydd cyfrif y Bwrdd Iechyd Lleol yn rhoi golwg wir a theg o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ariannol a'r costau gweithredu, newidiadau yn ecwiti a llif arian trethdalwyr yn ystod y flwyddyn.

5. Mae'r safonau Mynediad wedi aros yn eu lle ar gyfer 2020-21, er bod rhai o'r gofynion wedi cael eu gwrthod oherwydd COVID-19 ac felly gwnaed y rhagdybiaeth wrth gyfrifo'r cronïad diwedd blwyddyn y bydd cyflawniad llawn ar gyfer 2020-21.

AMRYWIOL

6. Atgynhyrchir y cyfarwyddyd fel atodiad i'r cyfrifon cyhoeddedig.

7. Bydd y nodiadau i'r cyfrifon, ymhlith pethau eraill, yn cynnwys manylion y polisïau cyfrifyddu a fabwysiadwyd.

Llofnodwyd gan awdurdod Gweinidogion Cymru

Llofnodwyd gan :Chris Hurst Dyddiedig:

1. Gweler rheoliad 3 Rhif 2009 2009 (W.154); GWASANAETH IECHYD CENEDLAETHOL, CYMRU; Gorchymyn Byrddau Iechyd Lleol (Trosglwyddo Staff, Eiddo, Hawliau a Rhwymedigaethau) (Cymru) 2009.